

Treaty Series

*Treaties and international agreements
registered
or filed and recorded
with the Secretariat of the United Nations*

VOLUME 2135

Recueil des Traités

*Traités et accords internationaux
enregistrés
ou classés et inscrits au répertoire
au Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies*

United Nations • Nations Unies
New York, 2003

Copyright © United Nations 2003
All rights reserved
Manufactured in the United States of America

Copyright © Nations Unies 2003
tous droits réservés
Imprimé aux États-Unis d'Amérique

TABLE OF CONTENTS

I

*Treaties and international agreements
registered in February 2001
Nos. 37246 to 37249*

No. 37246. Denmark, Finland, Iceland, Norway and Sweden:

Nordic Convention on social security (with administrative agreement of 18 August 1993). Copenhagen, 15 June 1992 3

No. 37247. Multilateral:

European Agreement relating to persons participating in proceedings of the European Court of Human Rights. Strasbourg, 5 March 1996..... 181

No. 37248. Multilateral:

European Convention on Nationality. Strasbourg, 6 November 1997 213

No. 37249. Multilateral:

European Convention on the exercise of children's rights. Strasbourg, 25 January 1996 267

TABLE DES MATIÈRES

I

*Traités et accords internationaux
enregistrés en février 2001
N°s 37246 à 37249*

N° 37246. Danemark, Finlande, Islande, Norvège et Suède :

Convention relative à la sécurité sociale dans les pays nordiques (avec accord administratif du 18 août 1993). Copenhague, 15 juin 1992..... 3

N° 37247. Multilatéral :

Accord européen concernant les personnes participant aux procédures devant la Cour européenne des Droits de l'Homme. Strasbourg, 5 mars 1996 181

N° 37248. Multilatéral :

Convention européenne sur la nationalité. Strasbourg, 6 novembre 1997..... 213

N° 37249. Multilatéral :

Convention européenne sur l'exercice des droits des enfants. Strasbourg, 25 janvier 1996 267

NOTE BY THE SECRETARIAT

Under Article 102 of the Charter of the United Nations every treaty and every international agreement entered into by any Member of the United Nations after the coming into force of the Charter shall, as soon as possible, be registered with the Secretariat and published by it. Furthermore, no party to a treaty or international agreement subject to registration which has not been registered may invoke that treaty or agreement before any organ of the United Nations. The General Assembly, by resolution 97 (I), established regulations to give effect to Article 102 of the Charter (see text of the regulations, vol. 859, p.,VIII).

The terms "treaty" and "international agreement" have not been defined either in the Charter or in the regulations, and the Secretariat follows the principle that it acts in accordance with the position of the Member State submitting an instrument for registration that so far as that party is concerned the instrument is a treaty or an international agreement within the meaning of Article 102. Registration of an instrument submitted by a Member State, therefore, does not imply a judgement by the Secretariat on the nature of the instrument, the status of a party or any similar question. It is the understanding of the Secretariat that its action does not confer on the instrument the status of a treaty or an international agreement if it does not already have that status and does not confer on a party a status which it would not otherwise have.

*
* *

Unless otherwise indicated, the translations of the original texts of treaties, etc., published in this Series have been made by the Secretariat of the United Nations.

NOTE DU SECRÉTARIAT

Aux termes de l'Article 102 de la Charte des Nations Unies, tout traité ou accord international conclu par un Membre des Nations Unies après l'entrée en vigueur de la Charte sera, le plus tôt possible, enregistré au Secrétariat et publié par lui. De plus, aucune partie à un traité ou accord international qui aurait dû être enregistré mais ne l'a pas été ne pourra invoquer ledit traité ou accord devant un organe des Nations Unies. Par sa résolution 97 (I), l'Assemblée générale a adopté un règlement destiné à mettre en application l'Article 102 de la Charte (voir texte du règlement, vol. 859, p. IX).

Le terme « traité » et l'expression « accord international » n'ont été définis ni dans la Charte ni dans le règlement, et le Secrétariat a pris comme principe de s'en tenir à la position adoptée à cet égard par l'Etat Membre qui a présenté l'instrument à l'enregistrement, à savoir que pour autant qu'il s'agit de cet Etat comme partie contractante l'instrument constitue un traité ou un accord international au sens de l'Article 102. Il s'ensuit que l'enregistrement d'un instrument présenté par un Etat Membre n'implique, de la part du Secrétariat, aucun jugement sur la nature de l'instrument, le statut d'une partie ou toute autre question similaire. Le Secrétariat considère donc que les actes qu'il pourrait être amené à accomplir ne confèrent pas à un instrument la qualité de « traité » ou d'« accord international » si cet instrument n'a pas déjà cette qualité, et qu'ils ne confèrent pas à une partie un statut que, par ailleurs, elle ne posséderait pas.

*
* *

Sauf indication contraire, les traductions des textes originaux des traités, etc., publiés dans ce Recueil ont été établies par le Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies.

I

***Treaties and international agreements
registered in
February 2001
Nos. 37246 to 37249***

***Traités et accords internationaux
enregistrés en
février 2001
N°s 37246 à 37249***

No. 37246

Denmark, Finland, Iceland, Norway and Sweden

Nordic Convention on social security (with administrative agreement of 18 August 1993). Copenhagen, 15 June 1992

Entry into force: *1 January 1994, in accordance with article 28 (see following page)*

Authentic texts: *Danish, Finnish, Icelandic, Norwegian and Swedish*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Denmark, 1 February 2001*

See also No. A-37246 in volume 2138.

Danemark, Finlande, Islande, Norvège et Suède

Convention relative à la sécurité sociale dans les pays nordiques (avec accord administratif du 18 août 1993). Copenhague, 15 juin 1992

Entrée en vigueur : *1er janvier 1994, conformément à l'article 28 (voir la page suivante)*

Textes authentiques : *danois, finnois, islandais, norvégien et suédois*

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : *Danemark, 1er février 2001*

Voir aussi No A-37246 du volume 2138.

Participant	Notification
Denmark	23 Mar 1993 n
Finland	22 Nov 1993 n
Greenland	20 Oct 1993 n
Iceland	2 Jun 1993 n
Norway	11 Jan 1993 n
Sweden	5 May 1993 n

Participant	Notification
Danemark	23 mars 1993 n
Finlande	22 nov 1993 n
Groenland	20 oct 1993 n
Islande	2 juin 1993 n
Norvège	11 janv 1993 n
Suède	5 mai 1993 n

[DANISH TEXT — TEXTE DANOIS]

**NORDISK KONVENTION
OM
SOCIAL SIKRING**

Regeringerne i Danmark, Finland, Island,
Norge og Sverige,

som finder at den nordiske konvention om social tryghed fra 1981, som afløste den oprindelige konvention fra 1955, har været af stor betydning for at sikre nordiske statsborgere, der arbejder eller opholder sig et andet nordisk land, den samme sociale tryghed som landets egne statsborgere,

som konstaterer at det i medfør af aftalen om det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS aftalen) vil være denne aftales regler om social sikring der finder anvendelse for nordiske statsborgere der arbejder eller opholder sig i andet nordisk land,

som finder at der er behov for nordiske regler om social sikring for personer, der ikke omfattes af EØS-reglerne, det vil sige dels en begrænset kreds af nordiske statsborgere, dels statsborgere fra tredjeland,

som finder at der tillige er behov for at opretholde visse nordiske regler om social sikring som supplerer EØS-reglerne om social sikring,

er blevet enige om at indgå en ny nordisk konvention om social sikring som affattes således:

Afsnit I

Almindelige bestemmelser

Artikel 1

I denne konvention betyder udtrykket

- a) »nordisk land«
ethvert af de kontraherende lande,
- b) »nordisk statsborger«
statsborger i et nordisk land,
- c) »lovgivning«
love, bekendtgørelser og andre retsfor skrifter om de grene af social tryghed der er an givet i artikel 2, første stykke, dog ikke i den udstrækning forholdet mellem på den ene side et eller flere nordiske lande og på den

anden side et eller flere lande uden for Norden derigennem er reguleret,

d) »vedkommende myndighed«

i Danmark

1. Socialministeren,
2. Arbejdsministeren,
3. Sundhedsministeren,

i Finland

Social- og Sundhedsministeriet,

i Island

1. Ministeren for sundhed og social sikring,
2. Socialministeren,
3. Finansministeren,

i Norge

1. Sosialdepartementet,
2. Arbeids- og Administrationsdepartementet,
3. Barne- og Familiedepartementet,

i Sverige

Regeringen (Socialdepartementet),
eller den myndighed som de nævnte myndigheder bestemmer dertil,

e) »organ«
myndighed eller institution som stiller en ydelse til rådighed,

- f) »naturalydelse«
dels fritagelse for betaling, nedsat betaling eller refusion, for sygehjælp, herunder tandlægehjælp, fødselshjælp, medicin, proteser og andre hjælpemidler, dels erstatning for rejser som foretages i forbindelse med en sådan sygehjælp.
- g) »grundpension«
offentlig pension, som ikke beregnes på grundlag af tilbagelagte beskæftigelsesperioder, tidligere erhvervsindtægt eller betalte bidrag, samt tillægsydelser til en sådan pension,
- h) »tillægspension«
offentlig pension, som beregnes på grundlag af tilbagelagte beskæftigelsesperioder, tidligere erhvervsindtægt eller betalte bidrag, samt tillægsydelser til en sådan pension,
- i) »bopæl«
at en person har bopæl i et land efter landets folkeregister, medmindre særlige grunde fører til et andet resultat,

- j) »EØS-aftalen«
Aftalen af 2. maj 1992 om det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde,
- k) »EØS-land«
et land der er omfattet af overenskomsten om Det europæiske Økonomiske Samarbejdsområde,
- l) »forordningen«
Rådets forordning (EØF) 1408/71 om anvendelsen af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter indenfor Fællesskabet, med de ændringer og tilføjelser der er angivet i bilag VI til EØF overenskomsten,
- m) »gennemførelsesforordningen«
Rådets forordning (EØF) 574/72 om regler til gennemførelse af forordning (EØF) 1408/71 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter indenfor Fællesskabet, med de ændringer og tilføjelser der er angivet i bilag VI til EØS overenskomsten.

Artikel 2

1. Denne konvention finder anvendelse for al lovgivning i de nordiske lande der til enhver tid gælder inden for følgende grene af social tryghed:

- a) ydelser ved sygdom, fødsel eller adoption,
- b) ydelser ved invaliditet, alderdom eller dødsfald,
- c) ydelser ved arbejdsskade,
- d) ydelser ved arbejdsløshed,
- e) offentlige kontantydelse til børn.

2. Ved godkendelsen af denne konvention afleverer hvert nordisk land en fortegnelse over den gældende lovgivning for de grene af social tryghed der er nævnt i første stykke. Derefter giver hvert land én gang om året inden udgangen af februar måned det danske udenrigsministerium meddelelse om de ændringer i fortegnelsen som skyldes lovgivning der er gennemført i det foregående kalenderår.

Artikel 3

1. Konventionen gælder for følgende personer såfremt de ikke omfattes af forordningen:

- a) nordiske statsborgere,

- b) flygtninge som omfattes af artikel 1 i konventionen af 28. juli 1951 om flygtninges retsstilling og protokollen af 31. januar 1967 til nævnte konvention,
- c) statsløse som omfattes af artikel 1 i konventionen af 28. september 1954 om statsløse personers retsstilling,
- d) andre personer som er eller har været omfattet af lovgivningen i et nordisk land,
- e) personer hvis ret hidrører fra en person der er nævnt under a)-d).

2. I den udstrækning det følger af bestemmelserne i konventionen gælder konventionen tillige for personer som omfattes af forordningen.

Artikel 4

Ved anvendelsen af lovgivningen i et nordisk land ligestilles statsborgere i et andet nordisk land med landets egne statsborgere i den udstrækning andet ikke følger af bestemmelserne i artikel 11-13.

Artikel 5

Skal en ydelse nedsættes efter et nordisk lands lovgivning når den falder sammen med andre ydelser, skal ydelsen kunne nedsættes også når den falder sammen med tilsvarende ydelser som udbetales efter et andet nordisk lands lovgivning.

Afsnit II

Bestemmelser om hvilken lovgivning der skal anvendes

Artikel 6

Den der har bopæl i et nordisk land, er omfattet af lovgivningen i bopælslandet i den udstrækning andet ikke følger af andre bestemmelser i dette afsnit.

Artikel 7

1. For personer, der har beskæftigelse i et andet nordisk land end det hvori de har bopæl, eller som er beskæftiget i to eller flere nordiske lande, eller som tilhører det rejsende personale ved fly- eller landtransportvirksomhed, eller som midlertidigt udsendes af deres arbejdsgiver fra et nordisk land for at udføre arbejde i et andet nordisk land, finder bestemmelserne i af-

snit II i forordningen og i afsnit III i gennemførelsesforordningen tilsvarende anvendelse.

2. Som arbejde i et nordisk land anses også arbejde med udforskning og udvinding af naturforekomster på et nordisk lands kontinental-sokkel, således som denne er bestemt i Genèvekonventionen af 29. april 1958 om den kontinentale sokkel.

3. Bestemmelsen i andet stykke gælder tillige for personer som omfattes af forordningen.

Artikel 8

Vedkommende myndigheder i to eller flere nordiske lande kan for særlige persongrupper eller personer indgå overenskomst om undtagelser fra bestemmelserne i dette afsnit.

Afsnit III

Særlige bestemmelser om retten til ydelser

Kapitel I

Naturalydelser og dagpenge ved sygdom, fødsel eller adoption

Artikel 9

For personer, som flytter fra et nordisk land til et andet, eller som har bopæl i et nordisk land og er sikret naturalydelser dér og under ophold i et andet nordisk land får behov for sygebehandling, eller som udfører arbejde i et andet nordisk land end det hvori de har bopæl, samt deres familiemedlemmer, finder bestemmelserne i afsnit III, kapitel 1, i forordningen og i afsnit IV, kapitel 1 og 2, i gennemførelsesforordningen tilsvarende anvendelse.

Artikel 10

1. For personer, som har bopæl i et nordisk land og er sikret naturalydelser dér og som under midlertidigt ophold i et andet nordisk land modtager sygebehandling, dækker opholdslandet de merudgifter ved hjemrejse til bopælslandet som opstår fordi vedkommende som følge af sygdommen må benytte en rejseform der er dyrere end den han ellers ville have anvendt.

2. Bestemmelsen i første stykke gælder tillige for personer som omfattes af forordningen.

3. Bestemmelsen i første stykke finder ikke anvendelse for en person som får tilladelse til at rejse til et andet nordisk land for dér at få den efter hans tilstand fornødne behandling.

Kapitel 2

Ydelser ved invaliditet, alderdom og dødsfald. Grundpension

Artikel 11

1. En statsborger i et nordisk land er berettiget til grundpension fra et andet nordisk land når vedkommende har optjent ret til pension fra dette land på grundlag af mindst 3 års bopæl i landet.

2. Perioder, hvori vedkommende har modtaget pension fra et andet EØS-land, medregnes ikke ved afgørelsen af om bopælskravet efter første stykke er opfyldt.

3. Kravet i første stykke kan ikke opfyldes ved at bopæls- og forsikringsperioder i andre lande tages i betragtning. Bestemmelserne i afsnit III, kapitel 2, 3, og 8 i forordningen og i afsnit IV, kapitel 1, 3, og 8 i gennemførelsesforordningen finder i øvrigt tilsvarende anvendelse i forhold til lovgivningerne i de andre nordiske lande ved beregning af grundpension efter denne artikel.

Artikel 12

En statsborger i et nordisk land er, så længe han har bopæl i et EØS-land, berettiget til den grundpension som han har optjent ret til i et nordisk land.

Artikel 13

1. Er der ved beregning af grundpension ret til fra mere end et nordisk land at få medregnet fremtidig bopælstid efter pensionstilfældets indtræden medtages kun en del af den fremtidige bopælstid ved beregningen i det enkelte land. Denne del bestemmes på grundlag af de faktiske bopælstider, der anvendes ved pensionsberegningen, efter forholdet mellem den faktiske bopælstid i vedkommende land og den samlede, faktiske bopælstid i landene.

2. Bestemmelsen i første stykke gælder tillige for personer som omfattes af forordningen.

Tillægspension

Artikel 14

Ved fastsættelse af retten til tillægspension finder bestemmelserne i afsnit III, kapitel 2, 3, og 8 i forordningen og i afsnit IV, kapitel 1, 3 og

8 i gennemførelsesforordningen tilsvarende anvendelse i forholdet til lovgivningerne i de andre nordiske lande.

Artikel 15

1. Er de betingelser, som gælder for at få beregnet tillægspension tillige på grundlag af en antagelse om forsikringsperioder som ville være tilbagelagt hvis pensionstilfældet ikke var indtruffet, opfyldt i mere end et nordisk land, medtages kun en del af de antagne forsikringsperioder ved beregningen i det enkelte land. Denne del bestemmes på grundlag af de faktiske forsikringsperioder, der anvendes ved pensionsberegningen, efter forholdet mellem den faktiske forsikringsperiode i vedkommende land og den samlede, faktiske forsikringsperiode i landene.

2. Bestemmelsen i første stykke gælder tillige for personer som omfattes af forordningen.

Kapitel 3

Ydelser ved arbejdsskade

Artikel 16

Ved fastsættelse af retten til ydelser ved arbejdsskade og ved beregning af ydelserne finder bestemmelserne i afsnit III, kapitel 4, i forordningen og i afsnit IV, kapitel 4, i gennemførelsesforordningen tilsvarende anvendelse i forholdet mellem de nordiske lande.

Kapitel 4

Ydelser ved arbejdsløshed

Artikel 17

1. Ved sammenlægning af forsikrings- eller beskæftigelsesperioder, ved fastsættelse af retten til ydelser og ved beregning af ydelserne ved arbejdsløshed finder bestemmelserne i afsnit III, kapitel 6, i forordningen og i afsnit IV, kapitel 6, i gennemførelsesforordningen tilsvarende anvendelse i forholdet mellem de nordiske lande. Forordningens artikel 69 og artikel 70 skal dog ikke finde anvendelse i kraft af bestemmelsen i dette stykke.

2. De krav om forsikrings- eller beskæftigelsesperioder, som er fastsat i forordningens artikel 67, tredje stykke, gælder ikke for personer der enten har udført arbejde i et sådant omfang at han eller hun har været omfattet af lovgivningen om ydelser ved arbejdsløshed eller har modtaget arbejdsløshedsydelse i det nordiske

land hvori kravet om ydelser fremsættes. Dog skal arbejdet være udført eller arbejdsløshedsydelser være modtaget inden for en periode på fem år regnet fra datoen for tilmelding som arbejdssøgende hos den offentlige arbejdsformidling og i påkommende tilfælde medlemskab af vedkommende arbejdsløshedskasse.

3. Bestemmelsen i andet stykke gælder tillige for personer som omfattes af forordningen.

Afsnit IV

Øvrige bestemmelser

Artikel 18

Vedkommende myndigheder skal sammen fastsætte de bestemmelser, der er nødvendige for at sikre en ensartet nordisk anvendelse af denne konvention.

Artikel 19

Ved gennemførelsen af denne konvention skal myndigheder og organer i fornøden udstrækning bistå hinanden. I hvert nordisk land skal der findes et særligt forbindelsesorgan, som udpeges af vedkommende myndighed.

Artikel 20

Artikel 86 i forordningen finder tilsvarende anvendelse ved spørgsmål om begæringer, erklæringer, klage eller appel indgivet til en myndighed i et andet nordisk land end det hvori vedkommende myndighed befinder sig.

Artikel 21

Artikel 111 i gennemførelsesforordningen finder tilsvarende anvendelse mellem de nordiske lande ved tilbagesøgning af uberettiget modtagne beløb og ved regreskrav for ydet forsorghjælp.

Artikel 22

Denne konvention giver ikke ret til udbetaling af grundpension til den der ikke har bopæl i et EØS-land. Konventionen giver heller ikke ret til optjening af rettigheder uden for EØS-landene.

Artikel 23

1. I henhold til artiklerne 36, 63 og 70 i forordningen og til artikel 105 i gennemførelses-

forordningen giver de nordiske lande, hvis ikke andet aftales mellem to eller flere af landene, afkald på enhver refusion mellem landene af udgifter til naturalydelse ved sygdom og moderskab og ved arbejdsulykker og erhvervs sygdomme, af ydelser til arbejdsløse der søger beskæftigelse i et andet land end det kompetente, samt af udgifter ved administrativ og lægelig kontrol.

2. Afkald på refusion omfatter ikke naturalydelser til en person som i henhold til forordningens artikel 22, stk. 1, litra c, og artikel 55, stk. 1, litra c, af den kompetente institution får tilladelse til at rejse til et andet nordisk land for der at få den efter hans tilstand fornødne behandling.

3. Bestemmelserne i denne artikel gælder for ydelser til personer som omfattes af forordningen, såvel som for ydelser til personer som omfattes af denne konvention, men ikke omfattes af forordningen.

Artikel 24

1. Denne konvention gælder ikke for ydelser og bidrag for tiden før den træder i kraft.

2. Ved afgørelser af retten til ydelser efter denne konvention medregnes også forsikrings-, beskæftigelses- og bopælsperioder inden konventionen trådte i kraft.

Artikel 25

Denne konvention medfører ikke nedsættelse af ydelser som løber når konventionen træder i kraft.

Artikel 26

1. Har en person optjent ret til grundpension fra et nordisk land på grundlag af bopæl i landet i en periode inden denne konvention træder i kraft i hvilken han samtidig har optjent ret til tillægspension i et andet nordisk land skal der for denne periode beregnes grundpension alene fra sidstnævnte land som om han havde været bosat dér.

2. Bestemmelsen i første stykke finder tillige anvendelse for personer som omfattes af forordningen.

Artikel 27

1. Grundpension til en nordisk statsborger, der indtil konventionens ikrafttræden har væ-

ret ydet efter reglerne i Nordisk Konvention af 5. marts 1981 om social tryghed eller efter den nationale lovgivning i et eller flere af de nordiske lande, omberegnes efter reglerne i forordningen eller i denne konvention efter anmodning fra den pågældende eller efter beslutning af den myndighed der udbetaler pensionen.

2. Har den pågældende anmodet om omberegning af pensionen inden 2 år efter konventionens ikrafttræden ydes den omberegnete pension med virkning fra konventionens ikrafttræden. Det samme gælder når pensionsmyndigheden inden for samme frist har underrettet pensionsmyndigheden i et andet nordisk land om sin beslutning om at omberegne pensionen.

3. Pensionen fastsættes efter de regler der gælder fra konventionens ikrafttræden på grundlag af den pågældendes alder og bopælstid da pensionstilfældet indtrådte.

4. Er den samlede grundpension ved omberegningen efter første stykke lavere end den grundpension vedkommende fra samme tids-

punkt ville have ret til efter reglerne i Nordisk Konvention af 5. marts 1981 om social tryghed ydes der et tillæg til pensionen som udgør forskellen mellem den omberegnete grundpension og grundpensionen beregnet efter de tidligere gældende regler. Tillægget reguleres hvert år pr. 1. januar på grundlag af de pensionsbeløb, der gælder på dette tidspunkt, og ydes med samme beløb for hele året. Tillægget ydes fra det land der udbetalte grundpension efter de tidligere gældende regler.

5. For en person, der efter at være flyttet fra et nordisk land til et andet ved konventionens ikrafttræden modtog grundpension fra fraflytningslandet efter artikel 20 i Nordisk Konvention af 5. marts 1981 om social tryghed, kan tillægget længst ydes indtil det tidspunkt da retten til grundpension fra fraflytningslandet ville være ophørt efter tredje stykke i den nævnte artikel.

6. Bestemmelserne i denne artikel finder tillige anvendelse for personer som omfattes af forordningen.

Artikel 28

1. Konventionen træder i kraft fra samme dato som EØS aftalen træder i kraft for de nordiske lande under forudsætning af at samtlige parter har givet det danske udenrigsministerium meddelelse om deres godkendelse af konventionen.

2. For Færøernes, Grønlands og Ålands vedkommende træder konventionen først i kraft 30 dage efter at Danmarks henholdsvis Finlands regering har meddelt det danske udenrigsministerium at Færøernes Landsstyre og Grønlands Landsstyre henholdsvis Ålands Landsskapsstyrelse har meddelt at konventionen skal have gyldighed for Færøerne og Grønland henholdsvis Åland.

3. Det danske udenrigsministerium underretter de øvrige parter og Nordisk Ministerråds Sekretariat om modtagelsen af disse meddelelser og om tidspunktet for konventionens ikrafttrædelse.

Artikel 29

1. En part kan opsigte konventionen ved skriftlig meddelelse herom til det danske udenrigsministerium som underretter de øvrige parter om modtagelsen af meddelelsen og om dens indhold.

2. En opsigelse gælder kun den part som har afgivet den, og den får virkning fra begyndelsen af det kalenderår som indtræder mindst seks måneder efter den dag da det danske udenrigsministerium modtog meddelelsen om opsigelsen.

3. Opsiges konventionen bevares rettingerne som er erhvervet efter konventionen fortsat.

Artikel 30

Når denne konventionen træder i kraft ophører konventionen af 5. marts 1981 mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige om social tryghed med senere ændringer at gælde. Samtidig ophører overenskomsten af

12. november 1985 mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige om ydelser ved arbejdsløshed at gælde. Bestemmelserne om social bistand og om bidragsforskud i konventionen af 5. marts 1981 gælder dog fortsat.

Artikel 31

Originalteksten til denne konvention deponeres i det danske udenrigsministerium der stiller de øvrige parter bekræftede genparter heraf.

Til bekræftelse heraf har undertegnede befuldmægtigede repræsentanter undertegnet denne aftale.

Udfærdiget i København, den 15. juni 1992 i et eksemplar på dansk, finsk, islandsk, norsk og svensk, hvilke tekster alle har samme gyldighed.

For Danmarks regering:

Else Winther Andersen

For Finlands regering:

Johannes Bäckström

For Islands regering:

Ingva S. Ingvarsson

For Norges regering:

Arne Arnesen

For Sveriges regering:

Carl-Johan Groth

ADMINISTRATIV AFTALE TIL DEN NORDISKE KONVENTION OM SOCIAL SIKRING

I henhold til artikel 18 i Den Nordiske Konvention om Social Sikring af 15. juni 1992, heretter kaldet konventionen, indgået mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige, er vedkommende myndigheder i de respektive lande blevet enige om følgende bestemmelser:

Artikel 1

ad konventionens artikel 1

I de følgende bestemmelser bliver de ord og udtryk, som er defineret i artikel 1 i konventionen anvendt i den betydning som er fastlagt dér.

Artikel 2

ad konventionens artikel 5

1. I de tilfælde hvor en ydelse kan nedsættes ifølge artikel 5 i konventionen, kan en sådan nedsættelse i første omgang kun foretages af det udbetalende organ i sikredes bopælsland i henhold til dette lands lovgivning.

2. Nedsættelse som nævnt i stk. 1 kan først foretages af et udbetalende organ i et andet land end bopælslandet, efter at dette organ har sikret sig, at en sådan nedsættelse ikke vil finde sted i bopælslandet.

Artikel 3

ad konventionens artikel 7

1. I de tilfælde hvor en person arbejder i et andet nordisk land end bopælslandet, kommer forordningens artikel 13, stk. 2, a), b) og d) til anvendelse.

2. I de tilfælde hvor en arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende er beskæftiget i to eller flere nordiske lande, fremgår det af forordningens artikel 14, stk. 2, b), artikel 14, stk. 3 og artikel 14 a, stk. 2-4 hvilken lovgivning, der skal anvendes. Reglerne i gennemførelsesforordningens artikel 12 a kommer til anvendelse. Vedkommende myndighed eller den af denne udpegede institution udsteder på anmodning den i gennemførelsesforordningens artikel 12 a nævnte attest i form af blanket N 101.

3. For personer som tilhører det rejsende personale i fly- eller landtransportvirksomheder, afgør forordningens artikel 14, stk. 2, a) hvilken

lovgivning, der skal anvendes. Vedkommende myndighed eller den af denne udpegede institution udsteder på anmodning en attest som dokumenterer hvilken lovgivning, der anvendes. Attesten gives i form af blanket N 101.

4. I de tilfælde hvor en person midlertidigt udsendes af sin arbejdsgiver i et nordisk land for at udføre arbejde i et andet nordisk land, kommer forordningens artikel 14, stk. 1, a) og b) til anvendelse. Vedkommende myndighed eller den af denne udpegede institution udsteder på anmodning den i gennemførelsesforordningens artikel 11 nævnte attest i form af blanket N 101 og N 102.

I de tilfælde som er nævnt i forordningens artikel 14, stk. 1, b), og gennemførelsesforordningens artikel 11, stk. 2, indhenter arbejdsgiveren det fornødne samtykke fra vedkommende myndighed eller den af denne udpegede institution i arbejdstagerens beskæftigelsesland.

5. I de tilfælde hvor en person udsendes af sin arbejdsgiver i et nordisk land for at udføre arbejde i et andet nordisk land og vilkårene for anvendelse af forordningens artikel 14, stk. 1, ikke er opfyldt, kan vedkommende myndighed eller den af denne udpegede institution i udsendelseslandet efter anmodning indgå en aftale efter forordningens artikel 17 om undtagelse fra bestemmelserne i forordningens artikel 13 og 14, med det andet nordiske lands myndighed eller den af denne udpegede institution. Myndigheden eller den af denne udpegede institution i udsendelseslandet udsteder en attest om dokumentation for den indgåede aftale i form af blanket N 101.

Artikel 4

ad konventionens artikel 8

Bestemmelsen gælder i de tilfælde, hvor forordningens artikel 17, jf. artikel 7 i konventionen ikke kommer til anvendelse. Anmodning om indgåelse af en aftale rettes til vedkommende myndighed i det land, hvis lovgivning søges anvendt, som derefter indhenter samtykke fra det land, som undtagelsen skal gælde for.

Artikel 5

ad konventionens artikel 9

Naturalydelser ved midlertidigt ophold eller ved bopæl i et andet nordisk land end det kompetente land.

Bestemmelserne i gennemførelsesforordningens afsnit IV, kapitel 1 og 2, gælder med undtagelse af: Artiklerne 16, 17, 20, 21, 22, 23, 26, stk. 1-3, og artiklerne 27-31.

For at modtage naturalydelse under midlertidigt ophold eller ved bopæl i et nordisk land, skal pågældende kunne dokumentere, at han/hun er eller har været sikret i et andet nordisk land.

Institutionen på opholdsstedet kan ved behov indhente nødvendige oplysninger om pågældendes ret til ydelser.

Artikel 6

ad konventionens artikel 10

I forbindelse med dækning af merudgifter ved hjemrejse i henhold til konventionens artikel 10 gælder følgende bestemmelser:

1. Behovet for at benytte en dyrere rejseform skal bekræftes med en skriftlig lægeerklæring, som udstedes i opholdslandet før hjemrejsen.
2. Beslutning om refusion tages af opholdsstedets institution før hjemrejsen.
3. Er opholdsstedets institution ikke blevet kontaktet før hjemrejsen, kan refusion, i undtægelsestilfælde, gives efterfølgende.

Artikel 7

ad konventionens artikler 13, 14 og 15

Bekræftelse af bopæls- og forsikringsperioder i forbindelse med pensioner.

Når der i henhold til konventionen skal tages hensyn til bopæls- og forsikringsperioder for at fastslå ret til og for beregning af grund- og tillægspension, skal den kompetente institution i et nordisk land bekræfte de perioder, som er tilbagelagt i henhold til dette lands lovgivning.

Artikel 8

ad konventionens artikler 13 og 15

Meddelelse om ret til grund- og tillægspension beregnet på grundlag af fremtidig bopælstid eller fremtidige pointtal.

1. Hvis der ved beregningen af grundpension i et nordisk land er ret til medregning af fremtidig bopælstid, skal den kompetente institution i dette land ved anvendelse af artikel 13 i konventionen give meddelelse om den tillagte pension til institutionerne i de andre nordiske lande, hvor personen har været bosat før pensions tilfældet indtraf.

2. Når vilkårene for ret til tillægspension på grundlag af fremtidige pointtal er opfyldt i et nordisk land, skal den kompetente institution i dette land, ved anvendelse af artikel 15 i konventionen, give meddelelse om en sådan ret til vedkommende institutioner i andre nordiske lande, hvor personen har været i arbejde før pensionstiftfældet indtraf.

3. Meddelelse som nævnt i stk. 1 og 2 skal indeholde oplysninger om tilkendelsestidspunktet.

Artikel 9

ad konventionens artikel 17

For at artikel 17, stk. 2, skal kunne anvendes, skal ansøgning om optagelse i en arbejdsløshedskasse ske inden 8 uger regnet fra forsikringsdækningens ophør i fraflytningslandet.

For Norges vedkommende kræves tilmelding til arbejdsformidlingen inden for 8 ugers fristen.

Artikel 10

ad konventionens artikel 19

Forbindelsesorgan

1. Forbindelsesorgan i henhold til artikel 19 i konventionen er i:

Danmark:	Socialministeriet. Efter den 01.08.1993 Direktoratet for Social Sikring og Bistand
Finland:	Folkepensionsanstalten Olycksfallsförsäkringsanstalten nas Förbund Pensionskyddscentralen
Island:	Tryggingastofnun Ríkisins
Norge:	Rikstrygdeverket Arbejdsdirektoratet
Sverige:	Riksförsäkringsverket Arbetsmarknadsstyrelsen

2. Forbindelsesorganerne kan på begrænsete områder overføre opgaver til andre organer. De skal underrette hinanden om dette.

3. Fortegnelse over forbindelsesorganerne og hvilke opgaver, der er overført til andre organer følger som bilag 1.

Gensidig bistand

Myndigheder og andre institutioner skal yde hinanden al nødvendig bistand ved gennemførelsen af konventionens bestemmelser, også udover det som udtrykkeligt er nævnt i denne aftale.

Kontrol og lægeundersøgelse

Udbetales en ydelse fra et nordisk land til en person, som er bosat i et andet nordisk land, skal den lokale institution i bopælslandet, på forespørgsel fra den institution der udbetaler ydelsen, indhente de oplysninger, som er af betydning for retten til en sådan ydelse og for ydelsens størrelse. Den lokale institution i bopælslandet skal på forespørgsel sørge for, at en person, som modtager førtids/invalid pension, dagpenge ved sygdom eller ydelser i anledning af arbejdsskade, bliver lægeundersøgt.

Administrationsomkostninger

Administrationsomkostninger, som opstår ved gennemførelsen af konventionen og denne aftale, skal betales af de institutioner, som gennemførelsen påhviler.

Tolkningsspørgsmål

Opstår der meningsforskelle ved gennemførelsen og fortolkningen af konventionen og denne aftale, skal disse drøftes af de vedkommende myndigheder i de berørte lande, dersom de underliggende institutioner ikke kan komme til enighed. Når det viser sig nødvendigt, kan sagen drøftes af en gruppe bestående af repræsentanter fra samtlige nordiske lande, udpeget af de enkelte landes vedkommende myndigheder. En sådan gruppe skal også kunne indkaldes efter behov for at drøfte generelle fortolknings- og gennemførelsesspørgsmål i tilknytning til konventionen og denne aftale.

Artikel 11

For at modtage pensionsydelse i henhold til artiklerne 11-15 i konventionen, skal fremgangsmåden som følger af gennemførelsesforordningens kapitel 3 og 8 anvendes med mindre, der er gjort udtrykkelige undtagelser fra dette.

For personer, som ikke omfattes af forordningen, skal ansøgning om pensionsydelse fremsættes på blanket som angivet i artikel 17 i denne aftale.

Den som fremsætter ansøgningen kan gøre dette direkte over for vedkommende institution i det nordiske land kravet angår.

Artikel 12

Meddelelse om afgørelse gives direkte til den, som har fremsat kravet. Kopi sendes til de berørte institutioner.

Artikel 13

ad konventionens artikel 23, stk. 2

Udgifter i forbindelse med naturalydelse omfattet af artikel 23, stk. 2, i konventionen skal refunderes af den kompetente institution til den institution, som har givet ydelserne.

Artikel 14

ad konventionens artikel 26

For at bekræfte retten til grundpension fra et nordisk land i henhold til artikel 26 i konventionen skal den, som fremsætter kravet, på national blanket, oplyse i hvilke nordiske lande personen har været bosat og i hvor lang tid. Af oplysningerne på blanketten skal det fremgå, om personen i sin tid som bosat i et nordisk land samtidig har optjent ret til tillægspension i et andet nordisk land.

Artikel 15

ad konventionens artikel 27

Den institution, som i henhold til artikel 27 i konventionen udbetaler tillæggydelser til grundpension, skal på en vedtaget blanket give meddelelse om dette til de institutioner i de andre nordiske lande, som udbetaler grundpension til samme ydelsesmodtager. Institutionen i sådanne lande skal senest i løbet af januar måned hvert år meddele den førstnævnte institution pensionens størrelse. Når den institution, som udbetaler tillæggydelser, antager at den totale grundpension udgør mindst det beløb som blev udbetalt til ydelsesmodtageren ved konventionens ikrafttræden, skal der gives meddelelse om dette til de berørte institutioner.

Artikel 16

Artiklerne, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13 og 15 i denne administrative aftale gælder også for personer omfattet af forordningen.

Artikel 17

Blanketter

Blanketter, som skal anvendes for gennemførelsen af denne aftale, udformes af de enkelte lande efter samråd mellem forbindelsesorganerne. Blanketterne udformes på de enkelte landes sprog. For Islands vedkommende udformes blanketterne også på dansk, norsk eller svensk.

Artikel 18

Ikrafttrædelse og opsigelse

1. Denne aftale træder i kraft samtidig med konventionen.

2. Denne aftale har gyldighed i samme tidsrum som konventionen, med mindre den opsiges af en af landenes kompetente myndigheder. Opsigelsen skal meddeles skriftligt til de kompetente myndigheder i de øvrige lande. Opsigelsen gælder kun for det land, som har givet meddelelse om det, og får virkning fra og med begyndelsen af det kalenderår, som indtræder mindst 6 måneder efter at alle kompetente myndigheder har modtaget meddelelse om opsigelsen.

Udfærdiget i København, den 18. august 1993 i et eksemplar på dansk, finsk, islandsk, norsk og svensk, hvilke tekster alle har samme gyldighed.

For Danmarks regering:

Poul Vorre

For Finlands regering:

Hannu Ripatti

For Islands regering:

Ingva S. Ingvarsson

For Norges regering:

Liv Merch Finborud

For Sveriges regering:

Håkan Damm

Forbindelsesorganer og andre organer, der er tillagt opgaver i henhold til konventionen

Danmark

1.

Direktoratet for Social Sikring og Bistand
International afdeling
Ny Kongensgade 9 (Forbindelsesorgan)
DK-1472 København K
Tlf.: 45 33 91 26 22
Fax.: 45 33 91 56 54

2. Opgaver vedrørende tillægspension er tillagt:

Arbejdsmarkedets Tillægspension
Kongens Vænge 8
DK-3400 Hillerød
Tlf.: 45 48 24 11 00
Fax.: 45 48 24 00 88

3. Opgaver vedrørende sygesikringsydelser er tillagt:

Sundhedsministeriet
Hertuf Trollesgade 11
DK-1052 København K
Tlf.: 45 33 92 33 60
Fax.: 45 33 15 05 92

4. Opgaver vedrørende ydelser ved arbejdsløshed er tillagt:

Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikring
Finsensvej 78
DK-2000 Frederiksberg
Tlf.: 45 31 10 60 11
Fax.: 45 31 19 38 90

5. Opgaver vedrørende ydelser ved arbejdsskade er tillagt:

Arbejdsskadestyrelsen
Æbeløgade 1
DK-2100 København Ø
Tlf.: 45 39 17 77 00
Fax.: 45 39 17 77 11

Finland

1. Opgaver vedrørende tillægspension og udsendte arbejdstagere jf. artikel 7 og 8 i konventionen er tillagt:

Pensionsskyddscentralen
PB 11 (Forbindelsesorgan)

SF-00521 Helsingfors
Tlf.: 358 0 01 51 1
Fax.: 358 0 148 11 72

2. Opgaver vedrørende ydelser ved arbejdsskade er tillagt:

Olycksfallsförsäkringsanstaltens Förbund
Boulevarden 28 (Forbindelsesorgan)
SF-00120 Helsingfors
Tlf.: 358 0 68 04 01
Fax.: 358 0 68 04 03 89

3. Øvrige opgaver er tillagt:

Folkpensionsanstalten (Forbindelsesorgan)
Helsingfors lokalbyrå PB 82
SF-00601 Helsingfors
Tlf.: 358 0 777 01
Fax.: 358 0 777 03 22 0

Island

1.
Tryggingastofnun Ríkisins
Laugavegur 114 (Forbindelsesorgan)
IS-150 Reykjavík
Tlf.: 354 1 60 44 00
Fax.: 354 1 62 45 35

2. Opgaver vedrørende børnepension er til-
lagt:
Ríkisskattstjóri
Laugavegur 166
IS-150 Reykjavík
Tlf. 354 1 63 11 00
Fax.: 354 1 62 44 40

Norge

1.

Rikstrygdeverket
Drammensveien 60 (Forbindelsesorgan)
N-0241 Oslo 2
Tlf.: 47 22 92 70 00
Fax.: 47 22 55 70 88

2. Opgaver vedrørende ydelser ved arbejdsløshed er tillagt:

Arbeidsdirektoratet

Postboks 8127 Dep. (Forbindelsesorgan)
N-0032 Oslo
Tlf.: 47 22 94 24 00
Fax.: 47 22 11 69 16

3. Opgaver vedrørende udsendte arbeidstgere fra Norge til andre lande er tillagt:

Folketrygdekontoret for utenlandssaker
Postboks 8138 Dep.
N-0033 Oslo 1
Tlf.: 47 22 92 76 00
Fax.: 47 22 71 29 10

4. Opgaver vedrørende udsendte arbeidstgere fra andre lande til Norge er tillagt:
De lokale trygdekontorer.

Sverige

1.

Riksförsäkringsverket
S-103 51 Stockholm (Forbindelsesorgan)
Tlf.: 46 8 786 90 00
Fax.: 46 8 786 90 76

2. Opgaver vedrørende ydelser ved arbejdsløshed er tillagt:

Arbetsmarknadsstyrelsen (Forbindelsesorgan)
S-171 99 Solna
Tlf.: 46 8 730 60 00
Fax.: 46 8 730 60 09

3. Opgaver jf. artikel 7 og 8 i konventionen er tillagt:

De lokale försäkringskassorna.

[FINNISH TEXT — TEXTE FINNOIS]

Pohjoismainen sosiaaliturvasopimus

Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin hallitukset,

jotka katsovat, että vuodelta 1981 olevalla pohjoismaisella sosiaaliturvasopimuksella, joka korvasi alkuperäisen sopimuksen vuodelta 1955, on ollut suuri merkitys turvatessaan toisessa Pohjoismaassa työskenteleville tai oleskeleville Pohjoismaiden kansalaisille saman sosiaaliturvan kuin maan omille kansalaisille,

jotka toteavat, että ETA-sopimuksen perusteella sen sosiaaliturvaa koskevia säännöksiä tullaan soveltamaan toisessa Pohjoismaassa työskenteleviin tai oleskeleviin Pohjoismaiden kansalaisiin,

jotka katsovat, että tarvitaan sosiaaliturvaa koskevia pohjoismaisia määräyksiä sellaisia henkilöitä varten, joihin ei sovelleta ETA-säännöksiä, eli toisaalta rajoitettua määrää Pohjoismaiden kansalaisia, toisaalta kolmansien valtioiden kansalaisia varten,

jotka katsovat, että samalla on tarpeen pitää voimassa joitakin sosiaaliturvaa koskevia pohjoismaisia määräyksiä, jotka täydentävät sosiaaliturvaa koskevia ETA-säännöksiä,

ovat päättäneet tehdä uuden, seuraavansisältöisen pohjoismaisen sosiaaliturvasopimuksen:

I OSASTO

Yleiset määräykset

1 artikla

Tässä sopimuksessa tarkoitetaan ilmaisulla

- a) "Pohjoismaa"
- kutakin sopimusvaltiote,
- b) "Pohjoismaan kansalainen"
- jonkin Pohjoismaan kansalaista,
- c) "lainsäädäntö"

2 artiklan 1 kappaleessa mainittuja sosiaaliturvan aloja koskevia lakeja, asetuksia ja muita säädöksiä, lukuun ottamatta niitä, joissa säännellään toisaalta yhden tai useamman Pohjoismaan ja toisaalta yhden tai useamman Pohjoismaiden ulkopuolisen maan välisiä suhteita,

- d) "toimivaltainen viranomainen"

Tanskassa

- 1. sosiaaliministeriä,
- 2. työministeriä,
- 3. terveysministeriä,

Suomessa

sosiaali- ja terveysministeriötä,

Islannissa

- 1. terveys- ja sosiaalivakuutusministeriä,
- 2. sosiaaliministeriä,
- 3. valtiovarainministeriä,

Norjassa

- 1. sosiaaliministeriötä,
- 2. työ- ja hallintoministeriötä,
- 3. lapsi- ja perheasiainministeriötä,

Ruotsissa

hallitusta (sosiaaliministeriötä),

tai mainittujen viranomaisten määräämää viranomaista,

- e) "laitos"

etuuden myöntävää viranomaista tai toimielintä,

- f) "hoitoetus"

toisaalta vapautusta tai alennusta sairaanhoidosta, mukaan lukien hammashoito, synnytyshoito, lääkkeet, proteesit ja muut apuvälineet, perittävistä maksuista tai niistä aiheutuneiden kustannusten kor-

vaamista, toisaalta tässä tarkoitettun sairaanhoidon yhteydessä tehtävistä matkoista maksettuja korvauksia,

g) "peruseläke"

yleistä eläkettä, joka ei määräydy täytettyjen työskentelykausien, aikaisempien ansiotulojen tai maksettujen maksujen perusteella, sekä sellaiseen eläkkeeseen maksettavia lisäetuuksia,

h) "lisäeläke"

yleistä eläkettä, joka määräytyy täytettyjen työskentelykausien, aikaisempien ansiotulojen tai maksettujen maksujen perusteella, sekä sellaiseen eläkkeeseen maksettavia lisäetuuksia,

i) "asuminen"

että henkilö asuu maassa sen maan väestökirjanspidon perusteella, jollei erityisistä syistä muuta johdu,

j) "ETA-maa"

maata, johon sovelletaan Euroopan talousaluetta koskevaa sopimusta,

k) "asetus"

neuvoston asetusta (ETY) 1408/71 sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä, ETA-sopimuksen liitteessä 6 mainittuine muutoksineen ja lisäyksineen,

l) "täytäntöönpanoasetus"

neuvoston asetusta (ETY) 574/72 asetuksen (ETY) 1408/71 sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä täytäntöönpanomenettelystä, ETA-sopimuksen liitteessä 6 mainittuine muutoksineen ja lisäyksineen.

2 artikla

1. Tätä sopimusta sovelletaan kaikkeen Pohjoismaissa kulloinkin voimassa olevaan, seuraavia sosiaaliturvan aloja koskevaan lainsäädäntöön:

- a) sairauden, äitiyden tai isyyden johdosta maksettavat etuudet,
- b) työkyvyttömyyden, vanhuuden tai kuoleman johdosta maksettavat etuudet,
- c) työtapaturman johdosta maksettavat etuudet,
- d) työttömyyden johdosta maksettavat etuudet,
- e) yleiset lapsista maksettavat rahaetuudet.

2. Sopimuksen hyväksymisen yhteydessä jokainen Pohjoismaa toimittaa luettelon 1 kappaleessa mainittuja sosiaaliturvan aloja koskevasta

lainsäädännöstään. Sen jälkeen jokainen maa ilmoittaa vuosittain ennen helmikuun loppua Tanskan ulkoasiainministeriölle luetteloon tehtävistä muutoksista, jotka johtuvat edellisen kalenterivuoden aikana hyväksytystä lainsäädännöstä.

3 artikla

1. Sopimusta sovelletaan seuraaviin henkilöihin, jollei heihin sovelleta asetusta:

- a) Pohjoismaiden kansalaisiin,
- b) pakolaisiin, joita tarkoitetaan 28 päivänä heinäkuuta 1951 tehdyn pakolaisten oikeusasemaa koskevan yleissopimuksen 1 artiklassa ja mainittuun yleissopimukseen liittyvässä 31 päivänä tammikuuta 1967 tehdyssä pöytäkirjassa,
- c) valtiottomiin henkilöihin, joita tarkoitetaan 28 päivänä syyskuuta 1954 tehdyssä valtiottomien henkilöiden oikeusasemaa koskevan yleissopimuksen 1 artiklassa,
- d) muihin henkilöihin, joihin sovelletaan tai on sovellettu jonkin Pohjoismaan lainsäädäntöä,
- e) henkilöihin, jotka johtavat oikeutensa a)-d) kohdassa mainitusta henkilöstä.

2. Siinä määrin kuin sopimuksen määräyksistä niin seuraa, sitä sovelletaan myös henkilöihin, joihin sovelletaan asetusta.

4 artikla

Sovellettaessa jonkin Pohjoismaan lainsäädäntöä rinnastetaan toisen Pohjoismaan kansalaiset maan omiin kansalaisiin, jollei 11-13 artiklan määräyksistä muuta johdu.

5 artikla

Kun Pohjoismaan lainsäädännön perusteella rajoitetaan päällekkäisten etuuksien maksamista, näin voidaan tehdä myös kun päällekkäistä etuutta maksetaan toisen Pohjoismaan lainsäädännön perusteella.

II osasto
SOVELLETTAVAA LAINSÄÄDÄNTÖÄ
KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

6 artikla

Pohjoismaassa asuvaan henkilöön sovelletaan asuinmaan lainsäädäntöä, jollei tämän osaston määräyksistä muuta johdu.

7 artikla

1. Henkilöihin, jotka työskentelevät toisessa Pohjoismaassa kuin missä asuvat tai jotka työskentelevät kahdessa tai useammassa Pohjoismaassa tai jotka kuuluvat lento- tai maakuljetusyrityksen matkustavaan henkilökuntaan tai jotka heidän työnantajansa lähettää jostakin Pohjoismaasta työskentelemään tilapäisesti toiseen Pohjoismaahan, sovelletaan vastaavasti asetuksen II osaston ja täytäntöönpanoasetuksen III osaston säännöksiä.

2. Pohjoismaassa tehdyksi työksi katsotaan myös jonkin Pohjoismaan mannerjalustalle, sen mukaan kuin se on määritelty 29 päivänä huhtikuuta 1958 tehdyssä mannerjalustaa koskevassa Geneven yleissopimuksessa, tehtävä työ luonnonvarojen tutkimiseksi ja hyödyntämiseksi.

3. 2 kappaleen määräystä sovelletaan myös henkilöihin, joihin sovelletaan asetusta.

8 artikla

Kahden tai useamman Pohjoismaan toimiveltaiset viranomaiset voivat joidenkin henkilöryhmien tai henkilöiden osalta sopia poikkeuksista tämän osaston määräyksiin.

III osasto

Oikeutta etuuksiin koskevat erityis määräykset

1 luku. Sairauden, äitiyden tai isyyden johdosta myönnettävät hoitoetuudet ja päivärahat

9 artikla

Pohjoismaasta toiseen muuttaviin henkilöihin tai Pohjoismaassa asuviin henkilöihin, joilla on oikeus hoitoetuuksiin asuinmaastaan ja oleskellessaan toisessa Pohjoismaassa joutuvat sairaanhoidon tarpeeseen, tai henkilöihin, jotka työskentelevät toisessa Pohjoismaassa kuin missä asuvat, sekä heidän perheenjäseninsä, sovelletaan vastaavasti asetuksen III osaston 1 luvun ja täytäntöönpanoasetuksen IV osaston 1 ja 2 luvun säännöksiä.

10 artikla

1. Oleskelumaa korvaa Pohjoismaassa asuvalle henkilölle, jolla on oikeus hoitoetuuksiin asuinmaastaan ja oleskellessaan tilapäisesti toisessa Pohjoismaassa saa sairaanhoitoa, kotimatkasta asuinmaahan aiheutuneet lisäkustannukset siitä, että asianomainen henkilö sairautensa johdosta joutuu käyttämään kalliimpaa matkustustapaa kuin hän muutoin olisi käyttänyt.

2. 1 kappaleen määräystä sovelletaan myös henkilöihin, joihin sovelletaan asetusta.

3. 1 kappaleen määräystä ei sovelleta henkilöihin, jotka saavat luvan matkustaa toiseen Pohjoismaahan saamaan siellä tilansa kannalta asianmukaista hoitoa.

2 luku. Työkyvyttömyyden, vanhuuden ja kuoleman johdosta myönnettävät etuudet

Peruseläke

11 artikla

1. Pohjoismaan kansalaisella on oikeus peruseläkkeeseen toisesta

Pohjoismaasta ansaittuaan oikeuden eläkkeeseen asumalla siinä maassa vähintään kolme vuotta.

2. Ratkaistaessa, onko 1 kappaleen mukainen asumisedellytys täyttynyt, ei oteta huomioon kausia, jolloin asianomainen henkilö on saanut jonkin toisen ETA-maan eläkettä.

3. 1 kappaleen edellytystä ei voi täyttää ottamalla huomioon muiden maiden asumis- ja vakuutuskausia. Laskettaessa tämän artiklan mukaista peruseläkettä sovelletaan muutoin vastaavasti asetuksen III osaston 2, 3 ja 8 luvun ja täytäntöönpanoasetuksen IV osaston 1, 3 ja 8 luvun säännöksiä suhteessa muiden Pohjoismaiden lainsäädäntöön.

12 artikla

Pohjoismaan kansalaisella on, niin kauan kuin hän asuu jossakin ETA-maassa, oikeus siihen peruseläkkeeseen, johon hän on ansainnut oikeuden jossakin Pohjoismaassa.

13 artikla

1. Jos peruseläkettä laskettaessa on oikeus ottaa huomioon asumisaika vakuutustapahtuman jälkeen useammasta kuin yhdestä Pohjoismaasta, otetaan kussakin maassa huomioon vain osa tulevasta asumisajasta. Tämä osa määräytyy eläkettä laskettaessa käytettävien todellisten asumisaikojen perusteella siinä suhteessa kuin todellinen asumisaika asianomaisessa maassa on kaikkien maiden yhteenlaskettuun todelliseen asumisaikaan.

2. Ensimmäisen kappaleen määräyksiä sovelletaan myös henkilöihin, joihin sovelletaan asetusta.

Lisäläke

14 artikla

Määrättäessä oikeudesta lisäeläkkeeseen sovelletaan vastaavasti asetuksen III osaston 2, 3 ja 8 luvun sekä täytäntöönpanoasetuksen IV osaston 1, 3 ja 8 luvun säännöksiä suhteessa muiden Pohjoismaiden lainsäädäntöön.

15 artikla

1. Jos edellytykset lisäeläkkeen laskemiseksi myös sellaisten vakuutuskausien perusteella, jotka oletettavasti olisi täytetty, jollei vakuutustapahtumaa olisi sattunut, ovat olemassa useammassa kuin yhdessä Pohjoismaassa, otetaan vain osa oletetuista vakuutuskausista huomioon kunkin maan eläkettä laskettaessa. Tämä osa määräytyy eläkettä laskettaessa käytettävien todellisten vakuutuskausien perusteella siinä suhteessa kuin asianomaisen maan todelliset vakuutuskaudet ovat kaikkien maiden yhteenlaskettuihin todellisiin vakuutuskausihin.

2. Ensimmäisen kappaleen määräyksiä sovelletaan vastaavasti henkilöihin, joihin sovelletaan asetusta.

3 luku. Työtaturmaetuudet

16 artikla

Määrättäessä oikeudesta työtaturmaetuuksiin ja etuuksia laskettaessa sovelletaan vastaavasti asetuksen III osaston 4 luvun ja täytäntöönpanoasetuksen IV osaston 4 luvun säännöksiä Pohjoismaiden välisissä suhteissa.

4 luku. Työttömyysetuudet

17 artikla

1. Laskettaessa työttömyysetuuksia varten yhteen vakuutus- tai työskentelykausia, määrättäessä oikeudesta työttömyysetuuksiin ja etuuksia laskettaessa sovelletaan vastaavasti asetuksen III osaston 6 luvun ja täytäntöönpanoasetuksen IV osaston 6 luvun säännöksiä Pohjoismaiden välisissä suhteissa. Asetuksen 69 ja 70 artiklan säännöksiä ei kuitenkaan tämän kappaleen määräysten perusteella sovelleta.

2. Asetuksen 67 artiklan 3 kappaleen vakuutus- tai työskentelykausia koskevia vaatimuksia ei sovelleta henkilöihin, jotka siinä maassa, josta etuuksia haetaan, ovat joko työskennelleet siinä laajuudessa, että he ovat kuuluneet sen maan työttömyysturvalainsäädännön piiriin

tai ovat saaneet työttömyysetuuksia siitä maasta. Edellytyksenä on kuitenkin, että työskentely on tapahtunut tai työttömyysetuksia on saatu aikaisintaan viiden vuoden aikana ennen ilmoittautumista työnhakijaksi virallisessa työväälityksessä ja, tapauksesta riippuen, liittymistä asianomaisen työttömyyskassan jäseneksi.

3. Toisen kappaleen määräyksiä sovelletaan vastaavasti henkilöihin, joihin sovelletaan asetusta.

IV osasto
MUUT MÄÄRÄYKSET

18 artikla

Toimivaltaiset viranomaiset sopivat sopimuksen yhdenmukaisen pohjoismaisen soveltamisen turvaamiseksi vaadittavista määräyksistä.

19 artikla

Viranomaiset ja laitokset antavat toisilleen tarpeellista apua sopimuksen toimeenpanemiseksi. Jokaisessa Pohjoismaassa on erityinen toimivaltaisen viranomaisen nimeämä yhdysein.

20 artikla

Asetuksen 86 artiklaa sovelletaan vastaavasti hakemuksiin, ilmoituksiin tai valituksiin, jotka on toimitettu muun Pohjoismaan viranomaiselle kuin sen, jossa toimivaltainen viranomainen sijaitsee.

21 artikla

Pohjoismaiden välillä sovelletaan vastaavasti täytäntöönpanoasetuksen 111 artiklaa aiheettomien suoritusten takaisinperimisessä ja toimeentulotukea koskevilla takautumisvaateissa.

22 artikla

Sopimus ei anna oikeutta peruseläkkeen maksamiseen henkilölle, joka ei asu ETA-maassa. Sopimus ei myöskään mahdollista oikeuksien an-

saistsemista ETA-maiden ulkopuolella.

23 artikla

1. Jollei kahden tai useamman Pohjoismaan välillä toisin sovita, maat luopuvat asetuksen 36, 63 ja 70 artiklan ja täytäntöönpanoasetuksen 105 artiklan perusteella kaikesta kustannusten korvaamisesta siltä osin kuin koskee sairauden ja äitiyden ja työtapaturmien ja ammattitautien johdosta myönnettäviä hoitoetuuksia, toisessa kuin toimivaltaisessa valtiossa työtä hakeville työttömille myönnettäviä etuuksia sekä hallinnollisten ja lääkärintarkastusten kuluja.

2. Kustannusten korvaamisesta luopuminen ei koske hoitoetuuksia henkilöille, jotka asetuksen 22 artiklan 1 kohdan c alakohdan ja 55 artiklan 1 kohdan c alakohdan perusteella saavat toimivaltaiselta laitokselta luvan matkustaa toiseen Pohjoismaahan saamaan siellä tilansa kannalta asianmukaista hoitoa.

3. Tämän artiklan määräyksiä sovelletaan sekä etuuksiin henkilöille, joihin sovelletaan asetusta että etuuksiin henkilöille, joihin sovelletaan sopimusta, mutta ei asetusta.

24 artikla

1. Sopimusta ei sovelleta etuuksiin ja maksuihin sen voimaantuloa edeltävältä ajalta.

2. Määrättäessä oikeudesta sopimukseen perustuviin etuuksiin otetaan myös huomioon vakuutus-, työskentely- ja asumiskaudet ennen sopimuksen voimaantuloa.

25 artikla

Sopimus ei saa johtaa sen voimaantullessa maksettavien etuuksien pienentämiseen.

26 artikla

1. Jos henkilö asumisen perusteella on ansainnut oikeuden peruseläkkeeseen jostakin Pohjoismaasta ajalta ennen sopimuksen voimaantuloa ja samalta ajalta on ansainnut oikeuden lisäeläkkeeseen toisesta

pohjoismaasta, määrätään eläke vain viimeksi mainitusta maasta ikään kuin hän olisi asunut siellä.

2. 1 kappaleen määräyksiä sovelletaan vastaavasti henkilöihin, joihin sovelletaan asetusta.

27 artikla

1. Pohjoismaan kansalaiselle maksettava peruseläke, jota sopimuksen voimaantuloon saakka on maksettu 5 päivänä maaliskuuta 1981 tehdyn Pohjoismaisen sosiaaliturvasopimuksen määräysten tai yhden tai useamman pohjoismaan lainsäädännön perusteella, lasketaan asianomaisen henkilön pyynnöstä tai eläkettä maksavan viranomaisen päätöksestä uudelleen.

2. Jos asianomainen henkilö on pyytänyt eläkkeen uudelleenlaskemista kahden vuoden kuluessa sopimuksen voimaantulosta, uutta eläkettä maksetaan sopimuksen voimaantulosta lukien. Samaa sovelletaan kun eläkeviranomainen samassa määräajassa on ilmoittanut toisen Pohjoismaan eläkeviranomaiselle päätöksestään laskea eläke uudelleen.

3. Eläke lasketaan sopimuksen voimaantultua sovellettavien säännösten tai määräysten mukaisesti asianomaisen henkilön iän ja asumisajan perusteella eläketapahtumahetkellä.

4. Jos 1 kappaleen mukaisesti uudelleen laskettu peruseläke yhteensä on pienempi kuin asianomaisen henkilön peruseläke samalta ajalta 5 päivänä maaliskuuta 1981 tehdyn pohjoismaisen sosiaaliturvasopimuksen määräysten perusteella, eläkkeeseen maksetaan uudelleen lasketun peruseläkkeen ja aikaisemmin voimassa olleiden määräysten mukaisen peruseläkkeen välisen erotuksen suuruinen lisä. Lisä tarkistetaan vuosittain 1 päivänä tammikuuta voimassa olevien eläkkeen määrien perusteella ja maksetaan samansuuruisena koko vuonna. Lisä maksetaan siitä maasta, joka maksoi eläkkeen aikaisemmin voimassa olleiden määräysten perusteella.

5. Pohjoismaasta toiseen muuttaneelle henkilölle, jolle sopimuksen voimaantullessa maksettiin peruseläkettä lähtömaasta 5 päivänä maaliskuuta 1981 tehdyn pohjoismaisen sosiaaliturvasopimuksen 20 artiklan määräysten perusteella, maksetaan lisä vain siihen saakka kuin oikeus peruseläkkeeseen lähtömaasta mainitun artiklan 3 kappaleen

perusteella päättyisi.

28 artikla

1. Sopimus tulee voimaan samana päivänä kuin ETA-sopimus tulee voimaan Pohjoismaiden osalta sillä edellytyksellä, että kaikki sopimusvaltiot ovat ilmoittaneet Tanskan ulkoasiainministeriölle hyväksyvänsä sopimuksen.

2. Sopimus tulee voimaan Färssaarten, Grönlannin ja Ahvenanmaan osalta vasta 30 päivän kuluttua siitä, kun Tanskan ja vastaavasti Suomen hallitus ovat ilmoittaneet Tanskan ulkoasiainministeriölle, että Färssaarten, Grönlannin ja vastaavasti Ahvenanmaan maakunnanhallitukset ovat ilmoittaneet, että sopimus tulee voimaan Färssaarten, Grönlannin ja vastaavasti Ahvenanmaan osalta.

3. Tanskan ulkoasiainministeriö ilmoittaa muille sopimusvaltioille ja Pohjoismaiden ministerineuvoston sihteeristölle edellä mainittujen ilmoitusten vastaanottamisesta ja sopimuksen voimaantuloajankohdasta.

29 artikla

1. Sopimusvaltio voi irtisanoa sopimuksen kirjallisella ilmoituksella Tanskan ulkoasiainministeriölle, joka tiedottaa ilmoituksen vastaanottamisesta ja sen sisällöstä muille sopimusvaltioille.

2. Irtisanominen koskee vain asianomaista sopimusvaltiota ja tulee voimaan sen kalenterivuoden alusta, joka seuraa vähintään kuuden kuukauden kuluttua siitä kun irtisanominen on vastaanotettu Tanskan ulkoministeriössä.

3. Jos sopimus irtisanotaan, sopimuksen perusteella saavutetut oikeudet jäävät voimaan.

30 artikla

Sopimuksen voimaantullessa Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan välillä 5 päivänä maaliskuuta 1981 tehty pohjoismaainen sosiaaliturvasopimus siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen lakkaa ole-

masta voimassa. Samasta ajankohdasta lukien lakkaa Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan välillä 12. päivänä marraskuuta 1985 tehty pohjoismainen työttömyysturvasopimus olemasta voimassa. 5 päivänä maaliskuuta 1981 tehdyn sopimuksen sosiaalihuoltoja ja elatustukea koskevat määräykset jäävät kuitenkin edelleen voimaan.

31 artikla

Sopimuksen alkuperäiskappale talletetaan Tanskan ulkoasiainministeriön, joka toimittaa muille sopimusvaltioille oikeaksi todistetut jäljennökset siitä.

Tämän vakuudeksi allekirjoitetut ovat siihen valtuutettuina allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

Tehty Kööpenhaminassa päivänä kuuta 19
yhtenä kappaleena tanskan, suomen, islannin, norjan ja ruotsin kielellä, jotka kaikki tekstit ovat yhtä todistusvoimaiset.

POHJOISMAISEN SOSIAALITURVASOPIMUKSEN
TÄYTTÄNTÖÖNPANOSOPIMUS

Viitaten Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin välillä 15 päivänä kesäkuuta 1992 tehdyn pohjoismaisen sosiaaliturvasopimuksen, josta seuraavassa käytetään nimitystä sopimus, 18 artiklaan, kyseisten maiden toimivaltaiset viranomaiset ovat sopineet seuraavista määräyksistä:

1 artikla

koskee sopimuksen 1 artiklaa

Seuraavissa määräyksissä sopimuksen 1 artiklassa määritellyjä sanoja ja ilmauksia käytetään siinä merkityksessä kuin siinä on mainittu.

2 artikla

koskee sopimuksen 5 artiklaa

1. Niissä tapauksissa, jolloin etuutta voidaan alentaa sopimuksen 5 artiklan johdosta, tällaisen alentamisen voi suorittaa ensisijaisesti vain maksava toimielin vakuutetun asuinmaassa tämän maan lainsäädännön mukaisesti.

2. Maksava toimielin toisessa maassa kuin asuinmaassa voi toteuttaa 1 kohdassa mainitun alentamisen vasta sitten, kun tämä toimielin on varmistanut, ettei vastaavaa alentamista tapahdu asuinmaassa.

3 artikla

koskee sopimuksen 7 artiklaa

1. Niissä tapauksissa, jolloin henkilö työskentelee toisessa Pohjoismaassa kuin asuinmaassaan, sovelletaan asetuksen 13 artiklan 2 kohdan a, b ja d alakohtaa.

2. Niissä tapauksissa, jolloin palkattu työntekijä tai itsenäinen ammatinharjoittaja työskentelee kahdessa tai useammassa Pohjoismaassa, 14 artiklan 2 kohdan b alakohdasta, 14 artiklan 3 kohdasta ja 14 a artiklan 2 - 4 kohdasta ilmenee, mitä lainsäädäntöä sovelletaan. Tällöin sovelletaan täytäntöönpanoasetuksen 12 a artiklan säännöksiä. Toimivaltainen viranomainen tai tämän nimeämä laitos antaa pyynnöstä täytäntöönpanoasetuksen 12 a artiklassa mainitun todistuksen lomakkeella N 101.

3. Lento- tai maakuljetustoiminnan matkustavaan henkilökuntaan kuuluvien henkilöiden kohdalla ratkaisee asetuksen 14 artiklan 2 kohdan a alakohta, mitä lainsäädäntöä sovelletaan. Toimivaltainen viranomainen tai tämän nimeämä laitos antaa pyynnöstä todistuksen, jossa osoitetaan, mitä lainsäädäntöä tapaukseen sovelletaan. Todistus annetaan lomakkeella N 101.

4. Kuitenkin niissä tapauksissa, jolloin pohjoismainen työnantaja lähettää henkilöitä suorittamaan työtä toisessa Pohjoismaassa, sovelletaan asetuksen 14 artiklan 1 kohdan a ja b alakohtaa. Toimivaltainen viranomainen tai tämän nimeämä laitos antaa pyynnöstä täytäntöönpanoasetuksen 11 artiklassa mainitun todistuksen lomakkeella N 101 ja N 102.

Niissä tapauksissa, jotka mainitaan asetuksen 14 artiklan 1 kohdan b alakohdassa ja täytäntöönpanoasetuksen 11 artiklan 2 kohdassa, työnantaja hankkii tarvittavan suostumuksen toimivaltaiselta viranomaiselta tai tämän nimeäältä laitokselta työntekijän työskentelymaassa.

5. Niissä tapauksissa, jolloin pohjoismainen työnantaja lähettää henkilöitä suorittamaan työtä toisessa Pohjoismaassa ja asetuksen 14 artiklan 1 kohdan soveltamista koskevat ehdot eivät täyty, voi lähettäjälleen toimivaltainen viranomainen tai tämän nimeämä laitos pyynnöstä tehdä asetuksen 17 artiklan perusteella sopimuksen poikkeamisesta

asetuksen 13 ja 14 artiklan säännöksistä toimivaltaisen viranomaisen tai tämän nimeämän laitoksen kanssa. Lähettäjään toimivaltainen viranomainen tai tämän nimeämä laitos antaa tehdyn sopimuksen tueksi todistuksen lomakkeella N 101.

4 artikla

koskee sopimuksen 8 artiklaa

Määräys koskee tapauksia, joihin ei sovelleta asetuksen 17 artiklaa, vrt. sopimuksen 7 artikla. Pyyntö sopimuksen tekemisestä osoitetaan sen maan toimivaltaiselle viranomaiselle, jonka lainsäädännön soveltamista haetaan, minkä jälkeen viranomainen hankkii suostumuksen siitä maasta, jota poikkeus koskee.

5 artikla

koskee sopimuksen 9 artiklaa

Hoitoetuksiin tilapäisen toisessa Pohjoismaassa kuin asianomaisessa valtiossa oleskelun tai asumisen aikana sovelletaan täytäntöönpanoasetuksen IV osaston 1 ja 2 luvun säännöksiä poikkeuksena: 16, 17, 20, 21, 22, 23 artikla, 26 artiklan 1 - 3 kohta sekä 27 - 31 artikla.

Saadakseen hoitoetuksia tilapäisen toisessa Pohjoismaassa oleskelun tai asumisen aikana asianomaisen henkilön on tarvittaessa todistettava, että hän on tai on ollut vakuutettu toisessa Pohjoismaassa.

Oleskelupaikkakunnan laitos voi tarvittaessa hankkia tarpeelliset tiedot asianomaisen henkilön oikeudesta etuuksiin.

6 artikla

koskee sopimuksen 10 artiklaa

Kotimatkasta aiheutuvien lisäkustannusten kattamiseen sovelletaan sopimuksen 10 artiklan mukaisesti seuraavia määräyksiä:

1. Tarve käyttää kalliimpaa matkustustapaa on todistettava kirjallisella lääkärinlausunnolla, joka laaditaan oleskelumaassa ennen kotimatkaa.

2. Päätöksen korvauksesta tekee oleskelupaikkakunnan laitos ennen kotimatkaa.

3. Mikäli oleskelupaikkakunnan laitokseen ei ole otettu yhteyttä ennen kotimatkaa, korvaus voidaan poikkeustapauksissa myöntää jälkeenpäin.

7 artikla

koskee sopimuksen 13, 14 ja 15 artiklaa

Asumisaikojen ja vakuutuskausien todistaminen eläkkeisiin liittyen.

Silloin kun sopimuksen mukaan perus- ja lisäeläkeoikeuden määrittelymiseksi ja eläkkeen laskemiseksi on otettava huomioon asumisaikat ja vakuutuskaudet, Pohjoismaan toimivaltaisen laitoksen on todistettava ajanjaksot, jotka on täytetty tämän maan lainsäädännön mukaisesti.

8 artikla

koskee sopimuksen 13 ja 15 artiklaa

Ilmoitus tulevan asumisaajan tai tulevan ajan eläkepisteiden perusteella lasketun perus- ja lisäeläkkeen myöntämisestä.

1. Mikäli jossakin Pohjoismaassa peruseläkettä laskettaessa henkilöllä on oikeus lukea hyväkseen tuleva asumisaika, tämän maan toimivaltaisen laitoksen on sopimuksen 13 artiklaa sovellettaessa ilmoitettava myönnetystä eläkkeestä toimivaltaiselle laitokselle toisessa Pohjoismaassa, jossa henkilö on asunut ennen eläketapahtuman sattumista.

2. Kun lisäeläkkeen myöntämistä koskevat ehdot on tulevan ajan eläkepisteiden perusteella täytetty jossakin Pohjoismaassa, tämän maan toimivaltaisen laitoksen on sopimuksen 15 artiklaa sovellettaessa ilmoitettava myönnetystä eläk-

keestä toimivaltaiselle laitokselle toisessa Pohjoismaassa, jossa asianomainen henkilö on työskennellyt ennen eläketa-
pahtuman sattumista.

3. Kohdassa 1 ja 2 mainitun ilmoituksen on sisällettävä
tiedot myöntämisaikajankohdasta.

9 artikla
koskee sopimuksen 17 artiklaa

Sopimuksen 17 artiklan 2 kohdan soveltamiseksi työttömyys-
kassan jäseneksi ottamista on haettava kahdeksan viikon
kuluessa laskettuna vakuutuksen lakkaamisesta siitä maasta,
josta muutetaan pois.

Norjan osalta vaaditaan työnvälitykseen ilmoittautumista
kahdeksan viikon kuluessa.

10 artikla
koskee sopimuksen 19 artiklaa

Yhteyselimet

1. Sopimuksen 19 artiklan mukaiset yhteyselimet ovat:

Tanskassa:	Socialministeriet
Suomessa:	Kansaneläkelaitos Tapaturmavakuutuslaitosten Liitto Eläketurvakeskus
Islannissa:	Tryggingastofnun Ríkisins
Norjassa:	Rikstrygdeverket Arbeidsdirektoratet
Ruotsissa:	Riksförsäkringsverket Arbetsmarknadsstyrelsen

2. Yhteyselimet voivat rajatuilla alueilla siirtää tehtä-

viään muille toimielimille. Niiden on ilmoitettava tästä toisilleen.

3. Luettelot yhteyselimistä ja siitä, mitä tehtäviä on siirretty toisille toimielimille, sisältyvät liitteeseen 1.

Vastavuoroinen apu

Viranomaisten ja muiden laitosten on annettava toisilleen kaikkea tarvittavaa apua sopimuksen määräysten toteuttamiseksi, myös muuta kuin mikä on nimenomaan mainittu tässä täytäntöönpanosopimuksessa.

Valvonta ja lääkärintarkastus

Mikäli etuutta maksetaan jostakin Pohjoismaasta toisessa Pohjoismaassa asuvalle henkilölle, asuinmaan paikallisen laitoksen on etuuden maksavan laitoksen pyynnöstä hankittava tiedot, joilla on merkitystä, kun on kyse oikeudesta tällaiseen etuuteen ja etuuden suuruudesta. Tällöin asuinmaan paikallisen laitoksen on pyynnöstä huolehdittava siitä, että lääkäri tutkii henkilön, joka saa työkyvyttömyyseläkettä, sairauspäivärahaa tai työtapaturmaetuuksia.

Hallintokustannukset

Sopimuksen ja tämän täytäntöönpanosopimuksen toimeenpanosta aiheutuvat hallintokustannukset maksavat ne laitokset, joille toimeenpano on annettu tehtäväksi.

Tulkintakysymykset

Jos sopimuksen ja tämän täytäntöönpanosopimuksen toimeenpanossa tai tulkinnassa syntyy erimielisyyksiä, asianomaisten maiden toimivaltaisten viranomaisten on pohdittava niitä, mikäli niiden alaiset laitokset eivät pääse yksimielisyyteen. Tarvittaessa asiaa voi pohtia eri maiden toimivaltaisten viranomaisten nimeämä ryhmä, joka koostuu kaikkien Pohjoismaiden edustajista. Tällainen ryhmä voidaan

myös kutsua koolle tarvittaessa pohtimaan yleisiä sopimukseen tai tähän täytäntöönpanosopimukseen liittyviä tulkin- ta- ja toimeenpanokysymyksiä.

11 artikla

Sopimuksen 11 - 15 artiklan mukaisten eläke-etuuksien saamiseen sovelletaan täytäntöönpanoasetuksen 3 ja 8 luvun mukaisia menettelytapoja, sikäli kuin tästä ei ole tehty nimenomaista poikkeusta.

Niiden henkilöiden osalta, jotka eivät kuulu asetuksen piiriin, on eläke-etuuksia koskevat vaatimukset esitettävä tämän sopimuksen 17 artiklassa mainitulla lomakkeella.

Vaatimuksen esittäjä voi esittää vaatimuksensa suoraan toimivaltaiselle laitokselle siinä Pohjoismaassa, jota asia koskee.

12 artikla

Ilmoitus päätöksestä annetaan suoraan vaatimuksen esittäjälle. Asianomaisille laitoksille lähetetään siitä jäljennös.

13 artikla

koskee sopimuksen 23 artiklan 2 kappaletta

Toimivaltainen laitos korvaa sopimuksen 23 artiklan 2 kappaleessa tarkoitettuihin hoitoetuuksiin liittyvät kustannukset etuudet antaneelle laitokselle.

14 artikla

koskee sopimuksen 26 artiklaa

Vahvistaakseen sopimuksen 26 artiklan mukaisen oikeutensa peruseläkkeeseen jostakin Pohjoismaasta vaatimuksen esittäjän tulee ilmoittaa kansallisella lomakkeella, missä Pohjoismaassa asianomainen henkilö on asunut ja kuinka kauan.

Lomakkeella annetuista tiedoista tulee käydä ilmi, onko asianomainen henkilö aikoinaan asuessaan jossakin Pohjoismaassa samanaikaisesti saavuttanut oikeuden lisäeläkkeeseen jostakin toisesta Pohjoismaasta.

15 artikla
koskee sopimuksen 27 artiklaa

Sen laitoksen, joka sopimuksen 27 artiklan perusteella maksaa lisäetuuksia peruseläkkeeseen, on vahvistetulla lomakkeella ilmoitettava tästä niille laitoksille kussakin muussa Pohjoismaassa, jotka maksavat samalle etuudensaa- jalle peruseläkettä. Tällaisen maan laitoksen on vilmeis- tään kunkin vuoden tammikuussa ilmoitettava ensiksi maini- tulle laitokselle eläkkeen suuruudesta. Kun lisäetuuksia maksava laitos toteaa, että kokonaisperuseläke on vähintään samansuuruinen kuin se, joka maksettiin etuudensaa- jalle sopimuksen tullessa voimaan, toimivaltaisille laitoksille on ilmoitettava tästä.

16 artikla

Tämän täytäntöönpanosopimuksen 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13 ja 15 artikla koskee myös henkilöitä, jotka kuuluvat asetuksen piiriin.

17 artikla

Lomakkeet

Eri maat laativat neuvoteltuaan yhteyselinten kanssa tämän sopimuksen toimeenpanossa tarvittavat lomakkeet. Ne laadi- taan eri maiden kielillä. Islannin osalta lomakkeet laadi- taan myös tanskan, norjan tai ruotsin kielellä.

18 artikla

Voimaantulo ja irtisanominen

1. Tämä täytäntöönpanosopimus tulee voimaan samanaikaisesti

kuin sopimus.

2. Tämä täytäntöönpanosopimus on voimassa yhtä kauan kuin sopimus, ellei jonkun maan toimivaltainen viranomainen sano sitä irti. Irtisanomisesta on ilmoitettava kirjallisesti muiden maiden toimivaltaisille viranomaisille. Irtisanominen koskee vain sitä maata, joka on ilmoittanut asiasta, ja se tulee voimaan sen kalenterivuoden alusta, joka sattuu vähintään kuuden kuukauden kuluttua siitä, kun kaikki toimivaltaiset viranomaiset ovat saaneet ilmoituksen irtisanomisesta.

Tehty _____ päivänä _____ kuuta
1993 yhtenä kappaleena tanskan, suomen, islannin, norjan ja
ruotsin kielellä kaikkien tekstien ollessa yhtä
todistusvoimaiset.

LIITE 1

YHTEYS- JA MUUT TOIMIELIMET, JOILLA ON SOPIMUKSEEN LIITTY-
VIÄ TEHTÄVIÄ

TANSKA

1.

Socialministeriet (yhteyselin)
Slotsholmsgade 6
DK-1216 København K
Tel. 45 33 92 33 77
Fax. 45 33 92 94 68

2. Terveystenhoitolaainsäädäntöä koskevat kysymykset:

Sundhedsministeriet
Herluf Trollesgade 11
DK-1052 København K
Tel. 45 33 92 33 60
Fax. 45 33 15 05 92

3. Lisäläkettä koskevat kysymykset:

Arbejdsmarkedets Tillægspension
Kongens Vaenge 8
DK-3400 Hillerød
Tel. 45 48 24 11 00
Fax. 45 48 24 00 88

4. Työttömyysetuuksia koskevat kysymykset:

Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikring
Finsenvej 78
DK-2000 Fredriksberg
Tel. 45 31 10 60 11
Fax. 45 31 19 38 90

5. Työtaturmaetuuksia koskevat kysymykset:

Arbejdsskadestyrelsen

Æbeløgade 1

DK-2100 København Ø

Tel. 45 39 17 77 00

Fax. 45 39 17 77 11

SUOMI

1. Lisäeläkettä ja lähetettyjä työntekijöitä koskevat kysymykset sopimuksen 7 ja 8 artiklan osalta:

Eläketurvakeskus (yhteyselin)
PL 11
00521 Helsinki
Puh. (90) 1511
Telefax: (90) 148 1172

2. Työtapaturmaetuuksia koskevat kysymykset:

Tapaturmavakuutuslaitosten Liitto (yhteyselin)
Bulevardi 28
00120 Helsinki
Puh. (90) 680 401
Telefax: (90) 6804 0389

3. Muut kysymykset:

Kansaneläkelaitos (yhteyselin)
Helsingin paikallistoimisto
PL 82
00601 Helsinki
Puh. (90) 77701
Telefax: (90) 7770 3220

ISLANTI

1.

Tryggingastofnun ríkisins (yhteyselin)
Laugavegur 114
IS-150 Reykjavík
Tel. 354 1 60 44 00
Fax. 354 1 62 45 35

2. Lasten etuuksia koskevat kysymykset:

Ríkisskattstjóri
Laugavegur 114
IS-150 Reykjavík
Tel. 354 1 63 11 00
Fax. 354 1 62 44 40

NORJA

1.

Rikstrygdeverket (yhteyselin)
N-0241 OSLO 2
Tel. 47 22 92 70 00
Fax. 47 22 55 70 88

2. Työttömyysetuuksia koskevat kysymykset:

Arbeidsdirektoratet (yhteyselin)
Postboks 8127 Dep.
N-0032 OSLO
Tel. 47 22 94 24 00
Fax. 47 22 11 69 16

3. Norjasta muihin maihin lähetettyjä työntekijöitä koskevat kysymykset:

Folketrygdekontoret for utenlandssaker

Postboks 8138 Dep

N-0033 OSLO 1

Tel. 47 22 92 76 00

Fax. 47 22 71 29 10

4. Muista maista Norjaan lähetettyjä työntekijöitä koskevat
kysymykset:

De lokale trygdekontor (paikalliset vakuutustoimistot)

RUOTSI

1.

Riksförsäkringsverket (yhteyselin)
S-103 51 Stookholm
Tel. 46 8 786 90 00
Fax. 46 8 786 90 76

2. Työttömyysetuuksia koskevat kysymykset:

Arbetsmarknadsstyrelsen (yhteyselin)
S-171 99 Solna
Tel. 46 8 730 60 00
Fax. 46 8 730 60 09

3. Sosiaaliturvasopimuksen 7 ja 8 artiklaa koskevat kysymykset:

De allmänna försäkringskassorna (yleiset vakuutuskassat)

[ICELANDIC TEXT — TEXTE ISLANDAIS]

Norðurlandasamningur um almannatryggingar

Ríkisstjórnir Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar,

sem álfra að Norðurlandasamningurinn frá 1981 um félagslegt öryggi, sem kom í stað upprunalegs samnings frá 1955, hafi átt mikilvægan þátt í að tryggja norrænum ríkisborgurum, sem starfa eða dveljast í öðru norrænu landi, sama félagslegt öryggi og ríkisborgurum landsins,

sem gera sér ljóst að samkvæmt samningnum um evrópskt efnahagsviðbætur (EES-samningnum) verði það reglur þess samnings um almannatryggingar sem munu gilda um norræna ríkisborgara sem starfa eða dveljast í öðru norrænu landi,

sem álfra að þörf sé á norrænum reglum um almannatryggingar fyrir þá einstaklinga sem falla ekki undir reglur EES, það er að segja afmarkaðan hópur norræna ríkisborgara og ríkisborgara frá þriðja landi,

sem álfra að jafnframt sé þörf á því að halda í gildi tilteknum norrænum reglum um almannatryggingar sem viðbót við reglur EES um almannatryggingar,

hafa komið sér saman um að gera nýjan Norðurlandasamning um almannatryggingar svohljóðandi:

I. HLUTI

Almenn ákvæði.

1. gr.

Í samningi þessum merkja orðin:

- a) „norrænt land“
sérhvert samningsríkjanna,
- b) „norrænn ríkisborgari“
ríkisborgara norræns lands,
- c) „Jöggjöf“
lög, reglugerðir og aðrar stjórnvaldsákvæðanir um þær greinar
félagslegs öryggis sem um ræðir í 1. málgr. 2. gr. þó ekki að því leyti
sem í þeim felast reglur um samskipti eins norræns lands eða fleiri
annars vegar og eins eða fleiri annarra lands hins vegar,
- d) „þar til bætt stjórnvald“
í Danmörku
1. félagsmálaráðherra,
2. atvinnumálaráðherra,
3. heilbrigðismálaráðherra,
í Finnlandi
félags- og heilbrigðismálaráðuneytið,
í Íslandi
1. heilbrigðis- og tryggingamálaráðherra,
2. félagsmálaráðherra,
3. fjármálaráðherra,
í Noregi
1. félagsmálaráðuneytið,
2. atvinnu- og stjórnábyllumálaráðuneytið,
3. barna- og fjölskyldumálaráðuneytið,
í Svíþjóð
ríkisstjórnina (félagsmálaráðuneytið)
eða það stjórnvald sem nefnd stjórnvöld kveða á um,
- e) „stofnun“
stjórnvald eða stofnun sem veitir bætur
- f) „aðstoð“

annars vegar undanþágu frá greiðslu, eftirgjöf eða endurgreiðslu kostnaðar vegna sjúkráhhjálpar, þar með taldar tannlækningar, hjálp vegna meðgöngu og fæðingar, lyf, gervillimír og önnur stobæki, og hins vegar greiðslur vegna ferða, sem farur eru vegna allrar sjúkráhhjálpar.

- g) „grunnlífeyrir“
almenanan líffeyri sem ekki miðast við starfstíma, fyrri atvinnutekjur eða lögjaldagreiðslur, svo og viðbótargreiðslur við slíkan líffeyri.
- h) „viðbótarlífeyrir“
almenanan líffeyri sem miðast við starfstíma, fyrri atvinnutekjur eða lögjaldagreiðslur, svo og viðbótargreiðslur við slíkan líffeyri.
- i) „bóseta“
eð maður sé bósettur í landi samkvæmt þjóðakrá þess, ef sérstakar ástæður leiða ekki til annars.
- j) „EES-samningurinn“
samningurinn um evrópski efnahagssvæði frá 2. maí 1992.
- k) „EES-land“
land sem samningurinn um evrópski efnahagssvæði nær til.
- l) „reglugerðin“
reglugerð ráðsins (EBE) nr. 1408/71 um beiðingu almannatryggingareglna gagnvart launþegum, sjálfstætt starfandi einstaklingum og fjölskyldum þeirra sem flytjast milli aðildarríkja, með þeim breytingum og viðbótum sem fram koma í viðauka VI við EES-samninginn.
- m) „frankvæmdareglugerðin“
reglugerð ráðsins (EBE) nr. 574/72 sem kveður á um frankvæmd reglugerðar (EBE) nr. 1408/71 um beiðingu almannatryggingareglna gagnvart launþegum, sjálfstætt starfandi einstaklingum og fjölskyldum þeirra sem flytjast milli aðildarríkja, með þeim breytingum og viðbótum sem fram koma í viðauka VI við EES-samninginn.

2. gr.

1. Samningur þessi tekur til allrar löggjafar í norrænum löndum sem á hverjum tíma gildir um eftirtaldir greinar félagslegs öryggis:

- a) bætur vegna veikinda, barnsfeðinga eða suttileiðinga,

- b) bætur vegna örorku, elli eða dásuða,
- c) bætur vegna vinnulessa og atvinnusjúkdóma,
- d) bætur vegna atvinnuleysisa,
- e) almennar bætur í peningum til barna.

2. Þegar samningur þessi er samþykktur skal hvert Norðurlandanna leggja fram skrá yfir gildandi löggjöf um þær greinar félagslegs öryggis sem getið er um í 1. málgr. Skrá skal sérhvert land fyrir lok febrúarmánaðar ár hvert tilkynna danska utanríkisráðuneytinu þær breytingar á skránni sem verða vegna löggjafar sem sett hefur verið á næstliðnu almanaksári.

3. gr.

1. Samningurinn tekur til eftirfarandi einstaklinga svo framarlega sem þeir falla ekki undir reglugerðina:

- a) norræna ríkisborgara,
- b) flóttamanna sem um ræðir í 1. gr. samnings frá 28. júlí 1951 um réttarstöðu flóttamanna og bókun með þeim samningi frá 31. janúar 1967,
- c) ríkisfangslausra manna, sem um ræðir í 1. gr. samnings frá 28. september 1954 um réttarstöðu ríkisfangslausra manna,
- d) annarra einstaklinga sem löggjöf norræns lands tekur eða hefur tekið til,
- e) einstaklinga sem rekja rétt sinn til einhvers þeirra einstaklinga sem nefndir eru í stafliðum a) - d).

2. Að svo miklu leyti sem það leiðir af ákvæðum samningsins skal hann enn fremur gilda um einstaklinga sem reglugerðin tekur til.

4. gr.

Við framkvæmd löggjafar í norrænu landi njóta ríkisborgarar annarra norræna lands sama réttur og eigin borgarar landsins að svo miklu leyti sem annað leiðir ekki af ákvæðum 11. - 13. gr.

5. gr.

Nú ber samkvæmt löggjöf norræns lands að lækka bætur ef þær lenda með öðrum bóttum og skal þá einnig unnt að lækka bæturnar ef þær lenda

með samsvarandi bóttum sem greiddar eru samkvæmt löggjöf annars norræns lands.

II. HLUTI

Ákvæði um hvaða löggjöf skuli helta.

6. gr.

Sá sem búsetur er í norrænu landi fellur undir löggjöf búsetulandsins, að svo miklu leyti sem annað leiðir ekki af öðrum ákvæðum þessa hluta.

7. gr.

1. Ákvæði II. bóls reglugerðarinnar og III. bóls framkvæmdareglugerðarinnar gilda á sama hátt um þá sem starfa í öðru norrænu landi en búsetulandinu eða sem starfa í tveim eða fleiri norrænum löndum eða um starfslið í ferðum hjá fyrirtæki sem annast flutnings- í lofti eða á landi eða þá sem vinnuveitandi í einu norrænu landi sendir útlendingum til starfa í öðru norrænu landi.

2. Það skal einnig talið starf í norrænu landi þegar unnið er við rannsóknir og nýtingu náttúruauðlinda á landgrunni þess lands eins og það er skilgreint í Genfarsamþykkinginni frá 29. apríl 1958 um landgrunnlið.

3. Ákvæði 2. málsgr. taka einnig til einstaklinga sem falla undir reglugerðina.

8. gr.

Að því er varðar tiltekna hóps manna eða einstaklinga geta þar til bæst stjórnvöld tveggja eða fleiri norrænna lands gert samning um undantekningar frá ákvæðum þessa hluta.

III. HLUTI

Sérstök ákvæði um bótarétt.

1. kafli

Abstoð og dagpeningar vegna veikinda, barnsfæðinga eða ættleiðinga.

9. gr.

Ákvæði 1. kafila III. bóks reglugerðarinnar og 1. og 2. kafila IV. bóks framkvæmdareglugerðarinnar gilda um einstaklinga sem flytjast frá einu norrænu landi til annars eða sem eru bússettir í norrænu landi og eiga þar rétt á abstoð og við dval í öðru norrænu landi þarfnast sjúkrahjálpar, eða sem vinna í öðru norrænu landi en því sem þeir eiga búsetu í, og um abstandendur þessara einstaklinga.

10. gr.

1. Nú er einstaklingur búsettur í norrænu landi og á rétt á abstoð þar, en fær sjúkrahjálpar meðan hann dvalur tímabundið í öðru norrænu landi og skal þá dvalarlandið standa straum af þeim aukakostnaði við heimferð til búsetulandsins sem leiðir af því að viðkomandi vegna sjúkdómsins verður að ferðast með dýrara móti en hann ella mundi gera.

2. Ákvæði 1. málsgr. taka einnig til einstaklinga sem falla undir reglugerðina.

3. Ákvæði 1. málsgr. gilda ekki um einstakling sem fær leyfi til að fara til annars norræns lands til þess að fá þar þá meðferð sem nauðsynleg er vegna ástands hans.

2. kafli

Bætur vegna örorku, eili og dauða.

Grunnlífeyrir.

11. gr.

1. Ríkisborgari í norrænu landi á rétt á grunnlífeyri frá öðru norrænu landi, hafi hann óðlast rétt til lífeyris í því land á grundvelli að minnsta kosti þriggja ára búsem.

2. Tímabil sem viðkomandi hefur fengið lífeyri fyrir frá öðru EES-landi skal ekki telja með við ákvæðun um það hvort búsetuskilyrðum samkvæmt 1. málgr. er fullnægt.

3. Skilyrði 1. málgr. telst ekki fullnægt með því að taka til greina búsetu- og tryggingatímabil í öðrum löndum. Ákvæðum 2., 3. og 8. kafla III bóka reglugerðarinnar og 1., 3. og 8. kafla IV bóka framkvæmdareglugerðarinnar skal að öðru leyti beitt við útreikning á grunnlífeyri samkvæmt þessari grein gagnvart löggjöf annarra norrænna landa.

12. gr.

Meðan ríkisborgari norræns lands er búsetur í EES-landi, á hann rétt til þess grunnlífeyris sem hann hefur sunnið sér rétt til í norrænu landi.

13. gr.

1. Sé fyrir hendi, við útreikning grunnlífeyris, réttur til þess að fá meðtalin framfarbúsetutímabil eftir lífeyrisferðum í fleiri en einu norrænu landi og skal þá í hverju einstöku landi eingöngu taka tillit til hluta framfarbúsetutímabilsins. Þennan hluta skal ákveða á grundvelli raunverulegs búsetutíma sem nota skal við lífeyrisútreikninginn út frá hlutfallinu milli raunverulegs búsetutíma í viðkomandi landi og samanlagðs raunverulegs búsetutíma í löndunum.

2. Ákvæði 1. málgr. gilda einnig um einstaklinga sem falla undir reglugerðina.

Viðbótarlífeyrir.

14. gr.

Þegar ákvæðinn er réttur til viðbótarlífeyris skal beita ákvæðum 2., 3. og 8. kafla III. bóks reglugerðarinnar og 1., 3. og 8. kafla IV. bóks framkvæmdareglugerðarinnar gagnvart löggjöf annarra norræna landa.

15. gr.

1. Hafi skilyrðum fyrir því, að viðbótarlífeyrir sé einnig reiknaður út á grundvelli atlaðra tryggingatímabíla sem til hefðu komið hefði lífeyris-æturþur ekki gerst, verið fullnægt í fleiri en einu norrænu landi, skal við útreikning í hverju einstöku landi eingöngu taka tillit til hluta atlaðra tryggingatímabíla. Þennan hluta skal áreða á grundvelli raunverulegra tryggingatímabíla sem nota skal við lífeyrisútreikninginn út frá hlutfallinu milli raunverulegra tryggingatímabíla í viðkomandi landi og samanlagðra raunverulegra tryggingatímabíla í löndunum.

2. Ákvæði 1. málgr. gilda einnig um einstaklinga sem falla undir reglugerðina.

3. kafli

Bætur vegna vinnuslysa og atvinnusjúkdóma.

16. gr.

Við ákvörðun bótaréttar vegna vinnuslysa og atvinnusjúkdóma og við útreikning þessara bóta skal beita ákvæðum 4. kafla III. bóks reglugerðarinnar og 4. kafla IV. bóks framkvæmdareglugerðarinnar í samskiptum norræna landa.

4. kafli

Bætur vegna atvinnuleysis.

17. gr.

1. Við samlagningu trygginga- eða starfstímabíla, ákvörðun bótaréttar og útreikning bóta vegna atvinnuleysis skal beita ákvæðum 6. kafla III. bóks reglugerðarinnar og 6. kafla IV. bóks framkvæmdareglugerðarinnar í

samskiptum norrænna landa. Ákvæðum 69. og 70. gr. reglugerðarinnar skal þó ekki beitt eftir ákvæðum þessarar málsgreinar.

2. Skilyrði 3. málsgr. 67. gr. reglugerðarinnar um trygginga- eða starfsúmabil eiga ekki við um þá einstaklinga sem hafa annaðhvort starfað í þeim mæli að viðkomandi hafi fallið undir löggjöf um bætur vegna atvinnuleysis eða hafi tekið við atvinnuleysisbótum í því norræna landi þar sem kröfur um bætur eru settar fram. Starfið skal þó hafa verið leyst af hendi eða greiðslur vegna atvinnuleysis móttæknar innan fimm ára frá þeim degi sem skráning vegna atvinnuleitar hjá opinberri atvinnumiðlun átti sér stað eða til vare frá félagskráningu í viðkomandi atvinnuleysistryggingasjóði.

3. Ákvæði 2. málsgr. gilda einnig um þá sem falla undir reglugerðina.

IV. HLUÐI

Önnur ákvæði.

18. gr.

Þar til þær stjórnvöld skulu í samvinnu setja þær reglur sem þurfa þykir til þess að tryggja samræmda norræna framkvæmd þessa samnings.

19. gr.

Við framkvæmd samnings þessa skulu stjórnvöld og stofnanir veita gagakvæmt liðsinni eftir þörfum. Í sérhverju norrænu landi skal vera stofnun tilnefod af þar til bæru stjórnvaldi sem sérstakur tengiliður.

20. gr.

Ákvæðum 86. gr. reglugerðarinnar skal beitt að því er varðar erindi ýmiss konar, yfirlýsingar, tætur eða áfrýjanir sem berast stjórnvaldi í öðru norrænu landi en því sem þar til bært stjórnvald er í.

21. gr.

Ákvæðum 111. gr. framkvæmdareglugerðarinnar skal beitt milli norrænna landa við endurséimtu óréttmæta greiðslna og við endurkröfu á veltiri aðstoð.

22. gr.

Samningur þessi veitir þeim sem ekki hafa búsetu í EES-landi ekki rétt til greiðslu grunnlífeyris. Samningurinn veitir heldur ekki rétt til þess að ávinna sér réttindi utan EES-landanna.

23. gr.

1. Nema um annað sé samið milli tveggja eða fleiri norræna landsafrsala þau sér samkvæmt 36., 63. og 70. gr. reglugerðarinnar og 105. gr. framkvæmdareglugerðarinnar allri endurgreiðslu sín í milli vegna útgjalda við aðstoð vegna veikinda og barnsburðar og vegna vinnuálysa og arvinna-sjúkdóma, vegna bóta til arvinnulausra sem leita arvirna utan lögbærs lands og vegna útgjalda við eftirlit stjórnsýslu- og læknastræðilegs eðlis.

2. Afsal endurgreiðslu nær ekki til aðstoðar við þann sem fær leyfi hjá þar til bætti stofnun, samkvæmt staflíð c í 1. málgr. 22. gr. og staflíð c í 1. málgr. 55. gr. reglugerðarinnar, til að ferðast til annars norræna lands og fá þar þá meðferð sem nauðsyn ber til vegna ástands hans.

3. Ákvæði þessarar greinar gilda bæði um batar til þeirra sem falla undir reglugerðina og batar til þeirra sem falla undir samning þennan, en ekki reglugerðina.

24. gr.

1. Samningur þessi tekur ekki til bóta og útgjalda vegna úmans fyrir gildistöku hans.

2. Við ákvörðun réttar til bóta samkvæmt samningi þessum skal einnig taka tillit til trygginga-, starfs- og búsetuámbilla fyrir gildistöku samningsins.

25. gr.

Samningur þessi skal ekki hafa í för með sér lækun bóta, sem greiddar eru þegar hann tekur gildi.

26. gr.

1. Nú hefur einstaklingur áður sé rétt til grunnlífeyris frá norrænu landi vegna búsetu í landinu á tímabili fyrir gildistöku samnings þessa, en

hefur á sama tíma fundið sér rétt til viðbótarlífeyris í öðru norrænu landi, og skal þá reikna grunnlífeyri fyrir þennan tíma frá aðarnefnda landinu einu saman eins og hann hefði verið búsettur þar.

2. Ákvæði 1. málsg. gilda einnig um einstaklinga sem falla undir reglugerðina.

27. gr.

1. Grunnlífeyrir til handa norrænum ríkisborgara sem greiddur hefur verið samkvæmt reglum Norðurlandasamnings frá 5. mars 1981 um félagslegt öryggi eða samkvæmt löggjöf eins eða fleiri norræna landa fram að gildistöku samnings þessa, skal endurreikna samkvæmt reglum reglugerðarinnar eða samningsins að beiðni hlutabéiganda eða samkvæmt ákvörðun stjórnvalds þess er greiða á lífeyrinn.

2. Hafi hlutabéigandi beiðt um að lífeyririnn yrði endurreiknaður innan tveggja ára frá gildistöku samningsins, skal greiða endurreiknaðan lífeyri frá og með gildistöku samningsins. Þetta á einnig við þegar lífeyristjórnvald innan sama frests hefur tilkynnt lífeyristjórnvaldi í öðru norrænu landi um ákvörðun sína um að endurreikna lífeyrinn.

3. Ákvarða skal lífeyrinn samkvæmt reglum þeim sem gilda frá því að samningurinn tekur gildi út frá aldri hlutabéiganda og búsetu sína þegar lífeyrisatvörðunin gerðist.

4. Sé samanlagður grunnlífeyrir lægri eftir endurreikning samkvæmt 1. málsg. en grunnlífeyrir sá sem hlutabéigandi setti rétt á frá sama tíma samkvæmt reglum Norðurlandasamnings frá 5. mars 1981 um félagslegt öryggi, skal greiða viðbót við lífeyrinn sem svarar til mismunar endurreiknaðs grunnlífeyris og grunnlífeyris samkvæmt þeim reglum sem áður gíltu. Viðbótina skal endurskoða ár hvert miðað við 1. janúar út frá lífeyrisfjárhæðum þeim sem þá eru í gildi og skulu upphæðir vera óbreyttar allt árið. Það land, sem greiddi grunnlífeyri samkvæmt eldri reglum, skal greiða viðbótina.

5. Varðandi einstakling sem flutt hefur frá einu norrænu landi til annars við gildistöku samningsins og þiggur eftir það grunnlífeyri frá landinu sem flutt var frá samkvæmt ákvæðum 20. gr. Norðurlandasamnings frá 5. mars 1981 um félagslegt öryggi þá má ekki greiða viðbótina lengur en fram

til þess tíma sem rétti til grunnlífeyris frá landinu sem flutt var frá er lokið samkvæmt 3. málsg. nefndrar greinar.

6. Ákvæði greinar þessarar gilda einnig um einstaklinga sem falla undir reglugerðina.

28. gr.

1. Samningurinn gengur í gildi sama dag og EES-samningurinn gengur í gildi hjá norrænu löndunum með því skilyrði að allir aðilar hafi gert danska utanríkisráðuneytinu viðvart um að þeir hafi samþykki samninginn.

2. Hvað varðar Færeyjar, Grænland og Álandseyjar gengur samningurinn ekki í gildi fyrr en 30 dögum eftir að ríkisstjórnir Danmerkur og Finnlands hafa tilkynnt danska utanríkisráðuneytinu að færeyaka landstjórnin, grænlandska landstjórnin og landstjórn Álandseyja hafi tilkynnt að samningurinn skuli gilda fyrir Færeyjar, Grænland og Álandseyjar.

3. Danska utanríkisráðuneytið letur aðra aðila og skrifstofu norrænu ráðherranefndarinnar vita um viðtöku tilkynninga þessara og hvæsur samningurinn tekur gildi.

29. gr.

1. Einn aðili getur sagt upp samningnum með skriflegri tilkynningu þar að lítandi til danska utanríkisráðuneytisins sem gerir öðrum aðilum viðvart um viðtöku tilkynningarinnar og efni hennar.

2. Uppsögn gildir aðeins fyrir þann aðila sem segir upp og gildir hún frá og með byrjun þess almanaksárs sem hefst að líðnum sex mánuðum hið minnsta frá þeim degi er danska utanríkisráðuneytinu berst tilkynning um uppsögnina.

3. Sé samningnum sagt upp, haldast réttindi sem fengist hafa samkvæmt honum.

30. gr.

Við gildistöku samnings þessa fellur úr gildi samningur frá 5. mars 1981 milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar um félagslegt öryggi með aðari breytingum. Á sama tíma fellur úr gildi samningur frá 12. nóvember 1985 milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar um

atvinnuleysisbætur. Ákvæðin um félagslega aðstoð og fyrirframgreiðslu meðlags í samningi frá 5. mars 1981 gilda þó áfram.

31. gr.

Frumtexti samnings þessa skal geyma í danska utanríkisráðuneytinu sem letur öðrum aðilum í té staðfest afrit af honum.

Þessu til staðfestu hafa undirritaðir, sem til þess hafa fullt umboð, undirritað samning þennan.

Gjört í Kaupmannahöfn hinn . . . júní 1992 í einu eintaki á íslensku, dönsku, finnsku, norsku og sænsku og skulu allir textarnir jafngildir.

**Framkvæmdasamningur
með
Norðurlandasamningi um
almannatryggingar**

Samkvæmt 18. gr. Norðurlandasamnings um almannatryggingar frá 15. júní 1992, hér eftir nefndur samningurinn, sem gerður var milli Danmerkur, Finnlands, Íslands, Noregs og Svíþjóðar hafa þar til bær stjórnvöld í löndunum orðið ásaðtt um eftirfarandi ákvæði:

1. gr.

um 1. gr. samningsins

Í eftirfarandi ákvæðum verða orð og hugtök, sem skilgreind eru í 1. gr. samningsins, notuð í þeirri merkingu sem þar er ákveðin.

2. gr.

um 5. gr. samningsins

1. Í þeim tilvikum sem lækka má bætur samkvæmt 5. gr. samningsins á slík lækkun í fyrstu aðeins að koma til framkvæmda hjá greiðslustofnun í búsetulandi hins tryggða í samræmi við löggjöf þess lands.

2. Lækkun, sem nefnd er í l. málsgr., getur átt sér stað hjá greiðslustofnun í öðru landi en búsetulandi, en þó ekki fyrr en þessi stofnun hefur fullvissað sig um að slík lækkun eigi sér ekki stað í búsetulandinu.

3. gr.

um 7. gr. sammingsins

1. Þegar maður vinnur í öðru norrænu landi en búsetulandinu koma staflíðir a, b og d í 2. málsgr. 13. gr. reglugerðarinnar til framkvæmda.

2. Þegar launþegi eða sjálfstætt starfandi einstaklingur stundar starf í tveimur eða fleiri norrænum löndum ræðst það af ákvæðum staflíðar b í 2. málsgr. 14. gr., 3. málsgr. 14. gr. og 2.-4. málsgr. 14. gr. a reglugerðarinnar hvaða löggjöf skuli gilda. Ákvæði 12. gr. a í framkvæmdareglugerðinni koma til framkvæmda. Þar til bært stjórnvald eða stofnun sem það tilnefnir gefur samkvæmt beiðni út það vottorð sem getið er um í 12. gr. a í framkvæmdareglugerðinni á eyðublaði N101.

3. Ákvæði staflíðar a í 2. málsgr. 14. gr. reglugerðarinnar kveða á um hvaða löggjöf skuli gilda um þá sem eru í starfsliði og í ferðum á vegum fyrirtækis sem annast flutninga í lofti eða á landi. Þar til bært stjórnvald eða stofnun sem það tilnefnir gefur samkvæmt beiðni út vottorð sem staðfestir hvaða löggjöf komi til framkvæmda. Vottorðið er gefið út á eyðublaði N101.

4. Ákvæði staflíða a og b í 1. málsgr. 14. gr. reglugerðarinnar koma til framkvæmda í þeim tilvikum þar sem vinnuveitandi í norrænu landi sendir menn tímabundið til starfa í öðru norrænu landi. Þar til bært stjórnvald eða stofnun sem það tilnefnir gefur samkvæmt beiðni út vottorðið sem nefnt er í 11. gr. framkvæmdareglugerðarinnar á eyðublaðunum N101 og N102.

Í þeim tilvikum sem nefnd eru í staflíð b í 1. málsgr. 14. gr. reglugerðarinnar og 2. málsgr. 11. gr. framkvæmdareglugerðarinnar útvegar vinnuveitandi nauðsynlegt samþykki frá þar til bæru stjórnvaldi eða stofnun sem það tilnefnir í starfslandi launþegans.

5. Þegar vinnuveitandi í norrænu landi sendir menn til starfa í öðru norrænu landi og skilyrði til að beita 1. málsgr. 14. gr. reglugerðarinnar eru ekki fyrir hendi getur þar til bært stjórnvald eða stofnun sem það tilnefnir í landinu sem mennirnir voru sendir frá að beiðni gert samkomulag við þar til bært stjórnvald eða stofnun sem það tilnefnir um undanþágu frá ákvæðunum í 13. og 14. gr. reglugerðarinnar í samræmi við 17. gr. reglugerðarinnar. Þar til bært stjórnvald eða stofnun sem það tilnefnir í landinu sem mennirnir eru sendir frá gefur út vottorð sem staðfestir samkomulagið á eyðublaði N101.

4. gr.

um 8. gr. samningsins

Ákvæðið gildir í þeim tilvikum þar sem ekki er unnt að beita 17. gr. reglugerðarinnar, sbr. 7. gr. samningsins. Beiðni um samkomulag sendist þar til bæru stjórnvaldi í því landi sem löggjöfin, sem sótt er um að nota, er í gildi, en það stjórnvald leitar síðan samþykkis hjá því landi þar sem undanþágan á að gilda.

5. gr.

um 9. gr. samningsins

Aðstoð þegar um er að ræða tímabundna dvöl eða búsetu í öðru norrænu landi en því lögbæra. Ákvæði 1. og 2. kafla IV. bóks framkvæmdareglugerðarinnar gilda að undanskildum ákvæðum 16., 17., 20., 21., 22., 23., 1.-3. málsgr. 26. og 27.-31. gr.

Til þess að fá aðstoð þegar um er að ræða tímabundna dvöl eða búsetu í norrænu landi skal viðkomandi einstaklingur sanna þegar þörf krefur að hann sé tryggður eða hafi verið tryggður í öðru norrænu landi.

Stofnun á dvalarstað getur eftir þörfum leitað nauðsynlegra upplýsinga um rétt viðkomandi til bóta.

6. gr.

um 10. gr. samningsins

Eftirfarandi ákvæði gilda um greiðslur á aukakostnaði við heimferð samkvæmt 10. gr. samningsins:

1. Þörf á dýrari ferðatilhögun skal sanna með skriflegu læknisvottorði útgefnu í dvalarlandinu fyrir heimferð.
2. Stofnun í dvalarlandinu tekur ákvörðun um endurgreiðslu fyrir heimferð.
3. Hafi ekki verið haft samband við stofnun í dvalarlandinu fyrir heimferð má í undantekningartilvikum samþykja endurgreiðslu eftir á.

7. gr.

um 13., 14. og 15. gr. samningsins

Staðfesting á búsetu- og tryggingatímabilum þegar um lífeyri er að ræða.

Þegar taka á tillit samkvæmt samningnum til búsetu- og tryggingatímabila við ákvörðun á rétti til og útreikningi á grunn- og viðbótarlífeyri skal til þess bær stofnun í norrænu landi staðfesta þau tímabil sem áunnist hafa samkvæmt löggjöf þess lands.

8. gr.

um 13. og 15. gr. samningsins

Tilkynning um veitingu grunn- og viðbótarlífeyris sem reiknaður er út á grundvelli framtíðarbúsetu eða ætlaðrar stigatölu.

1. Þegar heimilt er, við útreikning á grunnlífeyri í norrænu landi, að taka tillit til framtíðarbúsetu skal, við beitingu 13. gr. samningsins, þar til bær stofnun í því landi tilkynna um veittan lífeyri til viðkomandi stofnunar í öðru norrænu landi þar sem viðkomandi aðili hefur verið búsettur áður en lífeyrisatburðurinn gerðist.

2. Þegar skilyrði fyrir veitingu viðbótarlífeyris á grundvelli ætlaðrar stigatölu eru uppfyllt í norrænu landi skal, við beitingu 15. gr. samningsins, þar til bær stofnun í því landi tilkynna um slíka veitingu til viðkomandi stofnunar í öðru norrænu landi þar sem viðkomandi aðili hefur verið í atvinnu áður en lífeyrisatburðurinn gerðist.

3. Í tilkynningunni, sem nefnd er í 1. og 2. málsgr., skulu vera upplýsingar um frá hvaða tíma lífeyrir er veittur.

9. gr.

um 17. gr. samningsins

Til þess að unnt sé að beita 2. málsgr. 17. gr. samningsins skal umsókn um aðild að atvinnuleysistryggingasjóði lögð fram innan 8 vikna reiknað frá því að trygging fellur niður í því landi sem flutt var frá.

Í Noregi er krafist skráningar hjá atvinnumiðlun innan 8 vikna frestsins.

10. gr.

um 19. gr. samningsins

Tengiliður.

1. Tengiliður samkvæmt 19. gr. samningsins er

í Danmörku: Socialministeriet

í Finnlandi: Folkpensionsanstalten
Olycksfallsförsäkringsanstalternas Förbund
Pensionsskyddscentralen

á Íslandi: Tryggingastofnun ríkisins

í Noregi: Rikstrygdeverket
Arbejdsdirektoratet

í Svíþjóð: Riksförsäkringsverket
Arbetsmarknadsstyrelsen

2. Tengiliðir geta á takmörkuðum sviðum flutt verkefni sín til annarra stofnana. Þeim ber að tilkynna hver öðrum um slíkan verkefnaflutning.

3. Skrá yfir tengiliði og aðrar stofnanir sem verkefni hafa verið flutt til fylgir sem viðauki 1.

Gagnkvæmt liðsinni.

Stjórnvöld og aðrar stofnanir skulu veita hvert öðru allt nauðsynlegt liðsinni við framkvæmd ákvæða samningsins, einnig umfram það, sem beinlínis er nefnt í þessum samningi.

Eftirlit og lækniSSkoðun.

Ef bætur frá norrænu landi eru greiddar manni, sem er búsettur í öðru norrænu landi, skal svæðisstofnunin í búsetulandinu, að beiðni stofnunarinnar sem bæturnar greiðir, afla þeirra upplýsinga sem þýðingu hafa fyrir réttinn til slíkra bóta og fjárhæð þeirra. Meðal annars skal svæðisstofnunin í búsetulandinu, að fenginni beiðni, sjá til þess að

maður, sem nýtur örorkulífeyris, dagpeninga vegna sjúkdóms eða bóta vegna vinnuslyss eða atvinnusjúkdóms, gangist undir lækni skoðun.

Stjórnunarkostnaður.

Stjórnunarkostnaður vegna framkvæmdar samningsins og þessa samnings skal greiddur af þeim stofnunum, sem framkvæmdin er falin.

Túlkun.

Komi upp ágreiningur um framkvæmd og túlkun samningsins eða þessa samnings skal hann ræddur af þar til bærum stjórnvöldum í hlutaðeigandi löndum, enda náist ekki samkomulag milli þeirra stofnana er undir þau heyra. Ef þörf gerist má fjalla um málið í hópi sem skipaður er fulltrúum frá öllum norrænu löndunum tilnefndum af þar til bærum stjórnvöldum í löndunum hverju fyrir sig. Slíkan hóp skal einnig unnt að kalla saman eftir þörfum til þess að ræða almenn vafamál um túlkun og framkvæmd í sambandi við samninginn og þennan samning.

11. gr.

Til þess að fá lífeyrisgreiðslur í samræmi við 11.-15. gr. samningsins skal reglum 3. og 8. kafla framkvæmdareglugerðarinnar fylgt nema gerð hafi verið sérstök undantekning frá því.

Þegar um er að ræða menn sem ekki falla undir reglugerðina skulu kröfur um lífeyrisgreiðslur gerðar á eyðublaði sem getið er um í 17. gr. þessa samnings.

Sá sem gerir kröfuna getur komið henni beint til hlutaðeigandi stofnunar í því norrænu landi sem krafan beinist gegn.

12. gr.

Tilkynning um ákvörðun sendist beint til þess sem gerði kröfuna. Afrit sendist þeim stofnunum sem hlut eiga að máli.

13. gr.

um 2. málsg. 23. gr. samningsins

Útgjöld vegna aðstoðar, sem getið er um í 2. málsg. 23. gr. samningsins, skulu endurgreiðast stofnuninni sem lagði út fyrir greiðslunum af þar til bærrí stofnun.

14. gr.

um 26. gr. samningsins

Til þess að sanna rétt sinn til grunnlífeyris frá norrænu landi, í samræmi við 26. gr. samningsins, skal sá sem gerir kröfuna gera grein fyrir, á eyðublaði því sem við á í hverju landi, í hvaða norrænu landi viðkomandi aðili hefur verið búsettur og hversu lengi. Upplýsingar á eyðublaðinu skulu bera það með sér hvort viðkomandi aðili hafi, á meðan hann var búsettur í öðru norrænu landi, á þeim sama tíma áunnin sér rétt til viðbótarlífeyris í öðru norrænu landi.

15. gr.

um 27. gr. samningsins

Þeirri stofnun sem greiðir viðbót við grunnlífeyri í samræmi við 27. gr. samningsins ber, á ákvæðnu eyðublaði, að tilkynna um það þeim stofnunum í öðrum norrænum löndum sem greiða grunnlífeyri til sama bótaþega. Stofnanirnar í þeim löndum skulu ekki síðar en í janúarmánuði ár hvert tilkynna fyrstnefndu stofnuninni um upphæð lífeyrisins. Þegar stofnun sem greiðir viðbótina sér að heildarupphæð grunnlífeyris er ekki lægri en upphæðin sem bótaþeginn fékk þegar samningurinn gekk í gildi, skal hún tilkynna þeim stofnunum sem hlut eiga að máli um það.

16. gr.

Ákvæði 3., 4., 5., 6., 8., 9., 10., 11., 12., 13. og 15. gr. í þessum framkvæmdasamningi gilda einnig um þá einstaklinga sem falla undir ákvæði reglugerðarinnar.

17. gr.

Eyðublöð.

Eyðublöð þau, sem gert er ráð fyrir í þessum samningi, skulu gerð í hverju landi fyrir sig eftir samráð milli tengiliðanna. Þau skulu vera á tungu hvers lands fyrir sig. Að því er varðar Ísland skulu eyðublöðin einnig vera á dönsku, norsku eða sænsku.

18. gr.

Gildistaka og uppsögn.

1. Samningur þessi gengur í gildi um leið og samningurinn.
2. Þessi samningur hefur sama gildistíma og samningurinn nema þar til bært stjórnvald í einhverju landanna segi honum upp. Uppsögnin skal tilkynnt skriflega bærum stjórnvöldum í hinum löndunum. Uppsögnin gildir aðeins fyrir það land sem upp segir og gildir frá og með byrjun þess almanaksárs sem hefst að liðnum að minnsta kosti sex mánuðum frá því er uppsögnin hefur borist öllum þar til bærum stjórnvöldum.

Gjört í Kaupmannahöfn 18. ágúst 1993 í einu eintaki á dönsku, finnsku, íslensku, norsku og sænsku og skulu allir textarnir jafngildir.

VIDAUKI 1

við
framkvæmdasamning með
Norðurlandasamningi um almannatryggingar

Skrá yfir tengiliði og aðrar stofnanir sem verkefni hafa verið flutt til, sbr. 10. gr. framkvæmdasamningsins.

DANMÖRK

1. Direktoratet for Social Sikring og Bistand
International afdeling (tengiliður)
Ny Kongens gade 9
DK-1472 København K
Sími: (90) 45 - 33 91 26 22
Fax: (90) 45 - 33 91 96 54
2. Verkefni er snerta löggjöf um heilbrigðisþjónustu eru flutt til:
Sundhedsministeriet
Hertuf Trollesgade 11
DK-1052 København K
Sími: (90) 45 - 33 92 33 60
Fax: (90) 45 - 33 15 05 92
3. Verkefni er snerta viðbótarlífeyri eru flutt til:
Arbejdsmarkedets Tillægspension
Kongens Vænge 8
DK-3400 Hillerød
Sími: (90) 45 - 48 24 11 00
Fax: (90) 45 - 48 24 00 88
4. Verkefni er snerta atvinnuleysistryggingabætur eru flutt til:
Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikring
Finsøvej 78
DK-2000 Frederiksberg
Sími: (90) 45 - 31 10 60 11

Fax: (90) 45 - 31 19 38 90

5. Verkefni er snerta bætur vegna vinnuslysa og atvinnusjúkdóma eru flutt til:

Arbejdsskadestyrelsen
Æbeløgade 1
DK-2100 København Ö
Sími: (90) 45 - 39 17 77 00
Fax: (90) 45 - 39 17 77 11

FINNLAND

1. Verkefni er snerta viðbótarlífeyri og útsenda starfsmenn samkvæmt 7. og 8. gr. samningsins eru flutt til:

Pensionsskyddscentralen (tengiliður)
PB 11
SF-00521 Helsingfors
Sími: (90) 358 - 0 - 1 51 1
Fax: (90) 358 - 0 - 148 11 72

2. Verkefni er snerta bætur vegna vinnuslysa og atvinnusjúkdóma eru flutt til:

Olycksfallsförsäkringsanstalternas Förbund (tengiliður)
Bulevarden 28
SF-00120 Helsingfors
Sími: (90) 358 - 0 - 68 04 01
Fax: (90) 358 - 0 - 68 04 03 89

3. Önnur verkefni eru flutt til:

Folkpensionsanstalten (tengiliður)
Helsingfors lokalbyrå
PB 82
SF-00601 Helsingfors
Sími: (90) 358 - 0 - 777 01
Fax: (90) 358 - 0 - 777 03 22 0

ÍSLAND

1. Tryggingastofnun ríkisins (tengiliður)
Laugavegur 114
IS-150 Reykjavík
Sími: +354 - 1 - 60 44 00
Fax: +354 - 1 - 62 45 35

2. Verkefni er snerta barnabætur eru flutt til:

Ríkisskattstjóri
Laugavegur 166
IS-150 Reykjavík
Sími: +354 - 1 - 63 11 00
Fax: +354 - 1 - 62 44 40

NOREGUR

1. Rikstrygdeverket (tengiliður)
Drammensveien 60
N-0241 Oslo 2
Sími: (90) 47 - 22 92 70 00
Fax: (90) 47 - 22 55 70 88

2. Verkefni er snerta atvinnuleysistryggingabætur eru flutt til:
Arbeidsdirektoratet (tengiliður)
Postboks 8127 Dep.
N-0032 Oslo
Sími: (90) 47 - 22 94 24 00
Fax: (90) 47 - 22 11 69 16

3. Verkefni er snerta útsenda starfsmenn frá Noregi til annarra landa eru flutt til:
Folketrygdekontoret for utenlandssaker
Postboks 8138 Dep.
N-0033 Oslo 1

4. Verkefni er snerta útsenda starfsmenn frá öðrum löndum til Noregs eru flutt til:
Tryggingaumboða í viðkomandi sveitarfélagi (De lokale trygdekontor).

SVÍPJÓÐ

1. Riksforsäkringsverket (tengiliður)
S-103 51 Stockholm
Sími: (90) 46 - 8 - 786 90 00
Fax: (90) 46 - 8 - 786 90 76

2. Verkefni er snerta atvinnuleysistryggingabætur eru flutt til:

Arbetsmarknadsstyrelsen (tengiliður)
S-171 99 Solna
Sími: (90) 46 - 8 - 730 60 00
Fax: (90) 46 - 8 - 730 60 09

3. Verkefni er snerta 7. og 8. gr. samningsins eru flutt til:

Tryggingaumboða (De allmänna försäkringskassorna).

[NORWEGIAN TEXT — TEXTE NORVÉGIEN]

Nordisk Konvensjon

om

trygd

Regjeringene i Danmark, Finland, Island, Norge og Sveriga,

som finner at den nordiske konvensjonen om sosial trygghet fra 1981, som opprinnelig ble gjennomført i 1955, har vært av stor betydning for å sikre nordiske statsborgere som arbeider eller oppholder seg i et annet nordisk land, den samme tryggedekning som landets egne statsborgere,

som konstaterer at det i henhold til avtalen om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde (EØS-avtalen) vil være denne avtalens bestemmelser om trygd som får anvendelse for nordiske statsborgere som arbeider eller oppholder seg i et annet nordisk land,

som finner at det er behov for nordiske regler om trygd for personer som ikke omfattes av EØS-reglene, dels en begrenset krets nordiske statsborgere, dels statsborgere fra tredjeland,

som finner at det også er behov for å opprettholde visse nordiske regler om trygd som supplerer EØS-bestemmelsene om trygd.

er blitt enige om å inngå en ny nordisk konvensjon om trygd med den ordlyd som følger nedenfor:

Del I

Alminnelige bestemmelser

Artikkel 1

I denne konvensjonen betyr uttrykkene

- a) "nordisk land"
ethvert av de kontraherende land.
- b) "nordisk statsborger"
statsborger i et nordisk land.
- c) "lovgivning"
lover, forskrifter og andre rettsregler om de områder av trygden som er angitt i artikkel 2 nr. 1; likevel ikke dersom disse gjelder i forhold mellom på den ene siden ett eller flere nordiske land og på den andre siden ett eller flere land utenfor Norden.

- d) "kompetent myndighet"
- i Danmark:
1. Sosialministeren,
 2. Arbeidsministeren,
 3. Helseministeren,
- i Finland:
- Sosial- og helseministeriet,
- i Island:
1. Helse- og sosialtryggministeren,
 2. Sosialministeren,
 3. Finansministeren,
- i Norge:
1. Sosialdepartementet,
 2. Arbeids- og administrasjonsdepartementet
 3. Barne- og familiedepartementet
- i Sverige:
- Regjeringen (Sosialdepartementet),
eller den myndighet som de nevnte myndigheter bestemmer.
- e) "organ"
myndighet eller institusjon, som utreder en ytelse,
- f) "naturalytelser"
dels kostnadsfritak, kostnadsnedsettelse eller refusjon for sykehjelp, herunder tannlegehjelp, hjelp under svangerskap og ved fødsel, legemidler, proteser og andre hjelpemidler, dels godtgjørelse for reiser som foretas i forbindelse med slik sykehjelp som nevnt.
- g) "grunnpensjon"
alminnelig pensjon, som ikke beregnes på grunnlag av fullførte tidsrom med inntektsgivende arbeid, tidligere arbeidsinntekt eller avgiftsbetaling, samt tilleggssytelser til slik pensjon,
- h) "tilleggspensjon"
alminnelig pensjon, som beregnes på grunnlag av fullførte tidsrom med inntektsgivende arbeid, tidligere arbeidsinntekt eller avgiftsbetaling, samt tilleggssytelser til slik pensjon.
- i) "bosatt"
at en person er bosatt i et land i henhold til landets folkeregistrering dersom ikke særlige grunner tilsier noe annet,
- j) "EØS-avtalen"
Avtalen av 2. mai 1992 om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde,
- k) "EØS-land"
et land som er omfattet av avtalen om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde.

- l) "forordningen"
Rådets forordning (EØF) 1408/71 om anvendelse av trygdeordningene på arbeidstakere, selvstendig næringsdrivende og deres familiemedlemmer som flytter innenfor Fellesskapet, med de endringer og tilføyelser som er angitt i vedlegg VI til EØS-avtalen.
- m) "gjennomføringsforordningen"
Rådets forordning (EØF) 574/72 om regler for gjennomføringen av forordning (EØF) 1408/71 om anvendelse av trygdeordningene på arbeidstakere, selvstendig næringsdrivende og deres familiemedlemmer som flytter innenfor Fellesskapet, med de endringer og tilføyelser som er angitt i vedlegg VI til EØS-avtalen.

Artikkel 2

1. Denne konvensjonen får anvendelse på all lovgivning i de nordiske land som til enhver tid gjelder for følgende områder av trygden:

- a) ytelser ved sykdom, svangerskap og fødsel eller adopsjon,
- b) ytelser ved uførhet, alder eller dødsfall,
- c) ytelser ved yrkesskade,
- d) ytelser ved arbeidsløshet,
- e) alminnelige kontantytelser for barn.

2. Ved godkjenningen av denne konvensjonen skal hvert nordisk land gi en fortegnelse over den lovgivning som gjelder de områder av trygden som er nevnt i nr. 1. Hvert land skal årlig innen utgangen av februar måned gi melding til det danske utenriksministerium om de endringer i fortegnelsen som følger av lovgivningen som er vedtatt i det foregående kalenderår.

Artikkel 3

1. Denne konvensjonen får anvendelse for følgende personer dersom de ikke omfattes av forordningen:

- a) nordiske statsborgere,
- b) flyktninger som omfattes av artikkel 1 i konvensjonen av 28. juli 1951 om flyktningers rettslige stilling og protokollen av 31. januar 1967 til nevnte konvensjon,
- c) statsløse som omfattes av artikkel 1 i konvensjonen av 28. september 1954 om statsløses rettslige stilling,
- d) andre personer som er eller har vært omfattet av lovgivningen i et nordisk land,
- e) personer som avleder sin rett fra en person som er nevnt under a) - d).

2. I den utstrekning det følger av bestemmelsene i konvensjonen, får konvensjonen tilsvarende anvendelse for personer som omfattes av forordningen.

Artikkel 4

Ved anvendelsen av lovgivningen i et nordisk land likestilles statsborgere i et annet nordisk land med landets egne statsborgere dersom annet ikke følger av av bestemmelsene i artikkel 11 - 13.

Artikkel 5

Skal en ytelse etter ett nordisk lands lovgivning settes ned når den faller sammen med andre ytelser, skal ytelsen også kunne settes ned når den faller sammen med tilsvarende ytelser som utbetales etter et annet nordisk lands lovgivning.

Del II

Bestemmelser om hvilken lovgivning som skal anvendes

Artikkel 6

Den som er bosatt i et nordisk land, skal være omfattet av lovgivningen i bosettingslandet for så vidt annet ikke følger av andre bestemmelser i denne delen.

Artikkel 7

1. For personer som arbeider i et annet nordisk land enn det der de er bosatt, eller som arbeider i to eller flere nordiske land, eller som tilhører det reisende personale ved fly- og landtransportvirksomhet, eller som midlertidig utsendes av sin arbeidsgiver fra et nordisk land for å utføre et arbeid i et annet nordisk land, får bestemmelsene i avdeling II i forordningen og i avdeling III i gjennomføringsforordningen tilsvarende anvendelse.
2. Som arbeid i et nordisk land regnes også arbeid med undersøkelse og utvinning av naturforekomster på et nordisk lands kontinentalsokkel, slik denne fastsettes i medhold av Genèvekonvensjonen av 29. april 1958 om kontinentalsokkelen.
3. Bestemmelsene i nr. 2 får tilsvarende anvendelse for personer som omfattes av forordningen.

Artikkel 8

De kompetente myndigheter i to eller flere nordiske land kan for særskilte persongrupper eller personer inngå avtale om unntak fra bestemmelsene i denne delen.

Del III

Særskilte bestemmelser om retten til ytelser

Kapittel 1. Naturalytelser og dagpenger ved sykdom, svangerskap og fødsel eller adopsjon.

Artikkel 9

For personer som flytter fra et nordisk land til et annet, eller som er bosatt i et nordisk land og har rett til naturalytelser dér og under opphold i et annet nordisk land får behov for sykehjelp, eller som utfører arbeid i et annet nordisk land enn det vedkommende er bosatt i, og deres familiemedlemmer, får bestemmelsene i avdeling III, kapittel 1 i forordningen og i avdeling IV, kapittel 1 og 2 i gjennomføringsforordningen tilsvarende anvendelse.

Artikkel 10

1. For personer som er bosatt i et nordisk land og som har rett til naturalytelser dér og som under midlertidig opphold i et annet nordisk land mottar sykehjelp, skal oppholdslandet dekke de merutgifter til hjemreise som oppstår ved at vedkommende på grunn av sykdommen må benytte en dyrere reisemåte enn vedkommende ellers ville ha benyttet.

2. Bestemmelsene i nr. 1 får tilsvarende anvendelse for personer som omfattes av forordningen.

3. Bestemmelsene i nr. 1 får ikke anvendelse for personer som får tillatelse til å reise til et annet nordisk land for å få nødvendig sykehjelp der.

Kapittel 2. Ytelser ved uførhet, alder og til etterlatte
Grunnpensjon.

Artikkel 11

1. Statsborger i et nordisk land har rett til grunnpensjon fra et annet nordisk land dersom vedkommende har opptjent rett til pensjon fra dette landet på grunnlag av minst 3 års bosetting i landet.

2. Perioder vedkommende har mottatt pensjon fra et annet EØS-land, skal ikke medregnes ved avgjørelsen av om bosettingskravet i nr. 1 er oppfylt.

3. Kravet i nr. 1 kan ikke oppfylles ved at botid og trygdetid i andre land medregnes. Bestemmelsene i avdeling III, kapittel 2, 3 og 8 i forordningen og i avdeling IV, kapittel 1, 3 og 8 i gjennomføringsforordningen får ellers tilsvarende anvendelse

i forhold til lovgivningen i de andre nordiske land ved beregning av grunnpensjon etter denne artikkelen.

Artikkel 12

Statsborger i et nordisk land har, så lenge vedkommende er bosatt i et EØS-land, rett til den grunnpensjonen han har opptjent rett til i et nordisk land.

Artikkel 13

1. Dersom det ved beregning av grunnpensjon skal medregnes framtidig botid etter at pensjonstilfellet inntraff i mer enn ett nordisk land, skal bare en del av den framtidige botiden medregnes ved beregningen i det enkelte land. Denne delen skal bestemmes på grunnlag av den faktiske botiden som legges til grunn ved pensjonsberegningen, etter forholdet mellom den faktiske botid i vedkommende land og den samlede, faktiske botid i landene.

2. Bestemmelsen i denne artikkelen får tilsvarende anvendelse for personer som omfattes av forordningen.

Tilleggspensjon.

Artikkel 14

Ved fastsettelse av retten til tilleggspensjon får bestemmelsene i avdeling III, kapittel 2, 3 og 8 i forordningen og i avdeling IV, kapittel 1, 3 og 8 i gjennomføringsforordningen tilsvarende anvendelse i forhold til lovgivningene i de andre nordiske land.

Artikkel 15

1. Dersom vilkårene som gjelder ved beregning av tilleggspensjon på grunnlag av antatt trygdetid som ville ha blitt fullført dersom pensjonstilfellet ikke hadde inntruffet, er oppfylt i mer enn ett nordisk land, skal bare en del av den antatte trygdetiden medregnes ved beregningen i det enkelte land. Denne delen bestemmes på grunnlag av den faktiske trygdetid som legges til grunn ved pensjonsberegningen, etter forholdet mellom den faktiske trygdetid i vedkommende land og den samlede, faktiske trygdetid i landene.

2. Bestemmelsene i denne artikkelen får tilsvarende anvendelse for personer som omfattes av forordningen.

Kapittel 3. Ytelser ved yrkesskade

Artikkel 16

Ved fastsettelse av retten til ytelser ved yrkesskade og ved beregning av ytelsene, får bestemmelsene i avdeling III, kapittel 4 i forordningen og i avdeling IV, kapittel 4 i gjennomføringsforordningen tilsvarende anvendelse i forholdet mellom de nordiske land.

Kapittel 4. Ytelser ved arbeidsløshet.

Artikkel 17

1. Ved sammenlegging av trygdetid eller tidsrom med inntektsgivende arbeid, ved fastsettelse av retten til ytelser og ved beregning av ytelsene ved arbeidsløshet får bestemmelsene i avdeling III, kapittel 6, i forordningen og i avdeling IV, kapittel 6, i gjennomføringsforordningen tilsvarende anvendelse i forholdet mellom de nordiske land. Forordningens artikkel 69 og artikkel 70 skal likevel ikke få anvendelse i medhold av bestemmelsen i dette nr.

2. De krav om trygdetid eller tidsrom med inntektsgivende arbeid som er fastsatt i forordningens artikkel 67 nr. 3, gjelder ikke for personer som enten har utført arbeid i et slikt omfang at han eller hun har vært omfattet av lovgivningen om ytelser ved arbeidsløshet eller har mottatt ytelser ved arbeidsløshet i det nordiske land der kravet om ytelser framsettes. Arbeidet skal likevel være utført eller ytelser ved arbeidsløshet være mottatt innenfor en periode på fem år regnet fra datoen vedkommende melder seg som arbeidssøkende hos den offentlige arbeidsformidling eller eventuelt søker om medlemskap i vedkommende arbeidsløshetskasse.

3. Bestemmelsen i nr. 2 får tilsvarende anvendelse for personer som omfattes av forordningen.

Del IV

Øvrige bestemmelser

Artikkel 18

De kompetente myndigheter skal samarbeide om å utferdige de nødvendige forskrifter for å sikre en enhetlig nordisk gjennomføring av denne konvensjonen.

Artikkel 19

Ved gjennomføringen av denne konvensjonen skal myndigheter og organer i nødvendig utstrekning bistå hverandre. I hvert

nordisk land skal det finnes et særskilt kontaktorgan som utpekes av den kompetente myndighet.

Artikkel 20

Artikkel 86 i forordningen får tilsvarende anvendelse ved spørsmål om krav, erklæringer, klage eller anke som er satt fram for en myndighet i et annet nordisk land enn det der den kompetente myndighet er.

Artikkel 21

Artikkel 111 i gjennomføringsforordningen får tilsvarende anvendelse mellom de nordiske land ved tilbakekreving av uberettiget mottatt beløp og ved regresskrav for tilstått sosialhjelp.

Artikkel 22

Denne konvensjonen gir ikke rett til utbetaling av grunnpensjon til en person som ikke er bosatt i EØS-land. Konvensjonen gir heller ikke rett til opptjening av rettigheter utenfor EØS-landene.

Artikkel 23

1. Dersom annet ikke avtales mellom to eller flere av landene, gir de nordiske land, i henhold til artikkel 36, 63 og 70 i forordningen og til artikkel 105 i gjennomføringsforordningen, avkall på enhver refusjon mellom landene av utgifter til naturalytelser ved sykdom, svangerskap og fødsel og ved yrkesskade og yrkessykdom, av ytelser til arbeidsløse som søker arbeid i et annet land enn det kompetente, og av utgifter til administrativ og medisinsk kontroll.

2. Avkall på refusjon omfatter ikke naturalytelser til personer som i henhold til artikkel 22 nr. 1 bokstav c og artikkel 55 nr. 1 bokstav c i forordningen får tillatelse av den kompetente institusjonen til å reise til et annet nordisk land for å få den nødvendige sykehjelp der.

3. Bestemmelsene i denne artikkel gjelder for ytelser til personer som omfattes av forordningen, så vel som for ytelser til personer som omfattes av denne konvensjon, men ikke omfattes av forordningen.

Artikkel 24

1. Denne konvensjonen får ikke anvendelse for ytelser og avgifter for tiden før dens ikrafttreden.

2. Ved avgjørelse av retten til ytelser etter denne konvensjonen skal også trygdetid, botid og tidsrom med inntekts-givende arbeid før konvensjonens ikrafttreden medregnes.

Artikkel 25

Denne konvensjonen skal ikke medføre at ytelser som løper ved konvensjonens ikrafttreden, blir satt ned.

Artikkel 26

1. Dersom en person har opptjent rett til grunnpensjon fra et nordisk land på grunnlag av bosetting i landet i en periode før denne konvensjonens ikrafttreden i hvilken han samtidig har opptjent rett til tilleggspensjon i et annet nordisk land, skal grunnpensjonen for dette tidsrommet bare beregnes i sistnevnte land som om vedkommende hadde vært bosatt der.

2. Bestemmelsen i nr. 1 får tilsvarende anvendelse for personer som omfattes av forordningen.

Artikkel 27

1. Grunnpensjon til en nordisk statsborger, som inntil konvensjonens ikrafttreden har vært tilstått etter reglene i den nordiske konvensjonen av 5. mars 1981 om sosial trygghet eller etter nasjonal lovgivning i ett eller flere av de nordiske land, skal på anmodning fra vedkommende eller etter vedtak av den myndighet som utbetaler pensjonen, omregnes etter reglene i forordningen eller etter reglene i denne konvensjonen.

2. Dersom vedkommende har anmodet om omregning av pensjonen innen to år etter konvensjonens ikrafttreden, skal den omregnede pensjonen tilstås med virkning fra konvensjonens ikrafttreden. Det samme gjelder når pensjonsmyndigheten innenfor den samme fristen har underrettet pensjonsmyndigheten i et annet nordisk land om sitt vedtak om å omregne pensjonen.

3. Pensjonen fastsettes etter de reglene som gjelder fra konvensjonens ikrafttreden på grunnlag av vedkommendes alder og botid når pensjonstilfellet inntrådte.

4. Dersom den samlede grunnpensjon ved omregning etter nr. 1 er lavere enn den grunnpensjonen vedkommende fra samme tidspunkt ville hatt rett til etter reglene i den nordiske konvensjonen av 5. mars 1981 om sosial trygghet, skal det tilstås et tillegg til pensjonen som skal utgjøre forskjellen mellom den omregnede grunnpensjonen og grunnpensjonen beregnet etter de reglene som gjaldt tidligere. Tillegget skal reguleres hvert år pr. 1. januar på grunnlag av de pensjonsbeløp som gjelder på dette tidspunktet og tilstås med samme beløp for hele året. Tillegget skal tilstås fra det landet som utbetalte grunnpensjon etter de reglene som gjaldt tidligere.

5. For en person som etter å ha flyttet fra et nordisk land til et annet ved konvensjonens ikrafttreden mottok en grunnpensjon fra fraflyttingslandet i henhold til artikkel 20 i den nordiske konvensjonen av 5. mars 1981 om sosial trygghet, kan tillegget maksimalt tilstås inntil retten til grunnpensjon fra fraflyttingslandet ville ha opphørt i henhold til nr. 3 i nevnte artikkel.

6. Bestemmelsene i denne artikkel får tilsvarende anvendelse for personer som omfattes av forordningen.

Artikkel 28

1. Konvensjonen trer i kraft fra samme dato som EØS-avtalen trer i kraft for de nordiske land under forutsetning av at samtlige parter har gitt det danske utenriksministerium meddelelse om at de godkjenner konvensjonen.

2. For Færøyenes, Grønlands og Alands vedkommende trer konvensjonen likevel først i kraft 30 dager etter at Danmarks, henholdsvis Finlands, regjering har underrettet det danske utenriksministerium om at Færøyenes landsstyre og Grønlands landsstyre henholdsvis Alands landskapsstyrelse har meddelt at konvensjonen skal gjelde for Færøyene og Grønland henholdsvis Åland.

3. Det danske utenriksministerium underretter de øvrige parter og Nordisk Ministerråds sekretariat om mottakelsen av disse meddelelser og om tidspunktet for konvensjonens ikrafttredelse.

Artikkel 29

1. En part kan si opp konvensjonen ved skriftlig meddelelse om dette til det danske utenriksministerium, som underretter de øvrige parter om meddelelsen og dens innhold.

2. En oppsigelse gjelder bare for den part som har avgitt den, og den får virkning fra og med begynnelsen av det kalenderår som inntreffer minst seks måneder etter at det danske utenriksministerium har mottatt meddelelse om oppsigelsen.

3. Oppsies konvensjonen, skal rettigheter som er ervervet i medhold av konvensjonen beholdes.

Artikkel 30

Når denne konvensjonen trer i kraft, opphører konvensjonen av 5. mars 1981 mellom Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige om sosial trygghet med senere endringer å gjelde. Samtidig opphører overenskomsten av 12. november 1985 mellom Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige om ytelser ved arbeidsløshet å gjelde. Bestemmelsene om sosial omsorg og om bidragsforskudd i konvensjonen av 5. mars 1981 skal likevel fortsatt gjelde.

Artikkel 31

Originalteksten til denne konvensjonen skal deponeres i det danske utenriksministerium, som tilstiller de øvrige parter bekreftede kopier av denne.

Til bekreftelse herav har undertegnede befullmektigede representanter undertegnet denne konvensjon.

Utførdiget i København den 15. juni 1992 i ett eksemplar på dansk, finsk, islandsk, norsk og svensk, hvis tekster har samme gyldighet.

GJENNOMFØRINGSAVTALE

TIL DEN NORDISKE KONVENSJONEN OM TRYGD

I henhold til artikkel 18 i den nordiske konvensjonen om trygd av 15. juni 1992, heretter kalt konvensjonen, inngått mellom Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige, har de kompetente myndigheter i de respektive land blitt enige om følgende bestemmelser:

Artikkel 1
ad konvensjonens artikkel 1

I de følgende bestemmelser blir de ord og uttrykk som er definert i artikkel 1 i konvensjonen, anvendt i den betydningen som der er fastlagt.

Artikkel 2
ad konvensjonens artikkel 5

1. I de tilfellene en ytelse kan nedsettes ifølge artikkel 5 i konvensjonen, skal en slik nedsettelse i første omgang bare kunne foretas av det utbetalende organet i trygdedes bosettingsland i henhold til dette landets lovgivning.

2. Nedsettelse som nevnt i nr. 1 kan foretas av utbetalende organ i annet land enn bosettingslandet, først etter at dette organet har forsikret seg om at en slik nedsettelse ikke vil finne sted i bosettingslandet.

Artikkel 3
ad konvensjonens artikkel 7

1. I de tilfellene hvor en person arbeider i et annet nordisk land enn bosettingslandet, kommer forordningens artikkel 13 nr. 2 bokstav a, b og d til anvendelse.

2. I de tilfellene hvor en arbeidstaker eller en selvstendig næringsdrivende er beskjeftiget i to eller flere nordiske land, framgår det av forordningens artikkel 14 nr. 2 bokstav b, artikkel 14 nr. 3 og artikkel 14 a nr. 2 - 4 hvilken lovgivning som skal anvendes. Reglene i gjennomføringsforordningens artikkel 12 a kommer til anvendelse. Vedkommende myndighet eller den av denne utpekte institusjon utsteder på anmodning den i gjennomføringsforordningens artikkel 12 a nevnte attest i form av blankett N 101.

3. For personer som tilhører det reisende personale i fly- eller landtransportvirksomhet, avgjør forordningens artikkel 14 nr. 2 bokstav a hvilken lovgivning som skal anvendes. Vedkommende myndighet eller den av denne utpekte institusjonen utsteder på anmodning en attest som dokumenterer hvilken lovgivning som kommer til anvendelse. Attesten gis i form av blankett N 101.

4. I de tilfellene hvor personer utsendes midlertidig av sin arbeidsgiver i et nordisk land for å utføre arbeid i et annet nordisk land, kommer forordningens artikkel 14 nr. 1 bokstav a og b til anvendelse. Vedkommende myndighet eller den av denne utpekte institusjonen utsteder på anmodning den i gjennomføringsforordningens artikkel 11 nevnte attest i form av blankett N 101 og N 102.

I de tilfellene som nevnt i forordningens artikkel 14 nr. 1 bokstav b og gjennomføringsforordningens artikkel 11 nr. 2 innhenter arbeidsgiveren det nødvendige samtykke fra vedkommende myndighet eller den av denne utpekte institusjonen i arbeidstakerens sysselsettingsland.

5. I de tilfellene hvor personer utsendes av sin arbeidsgiver i et nordisk land for å utføre arbeid i et annet nordisk land og vilkårene for anvendelse av forordningens artikkel 14 nr. 1 ikke er oppfylt, kan vedkommende myndighet eller den av denne utpekte institusjonen i utsenderlandet på anmodning inngå en avtale etter forordningens artikkel 17, om unntak fra bestemmelsene i forordningens artikkel 13 og 14, med vedkommende myndighet eller den av denne utpekte institusjonen. Vedkommende myndighet eller den av denne utpekte institusjon i utsenderlandet utsteder en attest som dokumentasjon for den inngåtte avtale i form av blankett N 101.

Artikkel 4 ad konvensjonens artikkel 8

Bestemmelsen gjelder i de tilfellene hvor forordningens artikkel 17, jf. artikkel 7 i konvensjonen, ikke kommer til anvendelse. Anmodning om inngåelse av en avtale rettes til vedkommende myndighet i det landet, hvis lovgivning det søkes om å anvende, som deretter innhenter samtykke fra det landet som unntaket skal gjelde for.

Artikkel 5
ad konvensjonens artikkel 9

Naturalytelser ved midlertidig opphold eller ved bosetting i et annet nordisk land enn den kompetente staten. Bestemmelsene i gjennomføringsforordningens avdeling IV, kapittel 1 og 2 gjelder med unntak av:

Artiklene 16,17,20,21,22,23,26 nr. 1 - 3 og artiklene 27 - 31.

For å motta naturalytelser under midlertidig opphold eller ved bosetting i et nordisk land skal vedkommende person ved behov dokumenter at han/hun er eller har vært trygdet i et annet nordisk land.

Institusjonen på oppholdsstedet kan ved behov innhente nødvendige opplysninger om vedkommendes rett til ytelser.

Artikkel 6
ad konvensjonens artikkel 10

I forbindelse med dekning av merutgifter ved hjemreise i henhold til konvensjonens artikkel 10 gjelder følgende bestemmelser:

1. Behovet for å benytte en mer kostnadskrevenende reisemåte skal bekreftes med skriftlig legeerklæring som utstedes i oppholdslandet før hjemreisen.
2. Beslutning om refusjon tas av oppholdsstedets institusjon før hjemreisen.
3. Har oppholdsstedets institusjon ikke blitt kontaktet før hjemreisen, kan refusjon i unntakstilfeller tilstås i ettertid.

Artikkel 7
ad konvensjonens artikler 13, 14 og 15

Bekreftelse av bosettings- og trygdetidsperioder i forbindelse med pensjoner.

Når det i henhold til konvensjonen skal tas hensyn til bosettings- og trygdetidsperioder for å fastslå retten til og for beregningen av grunn- og tilleggspensjon, skal den kompetente institusjonen i et nordisk land bekrefte de perioder som er fullført i henhold til dette landets lovgivning.

Artikkel 8
ad konvensjonens artikler 13 og 15

Melding om tilståelse av grunn- og tilleggspensjon beregnet på grunnlag av framtidig botid eller framtidige poengtall.

1. Dersom det ved beregningen av grunnpensjon i et nordisk land foreligger rett til medregning av framtidig botid, skal den kompetente institusjonen i dette landet, ved anvendelse av artikkel 13 i konvensjonen gi melding om den tilståtte pensjonen til vedkommende institusjon i annet nordisk land hvor vedkommende har vært bosatt før pensjonstilfellet inntraff.

2. Når vilkårene for tilståelse av tilleggspensjon på grunnlag av framtidige poengtall er oppfylt i et nordisk land, skal den kompetente institusjonen i dette landet, ved anvendelse av artikkel 15 i konvensjonen, gi melding om slik tilståelse til vedkommende institusjon i annet nordisk land hvor vedkommende har vært i arbeid før pensjonstilfellet inntraff.

3. Melding som nevnt i nr. 1 og 2 skal inneholde opplysninger om tilståelsestidspunktet.

Artikkel 9
ad konvensjonens artikkel 17

For at artikkel 17 nr. 2 skal komme til anvendelse, skal søknad om opptak i en arbeidsløshetskasse skje innen 8 uker regnet fra forsikringsdekningens opphør i fraflyttingslandet.

For Norges vedkommende kreves tilmelding til arbeidsformidlingen innenfor 8-ukers fristen.

Artikkel 10
ad konvensjonens artikkel 19

Forbindelsesorgan

1. Forbindelsesorgan i henhold til artikkel 19 i konvensjonen er i :

Danmark: Socialministeriet

Finland: Folkpensionsanstalten
Olycksfallsförsäkringsanstalternas Förbund
Pensionsskyddscentralen

Island: Tryggingastofnun Ríkisins

Norge: Rikstrygdeverket
Arbeidsdirektoratet

Sverige: Riksförsäkringsverket
Arbetsmarknadsstyrelsen

2. Forbindelsesorganene kan på begrensede områder overføre sine oppgaver til andre organer. De skal underrette hverandre om dette.

3. Fortegnelser over forbindelsesorganene og hvilke oppgaver som er overført til andre organer følger som vedlegg 1.

Gjensidig bistand

Myndigheter og andre institusjoner skal yte hverandre all nødvendig bistand ved gjennomføringen av konvensjonens bestemmelser, også utover det som uttrykkelig er nevnt i denne avtalen.

Kontroll og legeundersøkelse

Dersom det utbetales en ytelse fra et nordisk land til en person som er bosatt i et annet nordisk land, skal den lokale institusjonen i bosettingslandet på forespørsel fra den institusjonen som utbetaler ytelsen, innhente de opplysninger som er av betydning for retten til slik ytelse og for ytelsens størrelse. Herunder skal den lokale institusjonen i bosettingslandet på forespørsel sørge for at en person som mottar uførepensjon, dagpenger ved sykdom eller ytelser ved yrkesskade, blir legeundersøkt.

Administrasjonsomkostninger

Administrasjonsomkostninger som oppstår ved gjennomføringen av konvensjonen og denne avtalen, skal betales av de institusjoner som er pålagt gjennomføringen.

Tolkningsspørsmål

Oppstår meningsforskjeller ved gjennomføringen og tolkningen av konvensjonen og denne avtalen, skal disse drøftes av de kompetente myndigheter i de berørte landene dersom de underliggende institusjoner ikke kommer til enighet. Ved behov kan saken drøftes av en gruppe bestående av representanter fra samtlige nordiske land, utpekt av de enkelte lands kompetente myndigheter. En slik gruppe skal også kunne sammenkalles etter behov for å drøfte generelle tolknings- og gjennomførings-spørsmål i tilknytning til konvensjonen og denne avtalen.

Artikkel 11

For å motta pensjonsytelser, i henhold til artiklene 11 - 15 i konvensjonen, skal framgangsmåten som følger av gjennomføringsforordningens kapittel 3 og 8 gjelde, med mindre det er gjort uttrykkelig unntak fra dette.

For personer som ikke omfattes av forordningen skal krav om pensjonsytelser settes fram på blankett som angitt i artikkel 17 i denne avtalen.

Den som setter fram kravet kan gjøre dette direkte overfor vedkommende institusjon i det nordiske landet kravet gjelder.

Artikkel 12

Melding om vedtak gis direkte til den som har satt fram kravet. Kopi sendes til berørte institusjoner.

Artikkel 13

ad konvensjonens artikkel 23 nr. 2

Utgifter i forbindelse med naturalytelser omfattet av artikkel 23 nr. 2 i konvensjonen, skal refunderes fra kompetent institusjon til den institusjonen som har gitt ytelsene.

Artikkel 14
ad konvensjonens artikkel 26

For å bekrefte sin rett til grunnpensjon fra et nordisk land i henhold til artikkel 26 i konvensjonen, skal den som setter fram kravet, på nasjonal blankett, oppgi hvilket nordisk land vedkommende har vært bosatt i og for hvor lang tid. Av opplysningene på blanketten skal det framgå om vedkommende i sin tid som bosatt i et nordisk land samtidig har opptjent rett til tilleggspensjon i et annet nordisk land.

Artikkel 15
ad konvensjonens artikkel 27

Den institusjonen som i henhold til artikkel 27 i konvensjonen utbetaler tilleggsytelser til grunnpensjon, skal på fastsatt blankett gi melding om dette til de institusjoner i hvert annet nordisk land som utbetaler grunnpensjon til samme stønadsmottaker. Institusjonen i et slikt land skal senest i løpet av januar hvert år meddele den førstnevnte institusjonen om pensjonens størrelse. Når den institusjonen som utbetaler tilleggsytelser finner at den totale grunnpensjonen utgjør minst det beløpet som ble utbetalt til stønadsmottakeren ved konvensjonens ikrafttredelse, skal berørte institusjoner gi melding om dette.

Artikkel 16

Artiklene 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13 og 15 i denne gjennomføringsavtalen gjelder også for personer omfattet av forordningen.

Artikkel 17

Blanketter

Blanketter som skal anvendes for gjennomføringen av denne avtalen, utformes av de enkelte land etter samråd mellom forbindelsesorganene. De utformes på de enkelte landenes språk. For Islands vedkommende utformes blankettene også på dansk, norsk eller svensk.

Artikkel 18

Ikrafttredelse og oppsigelse

1. Denne avtalen trer ikraft samtidig som konvensjonen.
2. Denne avtalen har gyldighet i samme tidsrom som konvensjonen, med mindre den sies opp av et av landenes kompetente myndighet. Oppsigelsen skal meddeles skriftlig til de kompetente myndigheter i de øvrige landene. Oppsigelsen gjelder bare for det landet som har gitt meddelelse om dette, og får virkning fra og med begynnelsen av det kalenderåret som inntreffer minst 6 måneder etter at alle kompetente myndigheter har mottatt meddelelse om oppsigelsen.

Utferdiget i København den 18. august 1993 i ett eksemplar på dansk, finsk, islandsk, norsk og svensk, hvis tekster har samme gyldighet.

For Danmarks regering:

Suomen hallituksen puolesta:

Fyrir ríkisstjórn Íslands:

For Norges regjering:

För Sveriges regering:

VEDLEGG 1

ADRESSELISTE FOR FORBINDELSESORGANER OG ANDRE ORGANER SOM ER
TILLAGT OPPGAVER I HENHOLD TIL KONVENSJONEN.

DANMARK

1.
Direktoratet for Social Sikring og Bistand
International afdeling
Ny Kongens gade 9 (Forbindelsesorgan)
DK-1472 København K
Tel. 45 33 91 26 22
Fax. 45 33 91 96 54

2. Spørsmål vedrørende lovgivningen om helsetjenester er
tillagt:

Sundhedsministeriet
Herluf Trollesgade 11
DK-1052 København K
Tel. 45 33 92 33 60
Fax. 45 33 15 05 92

3. Spørsmål vedrørende tilleggspensjon er tillagt:

Arbejdsmarkedets Tillægspension
Kongens Vænge 8
DK-3400 Hillerød
Tel. 45 48 24 11 00
Fax. 45 48 24 00 88

4. Spørsmål vedrørende ytelser ved arbeidsløshet er tillagt:

Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikring
Finsenvej 78
DK-2000 Fredriksberg
Tel. 45 31 10 60 11
Fax. 45 31 19 38 90

5. Spørsmål vedrørende ytelser ved yrkesskade er tillagt:

Arbejdsskadestyrelsen
Ebeløgade 1
DK-2100 København Ø
Tel. 45 39 17 77 00
Fax. 45 39 17 77 11

FINLAND

1. Spørsmål vedrørende tilleggspensjon og utsendte arbeidstakere i henhold til artiklene 7 og 8 i konvensjonen er tillagt.

Pensionsskyddscentralen
PB 11 (Forbindelsesorgan)
SF-00521 Helsingfors
Tel. 358 0 1 51 1
Fax. 358 0 148 11 72

2. Spørsmål vedrørende ytelser ved yrkesskade er tillagt:

Olycksfallsförsäkringsanstaltens Förbund
Bulevarden 28 (Forbindelsesorgan)
SF-00120 Helsingfors
Tel. 358 0 68 04 01
Fax. 358 0 68 04 03 89

3. Øvrige spørsmål er tillagt:

Folkepensionsanstalten
Helsingfors lokalbyrå PB 82 (Forbindelsesorgan)
SF-00601 Helsingfors
Tel. 358 0 777 01
Fax. 358 0 777 03 22 0

ISLAND

1.
Tryggingastofnun ríkisins
Laugavegur 114 (Forbindelsesorgan)
IS-150 REYKJAVÍK
Tel. 354 1 60 44 00
Fax. 354 1 62 45 35

2. Spørsmål vedrørende barnetrygd er tillagt:

Ríkisskattstjóri
Laugavegur 166
IS-150 REYKJAVÍK
Tel. 354 1 63 11 00
Fax. 354 1 62 44 40

NORGE

1.
Rikstrygdeverket
Drammensveien 60 (Forbindelsesorgan)
N-0241 OSLO 2
Tel. 47 22 92 70 00
Fax. 47 22 55 70 88

2. Spørsmål vedrørende ytelser ved arbeidsløshet er tillagt:

Arbeidsdirektoratet
Postboks 8127 Dep. (Forbindelsesorgan)
N-0032 OSLO
Tel. 47 22 94 24 00
fax. 47 22 11 69 16

3. Spørsmål vedrørende utsendte arbeidstakere fra Norge til andre land er tillagt:

Folketrygdkontoret for utenlandssaker
Postboks 8138 Dep.
N-0033 OSLO 1
Tel. 47 22 92 76 00
Fax. 47 22 71 29 10

4. Spørsmål vedrørende utsendte arbeidstakere fra andre land til Norge er tillagt:

De lokale trygdekontor.

FINNLAND

1. Verkefni er snerta viðbótarlífeyri og útsenda starfsmenn samkvæmt 7. og 8. gr. samningsins eru flutt til:

Pensionskyddscentralen (tengiliður)
PB 11
SF-00521 Helsingfors
Sími: (90) 358 - 0 - 1 51 1
Fax: (90) 358 - 0 - 148 11 72

2. Verkefni er snerta bætur vegna vinnuslysa og atvinnusjúkdóma eru flutt til:

Olycksfallsförsäkringsanstalternas Förbund (tengiliður)
Bulevarden 28
SF-00120 Helsingfors
Sími: (90) 358 - 0 - 68 04 01
Fax: (90) 358 - 0 - 68 04 03 89

3. Önnur verkefni eru flutt til:

Folkpensionsanstalten (tengiliður)
Helsingfors lokalbyrå
PB 82
SF-00601 Helsingfors
Sími: (90) 358 - 0 - 777 01
Fax: (90) 358 - 0 - 777 03 22 0

[SWEDISH TEXT — TEXTE SUÉDOIS]

**NORDISK KONVENTION
OM
SOCIAL TRYGGHET**

Regeringarna i Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge

som finner att den nordiska konventionen om social trygghet från år 1981, som ersatte den ursprungliga konventionen från år 1955, har varit av stor betydelse för att tillförsäkra nordiska medborgare, som arbetar eller vistas i ett annat nordiskt land samma sociala trygghet som landets egna medborgare,

som konstaterar att det till följd av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet) kommer att vara detta avtals regler om social trygghet som skall tillämpas på nordiska medborgare som arbetar eller vistas i ett annat nordiskt land,

som anser att det finns behov av nordiska regler om social trygghet för personer, som inte omfattas av EES-reglerna, dels en begränsad krets av nordiska medborgare, dels medborgare från tredje land,

som anser att det även finns behov att upprätthålla vissa nordiska regler om social trygghet som kompletterar EES-reglerna om social trygghet,

har kommit överens om att sluta en ny nordisk konvention om social trygghet med nedan angivna lydelse:

Avdelning I
ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

I denna konvention avses med uttrycken

a) "nordiskt land"

vart och ett av de fördragsslutande länderna;

b) "nordisk medborgare"

medborgare i ett nordiskt land;

c) "lagstiftning"

lagar, förordningar och andra författningar rörande de i artikel 2 första stycket angivna grenarna av social trygghet; dock inte i den mån därigenom regleras förhållanden mellan å ena sidan ett eller flera nordiska länder och å andra sidan ett eller flera länder utanför Norden;

d) "behörig myndighet"

i Danmark

1. Socialministern
2. Arbetsministern
3. Hälsovårdsministern,

i Finland

Social- och hälsovårdsministeriet,

i Island

1. Hälsovårds- och socialförsäkringsministern
2. Socialministern
3. Finansministern,

i Norge

1. Socialdepartementet
2. Arbets- och administrationsdepartementet
3. Barn- och familjdepartementet,

i Sverige
regeringen (Socialdepartementet),

eller den myndighet som nämnda myndigheter förordnar.

e) "inrättning"
myndighet eller institution som tillhandahåller en föräta;

f) "vårdförmån"
den kostnadsfrihet, kostnadsnedsättning eller kostnadsersättning för sjukvård, däri inbegripet tandvård, havandeskapvård, förlösningvård, läkemedel, proteser och andra hjälpmedel, dels ersättning för resor som företas i samband med sjukvård som nu sagts;

g) "grundpension"
allmän pension som inte beräknas på grundval av fullgjorda sysselsättningsperioder, tidigare förvärvsinkomst eller erlagda avgifter, samt tilläggsförmåner till sådan pension;

h) "tilläggs pension"
allmän pension som beräknas på grundval av fullgjorda sysselsättningsperioder, tidigare förvärvsinkomst eller erlagda avgifter, samt tilläggsförmåner till sådan pension;

i) "bosan"
att någon är bosan i ett land enligt landets folkbokföring, om inte särskilda skäl föranleder annat;

j) "EES-avtalet"
avtalet den 2 maj 1992 om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

k) "EES-land"
ett land som är omfattat av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

l) "förordningen"
Rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen, med de ändringar och tillägg som sagts i bilaga VI till EES-avtalet;

m) "tillämpningsförrordningen"

Rådets förordning (EEG) nr 574/72 om tillämpning av förordning 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen, med de ändringar och tillägg som anges i bilaga VI till EES-avtalet.

Artikel 2

1. Denna konvention är tillämplig på all i de nordiska länderna vid varje tillfälle gällande lagstiftning avseende följande grenar av det sociala trygghetssystemet:

- a) förmåner vid sjukdom och föräldraskap,
- b) förmåner vid invaliditet, ålderdom och dödsfall,
- c) förmåner vid arbetskada,
- d) förmåner vid arbetslöshet,
- e) allmänna kontantförmåner för barn.

2. Vid godkännandet av denna konvention skall varje nordiskt land ge in en förteckning över den lagstiftning som reglerar de i första stycket nämnda grenarna av social trygghet. Därefter skall varje land årligen före februari månads utgång till det danska utrikesministeriet anmäla de ändringar i förteckningen som föranleds av lagstiftning som antagits under föregående kalenderår.

Artikel 3

1. Konventionen är tillämplig på följande personer såvida de inte omfattas av förordningen:

- a) nordiska medborgare,
- b) flyktingar som avses i artikel 1 av konventionen den 28 juli 1951 om flyktingars rättsliga ställning och protokollet den 31 januari 1967 till nämnda konvention,
- c) statslösa som avses i artikel 1 av konventionen den 28 september 1954 om statslösa personers rättsliga ställning,
- d) andra personer som är eller har varit omfattade av lagstiftningen i ett nordiskt land,
- e) personer som härleder sin rätt från någon under a) - d) nämnd person.

2. I den utsträckning det följer av bestämmelserna i konventionen gäller konventionen även för personer som omfattas av förordningen.

Artikel 4

Vid tillämpningen av lagstiftningen i ett nordiskt land likställs medborgare i ett annat nordiskt land med landets egna medborgare, om inte något annat följer av bestämmelserna i artiklarna 11-13.

Artikel 5

När enligt ett nordiskt lands lagstiftning en förmån nedläggs om den sammanträffar med andra förmåner, skall detta kunna tillämpas även när den sammanträffar med motsvarande förmåner som utges enligt ett annat nordiskt lands lagstiftning.

Avdelning II

BESTÄMMELSER OM TILLÄMPLIG LAGSTIFTNING

Artikel 6

Den som är bosatt i ett nordiskt land skall, i den mån inte annat följer av andra bestämmelser i denna avdelning, omfattas av lagstiftningen i bosättningslandet.

Artikel 7

1. För personer, som är sysselsatta i ett annat nordiskt land än det där de är bosatta, eller som är sysselsatta i två eller flera nordiska länder eller som tillhör den resande personalen vid flyg- eller landtransportföretag eller som tillfälligt utsänds av sin arbetsgivare från ett nordiskt land för att utföra arbete i ett annat nordiskt land äger bestämmelserna i avdelning II i förordningen och i avdelning III i tillämpningsförordningen motsvarande tillämpning.

2. Som arbete i ett nordiskt land räknas även arbete med undersökning och utvinning av naturtillgångar på detta lands kontinentalsockel sådan denna bestäms i Genèvekonventionen den 29 april 1958 om kontinentalsockeln.

3. Bestämmelsen i andra stycket gäller även för personer som omfattas av förordningen.

Artikel 8

Två eller flera nordiska länders behöriga myndigheter kan för särskilda persongrupper eller personer överenskomma om undantag från bestämmelserna i denna avdelning.

Avdelning III

SÄRSKILDA BESTÄMMELSER OM RÄTT TILL FÖRMÅNER

Kapitel 1. Vårdförmåner och dagpenning vid sjukdom och föräldraskap

Artikel 9

För personer, som flyttar från ett nordiskt land till ett annat eller som är bosatta i ett nordiskt land och äger rätt till vårdförmåner där och under tillfällig vistelse i ett annat nordiskt land blir i behov av sjukvård eller som utför arbete i ett annat nordiskt land än det där de är bosatta, samt för deras familjemedlemmar äger bestämmelserna i avdelning III kapitel 1 i förordningen och i avdelning IV kapitlen 1 och 2 i tillämpningsförordningen motsvarande tillämpning.

Artikel 10

1. För personer, som är bosatta i ett nordiskt land och äger rätt till vårdförmåner där och som under tillfällig vistelse i ett annat nordiskt land erhåller vårdförmåner, svarar vistelselandet för de merutgifter för hemresa till bopälsningslandet, som uppkommer genom att vederbörande till följd av sitt sjukdomstillstånd måste använda dyrcare färdsätt än han eljest skulle ha använt.

2. Bestämmelsen i första stycket gäller även för personer som omfattas av förordningen.

3. Bestämmelsen i första stycket äger inte tillämpning på personer som får tillåtelse att resa till ett annat nordiskt land för att där få nödvändig behandling.

Kapitel 2. Förmåner vid invaliditet, ålderdom och dödsfall

Grundpension

Artikel 11

1. En medborgare i ett nordiskt land är berättigad till grundpension från ett annat nordiskt land när han har förvärvat rätt till pension från detta land på grundval av minst tre års bosättning i landet.

2. Perioder under vilka någon har uppburet pension från ett annat EES-land medräknas inte vid prövning om bosättningskravet enligt första stycket är uppfyllt.

3. Kravet i första stycket kan inte uppfyllas genom att bosättnings- och försäkringsperioder i andra länder åberopas. Bestämmelserna i avdelning III kapitlen 2, 3 och 8 i förordningen och i avdelning IV kapitlen 1, 3 och 8 i tillämpningsförordningen åger i övrigt motsvarande tillämpning i förhållande till lagstiftningarna i de andra nordiska länderna vid beräkning av grundpension enligt denna artikel.

Artikel 12

En medborgare i ett nordiskt land är, så länge han är bosatt i ett EES-land, berättigad till grundpension som han har förvärvat rätt till i ett nordiskt land.

Artikel 13

1. Finns vid beräkning av grundpension rätt att få medräkna framtida bosättnings- eller pensionsfallens inträffande från mer än ett nordiskt land medräknas endast en del av den framtida bosättnings- eller pensionsfallens tiden vid beräkningen i vart och ett av länderna. Denna del bestäms på grundval av de faktiska bosättnings- eller pensionsfallens tider, som används vid pensionsberäkningen, efter förhållandet mellan den faktiska bosättnings- eller pensionsfallens tiden i det berörda landet och den sammanlagda faktiska bosättnings- eller pensionsfallens tiden i länderna.

2. Bestämmelsen i första stycket gäller även för personer som omfattas av förordningen.

Tilläggspension

Artikel 14

Vid fastställande av rätten till tilläggspension äger bestämmelserna i avdelning III kapitlet 2, 3 och 8 i förordningen och i avdelning IV kapitlet 1, 3 och 8 i tillämpningsförordningen motsvarande tillämpning i förhållande till lagstiftningarna i de andra nordiska länderna.

Artikel 15

1. Är i mer än ett nordiskt land de villkor uppfyllda, som gäller för att beräkna tilläggspension på grundval även av antagande om försäkringsperioder som skulle ha fullgjorts om pensionsfallet inte hade inträffat, medräknas endast en del av de framtida försäkringsperioderna vid beräkningen i vart och ett av länderna. Denne del bestäms på grundval av de faktiska försäkringsperioder, som används vid pensionsberäkningen, efter förhållandet mellan den faktiska försäkringsperioden i landet och den sammanlagda faktiska försäkringsperioden i länderna.

2. Bestämmelsen i första stycket gäller även för personer som omfattas av förordningen.

Kapitel 3. Förmåner vid arbetsskada

Artikel 16

Vid fastställande av rätten till förmåner vid arbetsskada och vid beräkning av förmånernas storlek äger bestämmelserna i avdelning III kapitel 4 i förordningen och i avdelning IV kapitel 4 i tillämpningsförordningen motsvarande tillämpning mellan de nordiska länderna.

Kapitel 4. Förmåner vid arbetslöshet

Artikel 17

1. Vid sammanläggning av försäkrings- eller sysselsättningsperioder och vid fastställande av rätten till och beräkning av storleken av förmåner vid arbetslöshet ägar bestämmelserna i avdelning III kapitel 6 i förordningen och i avdelning IV kapitel 6 i

tillämpningsförordningen motsvarande tillämpning i förhållandet mellan de nordiska länderna. Förordningens artikel 69 och artikel 70 skall dock inte gälla på grund av bestämmelsen i detta stycke.

2. Kravet på försäkrings- eller sysselsättningsperioder enligt förordningens artikel 67 tredje stycket gäller inte den som antingen har utfört arbete i sådan utsträckning att han eller hon har omfattats av lagstiftningen om förmåner vid arbetslöshet eller har uppburet sådana förmåner i det nordiska land där ansökan om förmåner görs. Dock skall arbetet ha utförts eller förmåner vid arbetslöshet ha uppburits inom en femårsperiod från den dag ansökan om arbete hos den offentliga arbetsförmedlingen och, i förekommande fall, om medlemskap i vederbörande arbetslöshetskassa.

3. Bestämmelsen i andra stycket gäller även personer som omfattas av förordningen.

Avdelning IV

ÖVRIGA BESTÄMMELSER

Artikel 18

De behöriga myndigheterna skall i samarbete utfärda de bestämmelser som fordras för att säkerställa en enhetlig nordisk tillämpning av denna konvention.

Artikel 19

Vid tillämpning av denna konvention skall myndigheter och inrättningar i erforderlig utsträckning bistå varandra. I varje nordiskt land skall finnas en särskilt förbindelseorgan som utses av den behöriga myndigheten.

Artikel 20

Artikel 86 i förordningen äger motsvarande tillämpning i fråga om handlingar, förklaringar, bevis eller överklaganden som getts in till en myndighet i ett annat nordiskt land än det där den behöriga myndigheten finns.

Artikel 21

Artikel 111 i tillämpningsförelörden äger motsvarande tillämpning mellan de nordiska länderna vid återkrav av obehörigen mottagna belopp och vid regresskrav av utgivna socialbidrag.

Artikel 22

Denna konvention ger inte rätt till utbetalning av grundpension till den som inte är bosatt i ett EES-land. Konventionen ger heller inte rätt till förvärvande av rättigheter utanför EES-länderna.

Artikel 23

1. Med avseende på artiklarna 36, 63 och 70 i förelörden och på artikel 105 i tillämpningsförelörden avstår de nordiska länderna, om inte annat avtalas mellan två eller flera av länderna, från varje återbetalning mellan länderna av utgifter för vårdförmåner vid sjukdom och moderskap samt vid olycksfall i arbetet och arbetsjukdomar, för förmåner till arbetslösa som söker arbete i ett annat land än det behöriga samt för administrativ och medicinsk kontroll.

2. Avständer från återbetalning omfattar inte vårdförmåner till personer, som enligt förelördens artikel 22 första stycket c) och artikel 55 första stycket c) fått tillstånd att resa till ett annat nordiskt land för att där få den nödvändiga vård som hans tillstånd kräver.

3. Bestämmelserna i denna artikel gäller för förmåner till personer som omfattas av förelördens liksom för förmåner till personer som omfattas av denna konvention men inte omfattas av förelörden.

Artikel 24

1. Denna konvention gäller inte i fråga om förmåner och avgifter för tid före dess ikraftträdande.

2. Vid bestämmande av rätt till förmåner på grund av denna konvention skall även försäkrings-, sysselsättnings- och bostättningsperioder före konventionens ikraftträdande beaktas.

Artikel 25

Denna konvention skall inte medföra minskning av förmånsbelopp som utgår vid konventionens ikraftträdande.

Artikel 26

1. Har en person förvärvat rätt till grundpension från ett nordiskt land på grundval av bosättning i landet under en period innan denna konvention träder i kraft under vilken han samtidigt har förvärvat rätt till tilläggspension i ett annat nordiskt land, skall för denna period beräknas grundpension endast från sistnämnda land som om han hade varit bosatt där.

2. Bestämmelsen i första stycket ligger motsvarande tillämpning på personer som omfattas av förordningen.

Artikel 27

1. Grundpension till en nordiskt medborgare, som intill konventionens ikraftträdande har utgetts enligt bestämmelserna i den nordiska konventionen den 5 mars 1981 om social trygghet eller enligt den nationella lagstiftningen i ett eller flera länder, omräknas enligt bestämmelserna i förordningen eller i denna konvention på ansökan av den berättigade eller efter beslut av den myndighet som utbetalar pensionen.

2. Har någon ansökt om omräkning av pensionen inom två år efter konventionens ikraftträdande utges den omräknade pensionen med verkan från konventionens ikraftträdande. Detsamma gäller när pensionsmyndigheten inom samma tid har underrättat pensionsmyndigheten i ett annat nordiskt land om beslutet att räkna om pensionen.

3. Pensionen bestäms enligt de regler som gäller från konventionens ikraftträdande på grundval av vederbörandes ålder och bosättningstid då pensionsfallet inträffade.

4. Är den sammanlagda grundpensionen efter omräkning enligt första stycket lägre än den grundpension personen från samma tidpunkt skulle ha rätt till enligt bestämmelserna i den nordiska konventionen den 5 mars 1981 om social trygghet utges ett tillägg till pensionen som utgör skillnaden mellan den omräknade grundpensionen och grundpensionen beräknad enligt tidigare gällande regler. Tillägget justeras varje år per den 1 januari på grundval av de

pensionsbelopp, som gäller vid detta tillfälle, och utges med samma belopp under hela året. Tillägget utges från det land som utbetalade grundpensionen enligt tidigare gällande regler.

5. För en person, som efter flyttning från ett nordiskt land till ett annat vid konventionens ikraftträdande uppbär grundpension från utflyttningslandet enligt artikel 20 i den nordiska konventionen den 5 mars 1981 om social trygghet, kan tillägget utges längst till den tidpunkt då rätten till grundpension från utflyttningslandet skulle ha upphört enligt tredje stycket i nämnda artikel.

Artikel 28

1. Konventionen träder i kraft samma dag som EES-avtalet träder i kraft för de nordiska länderna under förutsättning att samtliga parter har meddelat det danska utrikesministeriet att de godkänner konventionen.

2. För Färöarnas, Grönlands och Ålands del träder konventionen i kraft 30 dagar efter det Danmarks respektive Finlands regering har meddelat det danska utrikesministeriet att Färöarnas landstyreelse och Grönlands landstyreelse respektive Ålands landskapsstyrelse har meddelat att konventionen skall gälla för Färöarna och Grönland respektive Åland.

3. Det danska utrikesministeriet skall underrätta de övriga parterna och Nordiska ministerrådets sekretariat om mottagandet av dessa meddelanden och om tidpunkten för konventionens ikraftträdande.

Artikel 29

1. Önskar en part uppsäga konventionen skall skriftligt meddelande härom tillställas det danska utrikesministeriet som har att underrätta de övriga parterna härom och om meddelandets innehåll.

2. Uppsägningen gäller endast den part som veckställt densamma och äger giltighet från och med ingången av det kalenderår som inträffar minst sex månader efter det att det danska utrikesministeriet mottagit meddelande om uppsägningen.

3. Uppsägs konventionen skall rättigheter som förvärvats på grund av konventionen alltjämt bestå.

Artikel 30

När denna konvention träder i kraft upphör konventionen den 5 mars 1981 mellan Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge att gälla. Samtidigt upphör överenskommenheten den 12 november 1985 mellan Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge om förmåner vid arbetslöshet att gälla. Bestämmelserna om social omvårdnad och bidragsförskott i konventionen den 5 mars 1981 skall dock fortsätta att gälla.

Artikel 31

Originaltexten till denna konvention skall deponeras hos det danska utrikesministeriet, som skall tillställa de övriga parterna bestyrkta kopior av texten.

Till bekräftelse härav har de befulldäktade ombuden undertecknat denna konvention.

Utfärdad i Köpenhamn den juni 1992 i ett exemplar på svenska, danska, finska, isländska och norska, vilka texter alla har samma giltighet.

För Sverige:

För Danmark:

För Finland:

För Island:

För Norge:

**ÖVERENSKOMMELSE
OM TILLÄMPNING AV DEN NORDISKA KONVENTIONEN
OM SOCIAL TRYGGHET DEN 15 JUNI 1992**

Med stöd av artikel 18 i den nordiska konventionen om social trygghet den 15 juni 1992 mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige i det följande kallad konventionen, har de behöriga myndigheterna i varje land enats om följande bestämmelser.

Artikel 1

Konventionens artikel 1

I följande bestämmelser används de uttryck som definieras i artikel 1 i konventionen i den betydelse som där anges.

Artikel 2

Konventionens artikel 5

1. Om en förmån kan sättas ned enligt artikel 5 i konventionen, skall sådan nedsättning i första hand endast kunna göras av den utbetalande institutionen i den försäkrades bosättningsland enligt detta lands lagstiftning.

2. Nedsättning som avses i första stycket kan göras av den utbetalande institutionen i annat land än bosättningslandet först sedan denna institution konstaterat att en sådan nedsättning inte görs i bosättningslandet.

Artikel 3

Konventionens artikel 7

1. När en person är sysselsatt i ett annat nordiskt land än bosättningslandet skall bestämmelserna i artikel 13.2 a, b och d i förordningen tillämpas.

2. När en anställd eller egenföretagare är sysselsatt i två eller flera nordiska länder framgår det av artikel 14.2 b, artikel 14.3 och artikel 14a. 2-4 i förordningen vilken lagstiftning som skall tillämpas. Reglerna i artikel 12a i tillämpningsförordningen skall tillämpas. Behörig myndighet eller den institution som den har utsett utfärdar på begäran det i artikel 12a i tillämpningsförordningen nämnda intyget på blankett N 101.

3. För personer som tillhör den resande personalen vid flyg- eller landtransportföretag avgör bestämmelserna i artikel 14.2 a i förordningen vilken lagstiftning som skall tillämpas. Behörig myndighet eller den institution som den har utsett utfärdar på begäran ett intyg som dokumenterar vilken lagstiftning som är tillämplig. Intyget lämnas på blankett N 101.

4. När personer tillfälligt sänds ut av sin arbetsgivare i ett nordiskt land för att utföra arbete i ett annat nordiskt land skall bestämmelserna i förordningens artikel 14.1 a och b tillämpas. Behörig myndighet eller den institution som den har utsett utfärdar på begäran det i artikel 11 i tillämpningsförordningen nämnda intyget på blankett N 101 och N 102.

I de fall som nämns i artikel 14.1 b i förordningen och artikel 11.2 i tillämpningsförordningen inhämtar arbetsgivaren nödvändigt samtycke från den behöriga myndigheten eller den institution som den har utsett i arbetstagarens sysselsättningsland.

5. När personer sänds ut av sin arbetsgivare i ett nordiskt land för att utföra arbete i ett annat nordiskt land och villkoren för att tillämpa artikel 14.1 i förordningen inte är uppfyllda, kan den behöriga myndigheten eller den institution som den har utsett i utsändningslandet på begäran ingå en överenskommelse enligt artikel 17 i förordningen med den behöriga myndigheten eller den institution som den har utsett om undantag från bestämmelserna i artiklarna 13 och 14 i förordningen. Den behöriga myndigheten eller den institution som den har utsett i utsändningslandet utfärdar ett intyg som dokumentation över den ingångna överenskommelsen på blankett N 101.

Artikel 4 **Konventionens artikel 8**

Bestämmelsen gäller de fall när artikel 17 i förordningen jämförd med artikel 7 i konventionen inte är tillämplig. Framställning om ingående av en överenskommelse inges till den behöriga myndigheten i det land vars lagstiftning man önskar skall tillämpas. Denna myndighet inhämtar därefter samtycke från det land för vilket undantaget skall gälla.

Artikel 5 **Konventionens artikel 9**

Värdförmåner vid tillfällig vistelse eller vid bosättning i ett annat nordiskt land än den behöriga staten. Bestämmelserna i avdelning IV, kapitel 1 och 2 i tillämpningsförordningen gäller med undantag för:

Artiklarna 16,17,20,21,22,23,26.1-3 och artiklarna 27-31.

För att få värdförmåner under tillfällig vistelse eller vid bosättning i ett nordiskt land skall en person vid behov dokumentera att han/hon är eller har varit försäkrad i ett annat nordiskt land.

Institutionen på vistelseorten kan vid behov inhämta nödvändiga upplysningar om personens rätt till förmåner.

Artikel 6

Konventionens artikel 10

Vid ersättning av merutgifter för hemresa enligt artikel 10 i konventionen gäller följande bestämmelser:

1. Behovet av att använda dyrare färdsätt skall styrkas genom skriftligt läkarutlåtande som utfärdas i vistelselandet före hemresan.
2. Beslut om ersättning fattas av institutionen på vistelseorten före hemresan.
3. Om institutionen på vistelseorten inte har kontaktats före hemresan kan i undantagsfall ersättning beviljas i efterhand.

Artikel 7

Konventionens artiklar 13, 14 och 15

Intyg om bosättnings- och försäkringsperioder i fråga om pensioner.

När enligt konventionen bosättnings- eller försäkringsperioder skall beaktas för fastställande av rätten till och beräkningen av grund- och tilläggspension, skall den behöriga institutionen i ett nordiskt land intyga de perioder som har fullgjorts enligt lagstiftningen i detta land.

Artikel 8

Konventionens artiklar 13 och 15

Meddelande om beviljande av grund- och tilläggspension beräknad på grundval av framtida bosättningstid eller antagandetid.

1. Om det vid beräkning av grundpension i ett nordiskt land föreligger rätt att få medräkna framtida bosättningstid, skall den behöriga institutionen i detta land vid tillämpning av artikel 13 i konventionen lämna meddelande om den beviljade pensionen till berörd institution i annat nordiskt land där pensionstagaren varit bosatt före pensionsfallets inträffande.
2. När villkoren för beviljande av tilläggspension på grundval av antagandetid är uppfyllda i ett nordiskt land, skall den behöriga institutionen i detta land vid tillämpning av artikel 15 i konventionen lämna meddelande om den beviljade pensionen till berörd institution i annat nordiskt land där pensionstagaren har varit sysselsatt före pensionsfallets inträffande.

3. Meddelande som avses i punkterna 1 och 2 skall innehålla uppgift om tidpunkten för beviljandet av pensionen.

Artikel 9

Konventionens artikel 17

För att artikel 17.2 skall kunna tillämpas skall ansökan om medlemskap i arbetslöshetskassa inges inom 8 veckor räknat från försäkringens upphörande i frånflyttningslandet.

För Norges vidkommande krävs anmälan till arbetsförmedlingen inom 8-veckorsfristen.

Artikel 10

Konventionens artikel 19

Förbindelseorgan

1. Förbindelseorgan enligt artikel 19 i konventionen är:

i Danmark	Socialministeriet,
i Finland	Folkpensionsanstalten, Olycksfallsförsäkringsanstalternas Förbund, Pensionskyddscentralen
i Island	Tryggingastofnun ríkisins
i Norge	Rikstrygdeverket, Arbetsdirektoratet
i Sverige	Riksförsäkringsverket, Arbetsmarknadsstyrelsen

2. Förbindelseorganen kan på begränsade områden delegera sina uppgifter till andra organ. De skall underrätta varandra om detta.

3. En förteckning över förbindelseorganen och vilka uppgifter som har delegerats till andra organ följer som bilaga 1.

Ömsesidigt bistånd

Myndigheter och andra institutioner skall vid tillämpningen av konventionen lämna varandra det bistånd som är nödvändigt även i fall som inte uttryckligen nämns i denna överenskommelse.

Kontroller och läkarundersökningar

Om en förmån betalas ut från ett nordiskt land till en person som är bosatt i ett annat nordiskt land, skall den lokala institutionen i bosättningslandet, på förfrågan från den institution som betalar ut förmånen, inhämta de upplysningar som är av betydelse för rätten till förmånen och för förmånens storlek. Den lokala institutionen i bosättningslandet skall härvid på begäran ombesörja att en person som uppbär invalidpension, dagpenning vid sjukdom eller förmåner vid arbetsskada blir läkarundersökt.

Administrationskostnader

Vid tillämpningen av konventionen och denna överenskommelse skall de tillämpande institutionerna svara för de administrationskostnader som uppstår.

Tolkningsfrågor

Uppstår meningsskiljaktigheter vid tillämpningen och tolkningen av konventionen eller denna överenskommelse, skall dessa behandlas av de behöriga myndigheterna i de berörda länderna om inte de underlydande institutionerna kan enas. Vid behov kan frågan behandlas av en grupp bestående av representanter från samtliga nordiska länder vilka utsetts av dessa länders behöriga myndigheter. En sådan grupp kan också sammankallas vid behov för att behandla allmänna tolknings- och tillämpningsfrågor avseende konventionen och denna överenskommelse.

Artikel 11

För att erhålla pensionsförmåner enligt artiklarna 11-15 i konventionen skall det förfarande som avses i kapitel 3 och 8 i tillämpningsförordningen tillämpas om inte annat uttryckligen anges. För personer som inte omfattas av förordningen skall ansökan om pensionsförmåner göras på blankett som avses i artikel 17 i denna överenskommelse. Sökanden kan själv sända sin ansökan till berörd institution i det nordiska land ansökan avser.

Artikel 12

Meddelande om beslut sänds direkt till sökanden. Kopia av beslutet sänds till berörda institutioner.

Artikel 13

Konventionens artikel 23.2

Utgifter för vårdförmåner som avses i artikel 23.2 i konventionen skall återbetalas av den behöriga institutionen till den institution som har utgett förmånerna.

Artikel 14

Konventionens artikel 26

För att styrka sin rätt till grundpension från ett nordiskt land enligt artikel 26 i konventionen skall sökanden på nationell blankett uppge i vilket nordiskt land han har varit bosatt och under vilken tid. Av uppgifterna på blanketten skall framgå om sökanden under tid som han har varit bosatt i ett nordiskt land har intjänat rätt till tilläggspension i ett annat nordiskt land.

Artikel 15

Konventionens artikel 27

Den institution som enligt artikel 27 i konventionen betalar ut ett tillägg till grundpensionen skall på fastställd blankett underrätta institution i varje annat nordiskt land som betalar ut grundpension till samma pensionstagare. Institutionen i ett sådant land skall senast under januari månad varje år meddela den förnämnda institutionen om pensionens storlek. När den institution som betalar ut ett tillägg finner att den sammanlagda grundpensionen uppgår till minst det belopp som betalades ut till pensionstagaren vid konventionens ikraftträdande, skall berörda institutioner underrättas häröfver.

Artikel 16

Artiklarna 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13 och 15 i denna överenskommelse gäller även för personer som omfattas av förordningen.

Artikel 17

Blanketter

Blanketter som skall användas för tillämpningen av denna överenskommelse upprättas av varje land efter samråd mellan förbindelseorganen. De skall upprättas på varje lands språk. För Islands del skall blanketterna upprättas också på danska, norska eller svenska.

Artikel 18

Ikraftträdande och uppsägning

1. Denna överenskommelse träder i kraft samma dag som konventionen.
2. Denna överenskommelse gäller under samma tid som konventionen, om inte uppsägning sker av något lands behöriga myndighet. Sådan uppsägning skall skriftligen meddelas de behöriga myndigheterna i övriga länder. Uppsägningen gäller endast det land som verkställt densamma och gäller från ingången av det kalenderår som inträffat minst sex månader efter det att alla behöriga myndigheter mottagit meddelande om uppsägningen.

Undertecknad i Köpenhamn den _____ i ett exemplar på danska, finska, isländska, norska och svenska språken, vilka samtliga texter äger lika vitsord.

Bilaga 1

Adresslista över förbindelseorgan och andra organ till vilka uppgifter delegerats enligt konventionen

DANMARK

1.
Socialministeriet (Förbindelseorgan)
Slotsholmsgade 6
DK-1216 Köpenhamn K
Tel. 45 33 92 33 77
Fax. 45 33 92 94 68

2. Frågor om lagstiftningen om hälsovård har delegerats till:

Sundhedsministeriet
Herluf Trollesgade 11
DK-1052 Köpenhamn K
Tel. 45 33 92 33 60
Fax. 45 33 15 05 92

3. Frågor om tilläggspension har delegerats till:

Arbejdsmarkedets Tillægspension
Kongens Vaenge 8
DK-3400 Hillerød
Tel. 45 48 24 11 00
Fax. 45 48 24 00 88

4. Frågor om förmåner vid arbetslöshet har delegerats till:

Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikring
Finsøvej 78
DK-2000 Fredriksberg
Tel. 45 31 10 60 11
Fax. 45 31 19 38 90

5. Frågor om förmåner vid arbetskada har delegerats till:

Arbejdsskadestyrelsen
Aebeløgade 1
DK-2100 Köpenhamn Ö
Tel. 45 39 17 77 00
Fax. 45 39 17 77 11

FINLAND

1. Frågor om tilläggs pension och utsända arbetstagare enligt artiklarna 7 och 8 i konventionen har delegerats till:

Pensionskyddscentralen (Förbindelseorgan)
PB 11
SF-00521 Helsingfors
Tel. 358 0 01 51 1
Fax. 358 0 148 11 72

2. Frågor om förmåner vid arbetsskada har delegerats till:

Olycksfallsförsäkringsanstaltens Förbund (Förbindelseorgan)
Bulevarden 28
SF-00120 Helsingfors
Tel. 358 0 68 04 01
Fax. 358 0 68 04 03 89

3. Övriga frågor har delegerats till:

Folkpensionsanstalten (Förbindelseorgan)
Helsingfors lokalbyrå PB 82
SF-00601 Helsingfors
Tel. 358 0 777 01
Fax. 358 0 777 03 22 0

ISLAND

1.
Tryggingastofnun Ríkisins (Förbindelseorgan)
Laugavegur 114
IS-150 Reykjavík
Tel. 354 1 60 44 00
Fax. 354 1 62 45 35

2. Frágor om barnbidrag har delegerats till:

Ríkisskattstjóri
Laugavegur 166
IS-150 Reykjavík
Tel. 354 1 63 11 00
Fax. 354 1 62 44 40

NORGE

1.
Rikstrygdeverket (Förbindelseorgan)
Drammensveien 60
N-0241 Oslo 2
Tel. 47 22 92 70 00
Fax. 47 22 55 70 88

2. Frågor om förmåner vid arbetslöshet har delegerats till:
Arbetsdirektoratet (Förbindelseorgan)
Postboks 8127 Dep.
N-0032 Oslo
Tel. 47 22 94 24 00
Fax. 47 22 11 69 16

3. Frågor om utsända arbetstagare från Norge till andra länder har delegerats till:
Folketrygdekontoret for utenlandssaker
Postboks 8138 Dep.
N-0033 Oslo 1
Tel. 47 22 92 76 00
Fax. 47 22 71 29 10

4. Frågor om utsända arbetstagare från andra länder till Norge har delegerats till:
De lokale trygdekontor.

SVERIGE

1.
Riksförsäkringsverket (Förbindelseorgan)
S-103 51 Stockholm
Tel. 46 8 786 90 00
Fax. 46 8 786 90 76

2. Frågor om förmåner vid arbetslöshet har delegerats till:

Arbetsmarknadsstyrelsen (Förbindelseorgan)
S-171 99 Solna
Tel. 46 8 730 60 00
Fax. 46 8 730 60 09

3. Frågor om artiklarna 7 och 8 i konventionen har delegerats till:

De allmänna försäkringskassorna.

[TRANSLATION -- TRADUCTION]

NORDIC CONVENTION ON SOCIAL SECURITY

The Governments of Denmark, Finland, Iceland, Norway and Sweden,

Finding that the 1981 Nordic Convention on Social Security, which replaced the original 1955 Convention, has been of great importance in ensuring that Nordic nationals who work or reside in another Nordic country have the same social security coverage as that country's own nationals,

Noting that, as a consequence of the Agreement concerning the European Economic Area (the EEA Agreement), the rules established by that Agreement concerning social security shall be applicable to Nordic nationals who work or reside in another Nordic country,

Considering that there is a need for Nordic rules concerning social security for persons who are not covered by the EEA rules, namely, a limited number of Nordic nationals and nationals from third countries,

Considering that there is also a need to maintain certain Nordic rules concerning social security that supplement the EEA rules concerning social security,

Have agreed to conclude a new Nordic Convention on Social Security, reading as follows:

TITLE I. GENERAL PROVISIONS

Article 1

For the purposes of this Convention:

- (a) "Nordic country" means each of the contracting countries;
- (b) "Nordic national" means a national of a Nordic country;
- (c) "Legislation" means laws, ordinances and other statutes concerning the branches of social security referred to in article 2, paragraph 1, but not insofar as relations between one or more Nordic countries, on the one hand, and one or more other countries, on the other hand, are governed thereby;

(d) "Competent authority" means

In Denmark:

1. The Minister of Social Affairs;
2. The Minister of Labour;
3. The Minister of Health;

In Finland:

The Ministry of Social Affairs and Health;

In Iceland:

1. The Minister of Health and Social Insurance;

2. The Minister of Social Affairs;

3. The Minister of Finance;

In Norway:

1. The Ministry of Social Affairs;

2. The Ministry of Labour and Administration;

3. The Ministry of Children and Family Affairs;

In Sweden:

The Government (Ministry of Social Affairs);

Or such authority as the aforesaid authorities may designate;

(e) "Agency" means an agency or institution providing a benefit;

(f) "Care benefit" means either exemption from payment, reduced charges or reimbursement of charges for medical care, including dental care, obstetrical care during pregnancy and confinement, medicines, prosthetic appliances and other aids, or reimbursement of travel expenses in connection with such medical care;

(g) "Basic pension" means a general pension which is not calculated on the basis of completed periods of gainful activity, earlier earned income or paid contributions, or supplementary benefits to such a pension;

(h) "Supplementary pension" means a general pension calculated on the basis of completed periods of gainful activity, earlier earned income or paid contributions, and supplementary benefits to such a pension;

(i) "Normally resident" means that a person is officially registered as residing in a country unless there are any particular indications to the contrary;

(j) "EEA Agreement" means the Agreement of 2 May 1992 concerning the European Economic Area;

(k) "EEA country" means a country covered by the Agreement concerning the European Economic Area;

(l) "The Regulation" means Regulation (EEC) No. 1408/71 of the Council on the application of social security schemes to employed persons and their families moving within the Community, with the amendments and additions contained in annex VI to the EEA Agreement;

(m) "The Implementing Regulation" means Regulation (EEC) No. 574/72 of the Council fixing the procedure for implementing Regulation (EEC) No. 1408/71 on the application of social security schemes to employed persons and their families moving within the Community, with the amendments and additions contained in annex VI to the EEA Agreement.

Article 2

1. This Convention shall apply to all legislation in force at the time in the Nordic countries concerning the following branches of the social security system:

(a) Sickness and parenthood benefits;

- (b) Invalidity, old-age and death benefits;
- (c) Employment injury benefits;
- (d) Unemployment benefits;
- (e) Public cash benefits for children.

2. On ratifying this Convention, each Nordic country shall provide a list of legislative enactments governing the branches of social security referred to in paragraph 1 of this article. Each country shall thereafter notify the Danish Ministry of Foreign Affairs, before the end of February each year, of any changes in the list resulting from legislation enacted during the previous calendar year.

Article 3

1. The Convention shall apply to the following persons unless they are covered by the Regulation:

- (a) Nordic nationals;
- (b) Refugees covered by article 1 of the Convention of 28 July 1951 relating to the Status of Refugees and the Protocol of 31 January 1967 to that Convention;
- (c) Stateless persons covered by article 1 of the Convention of 28 September 1954 relating to the Status of Stateless Persons;
- (d) Other persons who are or have been covered by the legislation of a Nordic country;
- (e) Persons who derive their rights from a person of the kind referred to in subparagraphs (a) to (d).

2. To the extent that it follows from the provisions of the Convention, the Convention shall also apply to persons covered by the Regulation.

Article 4

For the purpose of applying the legislation of one Nordic country, nationals of another Nordic country shall be placed on an equal footing with that country's own nationals, except as otherwise provided in articles 11 to 13.

Article 5

Where under the legislation of one Nordic country a benefit is reduced if it coincides with other benefits, the same rule may also be applied where the benefit coincides with similar benefits payable under the legislation of another Nordic country.

TITLE 11. PROVISIONS CONCERNING THE APPLICABILITY OF LEGISLATION

Article 6

A person normally resident in a Nordic country shall, except as otherwise provided in this title, be covered by the legislation of the country of normal residence.

Article 7

1. The provisions of Title II of the Regulation, and of Title III of the Implementing Regulation shall apply, as appropriate, to persons who are employed in a Nordic country other than their country of normal residence, who are employed in two or more Nordic countries, who are members of the travelling personnel of an airline or land transport enterprise, or who are temporarily sent by their employer from one Nordic country to work on an assignment in another Nordic country.

2. Work in a Nordic country shall also mean work in connection with the exploration and extraction of natural resources on that country's continental shelf, as defined in the Geneva Convention of 29 April 1958 on the Continental Shelf.

3. The provision of paragraph 2 shall also apply to persons covered by the Regulation.

Article 8

The competent authorities of two or more Nordic countries may, in the case of particular groups of persons or individuals, agree on exceptions to the provisions of this Title.

TITLE III. SPECIAL PROVISIONS CONCERNING ENTITLEMENT TO BENEFITS

CHAPTER I. CARE BENEFITS AND DAILY ALLOWANCES FOR
SICKNESS AND PARENTHOOD

Article 9

The provisions of Title III, Chapter 1, of the Regulation, and of Title IV, Chapters 1 and 2, of the Implementing Regulation shall apply, as appropriate, to individuals and members of their families who move from one Nordic country to another, who are normally resident in a Nordic country and are entitled to care benefits in that country and require medical care during their temporary residence in a Nordic country other than their country of normal residence, or who work in a Nordic country other than their country of normal residence.

Article 10

1. If persons who are normally resident in one Nordic country and are entitled to care benefits in that country receive care benefits during their temporary residence in another Nordic country, the country of temporary residence shall defray the additional expenses incurred by a person who, on account of sickness, is obliged to employ a more costly method of travel when returning to his country of normal residence than he would otherwise have employed.

2. The provision of paragraph 1 shall also apply to persons covered by the Regulation.

3. The provision of paragraph 1 shall not be applicable to persons who receive permission to travel to another Nordic country for the purpose of obtaining the necessary treatment there.

CHAPTER 2. INVALIDITY, OLD-AGE AND DEATH BENEFITS
BASIC PENSION

Article 11

1. A national of one Nordic country shall be entitled to a basic pension from another Nordic country when he has acquired the entitlement to a pension from that country on the basis of at least three years' residence in that country.

2. Periods during which a person has drawn a pension from another EEA country shall not be taken into account in determining whether the residence requirement referred to in paragraph 1 has been fulfilled.

3. The requirement referred to in paragraph 1 cannot be met by claiming periods of residence and insurance in other countries. Moreover, the provisions of Title III, Chapters 2, 3 and 8, of the Regulation, and of Title IV, Chapters 1, 3 and 8, of the Implementing Regulation shall apply, as appropriate, to legislation in the other Nordic countries for the purpose of calculating basic pensions in accordance with this article.

Article 12

A national of a Nordic country who normally resides in an EEA country shall be entitled to the basic pension to which he has acquired an entitlement in a Nordic country.

Article 13

1. If in the calculation of the basic pension, there exists an entitlement to take into account a future period of residence after the pension has taken effect in more than one Nordic country, only a portion of the future period of residence shall be included in such calculation in each of the countries. This portion shall be determined on the basis of the actual periods of residence used in calculating the pension, in accordance with the relationship between the actual period of residence in the country concerned and the total actual period of residence in the countries.

2. The provision of paragraph 1 shall also apply to persons covered by the Regulation.

SUPPLEMENTARY PENSION

Article 14

For the purpose of determining entitlement to a supplementary pension, the provisions of Title III, Chapters 2, 3 and 8, of the Regulation, and of Title IV, Chapters 1, 3 and 8, of the Implementing Regulation shall apply, as appropriate, to legislation in the other Nordic countries.

Article 15

1. If the conditions for calculating a supplementary pension are fulfilled in more than one Nordic country, on the basis of assumptions regarding the insurance periods that would have been completed if the pension had not taken effect, only a portion of the future insurance periods shall be taken into account in making the calculation in the individual countries. This portion shall be determined on the basis of the actual insurance periods used in calculating the pension, in accordance with the relationship between the actual insurance periods in the country and the total actual insurance periods in the countries.

2. The provision of paragraph 1 shall also apply to persons covered by the Regulation.

CHAPTER 3. EMPLOYMENT INJURY BENEFITS

Article 16

For the purpose of determining entitlement to employment injury benefits and for the purpose of calculating the scale of benefits, the provisions of Title III, Chapter 4, of the Regulation, and of Title IV, Chapter 4, of the Implementing Regulation shall apply, as appropriate, among the Nordic countries.

CHAPTER 4. UNEMPLOYMENT BENEFITS

Article 17

1. For the purpose of aggregating periods of insurance or employment and of determining entitlement to and calculating the amount of unemployment benefits, the provisions of Title III, Chapter 6, of the Regulation, and of Title IV, Chapter 6, of the Implementing Regulation shall apply, as appropriate, to relations between the Nordic countries. However, articles 69 and 70 of the Regulation shall not apply in consequence of the provision of this paragraph.

2. The requirement for periods of insurance or employment in accordance with article 67, paragraph 3, of the Regulation shall not apply to persons who have either been employed for a period of time which makes them eligible for coverage by the legislation concerning unemployment benefits or have received such benefits in the Nordic country where the application for benefits is made. However, the employment shall have occurred or the unemployment benefits shall have been received within five years of the date the person concerned registers as a job-seeker with the public employment office and, where appropriate, applies for membership of the relevant unemployment fund.

3. The provision of paragraph 2 shall also apply to persons covered by the Regulation.

TITLE IV. MISCELLANEOUS PROVISIONS

Article 18

The competent authorities shall jointly establish such provisions as are necessary to ensure uniform Nordic application of this Convention.

Article 19

For the purpose of applying this Convention, authorities and agencies shall assist one another as necessary. In each Nordic country there shall be a special liaison office, which shall be designated by the competent authority.

Article 20

Article 86 of the Regulation shall apply, as appropriate, in the matter of documents, declarations, complaints or appeals communicated to an authority in a Nordic country other than that in which the competent authority is located.

Article 21

Article 111 of the Implementing Regulation shall apply, as appropriate, among the Nordic countries to claims for recovery of payments not due and claims for return of disbursed social allowances.

Article 22

This Convention shall not confer entitlement to payment of a basic pension to a person who is not normally resident in an EEA country. Nor may the Convention confer entitlement to the acquisition of rights outside the EEA countries.

Article 23

1. With regard to articles 36, 63 and 70 of the Regulation and article 105 of the Implementing Regulation, the Nordic countries shall, unless otherwise agreed between two or more countries, waive all reimbursement among the countries of the costs of care benefits for sickness and maternity and for employment injuries and occupational diseases, of benefits paid to unemployed persons seeking employment in a country other than that concerned, and of administrative control and medical examinations.

2. The waiver of reimbursement shall not apply to care benefits to persons who, under article 22, paragraph I (c), and article 55, paragraph I (c), of the Regulation, have been authorized to travel to another Nordic country to receive there the necessary care that their condition requires.

3. The provisions of this article shall apply to benefits paid to persons covered by the Regulation and to benefits paid to persons covered by this Convention but not by the Regulation.

Article 24

1. This Convention shall not apply to benefits and contributions for periods prior to its entry into force.

2. For the purpose of determining entitlement to benefits on the basis of this Convention, insurance, employment and residence periods completed before the entry into force of the Convention shall also be taken into account.

Article 25

This Convention shall not result in any reduction in the amount of benefits payable at the time of entry into force of the Convention.

Article 26

1. If a person has acquired an entitlement to a basic pension from a Nordic country through normal residence in the country during a period prior to the entry into force of this Convention, during which period he also acquired an entitlement to a supplementary pension in another Nordic country, the basic pension in respect of that period shall be calculated only by the last-mentioned country as though he had been normally resident there.

2. The provision of paragraph 1 shall apply, as appropriate, to persons covered by the Regulation.

Article 27

1. The basic pension of a Nordic national which, until the entry into force of the Convention, was paid in accordance with the provisions of the Nordic Convention of 5 March 1981 on Social Security or in accordance with the national legislation of one or more countries, shall be recalculated in accordance with the provisions of the Regulation or of this Convention at the request of the holder of the entitlement or on the basis of a decision by the authority disbursing the pension.

2. If a person has applied for recalculation of the pension within two years of the entry into force of the Convention, the recalculated pension shall be payable with effect from the entry into force of the Convention. The same shall apply when the pension authority has, within the same period, notified the pension authority in another Nordic country of the decision to recalculate the pension.

3. The pension shall be determined in accordance with the rules applicable from the date of entry into force of the Convention on the basis of the age of the party concerned and the period of residence at the time the pension took effect.

4. If the aggregate basic pension, after recalculation in accordance with paragraph 1, is less than the basic pension to which the person would have been entitled from the same date under the provisions of the Nordic Convention of 5 March 1981 on Social Security, the pension shall be supplemented by an amount equal to the difference between the recalculated basic pension and the basic pension calculated in accordance with the rules previously in force. The supplement shall be adjusted annually on 1 January on the basis of the amount of the pension payable on that date, and shall be paid at that rate for the entire year. The supplement shall be paid by the country that disbursed the basic pension in accordance with the rules previously in force.

5. In the case of a person who, after moving from one Nordic country to another at the time of the entry into force of the Convention, received a basic pension from the country of former residence in accordance with article 20 of the Nordic Convention of 5 March 1981 on Social Security, the supplement shall be payable only until such time as the entitlement to a basic pension from the country of former residence would have ceased in accordance with paragraph 3 of the afore-mentioned article.

6. The provisions of this article shall apply, as appropriate, to persons covered by the Regulation.

Article 28

1. The Convention shall enter into force on the date that the EEA Agreement enters into force for the Nordic countries, provided that all parties have notified the Danish Ministry of Foreign Affairs of their ratification of the Convention.

2. In the case of the Faroe Islands, Greenland and Åland, the Convention shall enter into force 30 days after the Government of Denmark or the Government of Finland respectively have informed the Danish Ministry of Foreign Affairs that the Faroese Executive and the Home Rule Government of Greenland or the Executive Council of Åland have announced that the Convention shall apply to the Faroe Islands and Greenland or Åland.

3. The Danish Ministry of Foreign Affairs shall inform the other parties and the secretariat of the Nordic Council of Ministers of the receipt of these notifications and of the date of the Convention's entry into force.

Article 29

1. Any party wishing to denounce the Convention shall give written notice to that effect to the Danish Ministry of Foreign Affairs, which shall notify the other parties thereof and of the content of the notice.

2. Such denunciation shall apply only as regards the party giving notice thereof, and shall take effect from the beginning of the calendar year following the expiration of not less than six months from the date on which notice of denunciation is received by the Danish Ministry of Foreign Affairs.

3. The denunciation of the Convention shall not affect rights acquired under the Convention.

Article 30

Upon the entry into force of this Convention, the Convention of 5 March 1981 between Denmark, Finland, Iceland, Norway and Sweden shall cease to have effect. The Agreement of 12 November 1985 between Denmark, Finland, Iceland, Norway and Sweden concerning Unemployment Benefits shall also cease to have effect. The provisions of the Convention of 5 March 1981 concerning social assistance and advance maintenance payments shall, however, remain in force.

Article 31

The original text of this Convention shall be deposited with the Danish Ministry of Foreign Affairs, which shall furnish the other parties with certified copies of the text.

In witness whereof, the authorized representatives have signed this Convention.

Done at Copenhagen on 15 June 1992, in one copy in the Danish, Finnish, Icelandic, Norwegian and Swedish languages, all texts being equally authentic.

For the Government of Denmark:

ELSE WINTHER ANDERSEN

For the Government of Finland:

JOHANNES BÄCKSTRÖM

For the Government of Iceland:

INGVA S. INGVARSSON

For the Government of Norway:

ARNE ARNESEN

For the Government of Sweden:

CARL-JOHAN GROTH

AGREEMENT ON IMPLEMENTATION OF THE NORDIC CONVENTION ON
SOCIAL SECURITY OF 15 JUNE 1992

Pursuant to article 18 of the Nordic Convention on Social Security of 15 June 1992 between Denmark, Finland, Iceland, Norway and Sweden, hereinafter referred to as "the Convention", the competent authorities in each country have agreed on the following provisions:

Article 1. Article 1 of the Convention

In the following provisions, the terms defined in article 1 of the Convention shall be used in the meaning specified therein.

Article 2. Article 5 of the Convention

1. If a benefit may be reduced under article 5 of the Convention, such reduction shall initially be effected only by the disbursing institution in the insured person's country of normal residence in accordance with that country's legislation.

2. The reduction provided for in paragraph 1 may be effected by the disbursing institution in a country other than the country of normal residence only when the institution has established that said reduction is not being effected in the country of normal residence.

Article 3. Article 7 of the Convention

1. Where a person is employed in a Nordic country other than the country of residence, the provisions of article 13.2 (a), (b) and (d) of the Regulation shall apply.

2. Where an employee or self-employed person is employed in two or more Nordic countries, article 14.2 (b), article 14.3 and article 14 (a) (2), (3) and (4) of the Regulation shall be used to determine which legislation is applicable. The rules contained in article 12 (a) of the Implementing Regulation shall apply.

The competent authority or the institution designated by that authority shall, on request, issue the certificate referred to in article 12 (a) of the Implementing Regulation on form N 101.

3. In the case of persons who are members of the travelling personnel of an airline or land transport enterprise, the provisions of article 14.2 (a) of the Implementing Regulation shall be used to determine which legislation is applicable. The competent authority or the institution designated by that authority shall, on request, issue a certificate stating which legislation is applicable. The certificate shall be issued on form N 101.

4. Where persons are temporarily sent by their employer in one Nordic country to work on an assignment in another Nordic country, the provisions of article 14.1 (a) and (b) shall apply. The competent authority or the institution designated by that authority shall, on request, issue the certificate referred to in article 11 of the Implementing Regulation on forms N 101 and N 102.

In the cases mentioned in article 14.1 (b) of the Regulation and article 11.2 of the Implementing Regulation, the employer shall obtain the requisite consent from the competent authority or the institution designated by that authority in the employee's country of employment.

5. Where persons are sent by their employer in one Nordic country to work on an assignment in another Nordic country and the conditions for applying article 14.1 of the Regulation are not fulfilled, the competent authority or the institution designated by that authority in the sending country may, on request, conclude an agreement in accordance with article 17 of the Regulation with the competent authority or the institution designated by that authority concerning exceptions to the provisions of articles 13 and 14 of the Regulation. The competent authority or the institution designated by that authority in the sending country shall issue a certificate attesting the concluded agreement on form N 101.

Article 4. Article 8 of the Convention

The provision shall apply in cases where article 17 of the Regulation, when compared with article 7 of the Convention, is not applicable. The conclusion of an agreement shall be reported to the competent authority in the country whose legislation is to be applied. This authority shall subsequently obtain the consent of the country to which the exception shall apply.

Article 5. Article 9 of the Convention

Care benefits during temporary residence or during normal residence in a Nordic country other than the competent State. The provisions of Title IV, Chapters 1 and 2, of the Implementing Regulation shall apply, with the exception of: Articles 16, 17, 20, 21, 22, 23, 26.1-3, and articles 27 to 31.

In order to obtain care benefits during temporary residence or during normal residence in a Nordic country, a person shall furnish proof, if necessary, that he or she has been insured in another Nordic country.

The institution in the place of temporary residence can, if necessary, obtain the requisite information concerning the person's entitlement to benefits.

Article 6. Article 10 of the Convention

The following provisions shall apply to reimbursement of additional expenses incurred in respect of a return journey to the place of normal residence:

1. The need to employ a more costly method of travel shall be confirmed by a medical opinion in writing issued in the country of temporary residence prior to the return journey to the place of normal residence.

2. The decision concerning reimbursement shall be taken by the institution in the place of temporary residence prior to the return journey to the place of normal residence.

3. If the institution in the place of temporary residence has not been contacted prior to the return journey to the place of normal residence, reimbursement may, in exceptional cases, be granted retroactively.

Article 7. Articles 13, 14 and 15 of the Convention

Certificate of residence and insurance periods for pension purposes.

Where residence and insurance periods shall be taken into account under the Convention for determination of the entitlement to and for calculation of the basic and supplementary pensions, the competent institution in a Nordic country shall certify the periods completed in accordance with the legislation of that country.

Article 8. Articles 13 and 15 of the Convention

Notification of the award of a basic and supplementary pension calculated on the basis of a future period of residence or a hypothetical period.

1. If, in the calculation of the basic pension in a Nordic country, there exists an entitlement to take into account a future period of residence, the competent institution in that country shall, when implementing article 13 of the Convention, report the pension award to the relevant institution in another Nordic country where the pensioner was resident before the pension took effect.

2. Where the conditions for awarding a supplementary pension on the basis of a hypothetical period have been fulfilled in a Nordic country, the competent institution in that country shall, when implementing article 15 of the Convention, report the pension award to the relevant institution in another Nordic country where the pensioner was employed before the pension took effect.

3. The notification provided for in paragraphs 1 and 2 shall specify when the pension was awarded.

Article 9. Article 17 of the Convention

In order to ensure that article 17, paragraph 2, can be implemented, the application for membership of an unemployment fund shall be filed within eight weeks of the date on which insurance in the country of former residence ceases to have effect.

In the case of Norway, registration with the employment office is required within eight weeks.

Article 10. Article 19 of the Convention

Liaison offices

1. The liaison offices provided for in article 19 of the Convention are:

In Denmark: The Ministry of Social Affairs;

- In Finland: The National Pension Office; The Federation of Accident Insurance offices; The Central Pension Security Office;
- In Iceland: The State Social Security Institute;
- In Norway: The Royal Insurance Agency; The Directorate of Employment;
- In Sweden: The Royal Insurance Agency; The Labour Market Board.

2. The Liaison offices may, to a limited extent, delegate their tasks to other offices. They shall notify each other thereof.

3. A list of liaison offices and of the tasks delegated to other offices is contained in annex I.

Mutual assistance

Authorities and other institutions shall assist each other, as necessary, in implementing the Convention, including in cases not specifically mentioned in this agreement.

Control and medical examinations

If a benefit is paid by one Nordic country to a person who is normally resident in another Nordic country, the local institution in the country of normal residence shall, in response to an inquiry from the institution paying the benefit, obtain such information as is relevant regarding entitlement to the benefit and the amount of the benefit. The local institution in the country of normal residence shall, on request, arrange for a person receiving an invalidity pension, daily sickness allowances or employment injury benefits to undergo a medical examination.

Administrative costs

The implementing institutions shall defray any administrative costs arising in connection with the implementation of the Convention and this Agreement.

Interpretation

Any differences of opinion that arise concerning the implementation and interpretation of the Convention or this Agreement shall be dealt with by the competent authorities in the countries concerned unless the subordinate institutions can reach agreement. If necessary, the question can be considered by a group consisting of representatives of all Nordic countries appointed by those countries' competent authorities. Such a group can also be convened, if necessary, to deal with general matters of interpretation and implementation concerning the Convention and this Agreement.

Article 11

In order to receive pension benefits under articles II to 15 of the Convention, the procedure provided for in chapters 3 and 8 of the Implementing Regulation shall be applied unless another procedure is expressly indicated.

In the case of persons who are not covered by the Regulation, application for pension benefits shall be made on the form referred to in article 17 of this Agreement.

The applicant may submit his own application to the relevant institution in the Nordic country to which the application refers.

Article 12

Notification of the decision shall be sent directly to the applicant. A copy of the decision shall be sent to the relevant institutions.

Article 13. Article 23.2 of the Convention

The costs of the care benefits referred to in article 23, paragraph 2, of the Convention shall be reimbursed by the competent institutions to the institution that paid the benefits.

Article 14. Article 26 of the Convention

In order to substantiate his entitlement to a basic pension from a Nordic country in accordance with article 26 of the Convention, the applicant shall specify on the national form the Nordic country in which he was normally resident and for what period of time. The information on the form shall be used to determine whether the applicant, during the period when he was normally resident in one Nordic country, acquired an entitlement to a supplementary pension in another Nordic country.

Article 15. Article 27 of the Convention

The institution which, in accordance with article 27 of the Convention, disburses a supplement to the basic pension shall use the prescribed form to notify the institution in every other Nordic country that disburses a basic pension to the same pensioner. The institution in such a country shall annually notify the first-mentioned institution of the amount of the pension during the month of January at the latest. Where the institution disbursing a supplement finds that the aggregate basic pension amounts to at least the sum disbursed to the pensioner at the time the Convention entered into force, the institutions concerned shall be notified thereof.

Article 16

Articles 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13 and 15 of this Agreement shall also apply to persons covered by the Regulation.

Article 17. Forms

The forms to be used in the implementation of this Agreement shall be drawn up by each country following consultations among the liaison offices. The forms shall be drawn up in the language of each country. In the case of Iceland, the forms shall also be drawn up in Danish, Norwegian or Swedish.

Article 18. Entry into force and denunciation

1. This Agreement shall enter into force on the same date as the Convention.

2. This Agreement shall remain in force for the same period as the Convention unless it is denounced by the competent authority in a particular country. Written notice of such denunciation shall be given to the competent authorities in the other countries. The denunciation shall apply only as regards the country giving notice thereof, and shall take effect from the beginning of the calendar year following the expiration of not less than six months from the date on which notice of denunciation is received by all competent authorities.

Done at Copenhagen on 18 August 1993, in one copy in the Danish, Finnish, Icelandic, Norwegian and Swedish languages, all texts being equally authentic.

For the Government of Denmark:

POUL VORRE

For the Government of Finland:

HANNU RIPATTI

For the Government of Iceland:

INGVA S. INGVARSSON

For the Government of Norway:

LIV MØRCH FINBORUD

For the Government of Sweden:

HAKAN DAMM

ANNEX 1. LIST OF ADDRESSES OF LIAISON OFFICES AND OTHER OFFICES TO WHICH TASKS ARE DELEGATED UNDER THE CONVENTION

DENMARK

1. Ministry of Social Affairs (Liaison office)

Slotsholmsgade 6

DK-1216 København K

Tel. 45 33 92 33 77

Fax. 45 33 92 94 68

2. Matters relating to public health legislation have been delegated to:

Ministry of Health

Herluf Trollesgade 11

DK-1052 København K

Tel. 45 33 92 33 60

Fax. 45 33 15 05 92

3. Matters relating to supplementary pensions have been delegated to:

Labour market Supplementary Pensions

Kongens Vaenge 8

DK-3400 Hillerød

Tel. 45 48 24 11 00

Fax. 45 48 24 00 88

4. Matters relating to unemployment benefits have been delegated to:

Directorate for Unemployment Insurance

Finsensvej 78

DK-2000 Fredriksberg

Tel. 45 31 10 60 11

Fax. 45 31 19 38 90

5. Matters relating to employment injury benefits have been delegated to:

Employment Injury Authority

Aebeløgade 1

DK-2100 København Ö

Tel. 45 39 17 77 00

Fax. 45 39 17 77 11

FINLAND

1. Matters relating to supplementary pensions and employees sent abroad in accordance with articles 7 and 8 of the Convention have been delegated to:

Central Pension Security Office (Liaison office)

PB 11

SF-00521 Helsingfors

Tel. 358 0 01 51 1

Fax. 358 0 148 11 72

2. Matters relating to employment injury benefits have been delegated to:

Federation of Accident Insurance Offices (Liaison office)

Bulevarden 28

SF-00120 Helsingfors

Tel. 358 0 68 04 01

Fax. 358 0 68 04 03 89

3. Other matters have been delegated to:

National Pension Office (Liaison office)

Helsingfors lokalbyrå PB 82

SF-00601 Helsingfors

Tel. 358 0 777 01 Fax. 358 0 777 03 22 0

ICELAND

1. State Social Security Institute (Liaison office)

Laugavegur 114

IS-150 Reykjavik

Tel. 354 1 60 44 00

Fax. 354 1 62 45 35

2. Matters relating to child benefits have been delegated to:

Directorate of Internal Revenue

Laugavegur 166

IS-150 Reykjavik

Tel. 354 1 63 11 00

Fax. 354 1 62 44 40

NORWAY

1. Royal Insurance Agency (Liaison office)

Drammensveien 60

N-0241 Oslo 2

Tel. 47 22 92 70 00 Fax. 47 22 55 70 88

2. Matters relating to unemployment benefits have been delegated to:

Directorate of Employment (Liaison office)

Postboks 8127 Dep.

N-0032 Oslo

Tel. 47 22 94 24 00 Fax. 47 22 11 69 16

3. Matters relating to employees sent from Norway to other countries have been delegated to:

National Insurance office for Foreign Affairs

Postboks 8138 Dep.

N-0033 Oslo 1

Tel. 47 22 92 76 00 Fax. 47 22 71 29 10

4. Matters relating to employees sent to Norway from other countries have been delegated to: Local insurance offices.

SWEDEN

1. Royal Insurance Agency (Liaison office)

S-103 51 Stockholm

Tel. 46 8 786 90 00 Fax. 46 8 786 90 76

2. Matters relating to unemployment benefits have been delegated to:

Labour Market Board (Liaison office)

S-171 99 Solna

Tel. 46 8 730 60 00

Fax. 46 8 730 60 09

3. Matters relating to articles 7 and 8 of the Convention have been delegated to:

The general insurance offices.

[TRANSLATION -- TRADUCTION]

CONVENTION RELATIVE À LA SÉCURITÉ SOCIALE DANS LES PAYS NORDIQUES

Les Gouvernements du Danemark, de la Finlande, de l'Islande, de la Norvège et de la Suède,

Constatant que la Convention relative à la sécurité sociale dans les pays nordiques, de 1981, qui a remplacé la Convention initiale de 1955, a joué un rôle d'une grande importance en faisant en sorte que les ressortissants des pays nordiques qui travaillent ou résident dans un autre pays nordique bénéficient de la même couverture de sécurité sociale que les ressortissants dudit pays,

Prenant acte du fait qu'en conséquence de l'Accord concernant l'Espace économique européen (Accord EEE), les règles instaurées par cet accord en ce qui concerne la sécurité sociale s'appliqueront aux ressortissants de pays nordiques travaillant ou résidant dans un autre pays nordique,

Considérant que des règles nordiques s'imposent relativement à la sécurité sociale des personnes ne tombant pas sous le coup des règles de l'EEE, en d'autres termes un petit nombre de ressortissants des pays nordiques et de ressortissants de pays tiers,

Considérant qu'il est aussi nécessaire de maintenir certaines règles des pays nordiques concernant la sécurité sociale, règles complétant les règles de l'EEE relatives à la sécurité sociale,

Sont convenus de conclure une nouvelle Convention relative à la sécurité sociale dans les pays nordiques, laquelle s'énonce ainsi :

TITRE I. DISPOSITIONS GÉNÉRALES

Article premier

Aux fins de la présente Convention :

- (a) L'expression " pays nordique " désigne chacun des pays contractants;
- (b) L'expression " ressortissant d'un pays nordique " désigne un ressortissant d'un pays nordique;
- (c) Le terme " législation " désigne les lois, ordonnances et autres formes de législation relatives aux branches de la sécurité sociale visées au paragraphe 1 de l'article 2, quoique pas dans la mesure où les relations entre un ou plusieurs pays nordiques d'une part, et d'autre part un ou plusieurs autres pays, sont régies par celles-ci;
- (d) L'expression " autorité compétente " désigne :

Au Danemark :

- 1. Le Ministre des affaires sociales;
- 2. Le Ministre du travail;

3. Le Ministre de la santé;

En Finlande :

Le Ministère des affaires sociales et de la santé;

En Islande :

1. Le Ministre de la santé et de l'assurance sociale;

2. Le Ministre des affaires sociales;

3. Le Ministre des finances;

En Norvège :

1. Le Ministère des affaires sociales;

2. Le Ministère du travail et de l'administration;

3. Le Ministère de l'enfance et des affaires familiales;

En Suède :

Le Gouvernement (Ministère des affaires sociales);

ou telle autorité que les autorités susvisées sont susceptibles de désigner;

(e) Le terme " organisme " désigne un organisme ou une institution qui fournit les prestations;

(f) L'expression " prestations de soins " signifie soit une exonération de paiement, soit une réduction ou un remboursement des dépenses de soins médicaux, y compris les soins dentaires, les soins donnés pendant la grossesse et l'accouchement, les médicaments, les prothèses et autres appareils, soit encore le remboursement des frais de déplacement liés à ces soins médicaux;

(g) L'expression " pension de base " désigne une pension générale non calculée en fonction des périodes d'activité lucrative accomplies, de revenus acquis antérieurement ou des cotisations versées, ni de prestations complémentaires à une telle pension;

(h) L'expression " pension complémentaire " désigne une pension calculée sur la base des périodes d'activité lucrative accomplies, des revenus acquis antérieurement ou des cotisations versées, ainsi que les prestations complémentaires à une telle pension;

(i) L'expression " résidant habituellement " désigne une personne officiellement enregistrée comme résidant dans un pays, sauf indications particulières à contrario;

(j) L'expression " Accord EEE " désigne l'accord du 2 mai 1992 concernant l'Espace économique européen;

(k) L'expression " pays de l'EEE " désigne un pays partie à l'Accord concernant l'Espace économique européen;

(l) L'expression " le Règlement " désigne le Règlement (CEE) No 1408/71, du Conseil, relatif à l'application des régimes de sécurité sociale aux travailleurs salariés et à leur famille qui se déplacent à l'intérieur de la Communauté, ainsi que les amendements et ajouts figurant en Annexe VI à l'Accord EEE;

(m) L'expression " Règlement d'application " désigne le Règlement (CEE) No 574/72 du Conseil, fixant les modalités d'application du Règlement (CEE) No 1408/71 relatif à l'application des régimes de sécurité sociale aux travailleurs salariés et à leur famille qui se

déplacent à l'intérieur de la Communauté, ainsi que les amendements et ajouts figurant en Annexe VI à l'Accord EEE.

Article 2

1. La présente Convention s'applique à toute la législation en vigueur dans les pays nordiques concernant les branches ci-après de la sécurité sociale :

- (a) Assurance maladie et prestations en cas de naissance ou d'adoption d'un enfant;
- (b) Prestations d'invalidité, de vieillesse et de décès;
- (c) Prestations pour accidents du travail et maladies professionnelles;
- (d) Prestations de chômage;
- (e) Allocations en espèces pour enfants.

2. Lorsqu'il ratifiera la présente Convention, chaque pays nordique fournira une liste des textes législatifs régissant les branches de la sécurité sociale visées au paragraphe 1 du présent article. Chaque pays notifiera ensuite au Ministère danois des affaires étrangères, avant la fin du mois de février de chaque année, tout changement intervenu dans la liste par suite de la promulgation de nouveaux textes pendant l'année civile précédente.

Article 3

1. La présente Convention s'applique aux personnes suivantes à moins qu'elles ne soient visées par le Règlement :

- (a) Ressortissants des pays nordiques;
- (b) Réfugiés au sens de l'article premier de la Convention du 28 juillet 1951 relative au statut des réfugiés, et du Protocole du 31 janvier 1967 à ladite Convention;
- (c) Apatrides au sens de l'article premier de la Convention du 28 septembre 1954 relative au statut des apatrides;
- (d) Autres personnes qui sont ou ont été assujetties à la législation de l'un des pays nordiques;
- (e) Personnes dont les droits dérivent d'une personne appartenant aux catégories visées aux alinéas (a) à (d).

2. Dans la mesure où les dispositions du Règlement coïncident avec celles de la Convention, la Convention s'applique aussi aux personnes visées par le Règlement.

Article 4

Aux fins de l'application de la législation de l'un des pays nordiques, les ressortissants d'un autre pays nordique sont assimilés aux ressortissants de ce premier pays, sauf dispositions contraires des articles 11 à 13.

Article 5

Lorsque, en vertu de la législation de l'un des pays nordiques, des prestations sont diminuées parce qu'elles coïncident avec d'autres prestations, il en va de même si les prestations coïncident avec des prestations semblables payables en vertu de la législation d'un autre pays nordique.

TITRE II. DISPOSITIONS CONCERNANT L'APPLICABILITÉ DE LA LÉGISLATION

Article 6

Sauf s'il en est disposé autrement dans le présent titre, toute personne résidant habituellement dans un pays nordique relève de la législation du pays de résidence habituelle.

Article 7

1. Les dispositions du Titre II du Règlement et du Titre III du Règlement d'application s'appliquent, selon le cas, aux personnes employées dans un pays nordique autre que le pays où elles résident habituellement, qui sont employées dans deux pays nordiques ou plus, qui sont membres du personnel navigant d'une entreprise de transport aérien ou du personnel roulant d'une entreprise de transport de surface, ou qui sont temporairement envoyées par leur employeur d'un pays nordique dans un autre pays nordique afin d'y remplir une mission.

2. Le travail dans un pays nordique s'entend également d'un travail afférent à la prospection et à l'extraction de ressources naturelles sur le plateau continental de ce pays, tel qu'il est défini dans la Convention de Genève sur le plateau continental, du 29 avril 1958.

3. Les dispositions du paragraphe 2 s'appliquent aussi aux personnes visées par le Règlement.

Article 8

Les autorités compétentes de deux pays nordiques ou plus peuvent, dans le cas de groupes particuliers de personnes ou dans des cas individuels, convenir de dérogations aux dispositions du présent titre.

TITRE III. DISPOSITIONS SPÉCIALES CONCERNANT LE DROIT AUX PRESTATIONS

CHAPITRE 1. PRESTATIONS DE SOINS ET INDEMNITÉS
JOURNALIÈRES EN CAS DE MALADIE ET DE NAISSANCE
OU D'ADOPTION D'UN ENFANT

Article 9

Les dispositions du Chapitre 1 du Titre III du Règlement, ainsi que des Chapitres 1 et 2 du Titre IV du Règlement d'application s'appliquent, selon le cas, aux personnes et aux

membres de leur famille qui se déplacent d'un pays nordique à un autre, qui résident habituellement dans un pays nordique et qui ont droit à des prestations de soins dans ledit pays et ont besoin de soins médicaux pendant leur résidence temporaire dans un pays nordique autre que le pays où ils résident habituellement, ou qui travaillent dans un pays nordique autre que le pays où ils résident habituellement.

Article 10

1. Si une personne qui réside habituellement dans un pays nordique et qui a droit à des prestations de soins dans ce pays, perçoit des prestations de soins alors qu'elle réside temporairement dans un autre pays nordique, le pays de résidence temporaire rembourse les frais supplémentaires qu'elle subit si, en raison d'une maladie, elle est obligée, pour revenir dans le pays où elle réside habituellement, d'avoir recours à un mode de transport plus coûteux que ce ne serait le cas normalement.

2. Les dispositions du paragraphe 1 s'appliquent aussi aux personnes visées par le Règlement.

3. Les dispositions du paragraphe 1 ne sont pas applicables aux personnes qui obtiennent l'autorisation de se rendre dans un autre pays nordique afin d'y obtenir le traitement qui leur est nécessaire.

CHAPITRE 2. PRESTATIONS D'INVALIDITÉ, DE VIEILLESSE ET DE DÉCÈS. PENSION DE BASE

Article 11

1. Tout ressortissant d'un pays nordique a droit à une pension de base de la part d'un autre pays nordique lorsqu'il a acquis le droit à une pension dudit pays en raison du fait qu'il a résidé au moins trois ans dans ce pays.

2. Les périodes au titre desquelles une personne a bénéficié d'une pension d'un autre pays de l'EEE ne sont pas prises en compte pour déterminer si le critère de résidence visé au paragraphe 1 a été satisfait.

3. Le critère visé au paragraphe 1 ne peut être satisfait grâce à des périodes de résidence et d'assurance dans d'autres pays. De plus, aux fins du calcul des pensions de base en vertu des dispositions du présent article, les dispositions des Chapitres 2, 3 et 8 du Titre III du Règlement, ainsi que des Chapitres 1, 3 et 8 du Titre IV du Règlement d'application s'appliquent, selon le cas, à la législation des autres pays nordiques.

Article 12

Tout ressortissant d'un pays nordique résidant habituellement dans un pays de l'EEE a droit à la pension de base pour laquelle il a acquis un droit dans un pays nordique.

Article 13

1. Si, dans le calcul de la pension de base, il existe un droit de prise en compte d'une période future de résidence après que la pension ait pris effet dans plus d'un pays nordique, seule une certaine proportion de la période future de résidence est prise en considération dans ce calcul dans chacun des pays. Cette proportion est déterminée en fonction des périodes de résidence effective utilisées pour calculer la pension, ceci dans la proportion entre la période de résidence effective dans le pays concerné et la durée effective totale de résidence dans les pays.

2. Les dispositions du paragraphe 1 s'appliquent aussi aux personnes visées par le Règlement.

PENSION COMPLÉMENTAIRE

Article 14

Aux fins de la détermination du droit à une pension complémentaire, les dispositions des Chapitres 2, 3 et 8 du Titre III du Règlement, ainsi que les Chapitres 1, 3 et 8 du Titre IV du Règlement d'application s'appliquent, en tant que de besoin, à la législation des autres pays nordiques.

Article 15

1. Si les conditions relatives au calcul d'une pension complémentaire sont remplies dans plus d'un pays nordique, sur la base des hypothèses concernant les périodes d'assurance qui auraient été accomplies si la pension n'avait pas pris effet, seule une proportion des périodes futures d'assurance sont prises en considération dans le calcul applicable à chacun des pays. Cette proportion est déterminée en fonction des périodes d'assurance effectives prises en compte dans le calcul de la pension, ceci selon la proportion entre les périodes d'assurance effectives dans le pays et le total des périodes effectives d'assurance dans les pays.

2. Les dispositions du paragraphe I s'appliquent aussi aux personnes visées par le Règlement.

CHAPITRE 3. PRESTATIONS EN CAS D'ACCIDENT DU TRAVAIL
OU DE MALADIE PROFESSIONNELLE

Article 16

Aux fins de la détermination du droit aux prestations d'accident du travail ou de maladie professionnelle, ainsi que pour calculer l'échelle des prestations, les dispositions du Chapitre 4 du Titre III du Règlement et du Chapitre 4 du Titre IV du Règlement d'application sont applicables, en tant que de besoin, entre les pays nordiques.

CHAPITRE 4. PRESTATIONS DE CHÔMAGE

Article 17

1. Aux fins du cumul des périodes d'assurance ou d'emploi et de la détermination du droit aux prestations ainsi que du calcul du montant des prestations de chômage, les dispositions du Chapitre 6 du Titre III du Règlement et du Chapitre 6 du Titre IV du Règlement d'application sont applicables, selon le cas, aux relations entre les pays nordiques. Cependant, en conséquence des dispositions du présent paragraphe, les articles 69 et 70 du Règlement ne sont pas applicables.

2. Le critère des périodes d'assurance ou d'emploi, visé au paragraphe 3 de l'article 67 du Règlement, ne s'applique pas aux personnes qui soit ont été employées pendant une période leur ouvrant droit à la législation visant les prestations de chômage, soit ont bénéficié de ces prestations dans le pays nordique où la demande de prestation est faite. Néanmoins, l'emploi doit avoir été occupé ou les prestations de chômage doivent avoir été perçues dans un délai de cinq ans à compter de la date à laquelle la personne s'est inscrite au chômage auprès de l'agence publique de l'emploi et, s'il y a lieu, demande à s'inscrire à la caisse correspondante de chômage.

3. Les dispositions du paragraphe 2 s'appliquent aussi aux personnes visées par le Règlement.

TITRE IV. DISPOSITIONS DIVERSES

Article 18

Les autorités compétentes arrêtent conjointement les dispositions nécessaires pour assurer l'application uniforme de la présente Convention dans les pays nordiques.

Article 19

Aux fins de l'application de la présente Convention, les autorités et les organismes se prêtent réciproquement assistance en tant que de besoin. Dans chaque pays nordique, l'autorité compétente désigne un office spécial de liaison.

Article 20

L'article 86 du Règlement s'applique, en tant que de besoin, à la question des documents, déclarations, réclamations ou recours en appel communiqués à une autorité dans un pays nordique autre que celui dans lequel l'autorité compétente est située.

Article 21

L'article 111 du Règlement d'application s'applique, en tant que de besoin, entre les pays nordiques aux demandes de remboursement des paiements non dus ainsi qu'aux demandes de restitution des prestations sociales versées.

Article 22

La présente Convention ne confère pas le droit au paiement d'une pension de base à une personne qui ne réside pas habituellement dans un pays de l'EEE. Elle ne confère pas non plus le droit à l'acquisition de droits en dehors des pays de l'EEE.

Article 23

1. En ce qui concerne les articles 36, 63 et 70 du Règlement et l'article 105 du Règlement d'application, les pays nordiques renoncent, à moins qu'il n'en soit autrement convenu entre deux pays ou plus, à tout remboursement entre pays des dépenses de prestations de soins en cas de maladie, de maternité, d'accident du travail et de maladie professionnelle, des prestations versées aux chômeurs à la recherche d'un emploi dans un pays autre que celui concerné, ainsi que de contrôle administratif et d'examen médical.

2. La renonciation au remboursement ne s'applique pas aux prestations de soins aux personnes qui, en vertu des dispositions de l'alinéa (c) du paragraphe 1 de l'article 22 et de l'alinéa (c) du paragraphe 1 de l'article 55 du Règlement, ont été autorisées à se rendre dans un autre pays nordique afin d'y bénéficier des soins que nécessite leur état.

3. Les dispositions du présent article s'appliquent aux prestations versées aux personnes visées par le Règlement ainsi qu'aux prestations versées aux personnes visées par la présente Convention mais non par le Règlement.

Article 24

1. La présente Convention ne s'applique pas aux prestations ni aux cotisations afférentes à des périodes antérieures à son entrée en vigueur.

2. Pour déterminer le droit à des prestations en vertu de la présente Convention, il est également tenu compte des périodes d'assurance, d'emploi et de résidence accomplies avant l'entrée en vigueur de la Convention.

Article 25

La présente Convention n'a pas pour effet de réduire le montant des prestations payables au moment de son entrée en vigueur.

Article 26

1. Si une personne a acquis un droit à une pension de base payable par un pays nordique du fait de sa résidence habituelle dans ledit pays à une période antérieure à l'entrée en vigueur de la présente Convention, période au cours de laquelle il a aussi acquis le droit à une pension complémentaire dans un autre pays nordique, la pension de base afférente à cette période n'est calculée que par le pays dernier cité comme si la personne y avait résidé habituellement.

2. Les dispositions du paragraphe 1 s'appliquent, s'il y a lieu, aux personnes visées par le Règlement.

Article 27

1. La pension de base d'un ressortissant d'un pays nordique ayant été, jusqu'à l'entrée en vigueur de la Convention, payée conformément aux dispositions de la Convention relative à la sécurité sociale dans les pays nordiques, du 5 mars 1981, ou en vertu de la législation nationale d'un ou plusieurs pays, est recalculée conformément aux dispositions du Règlement ou de la présente Convention à la demande de l'ayant droit ou sur la base d'une décision de l'autorité payant la pension.

2. Si, dans les deux ans suivant l'entrée en vigueur de la Convention, une personne a demandé que sa pension soit recalculée, la pension ainsi recalculée est payable avec effet à compter de l'entrée en vigueur de la Convention. Il en va de même lorsque l'autorité chargée des pensions a, dans les mêmes délais, notifié à l'autorité chargée des pensions dans un autre pays nordique, la décision de recalculer la pension.

3. La pension est déterminée en fonction des règles applicables à compter de l'entrée en vigueur de la Convention, ce sur la base de l'âge de l'intéressé ainsi que de la durée de sa résidence au moment où la pension a pris effet.

4. Si le cumul de la pension de base, après qu'elle ait été recalculée conformément aux dispositions du paragraphe 1, est inférieur à la pension de base à laquelle la personne aurait eu droit à compter de la même date en vertu des dispositions de la Convention relative à la sécurité sociale dans les pays nordiques, du 5 mars 1981, la pension est complétée d'un montant égal à la différence entre la pension de base recalculée et la pension de base calculée conformément aux règles précédemment en vigueur. Le supplément est ajusté le 1er janvier de chaque année en fonction du montant de la pension payable à cette date, et est payable à ce taux sur l'ensemble de l'année. Le supplément est payé par le pays qui a versé la pension de base conformément aux règles précédemment en vigueur.

5. Dans le cas d'une personne qui, après s'être déplacée d'un pays nordique à un autre au moment de l'entrée en vigueur de la Convention, a perçu une pension de base auprès du pays où elle résidait auparavant, ce conformément aux dispositions de l'article 20 de la Convention relative à la sécurité sociale dans les pays nordiques, du 5 mars 1981, le supplément n'est payable que jusqu'au moment où le droit à une pension de base payable par le pays où elle résidait auparavant s'éteint suivant les dispositions du paragraphe 3 de l'article susmentionné.

6. Les dispositions du présent article s'appliquent, s'il y a lieu, aux personnes visées par le Règlement.

Article 28

1. La présente Convention entrera en vigueur à la date à laquelle l'Accord EEE entrera en vigueur pour les pays nordiques, sous réserve que toutes les parties aient notifié le Ministère danois des affaires étrangères leur ratification de la Convention.

2. S'agissant des îles Féroé, du Groenland et d'Ahvenanmaa, la Convention entrera en vigueur 30 jours après que le Gouvernement du Danemark ou le Gouvernement de la Finlande aient respectivement fait savoir au Ministère danois des affaires étrangères que l'Exécutif féroïen, le Gouvernement autonome du Groenland ou le Conseil exécutif d'Ahvenanmaa auront indiqué que la Convention s'appliquera aux îles Féroé, au Groenland ou à Ahvenanmaa.

3. Le Ministère danois des affaires étrangères informera les autres parties et le Secrétariat du Conseil des Ministres nordique de la réception de ces notifications et de la date de l'entrée en vigueur de la Convention.

Article 29

1. Toute partie souhaitant dénoncer la Convention en avise par écrit le Ministère danois des affaires étrangères, qui en informe les autres parties à la Convention et qui les avise aussi de la teneur de la notification de dénonciation.

2. Cette dénonciation ne s'applique qu'à la partie qui l'a formulée et prend effet à partir du début de l'année civile suivant l'expiration d'un délai minimum de six mois courant à compter de la date à laquelle la notification de dénonciation est reçue par le Ministère danois des affaires étrangères.

3. La dénonciation de la Convention n'influe pas sur les droits acquis en conséquence de celle-ci.

Article 30

A l'entrée en vigueur de la présente Convention, la Convention du 5 mars 1981, conclue entre le Danemark, la Finlande, l'Islande, la Norvège et la Suède cessera d'avoir effet. L'Accord du 12 novembre 1985 entre le Danemark, la Finlande, l'Islande, la Norvège et la Suède, concernant les prestations de chômage, cessera aussi d'avoir effet. Les dispositions de la Convention du 5 mars 1981, concernant la sécurité sociale et les allocations d'entretien versées d'avance resteront toutefois en vigueur.

Article 31

Le texte original de la présente Convention sera déposé auprès du Ministère danois des affaires étrangères, qui en communiquera des copies certifiées aux autres parties.

En foi de quoi, les représentants dûment habilités à cet effet ont signé la présente Convention.

Fait à Copenhague, le 15 juin 1992, en un exemplaire en langues danoise, finnoise, islandaise, norvégienne et suédoise, tous les textes faisant également foi.

Pour le Gouvernement du Danemark :

ELSE WINTHER ANDERSEN

Pour le Gouvernement de la Finlande :

JOHANNES BÄCKSTRÖM

Pour le Gouvernement de l'Islande :

INGVA S. INGVARSSON

Pour le Gouvernement de la Norvège :

ARNE ARNESEN

Pour le Gouvernement de la Suède :

CARL-JOHAN GROTH

ACCORD D'APPLICATION DE LA CONVENTION DU 15 JUIN 1992, RELATIVE À
LA SÉCURITÉ SOCIALE DANS LES PAYS NORDIQUES

Conformément à l'article 18 de la Convention relative à la sécurité sociale dans les pays nordiques, du 15 juin 1992, conclue entre le Danemark, la Finlande, l'Islande, la Norvège et la Suède, ci-après dénommée " la Convention ", les autorités compétentes de chacun des pays sont convenues des dispositions suivantes :

Article premier. Article premier de la Convention

Dans les dispositions ci-après, les termes et expressions définis à l'article premier de la Convention ont le sens qui leur est donné dans celle-ci.

Article 2. Article 5 de la Convention

1. Si une prestation peut être réduite en vertu des dispositions de l'article 5 de la Convention, cette réduction n'est appliquée initialement que par l'organisme payeur dans le pays où réside habituellement l'assuré, et dans des conditions conformes à la législation dudit pays.

2. La réduction visée au paragraphe 1 ne peut être appliquée par l'organisme payeur dans un pays autre que le pays de résidence habituelle que lorsque l'organisme s'est assuré que ladite réduction n'est pas appliquée dans le pays de résidence habituelle.

Article 3. Article 7 de la Convention

1. Lorsqu'une personne est employée dans un pays nordique autre que celui où elle réside habituellement, les dispositions des alinéas (a), (b) et (d) du paragraphe 2 de l'article 13 du Règlement s'appliquent.

2. Lorsqu'un salarié ou un travailleur indépendant est employé dans deux pays nordiques ou plus, l'alinéa (b) du paragraphe 2 de l'article 14, le paragraphe 3 de l'article 14 et les alinéas (a) (2), (3) et (4) de l'article 14 du Règlement sont appliqués afin de déterminer la législation applicable. Les règles visées à l'alinéa (a) de l'article 12 du Règlement d'application s'appliquent.

L'autorité compétente ou l'organisme désigné par celle-ci émet, sur demande, le certificat visé à l'alinéa (a) de l'article 12 du Règlement d'application sur le formulaire N 101.

3. Dans le cas des personnes membres du personnel navigant d'une entreprise de transport aérien ou du personnel roulant d'une entreprise de transport de surface, il est fait appel aux dispositions de l'alinéa (a) du paragraphe 2 de l'article 14 du Règlement d'application pour déterminer la législation applicable. L'autorité compétente ou l'organisme désigné par celle-ci émet, sur demande, un certificat indiquant la législation applicable. Le certificat est émis sur le formulaire N 101.

4. Lorsque des personnes sont envoyées, par leur employeur, d'un pays nordique afin qu'elles remplissent une mission dans un autre pays nordique, les dispositions des alinéas

(a) et (b) du paragraphe 1 de l'article 14 sont applicables. L'autorité compétente ou l'organisme désigné par celle-ci émet, sur demande, le certificat visé à l'article 11 du Règlement d'application, ceci sur les formulaires N 101 et N 102. Dans les cas cités à l'alinéa (b) du paragraphe 1 de l'article 14 du Règlement et au paragraphe 2 de l'article 11 du Règlement d'application, l'employeur obtient le consentement voulu de l'autorité compétente ou de l'organisme désigné par celle-ci dans le pays où la personne est employée.

5. Lorsque des personnes sont envoyées, par leur employeur, d'un pays nordique en mission dans un autre pays nordique et que les conditions du paragraphe 1 de l'article 14 du Règlement ne sont pas remplies, l'autorité compétente ou l'organisme désigné par celle-ci dans le pays expéditeur peut, sur demande, conclure un accord, dans des conditions conformes aux dispositions de l'article 17 du Règlement, avec l'autorité compétente ou l'organisme désigné par celle-ci sur les dérogations aux dispositions des articles 13 et 14 du Règlement. L'autorité compétente ou l'organisme désigné par celle-ci dans le pays expéditeur émet un certificat attestant l'accord conclu, ceci sur le formulaire N 101.

Article 4. Article 8 de la Convention

Cette disposition s'applique dans les cas où l'article 17 du Règlement, par comparaison avec l'article 7 de la Convention, n'est pas applicable. Le fait qu'un accord ait été conclu est signalé à l'autorité compétente du pays dont la législation doit être appliquée. Cette autorité compétente obtient ultérieurement le consentement du pays auquel la dérogation s'appliquera.

Article 5. Article 9 de la Convention

Prestations de soins pendant un séjour temporaire ou pendant la résidence habituelle dans un pays nordique autre que l'Etat ayant compétence. Les dispositions des Chapitres 1 et 2 du Titre IV du Règlement d'application sont applicables, à l'exception des : articles 16, 17, 20, 21, 22, 23 et des paragraphes 1 à 3 de l'article 26, ainsi que des articles 27 à 31.

Pour bénéficiaire de prestations de soins pendant un séjour temporaire ou pendant la résidence habituelle dans un pays nordique, la personne en cause fournit la preuve, si nécessaire, qu'elle a été assurée dans un autre pays nordique.

L'organisme du lieu de résidence temporaire peut, si nécessaire, obtenir les renseignements voulus sur le droit que la personne a aux prestations.

Article 6. Article 10 de la Convention

Les dispositions suivantes s'appliquent au remboursement des frais supplémentaires subis au titre du voyage de retour au lieu de résidence habituelle :

1. La nécessité de voyager par un moyen de transport plus coûteux doit être confirmée par un avis médical émis par écrit dans le pays de résidence temporaire avant le voyage de retour au lieu de résidence habituelle.

2. La décision relative au remboursement est prise par l'organisme du lieu de résidence temporaire avant le voyage de retour au lieu de résidence habituelle.

3. Si l'organisme du lieu de résidence temporaire n'a pas été contacté avant le voyage de retour au lieu de résidence habituelle, le remboursement peut, dans des circonstances exceptionnelles, être accordé rétroactivement.

Article 7. Articles 13, 14 et 15 de la Convention

Certificat relatif aux périodes de résidence et d'assurance aux fins des pensions de retraite.

Lorsque les périodes de résidence et d'assurance sont prises en compte en vertu de la Convention afin de déterminer les droits à des pensions de base et à des pensions complémentaires ainsi qu'au calcul desdites pensions, l'organisme compétent dans un pays nordique certifie les périodes accomplies dans des conditions conformes à la législation dudit pays.

Article 8. Articles 13 et 15 de la Convention

Notification de l'octroi d'une pension de base et d'une pension complémentaire calculées sur la base d'une période future de résidence ou d'une période hypothétique.

1. Si, dans le calcul de la pension de base dans un pays nordique, il existe un droit de prise en compte d'une période future de résidence, l'organisme compétent dans ledit pays signale, en mettant en oeuvre l'article 13 de la Convention, le fait que la pension a été octroyée, ceci à l'organisme compétent de l'autre pays nordique dont le pensionné était résident avant que la pension ne prenne effet.

2. Lorsque les conditions d'octroi d'une pension complémentaire basée sur une période hypothétique ont été réunies dans un pays nordique, l'organisme compétent dans ledit pays signale, en mettant en oeuvre l'article 15 de la Convention, que la pension a été octroyée, ceci à l'organisme compétent de l'autre pays nordique où le pensionné était employé avant que la pension ne prenne effet.

3. Dans la notification prévue aux paragraphes 1 et 2, la date d'octroi de la pension est précisée.

Article 9. Article 17 de la Convention

Pour que les dispositions du paragraphe 2 de l'article 17 puissent être appliquées, la demande d'inscription à une caisse de chômage doit être faite dans un délai de huit semaines à compter de la date à laquelle l'assurance, dans le pays de l'ancienne résidence, cesse d'avoir effet.

Dans le cas de la Norvège, l'inscription à l'office du chômage doit être faite dans un délai de huit semaines.

Article 10. Article 19 de la Convention

Bureaux de liaison

1. Les bureaux de liaison visés à l'article 19 de la Convention sont les suivants :

Au Danemark : le Ministère des affaires sociales;

En Finlande : l'Office national des pensions; la Fédération des offices d'assurance accidents; l'Office central de sûreté des pensions;

En Islande : l'Organisme d'Etat de la sécurité sociale;

En Norvège : l'Agence royale des assurances; la Direction de l'emploi;

En Suède : l'Agence royale des assurances; le Conseil du marché du travail.

2. Les bureaux de liaison peuvent, dans une mesure restreinte, déléguer leur mission à d'autres administrations. Ils s'en avisent réciproquement.

3. La liste des bureaux de liaison et des missions déléguées à d'autres administrations figure en annexe 1.

Assistance mutuelle

Les autorités et autres organismes se prêtent mutuellement assistance, en tant que de besoin, pour la mise en oeuvre de la Convention, y compris dans les cas non spécifiquement mentionnés dans le présent Accord.

Contrôle et examens médicaux

Si une prestation est versée par un pays nordique à une personne qui réside habituellement dans un autre pays nordique, l'organisme local du pays où elle réside habituellement se procure, en réponse à une demande de l'organisme payant la prestation, tels renseignements pertinents sur le droit à la prestation ainsi que sur le montant de celle-ci. L'organisme local du pays de résidence habituelle fait en sorte, sur demande, qu'une personne bénéficiant d'une pension d'invalidité, de prestations journalières de maladie ou de prestations d'accident du travail, subisse un examen médical.

Frais administratifs

Les organismes chargés de la mise en oeuvre remboursent tous les frais administratifs suscités par l'application de la Convention et du présent Accord.

Interprétation

Toutes les divergences éventuelles d'opinion survenant quant à l'application et à l'interprétation de la Convention ou du présent Accord sont réglées par les autorités compétentes des pays concernés à moins que les organismes qui leur sont subordonnés puissent se mettre d'accord. Si nécessaire, la question peut être considérée par un groupe composé de représentants de tous les pays nordiques, nommés par les autorités compétentes de ces pays. Ce groupe peut être convoqué, si nécessaire, pour régler des points généraux concernant l'interprétation et l'application de la Convention et du présent Accord.

Article 11

Pour bénéficier de prestations de pension en vertu des articles 11 à 15 de la Convention, les modalités prévues aux Chapitres 3 et 8 du Règlement d'application s'appliquent à moins que d'autres modalités ne soient expressément stipulées.

Dans le cas des personnes ne tombant pas sous le coup du Règlement, la demande de prestations de pension est faite sur le formulaire visé à l'article 17 du présent Accord.

Le demandeur peut soumettre sa propre demande à l'organisme compétent dans le pays nordique concerné par la demande.

Article 12

La notification de la décision est envoyée directement au demandeur. Une copie de la décision est expédiée aux organismes concernés.

Article 13. Paragraphe 2 de l'article 23 de la Convention

Les dépenses de prestations de soins visées au paragraphe 2 de l'article 23 de la Convention sont remboursées par les organismes compétents à l'organisme qui a payé les prestations.

Article 14. Article 26 de la Convention

Pour justifier son droit à une pension de base qui serait due par un pays nordique en vertu des dispositions de l'article 26 de la Convention, le demandeur indique, sur le formulaire national de demande, le pays nordique dans lequel il résidait habituellement ainsi que la durée de sa résidence. Les renseignements figurant sur le formulaire sont exploités pour déterminer si le demandeur, pendant la période au cours de laquelle il résidait habituellement dans un pays nordique, a acquis un droit à une pension complémentaire dans un autre pays nordique.

Article 15. Article 27 de la Convention

L'organisme qui, selon les dispositions de l'article 27 de la Convention, verse un complément à la pension de base, utilise le formulaire prescrit afin de notifier les organismes de chacun des autres pays nordiques qui versent une pension de base au même pensionné. Au plus tard au mois de janvier, les organismes desdits pays notifient tous les ans l'organisme premier cité le montant de la pension. Lorsque l'organisme payant un complément constate que la pension de base cumulée s'élève au minimum au montant versé au pensionné ou moment où la Convention est entrée en vigueur, les organismes concernés en sont avisés.

Article 16

Les articles 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13 et 15 du présent Accord s'appliquent aussi aux personnes auxquelles le Règlement s'applique.

Article 17. Formulaires

Les formulaires à utiliser pour faire appliquer le présent Accord sont élaborés par chacun des pays après consultation entre bureaux de liaison. Les formulaires sont rédigés dans

la langue de chacun des pays. Dans le cas de l'Islande, les formulaires sont également rédigés en danois, norvégien ou suédois.

Article 18. Entrée en vigueur et dénonciation

1. Le présent Accord entre en vigueur le même jour que la Convention.

2. Le présent Accord restera en vigueur pendant la même durée que la Convention à moins qu'il ne soit dénoncé par l'autorité compétente d'un pays. Cette dénonciation est portée par une notification écrite à la connaissance des autorités compétentes des autres pays. La dénonciation n'est valide que pour le pays qui la notifie, et prend effet au début de l'année civile suivant l'expiration d'un délai minimum de six mois à compter de la date à laquelle la notification de dénonciation est reçue par toutes les autorités compétentes.

Fait à Copenhague, le 18 août 1993, en un exemplaire en langues danoise, finnoise, islandaise, norvégienne et suédoise, tous les textes faisant également foi.

Pour le Gouvernement du Danemark :

POUL VORRE

Pour le Gouvernement de la Finlande :

HANNU RIPATTI

Pour le Gouvernement de l'Islande :

INGVA S. INGVARSSON

Pour le Gouvernement de la Norvège :

LIV MORCH FINBORUD

Pour le Gouvernement de la Suède :

HAKAN DAMM

ANNEXE 1. LISTE DES ADRESSES DES BUREAUX DE LIAISON ET AUTRES ADMINISTRATIONS AUXQUELLES DES MISSIONS SONT DÉLÉGUÉES EN VERTU DE LA CONVENTION.

DANEMARK

1. Ministère des affaires sociales (Bureau de liaison)

Slotsholmsgade 6

DK-1216 Köpenhamn K

Tél. 45 33 92 33 77

Fax. 45 33 92 94 68

2. Les questions de législation de la santé publique ont été déléguées au :

Ministère de la santé

Herluf Trollesgade 11

DK-1052 Köpenhamn K

Tél. 45 33 92 33 60

Fax. 45 33 15 05 92

3. Les questions concernant les pensions complémentaires ont été déléguées au service suivant :

Service des Pensions complémentaires - Marché du travail

Kongens Vaenge 8

DK-3400 Hillerød

Tél. 45 48 24 11 00

Fax. 45 48 24 00 88

4. Les questions concernant les prestations de chômage ont été déléguées à la :

Direction générale de l'assurance chômage

Finsensvej 78

DK-2000

Fredriksberg

Tél. 45 31 10 60 11

Fax. 45 31 19 38 90

5. Les questions concernant les prestations d'accident du travail ont été déléguées à :

L'Autorité accidents du travail

Aebelögade 1

DK-2100 Köpenhamn Ö

Tél. 45 39 17 77 00 Fax. 45 39 17 77 11.

FINLANDE

1. Les questions concernant les pensions complémentaires et les employés envoyés à l'étranger dans les conditions visées aux articles 7 et 8 de la Convention ont été déléguées à :

L'Office central de sûreté des pensions (Bureau de liaison)

PB 11

SF-00521 Helsingfors

Tél. 358 0 01 51 1 Fax. 358 0 148 11 72

2. Les questions concernant les prestations d'accident du travail ont été déléguées aux :

Offices de la fédération des assurances accident (Bureau de liaison)

Bulevarden 28

SF-00120 Helsingfors

Tél. 358 0 68 04 01 Fax. 358 0 68 04 03 89

3. Les autres questions ont été déléguées à :

L'Office national des pensions (Bureau de liaison)

Helsingfors lokalbyrå PB 82

SF-00601 Helsingfors

Tél. 358 0 777 01 Fax. 358 0 777 03 22 0

ISLANDE

1. Institut d'Etat de la sécurité sociale (Bureau de liaison)

Laugavegur 114

IS-150 Reykjavik

Tél. 354 1 60 44 00 Fax. 354 1 62 45 35

2. Les questions concernant les allocations familiales ont été déléguées à la :

Direction des impôts

Laugavegur 166

IS-150 Reykjavik

Tél. 354 1 63 11 00 Fax. 354 1 62 44 40

NORVÈGE

1. Agence royale d'assurance (Bureau de liaison)

Drammensveien 60

N-0241 Oslo 2

Tél. 47 22 92 70 00 Fax. 47 22 55 70 88

2. Les questions concernant les prestations de chômage ont été déléguées à la :

Direction du travail (Bureau de liaison)

Postboks 8127 Dep.

N-0032 Oslo

Tél. 47 22 94 24 00 Fax. 47 22 11 69 16

3. Les questions concernant les employés envoyés de la Norvège dans d'autres pays ont été déléguées à:

L'Office national d'assurance pour les affaires étrangères

Postboks 8138 Dep.

N-0033 Oslo 1

Tél. 47 22 92 76 00 Fax. 47 22 71 29 10

4. Les questions concernant les employés venant d'autres pays et envoyés en Norvège ont été déléguées aux: Offices locaux d'assurance.

SUÈDE

1. Agence royale d'assurance (Bureau de liaison)

S-103 51 Stockholm

Tél. 46 8 786 90 00 Fax. 46 8 786 90 76

2. Les questions concernant les prestations de chômage ont été déléguées au :

Conseil du marché du travail (Office de liaison)

S-171 99 Solna

Tél. 46 8 730 60 00 Fax. 46 8 730 60 09

3. Les questions concernant les articles 7 et 8 de la Convention ont été déléguées aux :

Offices des assurances générales.

No. 37247

Multilateral

European Agreement relating to persons participating in proceedings of the European Court of Human Rights. Strasbourg, 5 March 1996

Entry into force: *1 January 1999, in accordance with article 8 (see following page)*

Authentic texts: *English and French*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Council of Europe, 1 February 2001*

See also No. A-37247 in volume 2138.

Multilatéral

Accord européen concernant les personnes participant aux procédures devant la Cour européenne des Droits de l'Homme. Strasbourg, 5 mars 1996

Entrée en vigueur : *1er janvier 1999, conformément à l'article 8 (voir la page suivante)*

Textes authentiques : *anglais et français*

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : *Conseil de l'Europe, 1er février 2001*

Voir aussi No A-37247 du volume 2138.

Participant	Ratification and Definitive signature (s)
Andorra	24 Nov 1998
Czech Republic with declaration ¹	24 Jun 1998
Denmark	28 Aug 1998
France with declarations and reservations ¹	17 Nov 1998
Hungary with declaration ¹	1 Apr 1998
Iceland	4 Nov 1998
Italy with declaration ¹	6 Mar 1998
Netherlands (in respect of the Kingdom in Europe, the Netherlands Antilles and Aruba)	21 Jan 1997
Sweden	30 Sep 1998
Switzerland with declaration ¹	27 Aug 1998 s

Participant	Ratification et Signature définitive (s)
Andorre	24 nov 1998
Danemark	28 août 1998
France déclarations et réserves ¹	17 nov 1998
Hongrie avec déclaration ¹	1 avr 1998
Islande	4 nov 1998
Italie avec déclaration ¹	6 mars 1998
Pays-Bas (à l'égard du Royaume en Europe, des Antilles néerlandaises et d'Aruba)	21 janv 1997
République tchèque avec déclaration ¹	24 juin 1998
Suisse avec déclaration ¹	27 août 1998 s
Suède	30 sept 1998

1. For the texts of the declarations and reservations made upon ratification and definitive signature, see p. 207 of this volume -- Pour les textes des déclarations et réserves faites lors de la ratification et de la signature définitive, voir p. 207 du présent volume.

[ENGLISH TEXT — TEXTE ANGLAIS]

EUROPEAN AGREEMENT RELATING TO PERSONS PARTICIPATING IN
PROCEEDINGS OF THE EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

The member States of the Council of Europe, signatories hereto,

Having regard to the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, signed at Rome on 4 November 1950 (hereinafter referred to as "the Convention");

Recalling the European Agreement relating to Persons Participating in Proceedings of the European Commission and Court of Human Rights, signed at London on 6 May 1969;

Having regard to Protocol No. 11 to the Convention, restructuring the control machinery established thereby, signed at Strasbourg on 11 May 1994 (hereinafter referred to as "Protocol No. 11 to the Convention"), which establishes a permanent European Court of Human Rights (hereinafter referred to as "the Court") to replace the European Commission and Court of Human Rights;

Considering, in the light of this development, that it is advisable for the better fulfilment of the purposes of the Convention that persons taking part in proceedings before the Court be accorded certain immunities and facilities by a new Agreement, the European Agreement relating to Persons Participating in Proceedings of the European Court of Human Rights (hereinafter referred to as "this Agreement"),

Have agreed as follows:

Article 1

1. The persons to whom this Agreement applies are:
 - a. any persons taking part in proceedings instituted before the Court as parties, their representatives and advisers;
 - b. witnesses and experts called upon by the Court and other persons invited by the President of the Court to take part in proceedings.
2. For the purposes of this Agreement, the term "Court" shall include committees, chambers, a panel of the Grand Chamber, the Grand Chamber and the judges. The term "taking part in proceedings" shall include making communications with a view to a complaint against a State Party to the Convention.
3. If in the course of the exercise by the Committee of Ministers of its functions under Article 46, paragraph 2, of the Convention, any person mentioned in paragraph 1 above is called upon to appear before, or to submit written statements to the Committee of Ministers, the provisions of this Agreement shall apply in relation to him.

Article 2

1. The persons referred to in paragraph 1 of Article 1 of this Agreement shall have immunity from legal process in respect of oral or written statements made, or documents or other evidence submitted by them before or to the Court.

2. This immunity does not apply to communication outside the Court of any such statements, documents or evidence submitted to the Court.

Article 3

1. The Contracting Parties shall respect the right of the persons referred to in paragraph 1 of Article 1 of this Agreement to correspond freely with the Court.

2. As regards persons under detention, the exercise of this right shall in particular imply that:

a. their correspondence shall be dispatched and delivered without undue delay and without alteration;

b. such persons shall not be subject to disciplinary measures in any form on account of any communication sent through the proper channels to the Court;

c. such persons shall have the right to correspond, and consult out of hearing of other persons, with a lawyer qualified to appear before the courts of the country where they are detained in regard to an application to the Court, or any proceedings resulting therefrom.

3. In application of the preceding paragraphs, there shall be no interference by a public authority except such as is in accordance with the law and is necessary in a democratic society in the interests of national security, for the detection or prosecution of a criminal offence or for the protection of health.

Article 4

1. a. The Contracting Parties undertake not to hinder the free movement and travel, for the purpose of attending and returning from proceedings before the Court, of persons referred to in paragraph 1 of Article 1 of this Agreement.

b. No restrictions shall be placed on their movement and travel other than such as are in accordance with the law and necessary in a democratic society in the interests of national security or public safety, for the maintenance of ordre public, for the prevention of crime, for the protection of health or morals, or for the protection of the rights and freedoms of others.

2. a. Such persons shall not, in countries of transit and in the country where the proceedings take place, be prosecuted or detained or be subjected to any other restriction of their personal liberty in respect of acts or convictions prior to the commencement of the journey.

b. Any Contracting Party may, at the time of signature, ratification, acceptance or approval of this Agreement, declare that the provisions of this paragraph will not apply to its

own nationals. Such a declaration may be withdrawn at any time by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.

3. The Contracting Parties undertake to re-admit on his return to their territory any such person who commenced his journey in the said territory.

4. The provisions of paragraphs 1 and 2 of this Article shall cease to apply when the person concerned has had, for a period of fifteen consecutive days from the date when his presence is no longer required by the Court, the opportunity of returning to the country from which his journey commenced.

5. Where there is any conflict between the obligations of a Contracting Party resulting from paragraph 2 of this Article and those resulting from a Council of Europe convention or from an extradition treaty or other treaty concerning mutual assistance in criminal matters with other Contracting Parties, the provisions of paragraph 2 of this Article shall prevail.

Article 5

1. Immunities and facilities are accorded to the persons referred to in paragraph 1 of Article 1 of this Agreement solely in order to ensure for them the freedom of speech and the independence necessary for the discharge of their functions, tasks or duties, or the exercise of their rights in relation to the Court.

2. a. The Court shall alone be competent to waive, in whole or in part, the immunity provided for in paragraph 1 of Article 2 of this Agreement; it has not only the right but the duty to waive immunity in any case where, in its opinion, such immunity would impede the course of justice and waiver in whole or in part would not prejudice the purpose defined in paragraph 1 of this Article.

b. The immunity may be waived by the Court, either *ex officio* or at the request of any Contracting Party or of any person concerned.

c. Decisions waiving immunity or refusing the waiver shall be accompanied by a statement of reasons.

3. If a Contracting Party certifies that waiver of the immunity provided for in paragraph 1 of Article 2 of this Agreement is necessary for the purpose of proceedings in respect of an offence against national security, the Court shall waive immunity to the extent specified in the certificate.

4. In the event of the discovery of a fact which might, by its nature, have a decisive influence and which at the time of the decision refusing waiver of immunity was unknown to the author of the request, the latter may make a new request to the Court.

Article 6

Nothing in this Agreement shall be construed as limiting or derogating from any of the obligations assumed by the Contracting Parties under the Convention or its protocols.

Article 7

1. This Agreement shall be open for signature by the member States of the Council of Europe, which may express their consent to be bound by:

- a. signature without reservation as to ratification, acceptance or approval; or
- b. signature, subject to ratification, acceptance or approval, followed by ratification, acceptance or approval.

2. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 8

1. This Agreement shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of one month after the date on which ten member States of the Council of Europe have expressed their consent to be bound by the Agreement in accordance with the provisions of Article 7 or on the date of entry into force of Protocol No. 11 to the Convention, whichever is the later.

2. In respect of any member State which subsequently expresses its consent to be bound by it, this Agreement shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of one month after the date of such signature or of the deposit of the instrument of ratification, acceptance or approval.

Article 9

1. Any Contracting State may, when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval or at any later date, by declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend this Agreement to any territory or territories specified in the declaration and for whose international relations it is responsible or on whose behalf it is authorized to give undertakings.

2. This Agreement shall enter into force for any territory or territories specified in a declaration made pursuant to paragraph 1 on the first day of the month following the expiration of one month after the date of receipt of the declaration by the Secretary General.

3. Any declaration made pursuant to paragraph 1 may, in respect of any territory mentioned in such declaration, be withdrawn according to the procedure laid down for denunciation in Article 10 of this Agreement.

Article 10

1. This Agreement shall remain in force indefinitely.

2. Any Contracting Party may, insofar as it is concerned, denounce this Agreement by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.

3. Such denunciation shall take effect six months after the date of receipt by the Secretary General of such notification. Such denunciation shall not have the effect of releasing

the Contracting Parties concerned from any obligation which may have arisen under this Agreement in relation to any person referred to in paragraph 1 of Article 1.

Article 11

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of:

- a. any signature;
- b. the deposit of any instrument of ratification, acceptance or approval;
- e. any date of entry into force of this Agreement in accordance with Articles 8 and 9 thereof;
- d. any other act, notification or communication relating to this Agreement.

[For the testimonium and signatures, see p. 193 of this volume.]

[FRENCH TEXT -- TEXTE FRANÇAIS]

ACCORD EUROPÉEN CONCERNANT LES PERSONNES PARTICIPANT
AUX PROCÉDURES DEVANT LA COUR EUROPÉENNE DES DROITS
DE L'HOMME

Les Etats membres du Conseil de l'Europe, signataires du présent Accord,

Vu la Convention de sauvegarde des Droits de l'Homme et des Libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950 (ci-après dénommée "la Convention");

Vu l'Accord européen concernant les personnes participant aux procédures devant la Commission et la Cour européennes des Droits de l'Homme, signé à Londres le 6 mai 1969;

Vu le Protocole no 11 à la Convention, portant restructuration du mécanisme de contrôle établi par la Convention, signé à Strasbourg le 11 mai 1994 (ci-après dénommé "Protocole no 11 à la Convention"), qui établit une nouvelle Cour permanente européenne des Droits de l'Homme (ci-après dénommée "la Cour") remplaçant la Commission et la Cour européennes des Droits de l'Homme;

Considérant, à la lumière de ce développement, qu'il est opportun, pour mieux atteindre les objectifs de la Convention, que les personnes participant aux procédures devant la Cour se voient accorder certaines immunités et facilités par un nouvel accord, l'Accord européen concernant les personnes participant aux procédures devant la Cour européenne des Droits de l'Homme (ci-après dénommé "l'Accord"),

Sont convenus de ce qui suit:

Article 1er

1. Les personnes auxquelles le présent Accord s'applique sont:

a. toutes les personnes qui participent à la procédure engagée devant la Cour, soit en tant que partie, soit comme représentant ou conseil d'une partie;

b. les témoins, les experts appelés par la Cour, ainsi que les autres personnes invitées par le Président de la Cour à participer à la procédure.

2. Aux fins d'application du présent Accord, le terme "Cour" désigne les comités, les chambres, le collège de la Grande Chambre, la Grande Chambre et les juges. L'expression "participer à la procédure" vise aussi toute communication tendant à l'introduction d'une requête dirigée contre un Etat partie à la Convention.

3. Dans le cas où, au cours de l'exercice par le Comité des Ministres des fonctions qui lui sont dévolues par application de l'article 46, paragraphe 2, de la Convention, une personne visée au premier paragraphe ci-dessus est appelée à comparaître devant lui ou à lui soumettre des déclarations écrites, les dispositions du présent Accord s'appliquent également à cette personne.

Article 2

1. Les personnes visées au premier paragraphe de l'article 1er du présent Accord jouissent de l'immunité de juridiction à l'égard de leurs déclarations faites oralement ou par écrit à la Cour, ainsi qu'à l'égard des pièces qu'elles lui soumettent.

2. Cette immunité ne s'applique pas à la communication en dehors de la Cour des déclarations faites ou de pièces produites devant la Cour.

Article 3

1. Les Parties contractantes respectent le droit des personnes visées au premier paragraphe de l'article 1er du présent Accord de correspondre librement avec la Cour.

2. En ce qui concerne les personnes détenues, l'exercice de ce droit implique notamment que:

a. leur correspondance doit être transmise et leur être remise sans délai excessif et sans altération;

b. ces personnes ne peuvent faire l'objet d'aucune mesure disciplinaire du fait d'une communication transmise à la Cour par les voies appropriées;

c. ces personnes ont le droit, au sujet d'une requête à la Cour et de toute procédure qui en résulte, de correspondre avec un conseil admis à plaider devant les tribunaux du pays où elles sont détenues et de s'entretenir avec lui sans pouvoir être entendues par quiconque d'autre.

3. Dans l'application des paragraphes précédents, il ne peut y avoir d'ingérence d'une autorité publique que pour autant que cette ingérence est prévue par la loi et qu'elle constitue une mesure nécessaire, dans une société démocratique, à la sécurité nationale, à la recherche et à la poursuite d'une infraction pénale ou à la protection de la santé.

Article 4

1. a. Les Parties contractantes s'engagent à ne pas empêcher les personnes visées au premier paragraphe de l'article 1er du présent Accord de circuler et de voyager librement pour assister à la procédure devant la Cour et en revenir.

b. Aucune autre restriction ne peut être imposée à ces mouvements et déplacements que celles qui, prévues par la loi, constituent des mesures nécessaires, dans une société démocratique, à la sécurité nationale, à la sûreté publique, au maintien de l'ordre public, à la prévention des infractions pénales, à la protection de la santé ou de la morale, ou à la protection des droits et libertés d'autrui.

2. a. Dans les pays de transit et dans le pays où se déroule la procédure, ces personnes ne peuvent être ni poursuivies, ni détenues, ni soumises à aucune autre restriction de leur liberté individuelle en raison de faits ou condamnations antérieurs au commencement du voyage.

b. Toute Partie contractante peut, au moment de la signature, de la ratification, de l'acceptation ou de l'approbation de cet Accord, déclarer que les dispositions de ce paragraphe

ne s'appliqueront pas à ses propres ressortissants. Une telle déclaration peut être retirée à tout moment par notification adressée au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

3. Les Parties contractantes s'engagent à laisser rentrer ces personnes sur leur territoire lorsqu'elles y ont commencé leur voyage.

4. Les dispositions des paragraphes 1 et 2 du présent article cessent de s'appliquer lorsque la personne intéressée a eu la possibilité, pendant quinze jours consécutifs après que sa présence a cessé d'être requise par la Cour, de rentrer dans le pays où son voyage a commencé.

5. En cas de conflit entre les obligations résultant pour une Partie contractante du paragraphe 2 du présent article et celles résultant d'une convention du Conseil de l'Europe ou d'un traité d'extradition ou d'un autre traité relatif à l'entraide judiciaire en matière pénale conclu avec d'autres Parties contractantes, les dispositions du paragraphe 2 du présent article l'emportent.

Article 5

1. Les immunités et facilités sont accordées aux personnes visées au premier paragraphe de l'article 1er du présent Accord uniquement en vue de leur assurer la liberté de parole et l'indépendance nécessaires à l'accomplissement de leurs fonctions, tâches ou devoirs, ou à l'exercice de leurs droits devant la Cour.

2. a. La Cour a seule qualité pour prononcer la levée totale ou partielle de l'immunité prévue au premier paragraphe de l'article 2 du présent Accord; elle a non seulement le droit mais le devoir de lever l'immunité dans tous les cas où, à son avis, celle-ci entraverait le cours de la justice et où sa levée totale ou partielle ne nuirait pas au but défini au premier paragraphe du présent article.

b. L'immunité peut être levée par la Cour, soit d'office, soit à la demande de toute Partie contractante ou de toute personne intéressée.

c. Les décisions prononçant la levée d'immunité ou la refusant sont motivées.

3. Si une Partie contractante atteste que la levée de l'immunité prévue au premier paragraphe de l'article 2 du présent Accord est nécessaire aux fins de poursuites pour atteinte à la sécurité nationale, la Cour doit lever l'immunité dans la mesure spécifiée dans l'attestation.

4. En cas de découverte d'un fait de nature à exercer une influence décisive et qui, à l'époque de la décision refusant la levée d'immunité, était inconnu de l'auteur de la demande, ce dernier peut saisir la Cour d'une nouvelle demande.

Article 6

Aucune des dispositions du présent Accord ne sera interprétée comme limitant ou dérogeant aux obligations assumées par les Parties contractantes en vertu de la Convention ou de ses protocoles.

Article 7

1. Le présent Accord est ouvert à la signature des Etats membres du Conseil de l'Europe qui peuvent exprimer leur consentement à être liés par:

- a. signature sans réserve de ratification, d'acceptation ou d'approbation; ou
- b. signature sous réserve de ratification, d'acceptation ou d'approbation, suivie de ratification, d'acceptation ou d'approbation.

2. Les instruments de ratification, d'acceptation ou d'approbation seront déposés près le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

Article 8

1. Le présent Accord entrera en vigueur le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période d'un mois après la date à laquelle dix Etats membres du Conseil de l'Europe auront exprimé leur consentement à être liés par l'Accord, conformément aux dispositions de l'article 7, si à cette date le Protocole no 11 à la Convention est entré en vigueur, ou à la date d'entrée en vigueur du Protocole no 11 à la Convention dans le cas contraire.

2. Pour tout Etat membre qui exprimera ultérieurement son consentement à être lié par l'Accord, celui-ci entrera en vigueur le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période d'un mois après la date de la signature ou du dépôt de l'instrument de ratification, d'acceptation ou d'approbation.

Article 9

1. Tout Etat contractant peut, au moment du dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation ou d'approbation, ou à tout autre moment par la suite, étendre l'application du présent Accord, par déclaration adressée au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe, à tout territoire désigné dans la déclaration et dont il assure les relations internationales ou pour lequel il est habilité à stipuler.

2. Le présent Accord entrera en vigueur à l'égard de tout territoire désigné en vertu du paragraphe 1 le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période d'un mois après la date de réception de la déclaration par le Secrétaire Général.

3. Toute déclaration faite en vertu du paragraphe 1 pourra être retirée, en ce qui concerne tout territoire désigné dans cette déclaration, aux conditions prévues selon la procédure prévue pour la dénonciation par l'article 10 du présent Accord.

Article 10

1. Le présent Accord demeurera en vigueur sans limitation de durée.

2. Toute Partie contractante pourra, en ce qui la concerne, dénoncer le présent Accord en adressant une notification au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

3. La dénonciation prendra effet six mois après la date de la réception de la notification par le Secrétaire Général. Toutefois, une telle dénonciation ne peut avoir pour effet de dé-

lier la Partie contractante intéressée de toute obligation qui aurait pu naître en vertu du présent Accord à l'égard de toute personne visée au premier paragraphe de l'article 1er.

Article 11

Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe notifiera aux Etats membres du Conseil:

- a. toute signature;
- b. le dépôt de tout instrument de ratification, d'acceptation ou d'approbation;
- c. toute date d'entrée en vigueur du présent Accord, conformément à ses articles 8 et 9;
- d. tout autre acte, notification ou communication ayant trait au présent Accord.

[Pour le testimonium et les signatures, voir p. 193 du présent volume.]

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Agreement.

En foi de quoi, les soussignés, dûment autorisés à cet effet, ont signé le présent Accord.

Done at Strasbourg, this 5th day of March 1996, in English and French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe.

Fait à Strasbourg, le 5 mars 1996, en français et en anglais, les deux textes faisant également foi, en un seul exemplaire qui sera déposé dans les archives du Conseil de l'Europe. Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe en communiquera copie certifiée conforme à chacun des Etats membres du Conseil de l'Europe.

For the Government
of the Republic of Albania :

Pour le Gouvernement
de la République d'Albanie :

Strasbourg, 21 September 2000
*with reservation in respect
of ratification or acceptance*

*[Sous réserve de ratification
ou d'acceptation]*

Arben IMAMI

For the Government
of the Principality of Andorra :

Pour le Gouvernement
de la Principauté d'Andorre :

Strasbourg, le 24 novembre 1998
*sous réserve de ratification
ou d'acceptation*

*[Subject to ratification or
acceptance]*

Imma TOR FAUS

For the Government
of the Republic of Austria :

Pour le Gouvernement
de la République d'Autriche :

Budapest, 7 May 1999
*with reservation in respect
of ratification or acceptance*

*[Sous réserve de ratification
ou d'acceptation]*

Wolfgang SCHÜSSEL

For the Government
of the Kingdom of Belgium :

Pour le Gouvernement
du Royaume de Belgique :

Strasbourg, le 19 juin 1997
sous réserve de ratification

[Subject to ratification]

Fernand VAN BRUSSELEN

For the Government
of the Republic of Bulgaria :

Pour le Gouvernement
de la République de Bulgarie :

Strasbourg, le 3 juillet 2000
*sous réserve de ratification
ou d'acceptation*

*[Subject to ratification or
acceptance.]*

Ludmila BOJKOVA

For the Government
of the Republic of Cyprus :

Pour le Gouvernement
de la République de Chypre :

Strasbourg, 12 January 1999
*with reservation in respect
of ratification or acceptance*

*[Sous réserve de ratification
ou d'acceptation.]*

Thalia PETRIDES

For the Government
of the Czech Republic :

Pour le Gouvernement
de la République tchèque :

Strasbourg, 10 October 1997
*with reservation in respect
of ratification or acceptance*

*[Sous réserve de ratification
ou d'acceptation.]*

Cyril SVOBODA

For the Government
of the Kingdom of Denmark :

Pour le Gouvernement
du Royaume de Danemark :

*with reservation in respect
of ratification or acceptance*

***[Sous réserve de ratification
ou d'acceptation.]***

Marie-Louise OVERVAD

For the Government
of the Republic of Estonia :

Pour le Gouvernement
de la République d'Estonie :

Strasbourg, 19 May 2000
*with reservation in respect
of ratification or acceptance*

***[Sous réserve de ratification
ou d'acceptation.]***

Ants FROSC

For the Government
of the Republic of Finland :

Pour le Gouvernement
de la République de Finlande :

Strasbourg, 19 June 1998
*with reservation in respect
of ratification or acceptance*

***[Sous réserve de ratification
ou d'acceptation.]***

Tom GRÖNBERG

For the Government
of the French Republic :

Pour le Gouvernement
de la République française :

Strasbourg, le 31 mars 1998
*sous réserve de ratification
ou d'acceptation*

***[Subject to ratification
or acceptance.]***

Jacques WARIN

For the Government
of the Federal Republic of Germany :

Pour le Gouvernement
de la République fédérale d'Allemagne :

Strasbourg, le 23 octobre 1996
*sous réserve de ratification
ou d'acceptation*

***[Subject to ratification
or acceptance.]***

Horst SCHIRMER

For the Government
of the Hellenic Republic :

Pour le Gouvernement
de la République hellénique :

Strasbourg, le 26 juin 1996
*sous réserve de ratification
ou d'acceptation*

***[Subject to ratification
or acceptance.]***

Antonios EXARCHOS

For the Government
of the Republic of Hungary :

Pour le Gouvernement
de la République de Hongrie :

Strasbourg, 6 May 1997
*with reservation in respect
of ratification or acceptance*

*[Sous réserve de ratification
ou d'acceptation.]*

László KOVÁCS

For the Government
of the Icelandic Republic :

Pour le Gouvernement
de la République islandaise :

Strasbourg, 27 June 1996
*with reservation in respect
of ratification or acceptance*

*[Sous réserve de ratification
ou d'acceptation.]*

Sverrir Haukur GUNNLAUGSSON

For the Government
of Ireland :

Pour le Gouvernement
d'Irlande :

Strasbourg, 3 June 1998
*with reservation in respect
of ratification or acceptance*

*[Sous réserve de ratification
ou d'acceptation]*

Patrick WALSHE

For the Government
of the Italian Republic :

Pour le Gouvernement
de la République italienne :

*sous réserve de ratification
ou d'acceptation*

*[Subject to ratification
or acceptance]*

Paolo PUCCI di BENISICHI

For the Government
of the Republic of Latvia :

Pour le Gouvernement
de la République de Lettonie :

For the Government
of the Principality of Liechtenstein :

Pour le Gouvernement
de la Principauté de Liechtenstein :

Strasbourg, le 21 janvier 1999

Josef WOLF

For the Government
of the Republic of Lithuania :

Pour le Gouvernement
de la République de Lituanie :

Strasbourg, 11 February 2000
*with reservation in respect
of ratification or acceptance*

**[Sous réserve de ratification
ou d'acceptation]**

Rokas BERNOTAS

For the Government
of the Grand Duchy of Luxembourg :

Pour le Gouvernement
du Grand-Duché de Luxembourg :

*sous réserve de ratification
ou d'acceptation*

**[Subject to ratification
or acceptance.]**

Arlette CONZEMIUS-PACCOUD

For the Government
of Malta :

Pour le Gouvernement
de Malte :

Strasbourg, 3 November 1998
*with reservation in respect of
ratification or acceptance*

***[Sous réserve de ratification
ou d'acceptation.]***

Guido de MARCO

For the Government
of the Republic of Moldova :

Pour le Gouvernement
de la République de Moldova :

Strasbourg, le 4 mai 1998
*sous réserve de ratification
ou d'acceptation*

***[Subject to ratification
or acceptance.]***

Nicolae TABACARU

For the Government
of the Kingdom of the Netherlands :

Pour le Gouvernement
du Royaume des Pays-Bas :

Strasbourg, 2 May 1996
*with reservation in respect
of ratification or acceptance*

***[Sous réserve de ratification
ou d'acceptation.]***

Johan S.L. GUALTHERIE VAN WEEZEL

For the Government
of the Kingdom of Norway :

Pour le Gouvernement
du Royaume de Norvège :

For the Government
of the Republic of Poland :

Pour le Gouvernement
de la République de Pologne :

For the Government
of the Portuguese Republic :

Pour le Gouvernement
de la République portugaise :

Strasbourg, le 29 avril 1997
*sous réserve de ratification
ou d'acceptation*

***[Subject to ratification
or acceptance.]***

Alvaro Manuel SOARES GUERRA

For the Government
of Romania :

Pour le Gouvernement
de la Roumanie :

Strasbourg, le 28 mai 1998
*sous réserve de ratification
ou d'acceptation*

**[Subject to ratification
or acceptance]**

Sabin POP

For the Government
of the Republic of San Marino :

Pour le Gouvernement
de la République de Saint-Marin :

Strasbourg, le 7 septembre 1998
*sous réserve de ratification
ou d'acceptation*

**[Subject to ratification
or acceptance]**

Guido CECCOLI

For the Government
of the Slovak Republic :

Pour le Gouvernement
de la République slovaque :

For the Government
of the Republic of Slovenia :

Pour le Gouvernement
de la République de Slovénie :

Budapest, 7 May 1999
*with reservation in respect
of ratification or acceptance*

*[Sous réserve de ratification
ou d'acceptation]*

Boris FLREC

For the Government
of the Kingdom of Spain :

Pour le Gouvernement
du Royaume d'Espagne :

Strasbourg, le 24 janvier 2000
*sous réserve de ratification
ou d'acceptation*

*[Subject to ratification
or acceptance]*

Guillermo KIRKPATRICK

For the Government
of the Kingdom of Sweden :

Pour le Gouvernement
du Royaume de Suède :

Strasbourg, 30 April 1996
*with reservation in respect
of ratification or acceptance*

*[Sous réserve de ratification
ou d'acceptation]*

Henrik AMNEUS

For the Government
of the Swiss Confederation :

Pour le Gouvernement
de la Confédération suisse :

Strasbourg, le 27 août 1998

Alain GUIDETTI

For the Government
of the Turkish Republic :

Pour le Gouvernement
de la République turque :

For the Government
of Ukraine :

Pour le Gouvernement
de l'Ukraine :

For the Government
of the United Kingdom of Great Britain
and Northern Ireland :

Pour le Gouvernement
du Royaume-Uni de Grande-Bretagne
et d'Irlande du Nord :

Strasbourg, 27 October 1999
*with reservation in respect
of ratification or acceptance*

**[Sous réserve de ratification
ou d'acceptation]**

Andrew CARTER

For the Government
of the Russian Federation :

Pour le Gouvernement
de la Fédération de Russie :

For the Government
of the Republic of Croatia :

Pour le Gouvernement
de la République de Croatie :

Strasbourg, 26 January 1998
*with reservation in respect
of ratification or acceptance*

**[Sous réserve de ratification
ou d'acceptation]**

Ljerka MINTAS-HODAK

For the Government
of the Republic of Georgia :

Pour le Gouvernement
de la République de Géorgie :

RESERVATION MADE UPON RATIFICATION AND DEFINITIVE SIGNATURE RÉSERVE FAITE LORS DE LA RATIFICATION ET DE LA SIGNATURE DÉFINITIVE

CZECH REPUBLIC — RÉPUBLIQUE TCHÈQUE

English text -- Texte anglais

The Government of the Czech Republic declares that the provisions of Article 4, paragraph 2(a), of the Agreement shall not apply in respect of citizens of the Czech Republic.

Translation -- Traduction¹

Le Gouvernement de la République tchèque déclare que les dispositions de l'article 4, paragraphe 2(a) de l'Accord ne s'appliquent pas à l'égard des ressortissants de la République tchèque.

1. Translation supplied by the Council of Europe -- Traduction fournie par le Conseil de l'Europe.

FRANCE

French text -- Texte français

Au moment de ratifier l'Accord, la République française déclare qu'elle interprète le paragraphe 1a de l'article 4 comme ne s'appliquant pas aux personnes détenues.

Pour l'application du paragraphe 1 de l'article 4, les ressortissants étrangers visés au paragraphe 1 de l'article 1 de l'Accord devront être munis des documents de circulation requis pour l'entrée en France et obtenir s'il y a lieu le visa nécessaire. Un visa dit "visa spécial" devra en outre être obtenu par les étrangers expulsés du territoire français. Ces visas seront délivrés dans les délais les plus brefs par les représentants consulaires français compétents, sous réserve des dispositions du paragraphe 1b de l'article 4 de l'Accord.

La République française déclare que, compte tenu des termes du paragraphe 4 de l'article 4, elle interprète le paragraphe 2a de cet article comme ne s'appliquant pas sur le territoire français aux personnes résidant habituellement en France.

Translation -- Traduction¹

At the time of ratification of the Agreement, the French Republic declares that it interprets paragraph 1 a of Article 4 as not applying to detained persons.

In respect of the application of paragraph 1 of Article 4, the foreign nationals referred to in paragraph 1 of Article 1 of the Agreement, must be in possession of the circulation documents required for entry into France and obtain, if appropriate, the necessary visa. A visa known as a "special visa" must additionally be obtained by foreigners expelled from French territory. Those visas will be issued within the briefest period by the competent French consular representatives, subject to the provisions of paragraph 1b of Article 4 of the Agreement.

The French Republic declares that, with regard to the terms of paragraph 4 of Article 4, it interprets paragraph 2a of that article as not applying on French territory to persons ordinarily resident in France.

1. Translation supplied by the Council of Europe -- Traduction fournie par le Conseil de l'Europe.

HUNGARY --- HONGRIE

English text -- Texte anglais

The Republic of Hungary hereby declares that, in accordance with Article 4, paragraph 2, subparagraph b, of the European Agreement Relating to Persons Participating in Proceedings of the European Court of Human Rights, done at Strasbourg on 5 March 1996, it reserves the right not to apply the provisions of paragraph 2, subparagraph a, of this Article to its own nationals.

Translation -- Traduction¹

La République de Hongrie déclare par la présente, conformément à l'article 4, paragraphe 2, alinéa b, de l'Accord européen concernant les personnes participant aux procédures devant la Cour européenne des Droits de l'Homme, fait à Strasbourg le 5 mars 1996, qu'elle se réserve le droit de ne pas appliquer les dispositions du paragraphe 2, alinéa a, de cet article, à ses propres ressortissants.

1. Translation supplied by the Council of Europe -- Traduction fournie par le Conseil de l'Europe.

ITALY — ITALIE

French text -- Texte français

Au sens de l'article 4, paragraphe 2.b, de l'Accord, l'Italie déclare que les dispositions du paragraphe 2 ne s'appliqueront pas à ses propres ressortissants.

Translation -- Traduction¹

With regard to Article 4, paragraph 2.b, of the Agreement, Italy declares that the provisions of paragraph 2 shall not apply to its own nationals.

1. Translation supplied by the Council of Europe -- Traduction fournie par le Conseil de l'Europe.

SWITZERLAND — SUISSE

French text -- Texte français

En raison d'une erreur de transmission, la signature dudit Accord n'a pas pu être assortie de la déclaration suivante du Conseil fédéral suisse, qui devrait être dûment reflétée dans le procès-verbal de signature.

«Les dispositions du paragraphe 2, lettre (a), de l'article 4, de l'Accord ne s'appliqueront pas aux ressortissants suisses poursuivis ou condamnés en Suisse pour un crime grave contre l'Etat, la défense nationale ou la puissance défensive du pays.»

Translation -- Traduction¹

Due to a transmission error, the signature of the said Agreement has not been accompanied by the following declaration of the Swiss Federal Council, which should have been mentioned in the procès-verbal of signature.

"The Provisions of paragraph 2, letter (a), of Article 4, of the Agreement shall not apply to Swiss citizens prosecuted or detained in Switzerland for a grave crime against the State, national defence or the defence capability of the country".

1. Translation supplied by the Council of Europe -- Traduction fournie par le Conseil de l'Europe.

No. 37248

Multilateral

European Convention on Nationality. Strasbourg, 6 November 1997

Entry into force: 1 March 2000, in accordance with article 27 (see following page)

Authentic texts: English and French

**Registration with the Secretariat of the United Nations: Council of Europe, 1
February 2001**

Multilatéral

Convention européenne sur la nationalité. Strasbourg, 6 novembre 1997

Entrée en vigueur : 1er mars 2000, conformément à l'article 27 (voir la page suivante)

Textes authentiques : anglais et français

**Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : Conseil de l'Europe, 1er
février 2001**

Participant	Ratification
Austria with declarations and reservations ¹	17 Sep 1998
Republic of Moldova with declarations and reservations ¹	30 Nov 1999
Slovakia with declaration ¹	27 May 1998

Participant	Ratification
Autriche avec déclarations et réserves ¹	17 sept 1998
République de Moldova avec déclarations et réserves ¹	30 nov 1999
Slovaquie avec déclaration ¹	27 mai 1998

1. For the texts of the declarations and reservations made upon ratification, see p. 253 of this volume
-- Pour les textes des déclarations et réserves faites lors de la ratification, voir p. 253 du présent volume.

[ENGLISH TEXT — TEXTE ANGLAIS]

EUROPEAN CONVENTION ON NATIONALITY

PREAMBLE

The member States of the Council of Europe and the other States signatory to this Convention,

Considering that the aim of the Council of Europe is to achieve greater unity between its members;

Bearing in mind the numerous international instruments relating to nationality, multiple nationality and statelessness;

Recognising that, in matters concerning nationality, account should be taken both of the legitimate interests of States and those of individuals;

Desiring to promote the progressive development of legal principles concerning nationality, as well as their adoption in internal law and desiring to avoid, as far as possible, cases of statelessness;

Desiring to avoid discrimination in matters relating to nationality;

Aware of the right to respect for family life as contained in Article 8 of the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms;

Noting the varied approach of States to the question of multiple nationality and recognising that each State is free to decide which consequences it attaches in its internal law to the fact that a national acquires or possesses another nationality;

Agreeing on the desirability of finding appropriate solutions to consequences of multiple nationality and in particular as regards the rights and duties of multiple nationals;

Considering it desirable that persons possessing the nationality of two or more States Parties should be required to fulfil their military obligations in relation to only one of those Parties;

Considering the need to promote international co-operation between the national authorities responsible for nationality matters,

Have agreed as follows:

CHAPTER I. GENERAL MATTERS

Article 1. Object of the Convention

This Convention establishes principles and rules relating to the nationality of natural persons and rules regulating military obligations in cases of multiple nationality, to which the internal law of States Parties shall conform.

Article 2. Definitions

For the purpose of this Convention:

- a. "nationality" means the legal bond between a person and a State and does not indicate the person's ethnic origin;
- b. "multiple nationality" means the simultaneous possession of two or more nationalities by the same person;
- c. "child" means every person below the age of 18 years unless, under the law applicable to the child, majority is attained earlier;
- d. "internal law" means all types of provisions of the national legal system, including the constitution, legislation, regulations, decrees, case-law, customary rules and practice as well as rules deriving from binding international instruments.

CHAPTER II. GENERAL PRINCIPLES RELATING TO NATIONALITY

Article 3. Competence of the State

1. Each State shall determine under its own law who are its nationals.
2. This law shall be accepted by other States in so far as it is consistent with applicable international conventions, customary international law and the principles of law generally recognised with regard to nationality.

Article 4. Principles

The rules on nationality of each State Party shall be based on the following principles:

- a. everyone has the right to a nationality;
- b. statelessness shall be avoided;
- c. no one shall be arbitrarily deprived of his or her nationality;
- d. neither marriage nor the dissolution of a marriage between a national of a State Party and an alien, nor the change of nationality by one of the spouses during marriage, shall automatically affect the nationality of the other spouse.

Article 5. Non-discrimination

1. The rules of a State Party on nationality shall not contain distinctions or include any practice which amount to discrimination on the grounds of sex, religion, race, colour or national or ethnic origin.
2. Each State Party shall be guided by the principle of non-discrimination between its nationals, whether they are nationals by birth or have acquired its nationality subsequently.

CHAPTER III. RULES RELATING TO NATIONALITY

Article 6. Acquisition of nationality

1. Each State Party shall provide in its internal law for its nationality to be acquired ex lege by the following persons:

a. children one of whose parents possesses, at the time of the birth of these children, the nationality of that State Party, subject to any exceptions which may be provided for by its internal law as regards children born abroad. With respect to children whose parenthood is established by recognition, court order or similar procedures, each State Party may provide that the child acquires its nationality following the procedure determined by its internal law;

b. foundlings found in its territory who would otherwise be stateless.

2. Each State Party shall provide in its internal law for its nationality to be acquired by children born on its territory who do not acquire at birth another nationality. Such nationality shall be granted:

a. at birth ex lege; or

b. subsequently, to children who remained stateless, upon an application being lodged with the appropriate authority, by or on behalf of the child concerned, in the manner prescribed by the internal law of the State Party. Such an application may be made subject to the lawful and habitual residence on its territory for a period not exceeding five years immediately preceding the lodging of the application.

3. Each State Party shall provide in its internal law for the possibility of naturalisation of persons lawfully and habitually resident on its territory. In establishing the conditions for naturalisation, it shall not provide for a period of residence exceeding ten years before the lodging of an application.

4. Each State Party shall facilitate in its internal law the acquisition of its nationality for the following persons:

a. spouses of its nationals;

b. children of one of its nationals, falling under the exception of Article 6, paragraph 1, sub-paragraph a;

c. children one of whose parents acquires or has acquired its nationality;

d. children adopted by one of its nationals;

e. persons who were born on its territory and reside there lawfully and habitually;

f. persons who are lawfully and habitually resident on its territory for a period of time beginning before the age of 18, that period to be determined by the internal law of the State Party concerned;

g. stateless persons and recognised refugees lawfully and habitually resident on its territory.

Article 7. Loss of nationality ex lege or at the initiative of a State Party

1. A State Party may not provide in its internal law for the loss of its nationality ex lege or at the initiative of the State Party except in the following cases:

- a. voluntary acquisition of another nationality;
- b. acquisition of the nationality of the State Party by means of fraudulent conduct, false information or concealment of any relevant fact attributable to the applicant;
- c. voluntary service in a foreign military force;
- d. conduct seriously prejudicial to the vital interests of the State Party;
- e. lack of a genuine link between the State Party and a national habitually residing abroad;
- f. where it is established during the minority of a child that the preconditions laid down by internal law which led to the ex lege acquisition of the nationality of the State Party are no longer fulfilled;
- g. adoption of a child if the child acquires or possesses the foreign nationality of one or both of the adopting parents.

2. A State Party may provide for the loss of its nationality by children whose parents lose that nationality except in cases covered by sub-paragraphs c and d of paragraph 1. However, children shall not lose that nationality if one of their parents retains it.

3. A State Party may not provide in its internal law for the loss of its nationality under paragraphs 1 and 2 of this article if the person concerned would thereby become stateless, with the exception of the cases mentioned in paragraph 1, sub-paragraph b, of this article.

Article 8. Loss of nationality at the initiative of the individual

1. Each State Party shall permit the renunciation of its nationality provided the persons concerned do not thereby become stateless.

2. However, a State Party may provide in its internal law that renunciation may be effected only by nationals who are habitually resident abroad.

Article 9. Recovery of nationality

Each State Party shall facilitate, in the cases and under the conditions provided for by its internal law, the recovery of its nationality by former nationals who are lawfully and habitually resident on its territory.

CHAPTER IV. PROCEDURES RELATING TO NATIONALITY

Article 10. Processing of applications

Each State Party shall ensure that applications relating to the acquisition, retention, loss, recovery or certification of its nationality be processed within a reasonable time.

Article 11. Decisions

Each State Party shall ensure that decisions relating to the acquisition, retention, loss, recovery or certification of its nationality contain reasons in writing.

Article 12. Right to a review

Each State Party shall ensure that decisions relating to the acquisition, retention, loss, recovery or certification of its nationality be open to an administrative or judicial review in conformity with its internal law.

Article 13. Fees

1. Each State Party shall ensure that the fees for the acquisition, retention, loss, recovery or certification of its nationality be reasonable.
2. Each State Party shall ensure that the fees for an administrative or judicial review be not an obstacle for applicants.

CHAPTER V. MULTIPLE NATIONALITY

Article 14. Cases of multiple nationality ex lege

1. A State Party shall allow:
 - a. children having different nationalities acquired automatically at birth to retain these nationalities;
 - b. its nationals to possess another nationality where this other nationality is automatically acquired by marriage.
2. The retention of the nationalities mentioned in paragraph 1 is subject to the relevant provisions of Article 7 of this Convention.

Article 15. Other possible cases of multiple nationality

The provisions of this Convention shall not limit the right of a State Party to determine in its internal law whether:

- a. its nationals who acquire or possess the nationality of another State retain its nationality or lose it;

b. the acquisition or retention of its nationality is subject to the renunciation or loss of another nationality.

Article 16. Conservation of previous nationality

A State Party shall not make the renunciation or loss of another nationality a condition for the acquisition or retention of its nationality where such renunciation or loss is not possible or cannot reasonably be required.

Article 17. Rights and duties related to multiple nationality

1. Nationals of a State Party in possession of another nationality shall have, in the territory of that State Party in which they reside, the same rights and duties as other nationals of that State Party.

2. The provisions of this chapter do not affect:

a. the rules of international law concerning diplomatic or consular protection by a State Party in favour of one of its nationals who simultaneously possesses another nationality;

b. the application of the rules of private international law of each State Party in cases of multiple nationality.

CHAPTER VI. STATE SUCCESSION AND NATIONALITY

Article 18. Principles

1. In matters of nationality in cases of State succession, each State Party concerned shall respect the principles of the rule of law, the rules concerning human rights and the principles contained in Articles 4 and 5 of this Convention and in paragraph 2 of this article, in particular in order to avoid statelessness.

2. In deciding on the granting or the retention of nationality in cases of State succession, each State Party concerned shall take account in particular of:

a. the genuine and effective link of the person concerned with the State;

b. the habitual residence of the person concerned at the time of State succession;

c. the will of the person concerned;

d. the territorial origin of the person concerned.

3. Where the acquisition of nationality is subject to the loss of a foreign nationality, the provisions of Article 16 of this Convention shall apply.

Article 19. Settlement by international agreement

In cases of State succession, States Parties concerned shall endeavour to regulate matters relating to nationality by agreement amongst themselves and, where applicable, in

their relationship with other States concerned. Such agreements shall respect the principles and rules contained or referred to in this chapter.

Article 20. Principles concerning non-nationals

1. Each State Party shall respect the following principles:

a. nationals of a predecessor State habitually resident in the territory over which sovereignty is transferred to a successor State and who have not acquired its nationality shall have the right to remain in that State;

b. persons referred to in sub-paragraph a shall enjoy equality of treatment with nationals of the successor State in relation to social and economic rights.

2. Each State Party may exclude persons considered under paragraph 1 from employment in the public service involving the exercise of sovereign powers.

CHAPTER VII. MILITARY OBLIGATIONS IN CASES OF MULTIPLE NATIONALITY

Article 21. Fulfilment of military obligations

1. Persons possessing the nationality of two or more States Parties shall be required to fulfil their military obligations in relation to one of those States Parties only.

2. The modes of application of paragraph 1 may be determined by special agreements between any of the States Parties.

3. Except where a special agreement which has been, or may be, concluded provides otherwise, the following provisions are applicable to persons possessing the nationality of two or more States Parties:

a. Any such person shall be subject to military obligations in relation to the State Party in whose territory they are habitually resident. Nevertheless, they shall be free to choose, up to the age of 19 years, to submit themselves to military obligations as volunteers in relation to any other State Party of which they are also nationals for a total and effective period at least equal to that of the active military service required by the former State Party;

b. Persons who are habitually resident in the territory of a State Party of which they are not nationals or in that of a State which is not a State Party may choose to perform their military service in the territory of any State Party of which they are nationals;

c. Persons who, in accordance with the rules laid down in paragraphs a and b, shall fulfil their military obligations in relation to one State Party, as prescribed by the law of that State Party, shall be deemed to have fulfilled their military obligations in relation to any other State Party or States Parties of which they are also nationals;

d. Persons who, before the entry into force of this Convention between the States Parties of which they are nationals, have, in relation to one of those States Parties, fulfilled their military obligations in accordance with the law of that State Party, shall be deemed to have fulfilled the same obligations in relation to any other State Party or States Parties of which they are also nationals;

e. Persons who, in conformity with paragraph a, have performed their active military service in relation to one of the States Parties of which they are nationals, and subsequently transfer their habitual residence to the territory of the other State Party of which they are nationals, shall be liable to military service in the reserve only in relation to the latter State Party;

f. The application of this article shall not prejudice, in any respect, the nationality of the persons concerned;

g. In the event of mobilisation by any State Party, the obligations arising under this article shall not be binding upon that State Party.

*Article 22. Exemption from military obligations
or alternative civil service*

Except where a special agreement which has been, or may be, concluded provides otherwise, the following provisions are also applicable to persons possessing the nationality of two or more States Parties:

a. Article 21, paragraph 3, sub-paragraph c, of this Convention shall apply to persons who have been exempted from their military obligations or have fulfilled civil service as an alternative;

b. persons who are nationals of a State Party which does not require obligatory military service shall be considered as having satisfied their military obligations when they have their habitual residence in the territory of that State Party. Nevertheless, they should be deemed not to have satisfied their military obligations in relation to a State Party or States Parties of which they are equally nationals and where military service is required unless the said habitual residence has been maintained up to a certain age, which each State Party concerned shall notify at the time of signature or when depositing its instruments of ratification, acceptance or accession;

c. also persons who are nationals of a State Party which does not require obligatory military service shall be considered as having satisfied their military obligations when they have enlisted voluntarily in the military forces of that Party for a total and effective period which is at least equal to that of the active military service of the State Party or States Parties of which they are also nationals without regard to where they have their habitual residence.

CHAPTER VIII. CO-OPERATION BETWEEN THE STATES PARTIES

Article 23. Co-operation between the States Parties

1 With a view to facilitating co-operation between the States Parties, their competent authorities shall:

a. provide the Secretary General of the Council of Europe with information about their internal law relating to nationality, including instances of statelessness and multiple nationality, and about developments concerning the application of the Convention;

b. provide each other upon request with information about their internal law relating to nationality and about developments concerning the application of the Convention.

2. States Parties shall co-operate amongst themselves and with other member States of the Council of Europe within the framework of the appropriate intergovernmental body of the Council of Europe in order to deal with all relevant problems and to promote the progressive development of legal principles and practice concerning nationality and related matters.

Article 24. Exchange of information

Each State Party may at any time declare that it shall inform any other State Party, having made the same declaration, of the voluntary acquisition of its nationality by nationals of the other State Party, subject to applicable laws concerning data protection. Such a declaration may indicate the conditions under which the State Party will give such information. The declaration may be withdrawn at any time.

CHAPTER IX. APPLICATION OF THE CONVENTION

Article 25. Declarations concerning the application of the Convention

1. Each State may declare, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, that it will exclude Chapter VII from the application of the Convention.

2. The provisions of Chapter VII shall be applicable only in the relations between States Parties for which it is in force.

3. Each State Party may, at any subsequent time, notify the Secretary General of the Council of Europe that it will apply the provisions of Chapter VII excluded at the time of signature or in its instrument of ratification, acceptance, approval or accession. This notification shall become effective as from the date of its receipt.

Article 26. Effects of this Convention

1. The provisions of this Convention shall not prejudice the provisions of internal law and binding international instruments which are already in force or may come into force, under which more favourable rights are or would be accorded to individuals in the field of nationality.

2. This Convention does not prejudice the application of:

a. the 1963 Convention on the Reduction of Cases of Multiple Nationality and Military Obligations in Cases of Multiple Nationality and its Protocols;

b. other binding international instruments in so far as such instruments are compatible with this Convention,

in the relationship between the States Parties bound by these instruments.

CHAPTER X. FINAL CLAUSES

Article 27. Signature and entry into force

1. This Convention shall be open for signature by the member States of the Council of Europe and the non-member States which have participated in its elaboration. Such States may express their consent to be bound by:

- a. signature without reservation as to ratification, acceptance or approval; or
- b. signature subject to ratification, acceptance or approval, followed by ratification, acceptance or approval.

Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

2. This Convention shall enter into force, for all States having expressed their consent to be bound by the Convention, on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which three member States of the Council of Europe have expressed their consent to be bound by this Convention in accordance with the provisions of the preceding paragraph.

3. In respect of any State which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of signature or of the deposit of its instrument of ratification, acceptance or approval.

Article 28. Accession

1. After the entry into force of this Convention, the Committee of Ministers of the Council of Europe may invite any non-member State of the Council of Europe which has not participated in its elaboration to accede to this Convention.

2. In respect of any acceding State, this Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of deposit of the instrument of accession with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 29. Reservations

1. No reservations may be made to any of the provisions contained in Chapters I, II and VI of this Convention. Any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, make one or more reservations to other provisions of the Convention so long as they are compatible with the object and purpose of this Convention.

2. Any State which makes one or more reservations shall notify the Secretary General of the Council of Europe of the relevant contents of its internal law or of any other relevant information.

3. A State which has made one or more reservations in accordance with paragraph 1 shall consider withdrawing them in whole or in part as soon as circumstances permit. Such

withdrawal shall be made by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe and shall become effective as from the date of its receipt.

4. Any State which extends the application of this Convention to a territory mentioned in the declaration referred to in Article 30, paragraph 2, may, in respect of the territory concerned, make one or more reservations in accordance with the provisions of the preceding paragraphs.

5. A State Party which has made reservations in respect of any of the provisions in Chapter VII of the Convention may not claim application of the said provisions by another State Party save in so far as it has itself accepted these provisions.

Article 30. Territorial application

1. Any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which this Convention shall apply.

2. Any State may, at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Convention to any other territory specified in the declaration and for whose international relations it is responsible or on whose behalf it is authorised to give undertakings. In respect of such territory, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such declaration by the Secretary General.

3. Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to the Secretary General. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 31. Denunciation

1. Any State Party may at any time denounce the Convention as a whole or Chapter VII only by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.

2. Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of notification by the Secretary General.

Article 32. Notifications by the Secretary General

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe, any Signatory, any Party and any other State which has acceded to this Convention of:

- a. any signature;
- b. the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;

- c. any date of entry into force of this Convention in accordance with Articles 27 or 28 of this Convention;
- d. any reservation and withdrawal of reservations made in pursuance of the provisions of Article 29 of this Convention;
- e. any notification or declaration made under the provisions of Articles 23, 24, 25, 27, 28, 29, 30 and 31 of this Convention;
- f. any other act, notification or communication relating to this Convention.

[For the testimonium and the signatures, see p. 239 of this volume.]

[FRENCH TEXT — TEXTE FRANÇAIS]

CONVENTION EUROPÉENNE SUR LA NATIONALITÉ

PRÉAMBULE

Les Etats membres du Conseil de l'Europe et les autres Etats signataires de cette Convention,

Considérant que le but du Conseil de l'Europe est de réaliser une union plus étroite entre ses membres;

Considérant les nombreux instruments internationaux concernant la nationalité, la pluralité de nationalités et l'apatridie;

Reconnaissant qu'en matière de nationalité, tant les intérêts légitimes des Etats que ceux des individus doivent être pris en compte;

Désirant promouvoir le développement progressif des principes juridiques concernant la nationalité, ainsi que leur adoption en droit interne et désirant éviter, dans la mesure du possible, les cas d'apatridie;

Désirant éviter la discrimination dans les matières relatives à la nationalité;

Conscients du droit au respect de la vie familiale tel qu'il est contenu à l'article 8 de la Convention de sauvegarde des Droits de l'Homme et des Libertés fondamentales;

Notant que les Etats ont des positions différentes sur la question de pluralité de nationalités et reconnaissant que chaque Etat est libre de décider des conséquences qui découlent, dans son droit interne, de l'acquisition ou de la possession d'une autre nationalité par l'un de ses ressortissants;

Convenant qu'il est souhaitable de trouver des solutions appropriées aux conséquences de la pluralité de nationalités, notamment en ce qui concerne les droits et devoirs des ressortissants possédant plusieurs nationalités;

Considérant qu'il est souhaitable pour un individu possédant la nationalité de deux ou plusieurs Etats Parties de n'avoir à remplir ses obligations militaires qu'à l'égard d'une seule de ces Parties;

Constatant la nécessité de promouvoir la coopération internationale entre les autorités nationales responsables des questions de nationalité,

Sont convenus de ce qui suit:

CHAPITRE I. QUESTIONS GÉNÉRALES

Article 1. Objet de la Convention

Cette Convention établit des principes et des règles en matière de nationalité des personnes physiques et des règles déterminant les obligations militaires en cas de pluralité de nationalités, auxquels le droit interne des Etats Parties doit se conformer.

Article 2. Définitions

Au sens de cette Convention,

- a. "nationalité" désigne le lien juridique entre une personne et un Etat et n'indique pas l'origine ethnique de la personne;
- b. "pluralité de nationalités" désigne la possession simultanée de deux nationalités ou plus par la même personne;
- c. "enfant" désigne toute personne âgée de moins de 18 ans, sauf si la majorité est atteinte plus tôt en vertu du droit qui lui est applicable;
- d. "droit interne" désigne tous les types de disposition énoncés dans le cadre du système juridique national, notamment la constitution, les législations, les réglementations, les décrets, la jurisprudence, les règles coutumières et la pratique ainsi que les règles découlant des instruments internationaux contraignants.

CHAPITRE II. PRINCIPES GÉNÉRAUX CONCERNANT LA NATIONALITÉ

Article 3. Compétence de l'Etat

1. Il appartient à chaque Etat de déterminer par sa législation quels sont ses ressortissants.
2. Cette législation doit être admise par les autres Etats, pourvu qu'elle soit en accord avec les conventions internationales applicables, le droit international coutumier et les principes de droit généralement reconnus en matière de nationalité.

Article 4. Principes

Les règles sur la nationalité de chaque Etat Partie doivent être fondées sur les principes suivants:

- a. chaque individu a droit à une nationalité;
- b. l'apatridie doit être évitée;
- c. nul ne peut être arbitrairement privé de sa nationalité;
- d. ni le mariage, ni la dissolution du mariage entre un ressortissant d'un Etat Partie et un étranger, ni le changement de nationalité de l'un des conjoints pendant le mariage ne peuvent avoir d'effet de plein droit sur la nationalité de l'autre conjoint.

Article 5. Non-discrimination

1. Les règles d'un Etat Partie relatives à la nationalité ne doivent pas contenir de distinction ou inclure des pratiques constituant une discrimination fondée sur le sexe, la religion, la race, la couleur ou l'origine nationale ou ethnique.
2. Chaque Etat Partie doit être guidé par le principe de la non-discrimination entre ses ressortissants, qu'ils soient ressortissants à la naissance ou aient acquis sa nationalité ultérieurement.

CHAPITRE III. RÈGLES RELATIVES À LA NATIONALITÉ

Article 6. Acquisition de la nationalité

1. Chaque Etat Partie doit prévoir dans son droit interne l'acquisition de plein droit de sa nationalité par les personnes suivantes:

a. les enfants dont l'un des parents possède, au moment de la naissance de ces enfants, la nationalité de cet Etat Partie, sous réserve des exceptions qui peuvent être prévues en droit interne pour les enfants nés à l'étranger. A l'égard des enfants dont la filiation est établie par reconnaissance, par décision judiciaire ou par une procédure similaire, chaque Etat Partie peut prévoir que l'enfant acquière sa nationalité selon la procédure déterminée par son droit interne;

b. les nouveau-nés trouvés sur son territoire qui, autrement, seraient apatrides.

2. Chaque Etat Partie doit prévoir dans son droit interne l'acquisition de sa nationalité par les enfants nés sur son territoire qui n'acquièrent pas à la naissance une autre nationalité. Cette nationalité sera accordée:

a. de plein droit à la naissance; ou

b. par la suite, aux enfants qui sont restés apatrides, sur demande souscrite, suivant les modalités prévues par le droit interne de l'Etat Partie, auprès de l'autorité compétente, par l'enfant concerné ou en son nom. Cette demande peut être subordonnée à la résidence légale et habituelle sur son territoire pendant une période qui précède immédiatement le dépôt de la demande, ne dépassant pas cinq années.

3. Chaque Etat Partie doit prévoir dans son droit interne, pour les personnes qui résident légalement et habituellement sur son territoire, la possibilité d'une naturalisation. Il ne doit pas prévoir, parmi les conditions de naturalisation, une période de résidence dépassant dix ans avant le dépôt de la demande.

4. Chaque Etat Partie doit faciliter dans son droit interne l'acquisition de sa nationalité par les personnes suivantes:

a. conjoints de ses ressortissants;

b. enfants d'un de ses ressortissants, qui font l'objet de l'exception prévue à l'article 6, paragraphe 1, alinéa a;

c. enfants dont un parent acquiert ou a acquis sa nationalité;

d. enfants adoptés par un de ses ressortissants;

e. personnes nées sur son territoire et y résidant légalement et habituellement;

f. personnes qui résident sur son territoire légalement et habituellement pendant une période commençant avant l'âge de 18 ans, période à déterminer par le droit interne de l'Etat Partie concerné;

g. apatrides et réfugiés reconnus qui résident légalement et habituellement sur son territoire.

Article 7. Perte de la nationalité de plein droit ou à l'initiative d'un Etat Partie

1. Un Etat Partie ne peut prévoir dans son droit interne la perte de sa nationalité de plein droit ou à son initiative, sauf dans les cas suivants:

- a. acquisition volontaire d'une autre nationalité;
- b. acquisition de la nationalité de l'Etat Partie à la suite d'une conduite frauduleuse, par fausse information ou par dissimulation d'un fait pertinent de la part du requérant;
- c. engagement volontaire dans des forces militaires étrangères;
- d. comportement portant un préjudice grave aux intérêts essentiels de l'Etat Partie;
- e. absence de tout lien effectif entre l'Etat Partie et un ressortissant qui réside habituellement à l'étranger;
- f. lorsqu'il est établi, pendant la minorité d'un enfant, que les conditions prévues par le droit interne ayant entraîné l'acquisition de plein droit de la nationalité de l'Etat Partie ne sont plus remplies;
- g. adoption d'un enfant lorsque celui-ci acquiert ou possède la nationalité étrangère de l'un ou de ses deux parents adoptifs.

2. Un Etat Partie peut prévoir la perte de sa nationalité par les enfants dont les parents perdent sa nationalité, à l'exception des cas couverts par les alinéas c et d du paragraphe 1. Cependant, les enfants ne perdent pas leur nationalité si l'un au moins de leurs parents conserve cette nationalité.

3. Un Etat Partie ne peut prévoir dans son droit interne la perte de sa nationalité en vertu des paragraphes 1 et 2 de cet article si la personne concernée devient ainsi apatride, à l'exception des cas mentionnés au paragraphe 1, alinéa b, de cet article.

Article 8. Perte de la nationalité à l'initiative de l'individu

1. Chaque Etat Partie doit permettre la renonciation à sa nationalité, à condition que les personnes concernées ne deviennent pas apatrides.

2. Cependant, un Etat Partie peut prévoir dans son droit interne que seuls les ressortissants qui résident habituellement à l'étranger peuvent renoncer à sa nationalité.

Article 9. Réintégration dans la nationalité

Chaque Etat Partie facilitera, pour les cas et dans les conditions prévues par son droit interne, la réintégration dans sa nationalité des personnes qui la possédaient et qui résident légalement et habituellement sur son territoire.

CHAPITRE IV. PROCÉDURES CONCERNANT LA NATIONALITÉ

Article 10. Traitement des demandes

Chaque Etat Partie doit faire en sorte de traiter dans un délai raisonnable les demandes concernant l'acquisition, la conservation, la perte de sa nationalité, la réintégration dans sa nationalité ou la délivrance d'une attestation de nationalité.

Article 11. Décisions

Chaque Etat Partie doit faire en sorte que les décisions concernant l'acquisition, la conservation, la perte de sa nationalité, la réintégration dans sa nationalité ou la délivrance d'une attestation de nationalité soient motivées par écrit.

Article 12. Droit à un recours

Chaque Etat Partie doit faire en sorte que les décisions concernant l'acquisition, la conservation, la perte de sa nationalité, la réintégration dans sa nationalité ou la délivrance d'une attestation de nationalité puissent faire l'objet d'un recours administratif ou judiciaire conformément à son droit interne.

Article 13. Frais administratifs

1. Chaque Etat Partie doit faire en sorte que les frais administratifs occasionnés par l'acquisition, la conservation, la perte de sa nationalité, la réintégration dans sa nationalité ou la délivrance d'une attestation de nationalité soient raisonnables.

2. Chaque Etat Partie doit faire en sorte que les frais administratifs occasionnés par un recours administratif ou judiciaire ne constituent pas un empêchement pour les demandeurs.

CHAPITRE V. PLURALITÉ DE NATIONALITÉS

Article 14. Cas de pluralité de nationalités de plein droit

1. Un Etat Partie doit permettre:

a. aux enfants ayant acquis automatiquement à la naissance des nationalités différentes de garder ces nationalités;

b. à ses ressortissants d'avoir une autre nationalité lorsque cette autre nationalité est acquise automatiquement par mariage.

2. La conservation des nationalités mentionnées au paragraphe 1 est subordonnée aux dispositions pertinentes de l'article 7 de la Convention.

Article 15. Autres cas possibles de pluralité de nationalités

Les dispositions de la Convention ne limitent pas le droit de chaque Etat Partie de déterminer dans son droit interne si:

- a. ses ressortissants qui acquièrent ou possèdent la nationalité d'un autre Etat gardent ou perdent la nationalité de cet Etat Partie,
- b. l'acquisition ou la conservation de sa nationalité est subordonnée à la renonciation ou la perte d'une autre nationalité.

Article 16. Conservation de la nationalité précédente

Un Etat Partie ne doit pas faire de la renonciation ou de la perte d'une autre nationalité une condition pour l'acquisition ou le maintien de sa nationalité lorsque cette renonciation ou cette perte n'est pas possible ou ne peut être raisonnablement exigée.

Article 17. Droits et devoirs relatifs à la pluralité de nationalités

1. Les ressortissants d'un Etat Partie possédant une autre nationalité doivent avoir, sur le territoire de cet Etat Partie dans lequel ils résident, les mêmes droits et devoirs que les autres ressortissants de cet Etat Partie.

2. Les dispositions du présent chapitre ne portent pas atteinte:

- a. aux règles de droit international relatives à la protection diplomatique ou consulaire qu'un Etat Partie accorde à l'un de ses ressortissants possédant simultanément une autre nationalité,
- b. à l'application des règles de droit international privé de chaque Etat Partie en cas de pluralité de nationalités.

CHAPITRE VI. SUCCESSION D'ETATS ET NATIONALITÉ

Article 18. Principes

1. S'agissant des questions de nationalité en cas de succession d'Etats, chaque Etat Partie concerné doit respecter les principes de la prééminence du droit, les règles en matière de droits de l'homme et les principes qui figurent aux articles 4 et 5 de cette Convention et au paragraphe 2 de cet article, notamment pour éviter l'apatridie.

2. En se prononçant sur l'octroi ou la conservation de la nationalité en cas de succession d'Etats, chaque Etat Partie concerné doit tenir compte notamment:

- a. du lien véritable et effectif entre la personne concernée et l'Etat;
- b. de la résidence habituelle de la personne concernée au moment de la succession d'Etats;
- c. de la volonté de la personne concernée;
- d. de l'origine territoriale de la personne concernée.

3. Lorsque l'acquisition de la nationalité est subordonnée à la perte d'une nationalité étrangère, les dispositions de l'article 16 de cette Convention sont applicables.

Article 19. Règlement par accord international

En cas de succession d'Etats, les Etats Parties concernés doivent s'efforcer de régler les questions relatives à la nationalité par accord entre eux et, le cas échéant, dans leurs relations avec d'autres Etats concernés. De tels accords doivent respecter les principes et les règles contenus ou évoqués dans le présent chapitre.

Article 20. Principes concernant les non-ressortissants

1. Chaque Etat Partie doit respecter les principes suivants:

a. les ressortissants d'un Etat prédécesseur résidant habituellement sur le territoire dont la souveraineté est transmise à un Etat successeur, dont ils n'ont pas acquis la nationalité, doivent avoir le droit de rester dans cet Etat;

b. les personnes mentionnées au paragraphe a doivent bénéficier de l'égalité de traitement avec les ressortissants de l'Etat successeur en ce qui concerne les droits sociaux et économiques.

2. Chaque Etat Partie peut exclure les personnes visées par le paragraphe 1 des emplois de l'administration publique en tant qu'investi de l'exercice de la puissance publique.

CHAPITRE VII. OBLIGATIONS MILITAIRES EN CAS DE PLURALITÉ DE NATIONALITÉS

Article 21. Modalités d'exécution des obligations militaires

1. Tout individu qui possède la nationalité de deux ou plusieurs Etats Parties n'est tenu de remplir ses obligations militaires qu'à l'égard d'un seul de ces Etats Parties.

2. Des accords spéciaux entre les Etats Parties intéressés pourront déterminer les modalités d'application de la disposition prévue au paragraphe 1.

3. A défaut d'accords spéciaux conclus ou à conclure, les dispositions suivantes sont applicables à des individus possédant la nationalité de deux ou plusieurs Etats Parties:

a. les individus seront soumis aux obligations militaires de l'Etat Partie sur le territoire duquel ils résident habituellement. Néanmoins, ces individus auront la faculté jusqu'à l'âge de 19 ans de se soumettre aux obligations militaires dans l'un quelconque des Etats Parties dont ils possèdent également la nationalité sous forme d'engagement volontaire pour une durée totale et effective au moins égale à celle du service militaire actif dans l'autre Etat Partie;

b. les individus qui ont leur résidence habituelle sur le territoire d'un Etat Partie dont ils ne sont pas ressortissants ou d'un Etat non contractant auront la faculté de choisir parmi les Etats Parties dont ils possèdent la nationalité celui dans lequel ils désirent accomplir leurs obligations militaires;

c. les individus qui, conformément aux règles prévues aux paragraphes a et b, auront satisfait à leurs obligations militaires à l'égard d'un Etat Partie, dans les conditions prévues par la législation de cet Etat Partie, seront considérés comme ayant satisfait aux obligations militaires à l'égard de l'Etat Partie ou des Etats Parties dont ils sont également ressortissants;

d. les individus qui, antérieurement à l'entrée en vigueur de cette Convention entre les Etats Parties dont ils possèdent la nationalité, ont satisfait dans l'un quelconque de ces Etats Parties aux obligations militaires prévues par la législation de celui-ci, seront considérés comme ayant satisfait à ces mêmes obligations dans l'Etat Partie ou les Etats Parties dont ils sont également ressortissants;

e. lorsque les individus ont accompli leur service militaire actif dans l'un des Etats Parties dont ils possèdent la nationalité, en conformité avec le paragraphe a, et qu'ils transfèrent ultérieurement leur résidence habituelle sur le territoire de l'autre Etat Partie dont ils possèdent la nationalité, ils ne pourront être soumis, s'il y a lieu, aux obligations militaires de réserve que dans ce dernier Etat Partie;

f. l'application des dispositions du présent article n'affecte en rien la nationalité des individus;

g. en cas de mobilisation dans l'un des Etats Parties, les obligations découlant des dispositions du présent article ne sont pas applicables en ce qui concerne cet Etat Partie.

Article 22. Dispense ou exemption des obligations militaires ou du service civil de remplacement

A défaut d'accords spéciaux conclus ou à conclure, les dispositions suivantes sont également applicables à des individus possédant la nationalité de deux ou plusieurs Etats Parties:

a. l'article 21, paragraphe 3, alinéa c, de cette Convention s'applique aux individus qui ont été exemptés de leurs obligations militaires ou ont accompli en remplacement un service civil;

b. seront considérés comme ayant satisfait à leurs obligations militaires les individus ressortissants d'un Etat Partie qui ne prévoit pas de service militaire obligatoire, s'ils ont leur résidence habituelle sur le territoire de cet Etat Partie. Toutefois, ils pourront n'être considérés comme ayant satisfait à leurs obligations militaires à l'égard de l'Etat Partie ou des Etats Parties dont ils sont également ressortissants et où un service militaire est prévu que si cette résidence habituelle a duré jusqu'à un certain âge que chaque Etat Partie concerné indiquera au moment de la signature ou lors du dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation ou d'adhésion;

c. seront aussi considérés comme ayant satisfait à leurs obligations militaires les individus ressortissants d'un Etat Partie qui ne prévoit pas de service militaire obligatoire, s'ils se sont engagés volontairement dans les forces militaires de cet Etat Partie pour une durée totale et effective au moins égale au service militaire actif de l'Etat Partie ou des Etats Parties dont ils possèdent également la nationalité, et ceci quel que soit le lieu de leur résidence habituelle.

CHAPITRE VIII. COOPÉRATION ENTRE LES ETATS PARTIES

Article 23. Coopération entre les Etats Parties

1. En vue de faciliter la coopération entre les Etats Parties, leurs autorités compétentes doivent:

a. communiquer au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe des renseignements sur leur droit interne relatif à la nationalité, incluant les situations d'apatridie et de pluralité de nationalités, et sur les développements intervenus dans l'application de la Convention;

b. se communiquer mutuellement sur demande des renseignements concernant le droit interne sur la nationalité et sur les développements intervenus dans l'application de la Convention.

2. Les Etats Parties doivent coopérer entre eux et avec les autres Etats membres du Conseil de l'Europe dans le cadre de l'organe intergouvernemental approprié du Conseil de l'Europe afin de régler tous les problèmes pertinents et de promouvoir le développement progressif des principes et de la pratique juridiques concernant la nationalité et les questions y afférentes.

Article 24. Echange d'informations

Chaque Etat Partie peut, à tout moment, déclarer qu'il s'engage à informer un autre Etat Partie qui avait fait la même déclaration, de l'acquisition volontaire de sa nationalité par des ressortissants de l'autre Etat Partie, sous réserve des lois applicables concernant la protection des données. Une telle déclaration peut indiquer les conditions dans lesquelles l'Etat Partie fournira de telles informations. La déclaration peut être retirée à tout moment.

CHAPITRE IX. APPLICATION DE LA CONVENTION

Article 25. Déclarations concernant l'application de la Convention

1. Chaque Etat peut, au moment de la signature ou au moment du dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion, déclarer qu'il exclura le chapitre VII de l'application de cette Convention.

2. Les dispositions du chapitre VII sont applicables seulement dans le cadre des relations entre les Etats Parties vis-à-vis desquels il est entré en vigueur.

3. Chaque Etat Partie peut, à tout autre moment par la suite, notifier au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe qu'il appliquera les dispositions du chapitre VII exclu au moment de la signature ou dans son instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion. Cette notification prendra effet à la date de sa réception.

Article 26. Effets de la Convention

1. Les dispositions de cette Convention ne portent pas atteinte aux dispositions de droit interne et des instruments internationaux contraignants qui sont ou entreront en vigueur, en vertu desquels des droits supplémentaires sont ou seraient accordés aux individus dans le domaine de la nationalité.

2. Cette Convention ne porte pas préjudice à l'application:

a. de la Convention sur la réduction des cas de pluralité de nationalités et sur les obligations militaires en cas de pluralité de nationalités de 1963 et de ses protocoles;

b. d'autres instruments internationaux contraignants dans la mesure où ces instruments sont compatibles avec cette Convention,

dans les relations entre les Etats Parties liés par ces instruments.

CHAPITRE X. CLAUSES FINALES

Article 27. Signature et entrée en vigueur

1. Cette Convention est ouverte à la signature des Etats membres du Conseil de l'Europe et des Etats non membres qui ont participé à son élaboration. Ces Etats peuvent exprimer leur consentement à être liés par:

a. signature sans réserve de ratification, d'acceptation ou d'approbation; ou

b. signature, sous réserve de ratification, d'acceptation ou d'approbation, suivie de ratification, d'acceptation ou d'approbation.

Les instruments de ratification, d'acceptation ou d'approbation seront déposés près le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

2. Cette Convention entrera en vigueur, pour tous les Etats ayant exprimé leur consentement à être liés par cette Convention, le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de trois mois après la date à laquelle trois Etats membres du Conseil de l'Europe auront exprimé leur consentement à être liés par cette Convention conformément aux dispositions du paragraphe précédent.

3. Pour tout Etat qui exprimera ultérieurement son consentement à être lié par cette Convention, celle-ci entrera en vigueur le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de trois mois après la date de la signature ou du dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation ou d'approbation.

Article 28. Adhésion

1. Après l'entrée en vigueur de cette Convention, le Comité des Ministres du Conseil de l'Europe pourra inviter tout Etat non membre du Conseil de l'Europe qui n'a pas participé à son élaboration à adhérer à cette Convention.

2. Pour tout Etat adhérent, cette Convention entrera en vigueur le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de trois mois après la date du dépôt de l'instrument d'adhésion près le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

Article 29. Réserves

1. Aucune réserve ne peut être formulée vis-à-vis de toute disposition contenue dans les chapitres I, II et VI de cette Convention. Tout Etat peut, au moment de la signature ou au moment du dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion, formuler une ou plusieurs réserves vis-à-vis d'autres dispositions de la Convention pourvu qu'elles soient compatibles avec l'objet et le but de cette Convention.

2. Tout Etat qui formule une ou plusieurs réserves doit notifier au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe le contenu pertinent de son droit interne ou toute information pertinente.

3. Un Etat qui a formulé une ou plusieurs réserves en vertu du paragraphe 1 examinera leur retrait en tout ou en partie dès que les circonstances le permettront. Ce retrait est effectué en adressant une notification au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe. Le retrait prendra effet à la date de réception de la notification par le Secrétaire Général.

4. Un Etat qui étend l'application de cette Convention à un territoire désigné par une déclaration prévue en application du paragraphe 2 de l'article 30 peut, pour le territoire concerné, formuler une ou plusieurs réserves, conformément aux dispositions des paragraphes précédents.

5. Un Etat Partie qui a formulé des réserves vis-à-vis de toute disposition du chapitre VII de cette Convention ne peut prétendre à l'application de cette disposition par un autre Etat Partie que dans la mesure où il l'a lui-même acceptée.

Article 30. Application territoriale

1. Tout Etat peut, au moment de la signature ou au moment du dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion, désigner le ou les territoires auxquels s'appliquera cette Convention.

2. Tout Etat peut, à tout autre moment par la suite, par une déclaration adressée au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe, étendre l'application de cette Convention à tout autre territoire désigné dans la déclaration et dont il assure les relations internationales ou pour lequel il est habilité à stipuler. La Convention entrera en vigueur à l'égard de ce territoire le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de trois mois après la date de réception de la déclaration par le Secrétaire Général.

3. Toute déclaration faite en vertu des deux paragraphes précédents pourra être retirée, en ce qui concerne tout territoire désigné dans cette déclaration, par notification adressée au Secrétaire Général. Le retrait prendra effet le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de trois mois après la date de réception de la notification par le Secrétaire Général.

Article 31. Dénonciation

1. Tout Etat Partie peut, à tout moment, dénoncer la totalité de la Convention ou uniquement le chapitre VII en adressant une notification au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

2. La dénonciation prendra effet le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de trois mois après la date de réception de la notification par le Secrétaire Général.

Article 32. Notifications par le Secrétaire Général

Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe notifiera aux Etats membres du Conseil, à tout Signataire, à toute Partie et à tout autre Etat ayant adhéré à cette Convention:

- a. toute signature;
- b. le dépôt de tout instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion;
- c. toute date d'entrée en vigueur de cette Convention conformément à ses articles 27 et 28;
- d. toute réserve et tout retrait de réserve formulés conformément aux dispositions de l'article 29 de cette Convention;
- e. toute notification ou déclaration formulée conformément aux dispositions des articles 23, 24, 25, 27, 28, 29, 30 et 31 de cette Convention;
- f. tout autre acte, notification ou communication ayant trait à cette Convention.

[Pour le testimonium et les signatures, voir p. 239 du présent volume.]

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at Strasbourg, this sixth day of November 1997, in English and in French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe, to the non-member States which have participated in the elaboration of this Convention and to any State invited to accede to this Convention.

En foi de quoi, les soussignés, dûment autorisés à cet effet, ont signé la présente Convention.

Fait à Strasbourg, le 6 novembre 1997, en français et en anglais, les deux textes faisant également foi, en un seul exemplaire qui sera déposé dans les archives du Conseil de l'Europe. Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe en communiquera copie certifiée conforme à chacun des Etats membres du Conseil de l'Europe, aux Etats non membres qui ont participé à l'élaboration de cette Convention et à tout Etat invité à adhérer à cette Convention.

For the Government
of the Republic of Albania :

Pour le Gouvernement
de la République d'Albanie :

Budapest, le 7 mai 1999
*sous réserve de ratification
ou d'acceptation*

[Subject to ratification
or acceptance.]

Paskal MILO

For the Government
of the Principality of Andorra :

Pour le Gouvernement
de la Principauté d'Andorre :

For the Government
of the Republic of Austria :

Pour le Gouvernement
de la République d'Autriche :

*with reservation in respect
of ratification or acceptance*

[Sous réserve de ratification
ou d'acceptation.]

Ulrich HACK

For the Government
of the Kingdom of Belgium :

Pour le Gouvernement
du Royaume de Belgique :

For the Government
of the Republic of Bulgaria :

Pour le Gouvernement
de la République de Bulgarie :

Strasbourg, le 15 janvier 1998
*sous réserve de ratification
ou d'acceptation*

[**Subject to ratification
or acceptance**]

Svetlozar RAEV

For the Government
of the Republic of Croatia :

Pour le Gouvernement
de la République de Croatie :

For the Government
of the Republic of Cyprus :

Pour le Gouvernement
de la République de Chypre :

For the Government
of the Czech Republic :

Pour le Gouvernement
de la République tchèque :

Budapest, 7 May 1999
*with reservation in respect
of ratification or acceptance*

[**Sous réserve de
ratification ou
d'acceptation**]

Jiri MUCHA

For the Government
of the Kingdom of Denmark :

Pour le Gouvernement
du Royaume de Danemark :

*with reservation in respect
of ratification or acceptance*

[**Sous réserve de
ratification ou
d'acceptation**]

Arne BELLING

For the Government
of the Republic of Estonia :

Pour le Gouvernement
de la République d'Estonie :

For the Government
of the Republic of Finland :

Pour le Gouvernement
de la République de Finlande :

*with reservation in respect
of ratification or acceptance*

**[Sous réserve de
ratification ou
d'acceptation]**

Tarja HALONEN

For the Government
of the French Republic :

Pour le Gouvernement
de la République française :

Strasbourg, le 4 juillet 2000
*sous réserve de ratification
ou d'acceptation*

**[Subject to ratification
or acceptance]**

Jacques WARIN

For the Government
of the Federal Republic of Germany :

Pour le Gouvernement
de la République fédérale d'Allemagne :

For the Government
of the Hellenic Republic :

Pour le Gouvernement
de la République hellénique :

*sous réserve de ratification
ou d'acceptation*

**[Subject to ratification
or acceptance]**

Georges PAPANDREOU

For the Government
of the Republic of Hungary :

Pour le Gouvernement
de la République de Hongrie :

*with reservation in respect
of ratification or acceptance*

**[Sous réserve de ratification
ou d'acceptation]**

László KOVÁCS

For the Government
of the Icelandic Republic :

Pour le Gouvernement
de la République islandaise :

*with reservation in respect
of ratification or acceptance*

**[Sous réserve de ratification
ou d'acceptation]**

Sveinn BJÖRNSSON

For the Government
of Ireland :

Pour le Gouvernement
d'Irlande :

For the Government
of the Italian Republic :

Pour le Gouvernement
de la République italienne :

*sous réserve de ratification
ou d'acceptation*

**[Subject to ratification or
acceptance]**

Piero FASSINO

For the Government
of the Republic of Latvia :

Pour le Gouvernement
de la République de Lettonie :

For the Government
of the Principality of Liechtenstein :

Pour le Gouvernement
de la Principauté de Liechtenstein :

For the Government
of the Republic of Lithuania :

Pour le Gouvernement
de la République de Lituanie :

For the Government
of the Grand Duchy of Luxembourg :

Pour le Gouvernement
du Grand-Duché de Luxembourg :

For the Government
of Malta :

Pour le Gouvernement
de Malte :

For the Government
of the Republic of Moldova :

Pour le Gouvernement
de la République de Moldova :

Strasbourg, 3 November 1998
*with reservation in respect
of ratification or acceptance*

[**Sous réserve de ratification
ou d'acceptation**]

Iurie LEANCA

For the Government
of the Kingdom of the Netherlands :

Pour le Gouvernement
du Royaume des Pays-Bas :

*with reservation in respect
of ratification or acceptance*

[**Sous réserve de ratification
ou d'acceptation**]

Johan S. L. GUALTHERIE VAN WEEZEL

For the Government
of the Kingdom of Norway :

Pour le Gouvernement
du Royaume de Norvège :

*with reservation in respect
of ratification or acceptance*

[**Sous réserve de ratification
ou d'acceptation**]

Åslaug Marie HAGA

For the Government
of the Republic of Poland :

Pour le Gouvernement
de la République de Pologne :

Strasbourg, 29 avril 1999
*sous réserve de ratification
ou d'acceptation*

**[Subject to ratification
or acceptance.]**

Marcin RYBICKI

For the Government
of the Republic of Portugal :

Pour le Gouvernement
de la République portugaise :

*sous réserve de ratification
ou d'acceptation*

**[Subject to ratification or
acceptance.]**

Francisco SEIXAS DA COSTA

For the Government
of Romania :

Pour le Gouvernement
de la Roumanie :

*with reservation in respect
of ratification or acceptance*

**[Sous réserve de ratification
ou d'acceptation.]**

Adrian SEVERIN

For the Government
of the Russian Federation :

Pour le Gouvernement
de la Fédération de Russie :

*with reservation in respect
of ratification or acceptance*

**[Sous réserve de ratification
ou d'acceptation]**

Igor IVANOV

For the Government
of the Republic of San Marino :

Pour le Gouvernement
de la République de Saint-Marin :

For the Government
of the Slovak Republic :

Pour le Gouvernement
de la République slovaque :

*with reservation in respect
of ratification or acceptance*

**[Sous réserve de ratification
ou d'acceptation]**

Viera STRÁZNICKÁ

For the Government
of the Republic of Slovenia :

Pour le Gouvernement
de la République de Slovénie :

For the Government
of the Kingdom of Spain :

Pour le Gouvernement
du Royaume d'Espagne :

For the Government
of the Kingdom of Sweden :

Pour le Gouvernement
du Royaume de Suède :

*with reservation in respect
of ratification or acceptance*

**[Sous réserve de ratification
ou d'acceptation]**

Gunnar LUND

For the Government
of the Swiss Confederation :

Pour le Gouvernement
de la Confédération suisse :

**For the Government
of the Turkish Republic :**

**Pour le Gouvernement
de la République turque :**

**For the Government
of Ukraine :**

**Pour le Gouvernement
de l'Ukraine :**

**For the Government
of the United Kingdom of Great Britain
and Northern Ireland :**

**Pour le Gouvernement
du Royaume-Uni de Grande-Bretagne
et d'Irlande du Nord :**

**For the Government
of the Republic of Armenia :**

**Pour le Gouvernement
de la République d'Arménie :**

For the Government
of the Republic of Azerbaijan :

Pour le Gouvernement
de la République d'Azerbaïdjan :

For the Government
of the Republic of Belarus :

Pour le Gouvernement
de la République de Bélarus :

For the Government
of the Republic of Bosnia and Herzegovina :

Pour le Gouvernement
de la République de Bosnie et Herzégovine :

For the Government
of Canada :

Pour le Gouvernement
du Canada :

**For the Government
of the Republic of Georgia :**

**Pour le Gouvernement
de la République de Géorgie :**

For the Holy See :

Pour le Saint-Siège :

**For the Government
of the Kyrghyz Republic :**

**Pour le Gouvernement
de la République kirghize :**

**For the Government
of the United States of America :**

**Pour le Gouvernement
des Etats-Unis d'Amérique :**

RESERVATION MADE UPON RATIFICATION

RÉSERVE FAITE LORS DE LA RATIFICATION

AUSTRIA -- AUTRICHE

English text -- Texte anglais

1) Reservation concerning Article 6 and Article 7

Austria declares that the term "Parents/parents" used in Articles 6 and 7 of this Convention does not, according to the Austrian legislation on nationality, include the father of children born out of wedlock.

2) Declaration concerning Article 6 and Article 9

Austria declares that the term "lawful and habitual residence/résidence légale et habituelle" used in Articles 6 and 9 of this Convention will be interpreted according to the Austrian legislation on nationality as "Hauptwohnsitz" (main domicile) in the sense of the Austrian legislation concerning the main domicile.

3) Declaration concerning Article 6, paragraph 1, lit (b)

Austria declares to retain the right that foundlings found in the territory of the Republic are regarded, until proven to the contrary, as nationals by descent only if they are found under the age of six months.

4) Reservation concerning Article 6, paragraph 2, lit (b)

Austria declares to retain the right to grant an alien nationality only if he:

1. was born in the territory of the Republic and has been stateless since birth;
2. has had his ordinary residence in the territory of the Republic for a period of not less than ten years, of which a continuous period of not less than five years must precede the granting of nationality;
3. has not been convicted with final effect by a domestic court for certain offences, specified in section 14, paragraph 1, sub-paragraph 3, of the Law on Nationality 1985 as amended;
4. has neither been sentenced with final effect by a domestic nor a foreign court to imprisonment of five or more years; if the offences underlying the sentence pronounced by the foreign court are also punishable under domestic law and the sentence was passed in proceedings complying with the principles of Article 6 of the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms of 4th November 1950;
5. applies for naturalisation after completing the age of eighteen and not later than two years after attaining majority.

5) Reservation concerning Article 6, paragraph 4, lit (g)

Austria declares to retain the right not to facilitate the acquisition of its nationality for stateless persons and recognised refugees lawfully and habitually resident on its territory (i.e. main domicile) for this reason alone.

6) Reservations concerning Article 7

i) Austria declares to retain the right to deprive a national of its nationality if:

1. he acquired the nationality more than two years ago either through naturalisation or the extension of naturalisation under the Law on Nationality of 1985 as amended;

2. neither Section 10, paragraph 4, nor Section 16, paragraph 2, nor Section 17, paragraph 4, of the Law on Nationality 1985 as amended were applied;

3. on the day of naturalisation (extension of naturalisation) he was not a refugee as defined in the Convention of 28th July 1951 or the Protocol relating to the legal Status of Refugees of 31st January 1967, and

4. despite the acquisition of its nationality he has retained a foreign nationality for reasons he is accountable for.

ii) Austria declares to retain the right to deprive a national of its nationality, if such person, being in the service of a foreign State, conducts himself in a manner seriously prejudicial to the interests or the reputation of the Republic of Austria.

7) Reservation concerning Article 7 in conjunction with Article 7, paragraph 1, lit (c)

Austria declares to retain the right to deprive a national of its nationality, if such person voluntarily enters the military service of a foreign State.

8) Reservation concerning Article 7 in conjunction with Article 7, paragraph 1, lit (f)

Austria declares to retain the right to deprive a national of its nationality whenever it has been ascertained that the conditions leading to the acquisition of nationality *ex lege*, as defined by its internal law, are not fulfilled any more.

9) Reservation concerning Article 8, paragraph 1

Austria declares to retain the right of permitting renunciation of its nationality by a national only in the case that:

1. the national possesses a foreign nationality;

2. no criminal procedure or execution of a criminal sentence is pending in Austria for an offence punishable with more than six months of imprisonment;

3. in the case of the national, being a male person, he is not a member of the Federal Armed Forces and:

a) has not yet passed the age of sixteen or has already passed the age of thirty-six;

b) has fulfilled his regular military or civilian service obligations;

c) has been found unfit for military service by the Recruiting Commission or has been declared permanently unfit for any kind of civilian service by the competent administrative physician;

d) has been dispensed from recruitment to the Federal army for reasons of mental illness or mental disorder, or

e) has fulfilled the military obligations, or in their place service obligations in another State of which he is a national and is therefore dispensed from regular military or civilian service on the basis of a bilateral agreement or an international convention.

The conditions listed under sub-paragraphs 2 and 3 do not apply if the person renouncing his nationality has had his ordinary residence outside the territory of the Republic for a continuous period of not less than five years.

10) Reservation concerning Article 22, lit (a)

Austria declares to retain the right that a person who has been exempted from his military obligations in relation to one State Party is not deemed having fulfilled his military obligation in relation to the Republic of Austria.

11) Declaration concerning Article 22, lit (h)

Austria declares that in the Republic of Austria the age referred to in Article 22, lit (b) is considered to have been reached with completion of age 35.

12) Reservation concerning Article 21 and Article 22

Austria declares that the terms "military obligations/ obligations militaires" used in Articles 21 and 22 of this Convention will be interpreted in a manner that they only comprise the obligation of an individual to fulfil his compulsory military service. Other military obligations are not affected by this Convention.

French text -- Texte français

1) Réserve concernant l'article 6 et l'article 7

L'Autriche déclare que, conformément aux dispositions de la législation sur la nationalité en Autriche, l'expression « parents/parents » employée aux articles 6 et 7 de la présente Convention ne sera pas comprise comme se référant au père d'un enfant naturel.

2) Déclaration concernant l'article 6 et l'article 9

L'Autriche déclare que, conformément aux dispositions de la législation sur la nationalité en Autriche, l'expression employée aux articles 6 et 9 de la présente Convention « résidence légale et habituelle/ lawful and habitual residence » sera comprise comme « résidence principale » aux termes de la législation sur la résidence principale en Autriche.

3) Déclaration concernant l'article 6, paragraphe 1, alinéa b

L'Autriche déclare se réserver le droit de ne considérer les nouveau-nés trouvés sur son territoire comme possédant la nationalité autrichienne par filiation jusqu'à preuve du contraire, que s'ils ont été trouvés sur le territoire de la République d'Autriche à un âge inférieur à six mois.

4) Réserve concernant l'article 6, paragraphe 2, alinéa b

L'Autriche déclare se réserver le droit de n'accorder la nationalité à un étranger que:

1. si cet individu est né sur le territoire de la République d'Autriche et qu'il soit apatride depuis sa naissance;

2. s'il a eu pendant au moins dix ans au total sa résidence principale sur le territoire de la République d'Autriche, dont une période ininterrompue pendant les cinq dernières années immédiatement avant l'octroi de la nationalité;

3. s'il n'a pas été condamné par un tribunal interne à une peine exécutoire pour des infractions pénales énumérées à l'article 14, paragraphe 1, alinéa 3, de la Loi sur la nationalité de 1985 dans la version en vigueur;

4. s'il n'a pas été condamné, ni par un tribunal interne, ni par un tribunal étranger, à une peine privative de liberté d'une durée de cinq ans ou plus, que les faits délictueux donnant lieu à la condamnation par le tribunal étranger soient également punissables selon le droit interne et que la condamnation ait été prononcée dans une procédure conforme aux principes énoncés à l'article 6 de la Convention européenne de sauvegarde des Droits de l'Homme et des Libertés Fondamentales du 4 novembre 1950, et

5. s'il sollicite la naturalisation après avoir atteint l'âge de 18 ans révolus et au plus tard deux ans après avoir accédé à la majorité.

5) Réserve concernant l'article 6, paragraphe 4, alinéa g

L'Autriche déclare se réserver le droit de ne pas faciliter aux apatrides et aux réfugiés reconnus qui résident légalement et habituellement sur son territoire (i.e. résidence principale) l'acquisition de la nationalité pour ce seul motif.

6) Réserve concernant l'article 7

i) L'Autriche déclare se réserver le droit de priver un ressortissant de la nationalité :

1. si cet individu a acquis la nationalité il y a plus de deux ans par naturalisation ou par l'extension de la naturalisation conformément à la Loi sur la nationalité de 1985 dans la version en vigueur,

2. si ni l'article 10, paragraphe 4, ni les articles 16, paragraphe 2, ou 17, paragraphe 4, de la Loi sur la nationalité de 1985 dans la version en vigueur n'ont été appliqués;

3. si l'individu n'a pas été réfugié aux termes de la Convention du 28 juillet 1951 ou du Protocole relatif au statut des réfugiés du 31 janvier 1967 le jour de la naturalisation (extension de l'octroi de la naturalisation), et

4. si cette personne, tout en ayant acquis la nationalité autrichienne, a gardé depuis, pour des motifs dont elle est responsable, une nationalité étrangère.

ii) L'Autriche déclare se réserver le droit de priver de la nationalité un ressortissant étant au service d'un Etat étranger, si, par son comportement, il porte une atteinte grave aux intérêts ou à la réputation de la République d'Autriche.

7) Réserve concernant l'article 7, paragraphe 3, en rapport avec l'article 7, paragraphe 1, alinéa c

L'Autriche déclare se réserver le droit de priver de la nationalité un ressortissant autrichien s'engageant volontairement dans les forces armées d'un Etat étranger.

8) Réserve concernant l'article 7, paragraphe 3, en rapport avec l'article 7, paragraphe 1, alinéa f

L'Autriche déclare se réserver le droit de priver un ressortissant autrichien de la nationalité, s'il est établi, à quelque moment que ce soit, que les conditions déterminées par le droit interne ayant entraîné l'acquisition de plein droit de la nationalité autrichienne ne sont plus remplies.

9) Réserve concernant l'article 8, paragraphe 1

L'Autriche déclare se réserver le droit de ne permettre à un ressortissant autrichien de renoncer à la nationalité que:

1. si cet individu possède une nationalité étrangère;

2. s'il ne fait pas l'objet d'une procédure pénale ou d'une exécution pénale en Autriche pour une infraction passible d'une peine privative de liberté de plus de six mois, et

3. si l'individu, étant de sexe masculin, n'est pas membre de l'armée fédérale et:

a) n'a pas encore atteint l'âge de 16 ans ou a déjà 36 ans révolus,

- b) a fait son service national ordinaire militaire ou civil,
- c) a été déclaré inapte par la Commission de recrutement ou a été déclaré incapable pour toujours de faire tout service civil par le médecin d'office compétent,
- d) a été dispensé de ses obligations de service national en raison d'une maladie ou infirmité mentale, ou
- e) a accompli dans un autre Etat, dont il est ressortissant, ses obligations de service militaire ou de tout autre service considéré comme équivalent et qui en vertu d'un accord intergouvernemental ou d'une convention internationale est donc dispensé de faire le service militaire ordinaire ou le service civil ordinaire.

Les conditions énoncées aux alinéas 2 et 3 ne sont pas applicables si l'individu renonçant à la nationalité a, depuis au moins cinq ans, sans interruption, sa résidence principale en dehors du territoire de la République d'Autriche.

10) Réserve concernant l'article 22, alinéa a

L'Autriche déclare se réserver le droit de ne pas considérer la dispense d'un individu de ses obligations de service militaire dans un Etat contractant comme accomplissement des obligations de service militaire à l'égard de la République d'Autriche.

11) Déclaration concernant l'article 22, alinéa b

L'Autriche déclare que l'âge mentionné à l'article 22, alinéa b, dernière phrase de la présente Convention est fixé, en ce qui concerne la République d'Autriche, à 35 ans révolus.

12) Réserve concernant l'article 21 et l'article 22

L'Autriche déclare que les expressions « obligations militaires/military obligations » employées aux articles 21 et 22 seront interprétées de façon à n'entendre que l'obligation de l'individu d'accomplir son service militaire. D'autres obligations militaires ne sont pas concernées par la présente Convention.

[German text — Texte allemand]

Vorbehalte und Erklärungen der Republik Österreich

1) Erklärung zu Artikel 6 und Artikel 7

Österreich erklärt, daß unter dem in Artikel 6 und Artikel 7 des vorliegenden Übereinkommens verwendeten Begriff „parents/parents“ gemäß den Bestimmungen des österreichischen Staatsbürgerschaftsrechts der Vater eines unehelichen Kindes nicht zu verstehen ist.

2) Erklärung zu Artikel 6 und Artikel 9

Österreich erklärt, daß der in Artikel 6 und Artikel 9 des vorliegenden Übereinkommens verwendete Begriff „lawful and habitual residence/résidence légale et habituelle“ gemäß den Bestimmungen des österreichischen Staatsbürgerschaftsrechts als „Hauptwohnsitz“ im Sinne der österreichischen gesetzlichen Bestimmungen über den Hauptwohnsitz zu verstehen ist.

3) Erklärung zu Artikel 6, Absatz 1, lit b

Österreich erklärt, sich das Recht vorzubehalten, daß in seinem Staatsgebiet aufgefundene Findelkinder als Staatsbürger kraft Abstammung bis zum Beweis des Gegenteils lediglich dann gelten, wenn diese im Alter unter 6 Monaten im Gebiet der Republik aufgefunden werden.

4) Erklärung zu Artikel 6, Absatz 2, lit.b

Österreich erklärt, sich das Recht vorzubehalten, einem Fremden die Staatsbürgerschaft nur in dem Fall zu verleihen, wenn dieser

1. im Gebiet der Republik geboren und seit seiner Geburt staatenlos ist;
2. insgesamt mindestens zehn Jahre seinen Hauptwohnsitz im Gebiet der Republik hatte, wobei ununterbrochen mindestens fünf Jahre unmittelbar vor der Verleihung der Staatsbürgerschaft liegen müssen;
3. nicht von einem inländischen Gericht rechtskräftig wegen bestimmter in § 14 Absatz 1 Ziffer 3 des Staatsbürgerschaftsgesetzes 1985 in der jeweils geltenden Fassung angeführten Straftaten verurteilt worden ist;

4. weder von einem inländischen noch von einem ausländischen Gericht zu einer Freiheitsstrafe von fünf oder mehr Jahren rechtskräftig verurteilt worden ist, die der Verurteilung durch das ausländische Gericht zugrunde liegenden strafbaren Handlungen auch nach inländischem Recht gerichtlich strafbar sind und die Verurteilung in einem den Grundsätzen des Artikel 6 der Europäischen Konvention zum Schutze der Menschenrechte und Grundfreiheiten vom 4. November 1950 entsprechenden Verfahren ergangen ist, und
5. die Verleihung der Staatsbürgerschaft nach Vollendung des 18. Lebensjahres und spätestens zwei Jahre nach dem Eintritt der Volljährigkeit beantragt.

5) Erklärung zu Artikel 6, Absatz 4, lit.g

Österreich erklärt, sich das Recht vorzubehalten, staatenlosen Personen und anerkannten Flüchtlingen, die ihren rechtmäßigen und gewöhnlichen Aufenthalt in seinem Staatsgebiet (dh. den Hauptwohnsitz) haben, den Erwerb der Staatsbürgerschaft allein aus diesem Grund nicht zu erleichtern.

6) Erklärungen zu Artikel 7

i) Österreich erklärt, sich das Recht vorzubehalten, einem Staatsbürger die Staatsbürgerschaft zu entziehen, wenn

1. er sie vor mehr als zwei Jahren durch Verleihung oder durch die Erstreckung der Verleihung nach dem Staatsbürgerschaftsgesetz 1985 in der jeweils geltenden Fassung erworben hat,
2. hierbei weder § 10, Abs. 4 noch die §§ 16, Abs. 2 oder 17, Abs. 4 des Staatsbürgerschaftsgesetzes 1985 in der jeweils geltenden Fassung angewendet worden sind,
3. er am Tag der Verleihung (Erstreckung der Verleihung) kein Flüchtling im Sinne der Konvention vom 28. Juli 1951 oder des Protokolls über die Rechtsstellung der Flüchtlinge vom 31. Jänner 1967 gewesen ist und
4. er trotz des Erwerbes der Staatsbürgerschaft seither aus Gründen, die er zu vertreten hat, eine fremde Staatsbürgerschaft beibehalten hat.

ii) Österreich erklärt, sich das Recht vorzubehalten, einem Staatsbürger, der im Dienst eines fremden Staates steht, die Staatsbürgerschaft zu entziehen, wenn er durch sein Verhalten die Interessen oder das Ansehen der Republik erheblich schädigt.

7) Erklärung zu Artikel 7, Absatz 3 in Verbindung mit Artikel 7, Absatz 1, lit. c
Österreich erklärt, sich das Recht vorzubehalten, einem Staatsbürger, der freiwillig in den Militärdienst eines fremden Staates eintritt, die Staatsbürgerschaft zu entziehen,

8) Erklärung zu Artikel 7, Absatz 3 in Verbindung mit Artikel 7, Absatz 1, lit. f
Österreich erklärt, sich das Recht vorzubehalten, einem Staatsbürger die Staatsbürgerschaft zu entziehen, sofern, zu welchem Zeitpunkt auch immer, festgestellt wurde, daß die durch innerstaatliches Recht bestimmten Voraussetzungen, die zum Erwerb der österreichischen Staatsbürgerschaft kraft Gesetzes geführt haben, nicht mehr erfüllt sind.

9) Erklärung zu Artikel 8, Absatz 1

Österreich erklärt, sich das Recht vorzubehalten, einem Staatsbürger den Verzicht auf die Staatsbürgerschaft nur dann zu gestatten, wenn

1. er eine fremde Staatsangehörigkeit besitzt;
2. gegen ihn im Inland wegen einer gerichtlich strafbaren Handlung, die mit mehr als sechs Monaten Freiheitsstrafe bedroht ist, ein Strafverfahren oder eine Strafvollstreckung nicht anhängig ist und
3. sofern männlichen Geschlechtes, er kein Angehöriger des Bundesheeres ist, und
 - a) das 16. Lebensjahr noch nicht oder das 36. Lebensjahr bereits vollendet hat,
 - b) den ordentlichen Präsenzdienst oder den ordentlichen Zivildienst geleistet hat,
 - c) von der Stellungskommission als untauglich oder vom zuständigen Amtsarzt als dauernd unfähig zu jedem Zivildienst festgestellt worden ist,
 - d) wegen Geisteskrankheit oder Geistesschwäche von der Einberufung in das Bundesheer ausgeschlossen ist oder
 - e) seine Militärdienstpflicht oder eine an deren Stelle tretende Dienstverpflichtung in einem anderen Staat, dessen Angehöriger er ist, erfüllt hat und deshalb auf Grund eines zwischenstaatlichen Vertrages oder eines internationalen Übereinkommens von der Leistung des ~~ordentlichen Präsenzdienstes~~ oder ordentlichen Zivildienstes befreit ist.

Die Voraussetzungen nach Ziffer 2 und 3 entfallen, wenn der Verzichtende seit mindestens fünf Jahren ununterbrochen seinen Hauptwohnsitz außerhalb des Gebietes der Republik hat.

10) Erklärung zu Artikel 22, lit. a

Österreich erklärt, sich das Recht vorzubehalten, daß die Befreiung einer Person von der Militärdienstpflicht in einem Vertragsstaat nicht als Erfüllung der Militärdienstpflicht gegenüber der Republik Österreich gilt.

11) Erklärung zu Artikel 22, lit. b

Österreich erklärt, daß das im Artikel 22, lit. b, letzter Satz des vorliegenden Übereinkommens geforderte Alter für die Republik Österreich mit der Vollendung des 35. Lebensjahres festgelegt wird.

12) Erklärung zu Artikel 21 und Artikel 22

Österreich erklärt, daß es die in Artikel 21 und Artikel 22 des vorliegenden Übereinkommens verwendeten Begriffe „military obligations/obligations militaires“ so auslegt, daß darunter nur die Verpflichtung zur Ableistung des Militärdienstes verstanden wird. Sonstige militärische Pflichten werden von diesem Übereinkommen nicht berührt.“

die verfassungsmäßige Genehmigung des Nationalrates erhalten hat, erklärt der Bundespräsident dieses Übereinkommen unter den genannten Vorbehalten und mit den obenstehenden Erklärungen für ratifiziert und verspricht im Namen der Republik Österreich, es gewissenhaft zu erfüllen.

REPUBLIC OF MOLDOVA -- RÉPUBLIQUE DE MOLDOVA

English text -- Texte anglais

1. Concerning the application of Article 6, paragraph 4, lit. (g), the Republic of Moldova declares that it would be able to apply it only after the adoption of the proper legal framework for the definition of the refugees statute in the Republic of Moldova, but no later than one year after the entry into force of the Convention for the Republic of Moldova.

2. Concerning Article 7, paragraph 1, lit. (g), the Republic of Moldova reserves its right to recognize the right to keep the nationality of the Republic of Moldova to a child who has the nationality of the Republic of Moldova, was adopted abroad and who acquired the foreign nationality as a consequence of his or her adoption.

3. Concerning Article 22, lit. (a), the Republic of Moldova reserves its right to recognize that a person who has his habitual residence on the territory of the Republic of Moldova and has been exempted from his military obligations in relation to one State Party is not deemed having fulfilled his military obligations in relation to the Republic of Moldova.

4. Concerning Article 22, lit. (b), the Republic of Moldova declares that in the Republic of Moldova the age referred in Article 22, lit. (b) is considered to be the completion of the age of 27.

French text -- Texte français

1. S'agissant de l'application de l'article 6, paragraphe 4; lettre (g), la République de Moldova déclare qu'elle sera en mesure de l'appliquer uniquement après l'adoption du cadre juridique approprié pour la définition du statut de réfugié en République de Moldova, mais pas plus tard qu'un an après l'entrée en vigueur de la Convention à l'égard de la République de Moldova.

2. S'agissant de l'application de l'article 7, paragraphe 1; lettre (g), la République de Moldova se réserve le droit de reconnaître à un enfant ayant la nationalité de la République de Moldova, adopté à l'étranger et ayant acquis une nationalité étrangère de par cette adoption, le droit de garder la nationalité de la République de Moldova.

3. S'agissant de l'application de l'article 22, lettre (a), la République de Moldova se réserve le droit de reconnaître qu'une personne résidant habituellement sur le territoire de la République de Moldova et ayant été exemptée de ses obligations militaires à l'égard d'un Etat Partie n'est pas considérée comme ayant satisfait à ses obligations militaires à l'égard de la République de Moldova.

4. S'agissant de l'application de l'article 22, lettre (b), la République de Moldova déclare que l'âge mentionné à l'article 22, lettre (b), est fixé, en ce qui concerne la République de Moldova, à 27 ans révolus.

SLOVAKIA -- SLOVAQUIE

English text -- Texte anglais

According to Article 22, paragraph b, the Slovak Republic declares that persons who are nationals of a State Party which does not require obligatory military service and who are equally nationals of the Slovak Republic shall be considered as having satisfied their military obligations when they have their habitual residence in the territory of the Slovak Republic.

French text -- Texte français

Conformément à l'article 22, paragraphe b, la République slovaque déclare que les individus ressortissants d'un Etat Partie qui ne prévoit pas de service militaire obligatoire et qui sont également ressortissants de la République slovaque seront considérés comme ayant satisfait à leurs obligations militaires s'ils ont leur résidence habituelle sur le territoire de la République slovaque.

No. 37249

Multilateral

European Convention on the exercise of children's rights. Strasbourg, 25 January 1996

Entry into force: *1 July 2000, in accordance with article 21 (see following page)*

Authentic texts: *English and French*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Council of Europe, 1 February 2001*

Multilatéral

Convention européenne sur l'exercice des droits des enfants. Strasbourg, 25 janvier 1996

Entrée en vigueur : *1er juillet 2000, conformément à l'article 21 (voir la page suivante)*

Textes authentiques : *anglais et français*

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : *Conseil de l'Europe, 1er février 2001*

Participant	Ratification
Greece with declaration ¹	11 Sep 1997
Poland with declaration ¹	28 Nov 1997
Slovenia with declaration ¹	28 Mar 2000

Participant	Ratification
Grèce avec déclaration ¹	11 sept 1997
Pologne avec déclaration ¹	28 nov 1997
Slovénie avec déclaration ¹	28 mars 2000

1. For the texts of the declarations made upon ratification, see p. 299 of this volume -- Pour les textes des déclarations faites lors de la ratification, voir p. 299 du présent volume.

[ENGLISH TEXT — TEXTE ANGLAIS]

EUROPEAN CONVENTION ON THE EXERCISE OF CHILDREN'S RIGHTS

PREAMBLE

The member States of the Council of Europe and the other States signatory hereto,

Considering that the aim of the Council of Europe is to achieve greater unity between its members;

Having regard to the United Nations Convention on the rights of the child and in particular Article 4 which requires States Parties to undertake all appropriate legislative, administrative and other measures for the implementation of the rights recognised in the said Convention;

Noting the contents of Recommendation 1121 (1990) of the Parliamentary Assembly on the rights of the child;

Convinced that the rights and best interests of children should be promoted and to that end children should have the opportunity to exercise their rights, in particular in family proceedings affecting them;

Recognising that children should be provided with relevant information to enable such rights and best interests to be promoted and that due weight should be given to the views of children;

Recognising the importance of the parental role in protecting and promoting the rights and best interests of children and considering that, where necessary, States should also engage in such protection and promotion;

Considering, however, that in the event of conflict it is desirable for families to try to reach agreement before bringing the matter before a judicial authority,

Have agreed as follows:

CHAPTER I. SCOPE AND OBJECT OF THE CONVENTION AND DEFINITIONS

Article 1. Scope and object of the Convention

1. This Convention shall apply to children who have not reached the age of 18 years.
2. The object of the present Convention is, in the best interests of children, to promote their rights, to grant them procedural rights and to facilitate the exercise of these rights by ensuring that children are, themselves or through other persons or bodies, informed and allowed to participate in proceedings affecting them before a judicial authority.
3. For the purposes of this Convention proceedings before a judicial authority affecting children are family proceedings, in particular those involving the exercise of parental responsibilities such as residence and access to children.

4. Every State shall, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, specify at least three categories of family cases before a judicial authority to which this Convention is to apply.

5. Any Party may, by further declaration, specify additional categories of family cases to which this Convention is to apply or provide information concerning the application of Article 5, paragraph 2 of Article 9, paragraph 2 of Article 10 and Article 11.

6. Nothing in this Convention shall prevent Parties from applying rules more favourable to the promotion and the exercise of children's rights.

Article 2. Definitions

For the purposes of this Convention:

a. the term "judicial authority" means a court or an administrative authority having equivalent powers;

b. the term "holders of parental responsibilities" means parents and other persons or bodies entitled to exercise some or all parental responsibilities;

c. the term "representative" means a person, such as a lawyer, or a body appointed to act before a judicial authority on behalf of a child;

d. the term "relevant information" means information which is appropriate to the age and understanding of the child, and which will be given to enable the child to exercise his or her rights fully unless the provision of such information were contrary to the welfare of the child.

CHAPTER II. PROCEDURAL MEASURES TO PROMOTE THE EXERCISE OF CHILDREN'S RIGHTS

A. PROCEDURAL RIGHTS OF A CHILD

Article 3. Right to be informed and to express his or her views in proceedings

A child considered by internal law as having sufficient understanding, in the case of proceedings before a judicial authority affecting him or her, shall be granted, and shall be entitled to request, the following rights:

a. to receive all relevant information;

b. to be consulted and express his or her views;

c. to be informed of the possible consequences of compliance with these views and the possible consequences of any decision.

Article 4. Right to apply for the appointment of a special representative

1. Subject to Article 9, the child shall have the right to apply, in person or through other persons or bodies, for a special representative in proceedings before a judicial authority affecting the child where internal law precludes the holders of parental responsibilities from representing the child as a result of a conflict of interest with the latter.

2. States are free to limit the right in paragraph 1 to children who are considered by internal law to have sufficient understanding.

Article 5. Other possible procedural rights

Parties shall consider granting children additional procedural rights in relation to proceedings before a judicial authority affecting them, in particular:

- a. the right to apply to be assisted by an appropriate person of their choice in order to help them express their views;
- b. the right to apply themselves, or through other persons or bodies, for the appointment of a separate representative, in appropriate cases a lawyer;
- c. the right to appoint their own representative;
- d. the right to exercise some or all of the rights of parties to such proceedings.

B. ROLE OF JUDICIAL AUTHORITIES

Article 6. Decision-making process

In proceedings affecting a child, the judicial authority, before taking a decision, shall:

- a. consider whether it has sufficient information at its disposal in order to take a decision in the best interests of the child and, where necessary, it shall obtain further information, in particular from the holders of parental responsibilities;
- b. in a case where the child is considered by internal law as having sufficient understanding:
 - ensure that the child has received all relevant information;
 - consult the child in person in appropriate cases, if necessary privately, itself or through other persons or bodies, in a manner appropriate to his or her understanding, unless this would be manifestly contrary to the best interests of the child;
 - allow the child to express his or her views;
- c. give due weight to the views expressed by the child.

Article 7. Duty to act speedily

In proceedings affecting a child the judicial authority shall act speedily to avoid any unnecessary delay and procedures shall be available to ensure that its decisions are rapidly

enforced. In urgent cases the judicial authority shall have the power, where appropriate, to take decisions which are immediately enforceable.

Article 8. Acting on own motion

In proceedings affecting a child the judicial authority shall have the power to act on its own motion in cases determined by internal law where the welfare of a child is in serious danger.

Article 9. Appointment of a representative

1. In proceedings affecting a child where, by internal law, the holders of parental responsibilities are precluded from representing the child as a result of a conflict of interest between them and the child, the judicial authority shall have the power to appoint a special representative for the child in those proceedings.

2. Parties shall consider providing that, in proceedings affecting a child, the judicial authority shall have the power to appoint a separate representative, in appropriate cases a lawyer, to represent the child.

C. ROLE OF REPRESENTATIVES

Article 10

1. In the case of proceedings before a judicial authority affecting a child the representative shall, unless this would be manifestly contrary to the best interests of the child:

a. provide all relevant information to the child, if the child is considered by internal law as having sufficient understanding;

b. provide explanations to the child if the child is considered by internal law as having sufficient understanding, concerning the possible consequences of compliance with his or her views and the possible consequences of any action by the representative;

c. determine the views of the child and present these views to the judicial authority.

2. Parties shall consider extending the provisions of paragraph 1 to the holders of parental responsibilities.

D. EXTENSION OF CERTAIN PROVISIONS

Article 11

Parties shall consider extending the provisions of Articles 3, 4 and 9 to proceedings affecting children before other bodies and to matters affecting children which are not the subject of proceedings.

E. NATIONAL BODIES

Article 12

1. Parties shall encourage, through bodies which perform, inter alia, the functions set out in paragraph 2, the promotion and the exercise of children's rights.
2. The functions are as follows:
 - a. to make proposals to strengthen the law relating to the exercise of children's rights;
 - b. to give opinions concerning draft legislation relating to the exercise of children's rights;
 - c. to provide general information concerning the exercise of children's rights to the media, the public and persons and bodies dealing with questions relating to children;
 - d. to seek the views of children and provide them with relevant information.

F. OTHER MATTERS

*Article 13. Mediation or other processes
to resolve disputes*

In order to prevent or resolve disputes or to avoid proceedings before a judicial authority affecting children, Parties shall encourage the provision of mediation or other processes to resolve disputes and the use of such processes to reach agreement in appropriate cases to be determined by Parties.

Article 14. Legal aid and advice

Where internal law provides for legal aid or advice for the representation of children in proceedings before a judicial authority affecting them, such provisions shall apply in relation to the matters covered by Articles 4 and 9.

*Article 15. Relations with other
international instruments*

This Convention shall not restrict the application of any other international instrument which deals with specific issues arising in the context of the protection of children and families, and to which a Party to this Convention is, or becomes, a Party.

CHAPTER III. STANDING COMMITTEE

*Article 16. Establishment and functions of
the Standing Committee*

1. A Standing Committee is set up for the purposes of this Convention.

2. The Standing Committee shall keep under review problems relating to this Convention. It may, in particular:

- a. consider any relevant questions concerning the interpretation or implementation of the Convention. The Standing Committee's conclusions concerning the implementation of the Convention may take the form of a recommendation; recommendations shall be adopted by a three-quarters majority of the votes cast;
- b. propose amendments to the Convention and examine those proposed in accordance with Article 20;
- c. provide advice and assistance to the national bodies having the functions under paragraph 2 of Article 12 and promote international co-operation between them.

Article 17. Composition

1. Each Party may be represented on the Standing Committee by one or more delegates. Each Party shall have one vote.

2. Any State referred to in Article 21, which is not a Party to this Convention, may be represented in the Standing Committee by an observer. The same applies to any other State or to the European Community after having been invited to accede to the Convention in accordance with the provisions of Article 22.

3. Unless a Party has informed the Secretary General of its objection, at least one month before the meeting, the Standing Committee may invite the following to attend as observers at all its meetings or at one meeting or part of a meeting:

- any State not referred to in paragraph 2 above;
- the United Nations Committee on the Rights of the Child;
- the European Community;
- any international governmental body;
- any international non-governmental body with one or more functions mentioned under paragraph 2 of Article 12;
- any national governmental or non-governmental body with one or more functions mentioned under paragraph 2 of Article 12.

4. The Standing Committee may exchange information with relevant organisations dealing with the exercise of children's rights.

Article 18. Meetings

1. At the end of the third year following the date of entry into force of this Convention and, on his or her own initiative, at any time after this date, the Secretary General of the Council of Europe shall invite the Standing Committee to meet.

2. Decisions may only be taken in the Standing Committee if at least one-half of the Parties are present.

3. Subject to Articles 16 and 20 the decisions of the Standing Committee shall be taken by a majority of the members present.

4. Subject to the provisions of this Convention the Standing Committee shall draw up its own rules of procedure and the rules of procedure of any working party it may set up to carry out all appropriate tasks under the Convention.

Article 19. Reports of the Standing Committee

After each meeting, the Standing Committee shall forward to the Parties and the Committee of Ministers of the Council of Europe a report on its discussions and any decisions taken.

CHAPTER IV. AMENDMENTS TO THE CONVENTION

Article 20

1. Any amendment to the articles of this Convention proposed by a Party or the Standing Committee shall be communicated to the Secretary General of the Council of Europe and forwarded by him or her, at least two months before the next meeting of the Standing Committee, to the member States of the Council of Europe, any signatory, any Party, any State invited to sign this Convention in accordance with the provisions of Article 21 and any State or the European Community invited to accede to it in accordance with the provisions of Article 22.

2. Any amendment proposed in accordance with the provisions of the preceding paragraph shall be examined by the Standing Committee which shall submit the text adopted by a three-quarters majority of the votes cast to the Committee of Ministers for approval. After its approval, this text shall be forwarded to the Parties for acceptance.

3. Any amendment shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of one month after the date on which all Parties have informed the Secretary General that they have accepted it.

CHAPTER V. FINAL CLAUSES

Article 21. Signature, ratification and entry into force

1. This Convention shall be open for signature by the member States of the Council of Europe and the non-member States which have participated in its elaboration.

2. This Convention is subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

3. This Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which three States, including at least two member States of the Council of Europe, have expressed their consent to be bound by the Convention in accordance with the provisions of the preceding paragraph.

4. In respect of any signatory which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of the deposit of its instrument of ratification, acceptance or approval.

*Article 22. Non-member States and
the European Community*

1. After the entry into force of this Convention, the Committee of Ministers of the Council of Europe may, on its own initiative or following a proposal from the Standing Committee and after consultation of the Parties, invite any non-member State of the Council of Europe, which has not participated in the elaboration of the Convention, as well as the European Community to accede to this Convention by a decision taken by the majority provided for in Article 20, sub-paragraph d of the Statute of the Council of Europe, and by the unanimous vote of the representatives of the contracting States entitled to sit on the Committee of Ministers.

2. In respect of any acceding State or the European Community, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of deposit of the instrument of accession with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 23. Territorial application

1. Any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which this Convention shall apply.

2. Any Party may, at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Convention to any other territory specified in the declaration and for whose international relations it is responsible or on whose behalf it is authorised to give undertakings. In respect of such territory the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such declaration by the Secretary General.

3. Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to the Secretary General. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 24. Reservations

No reservation may be made to the Convention.

Article 25. Denunciation

1. Any Party may at any time denounce this Convention by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.

2. Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of notification by the Secretary General.

Article 26. Notifications

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council, any signatory, any Party and any other State or the European Community which has been invited to accede to this Convention of:

- a. any signature;
- b. the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;
- c. any date of entry into force of this Convention in accordance with Articles 21 or 22;
- d. any amendment adopted in accordance with Article 20 and the date on which such an amendment enters into force;
- e. any declaration made under the provisions of Articles 1 and 23;
- f. any denunciation made in pursuance of the provisions of Article 25;
- g. any other act, notification or communication relating to this Convention.

[For the testimonium and signatures, see p. 287 of this volume.]

[FRENCH TEXT — TEXTE FRANÇAIS]

CONVENTION EUROPÉENNE SUR L'EXERCICE DES DROITS DES ENFANTS

PRÉAMBULE

Les Etats membres du Conseil de l'Europe et les autres Etats, signataires de la présente Convention,

Considérant que le but du Conseil de l'Europe est de réaliser une union plus étroite entre ses membres;

Tenant compte de la Convention des Nations Unies sur les droits de l'enfant et en particulier de l'article 4 qui exige que les Etats Parties prennent toutes les mesures législatives, administratives et autres qui sont nécessaires pour mettre en oeuvre les droits reconnus dans ladite Convention;

Prenant note du contenu de la Recommandation 1121 (1990) de l'Assemblée parlementaire, relative aux droits des enfants;

Convaincus que les droits et les intérêts supérieurs des enfants devraient être promus et qu'à cet effet les enfants devraient avoir la possibilité d'exercer ces droits, en particulier dans les procédures familiales les intéressant;

Reconnaissant que les enfants devraient recevoir des informations pertinentes afin que leurs droits et leurs intérêts supérieurs puissent être promus, et que l'opinion de ceux-là doit être dûment prise en considération;

Reconnaissant l'importance du rôle des parents dans la protection et la promotion des droits et des intérêts supérieurs de leurs enfants et considérant que les Etats devraient, le cas échéant, également prendre part à celles-là;

Considérant, toutefois, que, en cas de conflit, il est opportun que les familles essayent de trouver un accord avant de porter la question devant une autorité judiciaire,

Sont convenus de ce qui suit:

CHAPITRE I. CHAMP D'APPLICATION ET OBJET DE LA CONVENTION, ET DÉFINITIONS

Article 1. Champ d'application et objet de la Convention

1. La présente Convention s'applique aux enfants qui n'ont pas atteint l'âge de 18 ans.
2. L'objet de la présente Convention vise à promouvoir, dans l'intérêt supérieur des enfants, leurs droits, à leur accorder des droits procéduraux et à en faciliter l'exercice en veillant à ce qu'ils puissent, eux-mêmes, ou par l'intermédiaire d'autres personnes ou organes, être informés et autorisés à participer aux procédures les intéressant devant une autorité judiciaire.

3. Aux fins de la présente Convention, les procédures intéressant les enfants devant une autorité judiciaire sont des procédures familiales, en particulier celles relatives à l'exercice des responsabilités parentales, s'agissant notamment de la résidence et du droit de visite à l'égard des enfants.

4. Tout Etat doit, au moment de la signature ou au moment du dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion, désigner, par déclaration adressée au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe, au moins trois catégories de litiges familiaux devant une autorité judiciaire auxquelles la présente Convention a vocation à s'appliquer.

5. Toute Partie peut, par déclaration additionnelle, compléter la liste des catégories de litiges familiaux auxquelles la présente Convention a vocation à s'appliquer ou fournir toute information relative à l'application des articles 5, 9, paragraphe 2, 10, paragraphe 2, et 11.

6. La présente Convention n'empêche pas les Parties d'appliquer des règles plus favorables à la promotion et à l'exercice des droits des enfants.

Article 2. Définitions

Aux fins de la présente Convention, l'on entend par:

a. "autorité judiciaire", un tribunal ou une autorité administrative ayant des compétences équivalentes;

b. "détenteurs des responsabilités parentales", les parents et autres personnes ou organes habilités à exercer tout ou partie des responsabilités parentales;

c. "représentant", une personne, telle qu'un avocat, ou un organe nommé pour agir auprès d'une autorité judiciaire au nom d'un enfant;

d. "informations pertinentes", les informations appropriées, eu égard à l'âge et au discernement de l'enfant, qui lui seront fournies afin de lui permettre d'exercer pleinement ses droits, à moins que la communication de telles informations ne nuise à son bien-être.

CHAPITRE II. MESURES D'ORDRE PROCÉDURAL POUR PROMOUVOIR L'EXERCICE DES DROITS DES ENFANTS

A. DROITS PROCÉDURAUX D'UN ENFANT

Article 3. Droit d'être informé et d'exprimer son opinion dans les procédures

Un enfant qui est considéré par le droit interne comme ayant un discernement suffisant, dans les procédures l'intéressant devant une autorité judiciaire, se voit conférer les droits suivants, dont il peut lui-même demander à bénéficier:

a. recevoir toute information pertinente;

b. être consulté et exprimer son opinion;

c. être informé des conséquences éventuelles de la mise en pratique de son opinion et des conséquences éventuelles de toute décision.

*Article 4. Droit de demander la désignation
d'un représentant spécial*

1. Sous réserve de l'article 9, l'enfant a le droit de demander, personnellement ou par l'intermédiaire d'autres personnes ou organes, la désignation d'un représentant spécial dans les procédures l'intéressant devant une autorité judiciaire, lorsque le droit interne prive les détenteurs des responsabilités parentales de la faculté de représenter l'enfant en raison d'un conflit d'intérêts avec celui-là.

2. Les Etats sont libres de prévoir que le droit visé au paragraphe 1 ne s'applique qu'aux seuls enfants considérés par le droit interne comme ayant un discernement suffisant.

Article 5. Autres droits procéduraux possibles

Les Parties examinent l'opportunité de reconnaître aux enfants des droits procéduraux supplémentaires dans les procédures intéressant les enfants devant une autorité judiciaire, en particulier:

- a. le droit de demander à être assistés par une personne appropriée de leur choix afin de les aider à exprimer leur opinion;
- b. le droit de demander eux-mêmes, ou par l'intermédiaire d'autres personnes ou organes, la désignation d'un représentant distinct, dans les cas appropriés, un avocat;
- c. le droit de désigner leur propre représentant;
- d. le droit d'exercer tout ou partie des prérogatives d'une partie à de telles procédures.

B. RÔLE DES AUTORITÉS JUDICIAIRES

Article 6. Processus décisionnel

Dans les procédures intéressant un enfant, l'autorité judiciaire, avant de prendre toute décision, doit:

- a. examiner si elle dispose d'informations suffisantes afin de prendre une décision dans l'intérêt supérieur de celui-là et, le cas échéant, obtenir des informations supplémentaires, en particulier de la part des détenteurs de responsabilités parentales;
- b. lorsque l'enfant est considéré par le droit interne comme ayant un discernement suffisant:
 - s'assurer que l'enfant a reçu toute information pertinente,
 - consulter dans les cas appropriés l'enfant personnellement, si nécessaire en privé, elle-même ou par l'intermédiaire d'autres personnes ou organes, sous une forme appropriée à son discernement, à moins que ce ne soit manifestement contraire aux intérêts supérieurs de l'enfant,
 - permettre à l'enfant d'exprimer son opinion;
- c. tenir dûment compte de l'opinion exprimée par celui-ci.

Article 7. Obligation d'agir promptement

Dans les procédures intéressant un enfant, l'autorité judiciaire doit agir promptement pour éviter tout retard inutile. Des procédures assurant une exécution rapide de ses décisions doivent y concourir. En cas d'urgence, l'autorité judiciaire a, le cas échéant, le pouvoir de prendre des décisions qui sont immédiatement exécutoires.

Article 8. Possibilité d'autosaisine

Dans les procédures intéressant un enfant, l'autorité judiciaire a le pouvoir, dans les cas déterminés par le droit interne où le bien-être de l'enfant est sérieusement menacé, de se saisir d'office.

Article 9. Désignation d'un représentant

1. Dans les procédures intéressant un enfant, lorsqu'en vertu du droit interne les détenteurs des responsabilités parentales se voient privés de la faculté de représenter l'enfant à la suite d'un conflit d'intérêts avec lui, l'autorité judiciaire a le pouvoir de désigner un représentant spécial pour celui-là dans de telles procédures.

2. Les Parties examinent la possibilité de prévoir que, dans les procédures intéressant un enfant, l'autorité judiciaire ait le pouvoir de désigner un représentant distinct, dans les cas appropriés, un avocat, pour représenter l'enfant.

C. RÔLE DES REPRÉSENTANTS

Article 10

1. Dans le cas des procédures intéressant un enfant devant une autorité judiciaire, le représentant doit, à moins que ce ne soit manifestement contraire aux intérêts supérieurs de l'enfant:

a. fournir toute information pertinente à l'enfant, si ce dernier est considéré par le droit interne comme ayant un discernement suffisant;

b. fournir des explications à l'enfant, si ce dernier est considéré par le droit interne comme ayant un discernement suffisant, relatives aux conséquences éventuelles de la mise en pratique de son opinion et aux conséquences éventuelles de toute action du représentant;

c. déterminer l'opinion de l'enfant et la porter à la connaissance de l'autorité judiciaire.

2. Les Parties examinent la possibilité d'étendre les dispositions du paragraphe 1 aux détenteurs des responsabilités parentales.

D. EXTENSION DE CERTAINES DISPOSITIONS

Article 11

Les Parties examinent la possibilité d'étendre les dispositions des articles 3, 4 et 9 aux procédures intéressant les enfants devant d'autres organes ainsi qu'aux questions intéressant les enfants indépendamment de toute procédure.

E. ORGANES NATIONAUX

Article 12

1. Les Parties encouragent, par l'intermédiaire d'organes qui ont, entre autres, les fonctions visées au paragraphe 2, la promotion et l'exercice des droits des enfants.

2. Ces fonctions sont les suivantes:

a. faire des propositions pour renforcer le dispositif législatif relatif à l'exercice des droits des enfants;

b. formuler des avis sur les projets de législation relatifs à l'exercice des droits des enfants;

c. fournir des informations générales concernant l'exercice des droits des enfants aux médias, au public et aux personnes ou organes s'occupant des questions relatives aux enfants;

d. rechercher l'opinion des enfants et leur fournir toute information appropriée.

F. AUTRES MESURES

*Article 13. Médiation et autres méthodes
de résolution des conflits*

Afin de prévenir ou de résoudre les conflits, et d'éviter des procédures intéressant les enfants devant une autorité judiciaire, les Parties encouragent la mise en oeuvre de la médiation ou de toute autre méthode de résolution des conflits et leur utilisation pour conclure un accord, dans les cas appropriés déterminés par les Parties.

Article 14. Aide judiciaire et conseil juridique

Lorsque le droit interne prévoit l'aide judiciaire ou le conseil juridique pour la représentation des enfants dans les procédures les intéressant devant une autorité judiciaire, de telles dispositions s'appliquent aux questions visées aux articles 4 et 9.

Article 15. Relations avec d'autres instruments internationaux

La présente Convention ne fait pas obstacle à l'application d'autres instruments internationaux qui traitent de questions spécifiques à la protection des enfants et des familles, auxquels une Partie à la présente Convention est, ou devient, Partie.

CHAPITRE III. COMITÉ PERMANENT

Article 16. Mise en place et fonctions du Comité permanent

1. Il est constitué, aux fins de la présente Convention, un Comité permanent.
2. Le Comité permanent suit les problèmes relatifs à la présente Convention. Il peut, en particulier:
 - a. examiner toute question pertinente relative à l'interprétation ou à la mise en oeuvre de la Convention. Les conclusions du Comité permanent relatives à la mise en oeuvre de la Convention peuvent revêtir la forme d'une recommandation; les recommandations sont adoptées à la majorité des trois quarts des voix exprimées;
 - b. proposer des amendements à la Convention et examiner ceux formulés conformément à l'article 20;
 - c. fournir conseil et assistance aux organes nationaux exerçant les fonctions visées au paragraphe 2 de l'article 12, ainsi que promouvoir la coopération internationale entre ceux-là.

Article 17. Composition

1. Toute Partie peut se faire représenter au sein du Comité permanent par un ou plusieurs délégués. Chaque Partie dispose d'une voix.
2. Tout Etat visé à l'article 21, qui n'est pas Partie à la présente Convention, peut être représenté au Comité permanent par un observateur. Il en va de même pour tout autre Etat ou pour la Communauté européenne, après invitation à adhérer à la Convention, conformément aux dispositions de l'article 22.
3. A moins qu'une Partie, un mois au minimum avant la réunion, n'ait informé le Secrétaire Général de son objection, le Comité permanent peut inviter à participer en tant qu'observateur à toutes les réunions ou à tout ou partie d'une réunion:
 - tout Etat non visé au paragraphe 2 ci-dessus;
 - le Comité des droits de l'enfant des Nations Unies;
 - la Communauté européenne;
 - tout organisme international gouvernemental;
 - tout organisme international non gouvernemental poursuivant une ou plusieurs des fonctions visées au paragraphe 2 de l'article 12;

- tout organisme national, gouvernemental ou non gouvernemental, exerçant une ou plusieurs des fonctions visées au paragraphe 2 de l'article 12.

4. Le Comité permanent peut échanger des informations avec les organisations appropriées oeuvrant pour l'exercice des droits des enfants.

Article 18. Réunions

1. A l'issue de la troisième année qui suit la date d'entrée en vigueur de la présente Convention et, à son initiative, à tout autre moment après cette date, le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe invitera le Comité permanent à se réunir.

2. Le Comité permanent ne peut prendre de décision qu'à la condition qu'au moins la moitié des Parties soit présente.

3. Sous réserve des articles 16 et 20, les décisions du Comité permanent sont prises à la majorité des membres présents.

4. Sous réserve des dispositions de la présente Convention, le Comité permanent établit son règlement intérieur et le règlement intérieur de tout groupe de travail qu'il constitue pour remplir toutes les tâches appropriées dans le cadre de la Convention.

Article 19. Rapports du Comité permanent

Après chaque réunion, le Comité permanent transmet aux Parties et au Comité des Ministres du Conseil de l'Europe un rapport relatif à ses discussions et aux décisions prises.

CHAPITRE IV. AMENDEMENTS À LA CONVENTION

Article 20

1. Tout amendement aux articles de la présente Convention, proposé par une Partie ou par le Comité permanent, est communiqué au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe et transmis par ses soins, deux mois au moins avant la réunion suivante du Comité permanent, aux États membres du Conseil de l'Europe, à tout signataire, à toute Partie, à tout État invité à signer la présente Convention, conformément aux dispositions de l'article 21, et à tout État, ou à la Communauté européenne, qui a été invité à y adhérer conformément aux dispositions de l'article 22.

2. Tout amendement proposé conformément aux dispositions du paragraphe précédent est examiné par le Comité permanent, qui soumet le texte adopté à la majorité des trois quarts des voix exprimées à l'approbation du Comité des Ministres. Après son approbation, ce texte est communiqué aux Parties en vue de son acceptation.

3. Tout amendement entrera en vigueur le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période d'un mois après la date à laquelle toutes les Parties auront informé le Secrétaire Général qu'elles l'ont accepté.

CHAPITRE V. CLAUSES FINALES

Article 21. Signature, ratification et entrée en vigueur

1. La présente Convention est ouverte à la signature des Etats membres du Conseil de l'Europe et des Etats non membres qui ont participé à son élaboration.

2. La présente Convention sera soumise à ratification, acceptation ou approbation. Les instruments de ratification, d'acceptation ou d'approbation seront déposés près le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

3. La présente Convention entrera en vigueur le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de trois mois après la date à laquelle trois Etats, incluant au moins deux Etats membres du Conseil de l'Europe, auront exprimé leur consentement à être liés par la Convention, conformément aux dispositions du paragraphe précédent.

4. Pour tout Etat qui exprimera ultérieurement son consentement à être lié par la Convention, celle-ci entrera en vigueur le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de trois mois après la date du dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation ou d'approbation.

Article 22. Etats non membres et Communauté européenne

1. Après l'entrée en vigueur de la présente Convention, le Comité des Ministres du Conseil de l'Europe pourra, de sa propre initiative ou sur proposition du Comité permanent, et après consultation des Parties, inviter tout Etat non membre du Conseil de l'Europe qui n'a pas participé à l'élaboration de la Convention, ainsi que la Communauté européenne, à adhérer à la présente Convention par une décision prise à la majorité prévue à l'article 20, alinéa d, du Statut du Conseil de l'Europe, et à l'unanimité des voix des représentants des Etats contractants ayant le droit de siéger au Comité des Ministres.

2. Pour tout Etat adhérent ou la Communauté européenne, la Convention entrera en vigueur le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de trois mois après la date du dépôt de l'instrument d'adhésion près le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

Article 23. Application territoriale

1. Tout Etat peut, au moment de la signature ou au moment du dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion, désigner le territoire ou les territoires au(x)quel(s) s'appliquera la présente Convention.

2. Toute Partie peut, à tout moment par la suite, par une déclaration adressée au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe, étendre l'application de la présente Convention à tout autre territoire désigné dans la déclaration, dont elle assure les relations internationales ou pour lequel elle est habilitée à stipuler. La Convention entrera en vigueur à l'égard de ce territoire le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de trois mois après la date de réception de la déclaration par le Secrétaire Général.

3. Toute déclaration faite en vertu des deux paragraphes précédents pourra être retirée, en ce qui concerne le ou les territoire(s) désigné(s) dans cette déclaration, par notification

adressée au Secrétaire Général. Le retrait prendra effet le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de trois mois après la date de réception de la notification par le Secrétaire Général.

Article 24. Réserves

Aucune réserve à la présente Convention ne peut être formulée.

Article 25. Dénonciation

1. Toute Partie peut, à tout moment, dénoncer la présente Convention en adressant une notification au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

2. La dénonciation prendra effet le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de trois mois après la date de réception de la notification par le Secrétaire Général.

Article 26. Notifications

Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe notifiera aux Etats membres du Conseil, à tout signataire, à toute Partie et à tout autre Etat, ou à la Communauté européenne, qui a été invité à adhérer à la présente Convention:

- a. toute signature;
- b. le dépôt de tout instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion;
- c. toute date d'entrée en vigueur de la présente Convention, conformément à ses articles 21 ou 22;
- d. tout amendement adopté conformément à l'article 20 et la date à laquelle cet amendement entre en vigueur;
- e. toute déclaration formulée en vertu des dispositions des articles 1 et 23;
- f. toute dénonciation faite en vertu des dispositions de l'article 25;
- g. tout autre acte, notification ou communication ayant trait à la présente Convention.

[Pour le testimonium et les signatures, voir p. 287 du présent volume.]

In witness whereof, the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at Strasbourg, the 25th January 1996, in English and French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe, to the non-member States which have participated in the elaboration of this Convention, to the European Community and to any State invited to accede to this Convention.

For the Government
of the Republic of Albania :

For the Government
of the Principality of Andorra :

For the Government
of the Republic of Austria :

En foi de quoi, les soussignés, dûment autorisés à cet effet, ont signé la présente Convention.

Fait à Strasbourg, le 25 janvier 1996, en français et en anglais, les deux textes faisant également foi, en un seul exemplaire qui sera déposé dans les archives du Conseil de l'Europe. Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe en communiquera copie certifiée conforme à chacun des Etats membres du Conseil de l'Europe, aux Etats non membres qui ont participé à l'élaboration de la présente Convention, à la Communauté européenne et à tout Etat invité à adhérer à la présente Convention.

Pour le Gouvernement
de la République d'Albanie :

Pour le Gouvernement
de la Principauté d'Andorre :

Pour le Gouvernement
de la République d'Autriche :

Strasbourg, le 13 juillet 1999

Ulrich HACK

For the Government
of the Kingdom of Belgium :

Pour le Gouvernement
du Royaume de Belgique :

For the Government
of the Republic of Bulgaria :

Pour le Gouvernement
de la République de Bulgarie :

For the Government
of the Republic of Cyprus :

Pour le Gouvernement
de la République de Chypre :

For the Government
of the Czech Republic :

Pour le Gouvernement
de la République tchèque :

Strasbourg, 26 April 2000

Jiri MUCHA

For the Government
of the Kingdom of Denmark :

Pour le Gouvernement
du Royaume de Danemark :

For the Government
of the Republic of Estonia :

Pour le Gouvernement
de la République d'Estonie :

For the Government
of the Republic of Finland :

Pour le Gouvernement
de la République de Finlande :

Tom GRÖNBERG

For the Government
of the French Republic :

Pour le Gouvernement
de la République française :

Strasbourg, le 4 juin 1996

Michel LENNUYEUX-COMNÈNE

For the Government
of the Federal Republic of Germany :

Pour le Gouvernement
de la République fédérale d'Allemagne :

Strasbourg, 25 October 2000

Johannes DOHMES

For the Government
of the Hellenic Republic :

Pour le Gouvernement
de la République hellénique :

Antonios EXARCHOS

For the Government
of the Republic of Hungary :

Pour le Gouvernement
de la République de Hongrie :

For the Government
of the Icelandic Republic :

Pour le Gouvernement
de la République islandaise :

Sverrir Haukur GUNNLAUGSSON

For the Government
of Ireland :

Pour le Gouvernement
d'Irlande :

John BRUTON

For the Government
of the Italian Republic :

Pour le Gouvernement
de la République italienne :

Paolo PUCCI di BENISICHI

For the Government
of the Republic of Latvia :

Pour le Gouvernement
de la République de Lettonie :

Strasbourg, 25 October 2000

Georgs ANDREJEVS

For the Government
of the Principality of Liechtenstein :

Pour le Gouvernement
de la Principauté de Liechtenstein :

For the Government
of the Republic of Lithuania :

Pour le Gouvernement
de la République de Lituanie :

For the Government
of the Grand Duchy of Luxembourg :

Pour le Gouvernement
du Grand-Duché de Luxembourg :

Arlette CONZEMIUS-PACCOUD

For the Government
of Malta :

Pour le Gouvernement
de Malte :

Strasbourg, 20 January 1999

Victor GRECH

For the Government
of the Republic of Moldova :

Pour le Gouvernement
de la République de Moldova :

For the Government
of the Kingdom of the Netherlands :

Pour le Gouvernement
du Royaume des Pays-Bas :

For the Government
of the Kingdom of Norway :

Pour le Gouvernement
du Royaume de Norvège :

For the Government
of the Republic of Poland :

Pour le Gouvernement
de la République de Pologne :

Strasbourg, le 25 juin 1997

Marcin RYBICKI

For the Government
of the Portuguese Republic :

Pour le Gouvernement
de la République portugaise :

Strasbourg, le 6 mars 1997

Alvaro Manuel SOARES GUERRA

For the Government
of Romania :

Pour le Gouvernement
de la Roumanie :

For the Government
of the Republic of San Marino :

Pour le Gouvernement
de la République de Saint-Marin :

For the Government
of the Slovak Republic :

Pour le Gouvernement
de la République slovaque :

Strasbourg, 22 June 1998

Viera STRÁVNICKÁ

For the Government
of the Republic of Slovenia :

Pour le Gouvernement
de la République de Slovénie :

Strasbourg, 18 July 1996

Magdalena TOVORNIK

For the Government
of the Kingdom of Spain :

Pour le Gouvernement
du Royaume d'Espagne :

Strasbourg, le 5 décembre 1997

Guillermo KIRKPATRICK

For the Government
of the Kingdom of Sweden :

Pour le Gouvernement
du Royaume de Suède :

Henrik AMNEUS

For the Government
of the Swiss Confederation :

Pour le Gouvernement
de la Confédération suisse :

For the Government
of the Turkish Republic :

Pour le Gouvernement
de la République turque :

Strasbourg, le 9 juin 1999

Alev KILIÇ

For the Government
of Ukraine :

Pour le Gouvernement
de l'Ukraine :

Budapest, 7 May 1999

Borys TARASYUK

For the Government
of the United Kingdom of Great Britain
and Northern Ireland :

Pour le Gouvernement
du Royaume-Uni de Grande-Bretagne
et d'Irlande du Nord :

**For the Government
of Croatia :**

**Pour le Gouvernement
de la Croatie :**

Strasbourg, le 8 mars 1999

Dr. Ljerka MINTAS-HODAK

For the Holy See :

Pour le Saint-Siège :

**For the Government
of the Federation of Russia :**

**Pour le Gouvernement
de la Fédération de Russie :**

**For the Government
of the Republic of Georgia :**

**Pour le Gouvernement
de la République de Géorgie :**

RESERVATION MADE UPON RATIFICATION

RÉSERVE FAITE LORS DE LA RATIFICATION

GREECE -- GRÈCE

French text -- Texte français

Conformément à l'article 1, paragraphe 4, de la Convention européenne sur l'exercice des droits des enfants, signée à Strasbourg le 25 janvier 1996, le Gouvernement de la République Hellénique déclare que les catégories de litiges familiaux devant une autorité judiciaire auxquelles la Convention susmentionnée a vocation à s'appliquer sont les suivantes:

- Affaires concernant la garde des enfants;
- Affaires concernant la communication entre parents et enfants;
- Affaires d'adoption.

Translation -- Traduction¹

In accordance with Article 1, paragraph 4, of the European Convention on the Exercise of Children's Rights, signed in Strasbourg on 25 January 1996, the Government of the Hellenic Republic declares that the categories of family cases before a judicial authority to which the above said Convention is to apply are the following:

- Cases concerning the custody of children;
- Cases concerning the communication between parents and children;
- Adoption cases.

1. Translation supplied by the Council of Europe -- Traduction fournie par le Conseil de l'Europe.

Polish text – Texte polonais

Oświadczenie

Na podstawie art. 1 ustęp 4 Europejskiej konwencji o wykonywaniu praw dzieci, Rzeczypospolita Polska oświadcza, że będzie stosować tę Konwencję w następujących rodzajach spraw rodzinnych:

- sprawy o przysposobienie,
- sprawy z zakresu opieki,
- sprawy dotyczące rozstrzygania o istotnych sprawach osoby dziecka w razie braku porozumienia między rodzicami.

French text -- Texte français

Conformément aux dispositions de l'article 1, paragraphe 4, de la Convention, la République de Pologne déclare que ladite Convention s'appliquera aux catégories suivantes des litiges familiaux:

- demande d'adoption;
- tutelle;
- décisions sur les questions importantes relatives à la personne de l'enfant à défaut d'entente entre les parents.

Translation -- Traduction¹

In accordance with the provisions of Article 1, paragraph 4, of the Convention, the Republic of Poland declares that the said Convention shall apply to the following categories of family cases:

- request for adoption;
- guardianship;
- decisions on important matters relating to the person of the child in the absence of an agreement between the parents.

1. Translation supplied by the Council of Europe -- Traduction fournie par le Conseil de l'Europe.

SLOVENIA — SLOVÉNIE

English text — Texte anglais

According to Article 1, paragraph 4 of the European Convention on the Exercise of Children's Rights, done in Strasbourg on 25 January 1996, the Republic of Slovenia hereby states the procedures in the field of family law, which are encompassed in this Convention. The latter are as follows: the procedure of deciding on upbringing of a child, the procedure of adoption, the procedure of custody, the procedure of managing the child's assets and the procedure of determining the level of maintenance.

Translation -- Traduction¹

Conformément à l'article 1, paragraphe 4 de la Convention européenne sur l'exercice des droits des enfants, ouverte à Strasbourg le 25 janvier 1996, la République de Slovénie déclare que les procédures stipulées par la Convention dans le domaine du droit de la famille sont les suivantes: les procédures relatives aux décisions concernant l'éducation de l'enfant, les procédures d'adoption, les procédures relatives au droit de garde, les procédures concernant la gestion des biens de l'enfant et les procédures de fixation du montant de la pension alimentaire.

1. Translation supplied by the Council of Europe -- Traduction fournie par le Conseil de l'Europe.